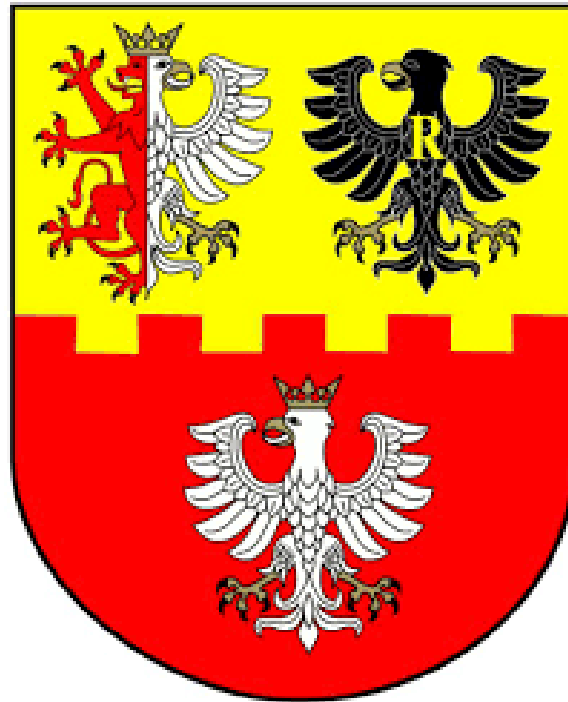

eko-precyzja

**Prognoza Oddziaływania na Środowisko
dla Programu Ochrony Środowiska dla
Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027
z perspektywą do roku 2030**

Zgierz, 2024

Dokument został opracowany przez specjalistę Zakładu Analiz Środowiskowych
Eko-precyzja mgr inż. Karolinę Ioannidis oraz inż. Patrycję Strządałą

Zakład Analiz Środowiskowych

EKO-PRECYZJA

Karolina Ioannidis

mgr inż. Karolina Ioannidis

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA Czupryn Paweł

43-450 Ustroń, ul. Sikorskiego 10

NIP: 548-230-85-02, REGON: 241318209

542 100 814, eko-precyzja@wp.pl

Patrycja Strządała
eko-precyzja

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Przedmiot opracowania	6
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania.....	6
3. Zakres prognozy.....	6
4. Metody pracy i materiały źródłowe.....	8
5. Opis projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego oraz główne cele i kierunki działań.....	8
6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Powiatowego Programu Ochrony Środowiska.....	10
6.1. Charakterystyka powiatu zgierskiego.....	10
6.1.1. Położenie	10
6.1.2. Budowa geologiczna	12
6.1.3. Warunki klimatyczne.....	14
6.1.4. Demografia.....	17
6.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza	19
6.2.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu zgierskiego	19
6.2.2 Jakość powietrza	30
6.2.3. Odnawialne Źródła Energii (OZE).....	41
6.3. Zagrożenia hałasem	48
6.3.1. Stan wyjściowy	48
6.3.2. Źródła hałasu.....	48
6.3.3. Monitoring poziomu hałasu.....	57
6.4. Pola elektromagnetyczne.....	62
6.4.1. Stan wyjściowy	62
6.4.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	64
6.4.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	72
6.5. Gospodarowanie wodami.....	74
6.5.1. Wody powierzchniowe	74
6.5.2. Obszary zagrożone powodzią	77
6.5.3. Obszary zagrożone suszą	79
6.5.4. Jakość wód powierzchniowych.....	82
6.5.5. Wody podziemne.....	85
6.5.6. Jakość wód podziemnych.....	89
6.6. Gospodarka wodno-ściekowa	91
6.6.1. Zaopatrzenie w wodę	91
6.6.2. Odprowadzanie ścieków.....	95
6.7. Gleby	99
6.7.1. Stan aktualny.....	99
6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	114
6.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	114
6.8.2. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne	120
6.8.3. Zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.....	124
6.8.4. Składowiska odpadów	131
6.8.5. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest.....	143
6.9. Zasoby geologiczne	145

6.9.1. Przepisy prawne	145
6.9.2. Stan aktualny zasobów geologicznych	148
6.10. Zasoby przyrodnicze	155
6.10.1. Formy ochrony przyrody	155
6.10.2. Grunty leśne	171
6.10.3. Korytarze ekologiczne	173
6.11. Zagrożenia poważnymi awariami	174
6.11.1. Stan aktualny	174
6.11.2. Działania kontrolne	175
7. Główne problemy ochrony środowiska	176
8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu...	177
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	178
10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu .	194
11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego na wybrane elementy środowiska	242
11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	242
11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	242
11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	247
11.4. Ludzie	255
11.5. Powietrze atmosferyczne	256
11.6. Klimat	257
11.7. Zabytki oraz dobra materialne	259
11.8. Gleby i zasoby naturalne	260
11.9. Wody	261
11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi	272
11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	273
12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	275
13. Propozycja działań alternatywnych	279
14. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	280
15. Monitorowanie realizacji POŚ dla Powiatu Zgierskiego	280
16. Podsumowanie i wnioski	289
17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	290
Spis tabel	298
Spis rysunków	301

Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDO	Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GDLP	Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PiG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWpd	Jednolita część wód powierzchniowych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KFD	Krajowy Fundusz Drogowy
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
ŁSSE	Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna
MRP	Mapy Ryzyka Powodziowego
MZP	Mapy Zagrożenia Powodziowego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PK	Parki Krajobrazowe
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
ppk	punkt pomiarowo-kontrolny
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RP	Rezerwy Przyrody
RPO WŁ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego
RPZ	Rozdzielczy Punkt Zasilania
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
ŁODR	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ŁWITD	Łódzki Wojewódzki Inspekt Transportu Drogowego
UE	Unia Europejska
UMWŁ	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi
wod-kan	Wodno-kanalizacyjne
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030*.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.)

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094), stanowiące załącznik do prognoz;
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną;
 - ludzi;
 - zwierzęta;
 - rośliny;
 - wodę;
 - powietrze;
 - powierzchnię ziemi;
 - krajobraz;
 - klimat;
 - zasoby naturalne;
 - zabytki;
 - dobra materialne.

Prognoza uwzględnia zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 9 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ.411.1.2024.MGw oraz Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym pismem z dnia 22 stycznia 2024 r. znak: NS OZNS.9022.6.2024.DWŁ.

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.) Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego oraz główne cele i kierunki działań

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyśpieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

W projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na podstawie analizy stanu każdego z obszarów interwencji wyznaczono cele programu zadania i ich finansowanie, a także strategię ich realizacji. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami Powiatu oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Obszary interwencji oraz cele założone w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego zostały przedstawione poniżej:

- 1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - a) Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- 2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem:
 - a) Cel: Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim.
- 3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne:
 - a) Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
- 4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami:
 - a) Cel: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.
- 5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa:
 - a) Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- 6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne:

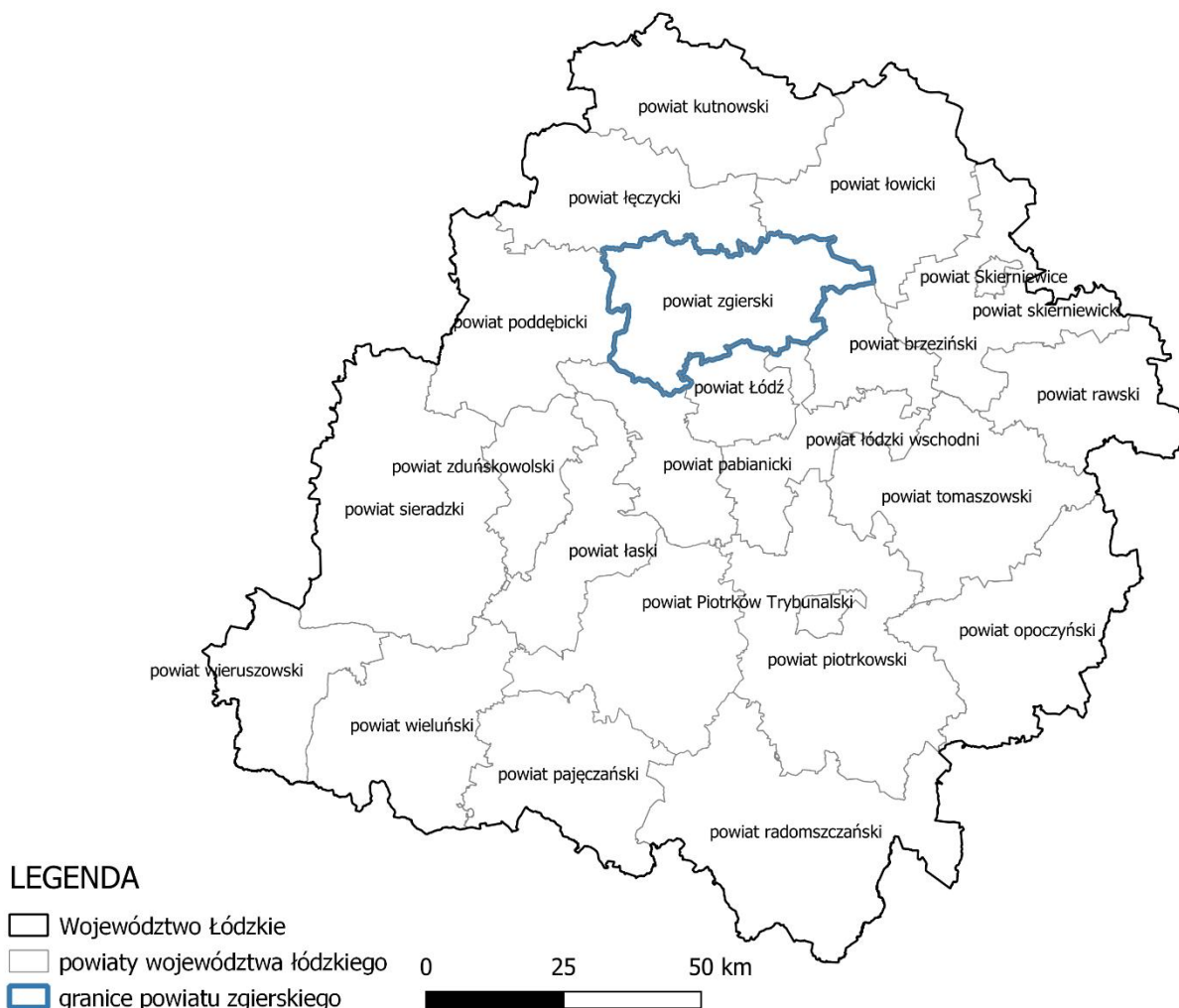
Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- 7) Obszar interwencji: Gleby:
 - a) Cel: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
- 8) Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów:
 - a) Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.
- 9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze:
 - a) Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
- 10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami:
 - a) Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Powiatowego Programu Ochrony Środowiska

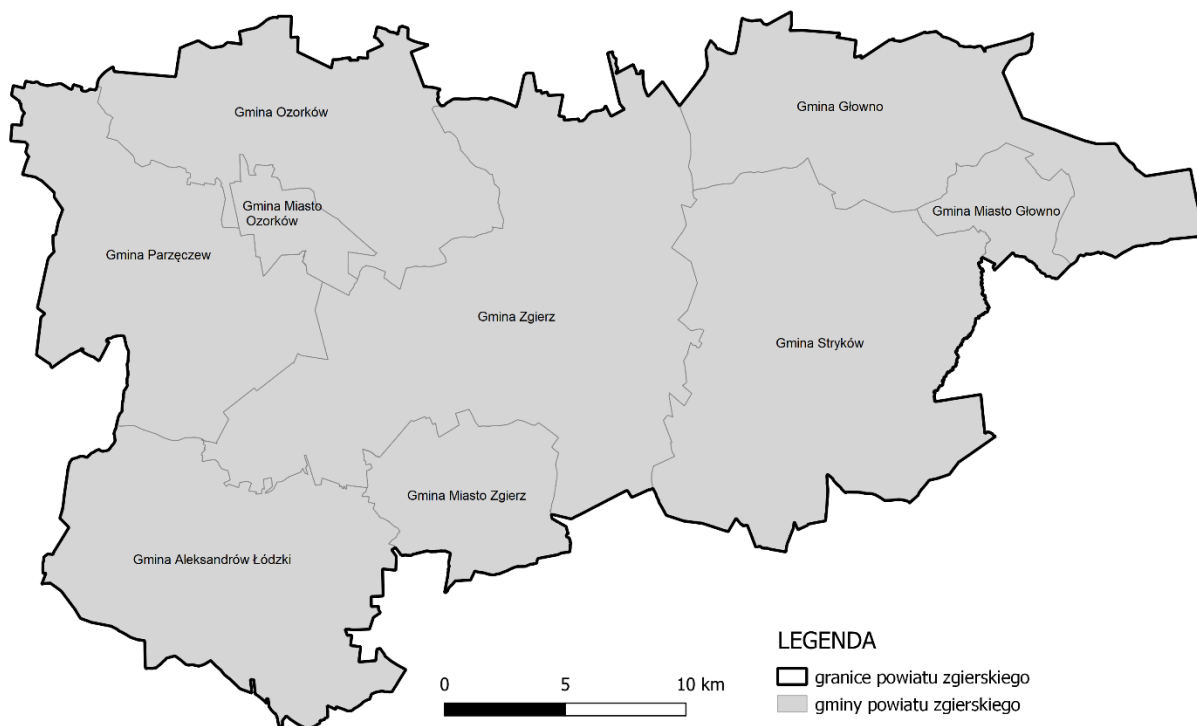
6.1. Charakterystyka powiatu zgierskiego

6.1.1. Położenie

Powiat zgierski zlokalizowany jest w centrum Polski w województwie łódzkim. Graniczy z powiatami: pabianickim, poddębickim, łęczyckim, łowickim, brzezińskim, skierniewickim, łódzkim wschodnim oraz łódzkim, co obrazuje rysunek nr 1. Powierzchnia powiatu wynosi 855 km² [GUS, stan na 31.12.2023 r.]. Tworzony jest przez trzy gminy miejskie: gminę miasto Głowno, gminę miasto Ozorków i gminę miasto Zgierz, dwie gminy miejsko-wiejskie: Aleksandrów Łódzki i Stryków oraz cztery gminy wiejskie Głowno, Ozorków, Parzęczew oraz Zgierz, co przedstawiono na rysunku nr 2.

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa.
źródło opracowanie własne

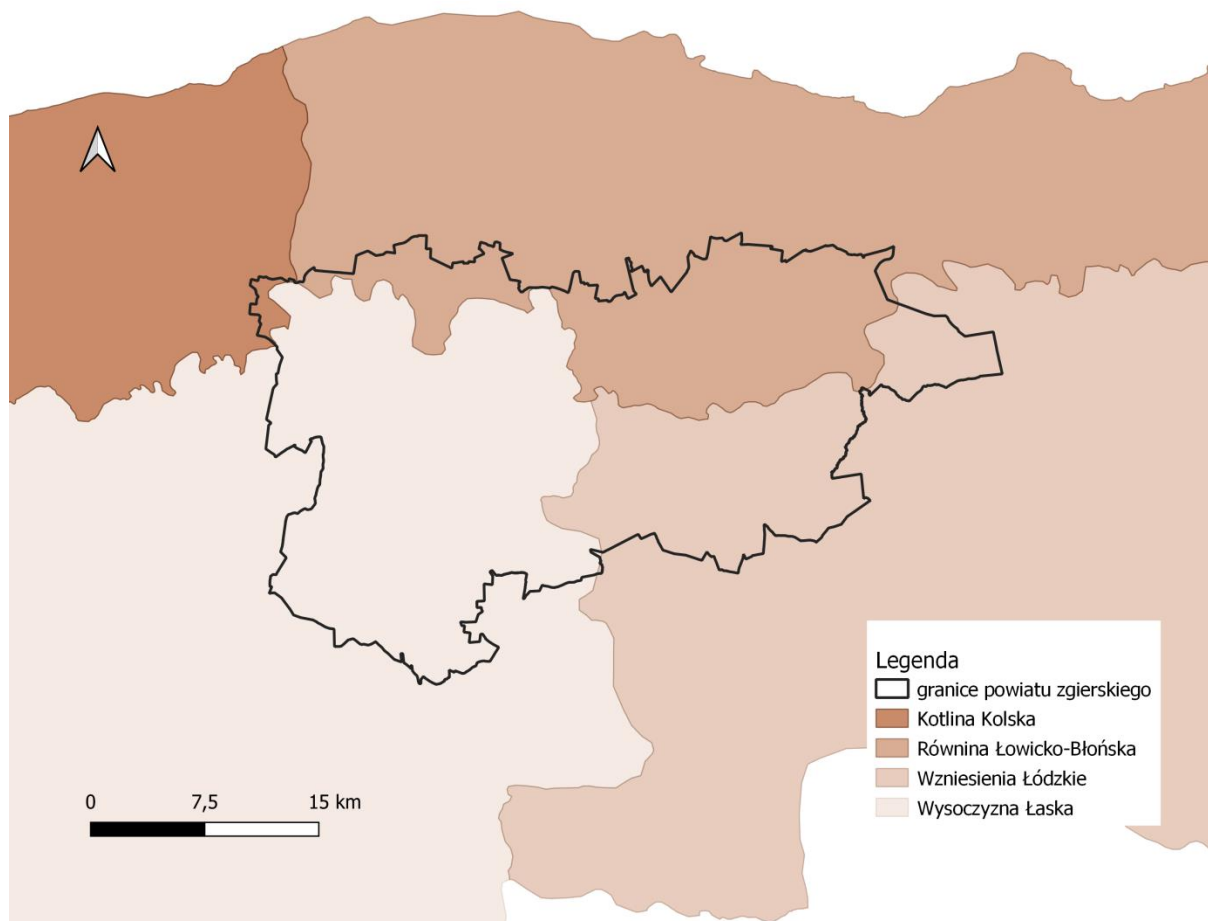
Rysunek 2. Gminy Powiatu Zgierskiego.

źródło opracowanie własne

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat zgierski umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31);
 - podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318);
 - makroregion – Nizina Południow Wielkopolska;
 - mezoregion – Wysoczyzna Łaska (318.19),
 - mezoregion – Kotlina Kolska (318.14),
 - makroregion – Nizina Środkowomazowiecka (318.7);
 - mezoregion – Równina Łowicko-Błońska (318.72),
 - makroregion – Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8);
 - mezoregion – Wzniesienia Łódzkie (318.82).

Graficzne ulokowanie powiatu na tle mezoregionów przedstawiono na rysunku nr 3.

Rysunek 3. Położenie powiatu zgierskiego na tle mezoregionów.
źródło opracowanie własne

6.1.2. Budowa geologiczna

Ze względu na położenie powiatu zgierskiego na obszarze map geośrodowiskowych polski udostępnianych przez PIG-BIP, analizowany obszar podzielono na część wschodnią i zachodnią.

Wschodnia część powiatu, tj. gminy Parzęczew, Aleksandrów Łódzki, Ozorków, gmina miasto Ozorków oraz gmina Zgierz i gmina miasto Zgierz położone są na pograniczu niecki łódzkiej z odcinkiem centralnym wału kujawskiego. Najstarszymi utworami poznanymi otworami wiertniczymi są tu permskie sole kamienne przykryte czapą iłowo-gipsową w wysadzie solnym Rogóźno. Na obszarze seria solna składa się z dwu części: starszej – zbudowanej z soli kamiennych białych i jasnoszarych oraz młodszej, w skład której wchodzi sole kamienne, zubry i sole kamienne ilaste z wkładkami iłów i anhydrytów. W czapie iłowo-gipsowej wyróżnia się część iłową oraz gipsowo-anhydrytową. Wschodnie utworów jurajskich pod czwartorzędem w powiecie występują na antyklinorium kujawskim w okolicach Ozorkowa.

Na powierzchni podczwartorzędowej odsłaniają się zarówno utwory kredy dolnej, jak i kredy górnej. Strop osadów kredowych znajduje się na wysokości kilkudziesięciu metrów n.p.m. tj. podobnie jak w przypadku jury. Osady kredy dolnej tworzą wschodnią podczwartorzędową wzdłuż granicy niecki łódzkiej między Ozorkowem i Rogóżnem. Miąższość utworów kredy dolnej przekracza w rejonie Rogóźna 400 m. Są to łupki ilaste, iłowce, mułowce, piaskowce,

margle i wapienie walańzynu oraz hoterywu, a także piaskowce, piaski, gezy i margle albu. Utwory górnokredowe mają dużą miąższość, ok. 535 m w Zgierzu. Są to wapienie, wapienie margliste, margle cenomanu i turonu.

Osady trzeciorzędowe występują w okolicy gminy Zgierz i części gminy Aleksandrów Łódzki. Miąższość osadów trzeciorzędu wynosi ok. 290,6 m w rejonie Rogóżna. Paleogen reprezentowany jest przez piaski, węgiel brunatny, miejscami mułki i ily oligocenu. Neogen to piaski i węgiel brunatny, miejscami ily i mułki miocenu, ily i piaski pliocenu.

Cały obszar zachodniej części powiatu przykryty jest osadami czwartorzędowymi. Plejstocen reprezentowany jest przez osady zlodowceń południowo-, środkowo- i północnopolskich. Są to przeważnie: gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe, piaski, żwiry i głazy moren czołowych, mułki zastoiskowe, piaski, żwiry i mułki kemów, tarasów kemowych i stożków napływowych, piaski z mułkami rzeczne tarasów nadzalewowych, piaski eoliczne i w wydmach, mułki i piaski jeziorne, deluwialne i zagłębień bezodpływowych. Osady holocenijskie to piaski rzeczne tarasów zalewowych, piaski humusowe ze szczątkami organicznymi oraz namuły i torfy¹.

Wschodnia część powiatu, tj. gminy Głowno i Stryków oraz gmina miasto Głowno znajdują się w obrębie dwóch dużych jednostek strukturalnych kompleksu cechsztyńskiego-mezozoicznego: wału kujawskiego oraz niecki mogileńsko-łódzkiej. Podłoże mezozoiczne tworzą głównie utwory jury górnej, wykształcone tu jako: wapienie, wapienie oolitowe, organodetrytyczne, dolomityczne, margliste i dolomity oraz podrzędnie margle, mułowce i łupki margliste. Średnia miąższość jury górnej wynosi w tym rejonie około 800 m.

W rejonie miejscowości Szczawin, Zelgoszcz, Kiełmina, Klęk oraz w północno zachodniej części, w rejonie Kwilno – Feliksów występują osady kredowe. Kreda dolna reprezentowana jest przez piaskowce drobno- i różnoziarniste z glaukonitem, piaskowce z wkładkami syderytów, mułowce, ilowce oraz łupki ilaste i piaszczyste. W stropie utworów kredy dolnej występuje czterometrowa warstwa piaskowców kwarcowych z poziomem konkrecji fosforytowych. Miąższość zachowanych osadów dolnokredowych wynosi około 340 m. Kreda górna wykształcona jest jako seria marglisto-wapienna o miąższości około 130 m.

Osady trzeciorzędu występują niemal na całej powierzchni wschodniej części powiatu, za wyjątkiem niewielkich obszarów w rejonie Głowna. Odznaczają się monotonnym składem litologicznym, a jednocześnie dużą zmiennością facjalną. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są wyłącznie przez neogen.

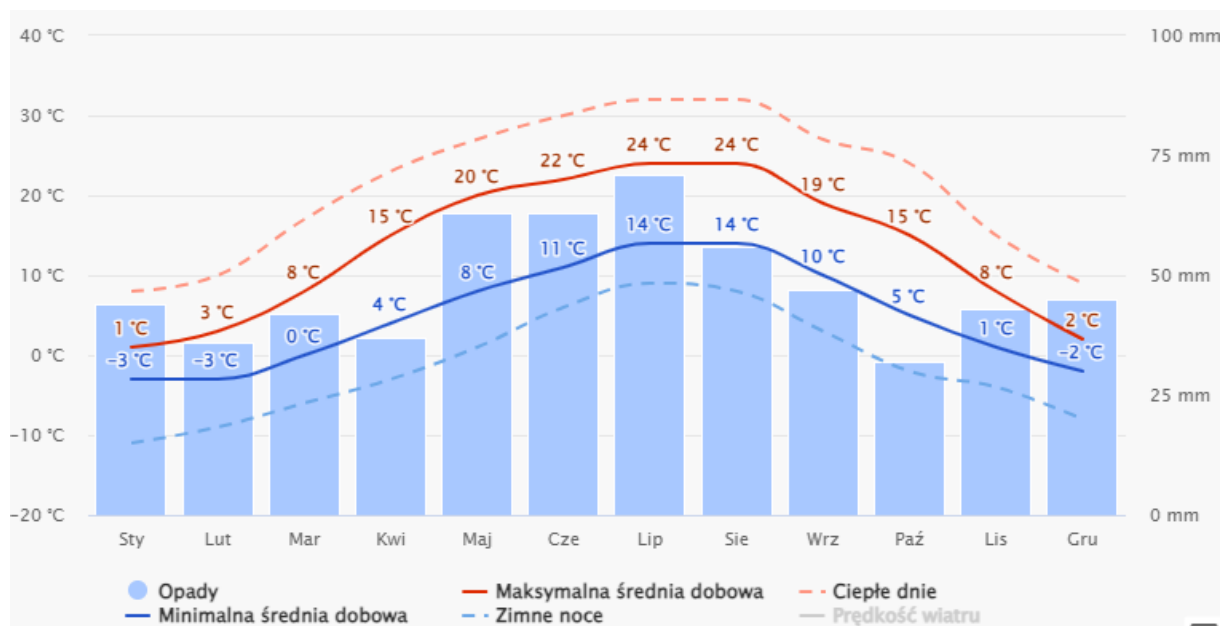
Cały obszar wschodniej części powiatu przykryty jest zwartym płaszczem utworów czwartorzędowych. Plejstocen reprezentowany jest przez utwory zlodowceń południowo-, środkowo- i północnopolskich. Są to: piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski rzeczne i tarasów nadzalewowych, piaski i mułki jeziorne, ily i mułki zastoiskowe, piaski, żwiry i głazy moren czołowych, piaski i żwiry miejscami mułki kemów oraz stożków napływowych, gliny zwałowe, eluvia piaszczyste glin, mułki i piaski deluwialne, piaski eoliczne i piaski w wydmach. W osadach czwartorzędowych jako kry występują utwory trzeciorzędu. Osady holocenijskie to piaski rzeczne, namuły dolin rzecznych i zagłębień bezodpływowych oraz torfy².

¹ Źródło: PIG-BIP OBJAŚNIENIA DO MAPY GEOŚRODOWISKOWEJ POLSKI Arkusz ZGIERZ (590)

² Źródło: PIG-BIP OBJAŚNIENIA DO MAPY GEOŚRODOWISKOWEJ POLSKI Arkusz GŁOWNO (591)

6.1.3. Warunki klimatyczne

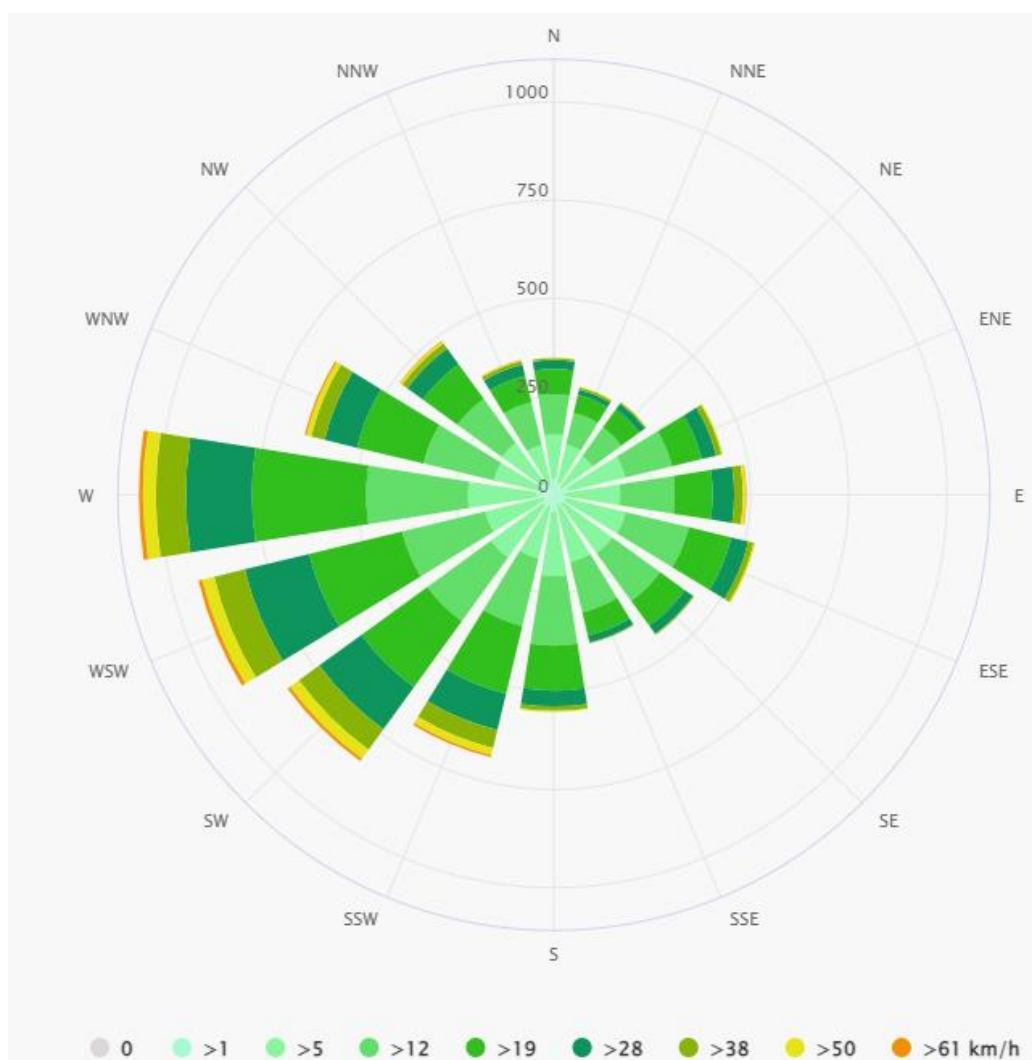
Powiat zgierski znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego. Średnia roczna temperatury wynosi $+8,1^{\circ}\text{C}$, z czego najcieplejszym, a zarazem najbardziej deszczowym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Suma opadów atmosferycznych wynosi średnio 571 mm w ciągu roku. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu zgierskiego przedstawiono na rysunku nr 4. Na terenie powiatu dominują wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego, co przedstawia rysunek nr 5³.

Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 18.12.2023 r.

³ Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2023 roku

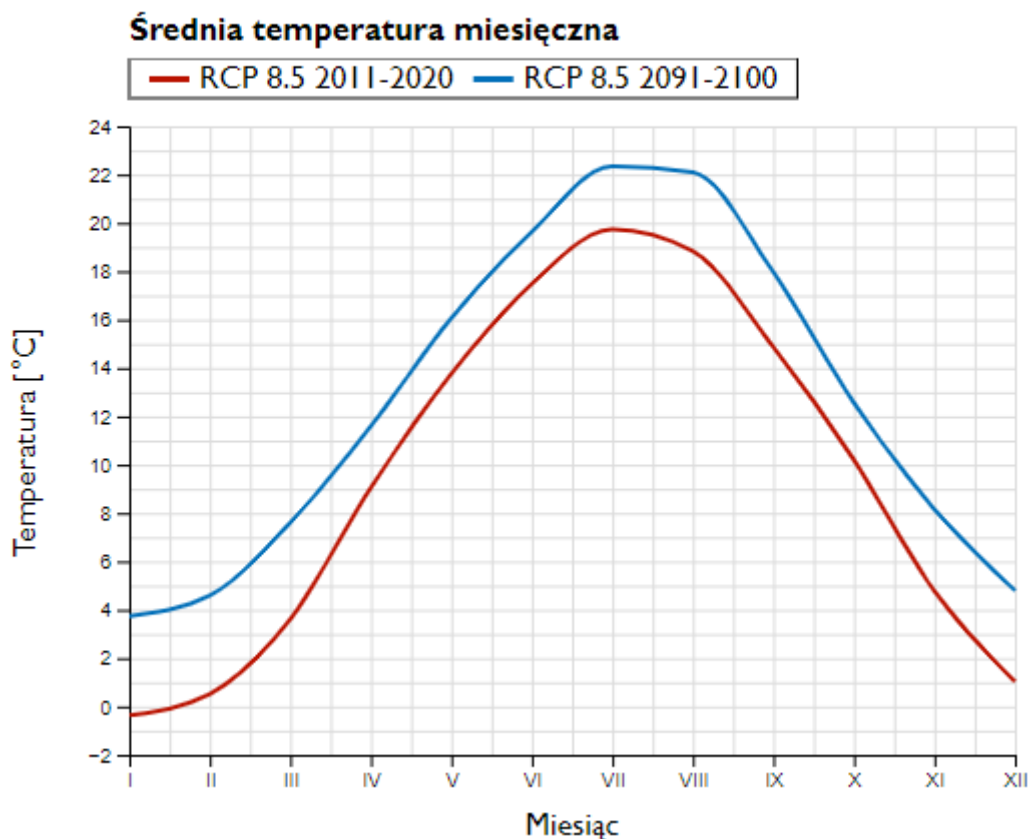

Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu zgierskiego.

źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 18.12.2023 r.

Poniższy rysunek nr 6 przedstawia scenariusz zmiany klimatu w powiecie zgierskim. Taki scenariusz jest przewidywany przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 8.5). Zgodnie z wykresem, w styczniu średnia temperatura powietrza może wzrosnąć o 4°C.

ZGIERSKI

Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie zgierskim.

źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/>, data dostępu: 19.12.2023 r.

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

6.1.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2022 roku, liczba ludności na terenie powiatu zgierskiego wynosiła 166 537 osób, z czego 87 057 osób stanowiły kobiety, a 79 480 mężczyźni. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 194,7 os/km².

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w tabeli nr 1 oraz 2.

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu zgierskiego.

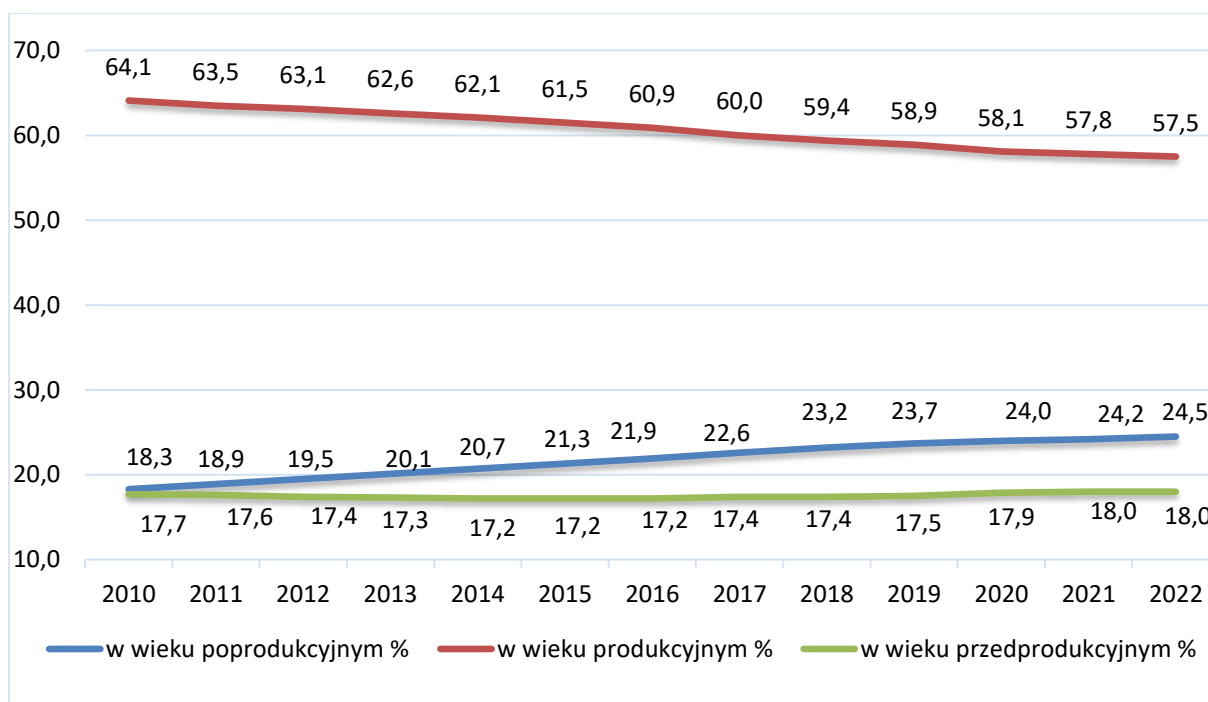
Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	166 537
Liczba mężczyzn	87 057
Liczba kobiet	79 480
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1km ²	194,7
Współczynnik feminizacji [os.]	110
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	18,0
W wieku produkcyjnym	57,5
W wieku poprodukcyjnym	24,5

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Tabela 2. Liczba ludności powiatu zgierskiego w latach 2011-2022.

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2011	164 608	78 492	86 116
2012	164 597	78 511	86 086
2013	164 681	78 508	86 173
2014	164 988	78 585	86 403
2015	165 130	78 605	86 525
2016	165 206	78 522	86 684
2017	165 606	78 618	86 988
2018	165 916	78 758	87 158
2019	166 113	78 878	87 235
2020	167 737	80 092	87 645
2021	167 019	79 696	87 323
2022	166 537	79 480	87 057

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

źródło: GUS, opracowanie własne

Rysunek nr 7 przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach wzrasta. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

6.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza

6.2.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu zgierskiego

Największy udział w bilansie emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie powiatu ma emisja komunalno-bytowa, tzw. emisja „niska”, następnie emisja punktowa (pochodząca z zakładów przemysłowych) oraz emisja komunikacyjna.

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.

Zgodnie z danymi WFOŚiGW w Łodzi w celu poprawy jakości powietrza na terenie powiatu zgierskiego m.in. realizowano Program „Czyste Powietrze”. W tabeli nr 3 zestawiono liczbę umów zawartych w ramach powyższego programu na wymiany źródeł ciepła wraz z przyznaną kwotą dofinansowania dla gmin powiatu.

Tabela 3. Realizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie powiatu zgierskiego w latach 2021-2023 (do 30.09.2023 r.).

Zawarte umowy	2021	2022	2023
Liczba umów zawartych na wymianę kotła	548	1 009	491
Liczba umów zawartych na zakup instalacji fotowoltaicznej	91	297	129
Liczba umów zawartych na termomodernizację (m.in. ocieplenie, wymiana drzwi/okien, wentylacja mechaniczna)	228	464	293
Kwota podpisanych umów [zł]	8 057 408,90	21 959 446,00	28 874 208,00

źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Gminy Powiatu Zgierskiego corocznie podejmują działania termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej. W 2022 r. w powiecie kompleksowej termomodernizacji poddano 26 budynków, w tym budynki urzędów, szkół i przedszkoli oraz OSP. Do zadań realizowanych przez Gminy wpływających na poprawę jakości powietrza zalicza się również budowy i modernizacje lamp oświetleniowych na energooszczędne, w tym solarne oraz LED. W 2022 r. w powiecie wybudowano i zmodernizowano 600 lamp oświetleniowych ulicznych energooszczędnych oraz wymieniono oświetlenie w 17 budynkach użyteczności publicznej⁴.

System ciepłowniczy

Na terenie powiatu zgierskiego zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą:

- kotłowni indywidualnych i lokalnych,
- źródeł indywidualnych (piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne),
- sieci ciepłowniczej w Zgierzu, Aleksandrowie Łódzkim i Ozorkowie.

⁴ Źródło: Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.

PGE Energia Ciepła SA Oddział Elektrociepłownia w Zgierzu jest podstawowym wytwórcą i dystrybutorem energii cieplnej dla miasta Zgierza. Elektrociepłownia produkuje ciepło oraz energię elektryczną w wysokosprawnej kogeneracji (skojarzeniu). Zgodnie z danymi udostępnionymi przez PGE, długość sieci ciepłowniczej w mieście w 2022 r. wyniosła 50,488 km. Przyłączonych było wówczas 481 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

W elektrociepłowni PGE Energia Ciepła w Zgierzu wykorzystywany jest system oparty na kogeneracji gazowej od 2023 roku. Składa się z nowego przyłącza gazowego, stacji sprężelowej 110/15kV, kotła rezerwowo-szczytowego o mocy 7 MWt oraz instalacji kolektorów słonecznych o mocy ok. 100 kWt, z których popłynie ciepło do miejskiej sieci ciepłowniczej. Nowy układ kogeneracyjny oparty jest na zespole 3 silników gazowych o mocy ok. 4,4 MWe / 5 MWt każdy⁵. Dotychczas była to elektrociepłownia wykorzystująca węgiel brunatny. Dzięki tej inwestycji wyeliminowany zostanie transport samochodowy, gdyż węgiel był codziennie dostarczany do zgierskiej elektrociepłowni kilkudziesięcioma ciężarówkami z Bełchatowa. Dzięki obniżeniu emisji CO₂ o ok. 67%, SO₂ (dwutlenek siarki) o 100%, NOx (tlenki azotu) o 58% oraz pyłów o 100%, poprawią się warunki środowiskowe w mieście⁶.

„PGKiM” Spółka z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim prowadzi działalność na terenie miasta w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych. W 2022 r. Długość sieci ciepłowniczej przesyłowej wynosiła 4,89 km na terenie miasta Aleksandrów Łódzki. Przyłączonych było wówczas 48 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania⁷.

Ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej dla Ozorkowa dostarcza Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Zakład Ciepłownictwa. Na terenie miasta Zakład Ciepłownictwa eksploatuje 15,23 km sieci ciepłowniczych⁸, w których nośnikiem ciepła jest gorąca woda.

Charakterystykę sieci ciepłowniczej na terenie całego powiatu zgierskiego przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Charakterystyka sieci ciepłowniczej na terenie powiatu zgierskiego.

Kotłownie ogółem		Długość sieci cieplnej przesyłowej i rozdzielczej		Długość przyłączy do budynków	
2021	2022	2021	2022	2021	2022
[szt.]		[km]		[km]	
161	161	61,4	66,1	31,3	31,5

źródło: GUS na dzień 31.12.2022 r.

⁵ Źródło: <https://www.wnp.pl/energetyka/pge-oddaje-do-uzytku-nowa-elektrociepownie-zasilana-gazem,767656.html>, dostęp: 23.02.2024 r.

⁶ <https://pgeenergiasciepla.pl/aktualnosci/pge-transformuje-cieplownictwo.-w-zgierzu-oddano-do-uzytku-niskoemisyjna-elektrociepownie>, dostęp: 23.02.2024 r.

⁷ Źródło: PGKiM Sp. z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim

⁸ Źródło: Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., stan na 2023 r.

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi. Przez teren gminy Zgierz oraz gminy Ozorków przebiega gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia eksploatowany przez GAZ-SYSTEM S.A.

Średni poziom zgazyfikowania powiatu w 2022 r. wyniósł 40,1%, poziomy zgazyfikowania poszczególnych gmin zestawiono w tabeli nr 5.

Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie zgierskim.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]
1.	Gmina Aleksandrów Łódzki	60,8
2.	Gmina Miasto Głowno	2,3
3.	Gmina Głowno	0,9
4.	Gmina Miasto Ozorków	9,3
5.	Gmina Ozorków	15,2
6.	Gmina Parzęczew	0,5
7.	Gmina Stryków	9,7
8.	Gmina Zgierz	16,8
9.	Gmina Miasto Zgierz	71,3
Powiat zgierski		40,1

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.

W tabeli nr 6 przedstawiono charakterystykę sieci gazowej funkcjonującej na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu zgierskiego w latach 2020-2022.

Podgrupa	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci ogółem [m]	640 587	690 173	757 848
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]	79 302	25 580	25 580
Długość czynnej sieci rozdzielczej [m]	561 285	664 593	732 268
Czynne przyłącza do budynków ogółem [szt.]	12 820	13 600	14 402
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	12 323	13 072	13 840
Odbiorcy gazu [gosp.]	26 233	26 953	27 352

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

W tabeli nr 7 zestawiono zakłady posiadające obowiązujące pozwolenia wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 7. Zakłady posiadające pozwolenia wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
1.	GEBERIT Ozorków spółka z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Adamówek 25
2.	STRABAG Sp. z o.o.	95-010 Stryków, ul. Batorego 27
3.	„CIEPŁOWNIA” Sp. z o.o.	95-069 Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 10/12
4.	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o.o.	95-010 Stryków, ul. Brzezińska 41
5.	NEKS Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, Dąbrówka Wielka ul. Dąbrowska 13
6.	Zakład Usługowo – Produkcyjny EMITER Spółka Jawna Stanisław Bieda, Piotr Lis	95-100 Zgierz, Dąbrówka Wielka, ul. Dąbrowska 9
7.	Masfalt Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Uroczą 2/4
8.	OQEMA Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Łęczycka 13
9.	Prowell Sp. z o.o.	95-010 Stryków, Smolice 1J
10.	Aleksandra Jarosik, Ewa Marciniak i Piotr Sowiński – wspólnicy spółki cywilnej pn. Zakład Wytwarzania Metalowych – Odlewnia Metali SOWINEX s.c. Aleksandra Jarosik, Ewa Marciniak, Piotr Sowiński	95-100 Zgierz, ul. Łąkowa 2
11.	„ORSA-MOTO” Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, Adamówek 37
12.	PPHU Mariusz Florczak	95-100 Stryków, Tymianka 96B
13.	SWM Poland Sp. z o.o.	95-010 Stryków, Smolice 1I
14.	CORNING OPTICAL COMMUNICATIONS Polska Sp. z o.o.	95-010 Stryków, Smolice 1e, Smolice 1P
15.	Yamada Wentworth Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, Lućmierz ul. Przemysłowa 6
16.	Greiner Multifoam Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Adamówek 37B
17.	Wytwórnia Klejów i Zapraw Budowlanych S.A.	95-100 Zgierz, ul. Szczawińska 52a
18.	Solan Investment Sp. z o.o.	95-015 Głowno, ul. Łódzka 2
19.	„WDX” S.A.	95-100 Zgierz, ul. Szczawińska 54/58
20.	Procter & Gamble Operations Polska Sp. z o.o.	03-872 Aleksandrów Łódzki, 11 Listopada 103.
21.	HTL-STREFA S.A.	95-035 Ozorków, ul. Adamówek 7
22.	ABB Sp. z o.o.	95-070 Aleksandrów Łódzki, ul. Placydowska 27
23.	Brenntag Polska Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Kwasowa 5
24.	ALWIKOR Sp. z o.o.	95-070 Aleksandrów Łódzki, m. Księstwo, dz. nr ewid. 205/2
25.	„GO-TRAKT” Elżbieta Turczak	95-010 Stryków, ul. Batorego 27
26.	DANEX Jakub Talarczyk	95-100 Zgierz, ul. Kolorowa 8
27.	LIDL Sp. z o.o. Sp. k.	95-010 Stryków, Dobra, ul. Wodna 30/36
28.	SZADEK Dariusz Szadkowski	Dz. nr ewid. 805/1
29.	Fabryka Szlifierek „FAS - GŁOWNO” Sp. z o.o.	95-015 Głowno, ul. Kopernika 34/40
30.	Eurovia polska S.A.	95-010 Stryków, ul. Zakładowa 1
31.	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Łęczycka 3
32.	„JAMECH” Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, Leśmierz 10A
33.	„NAST BUD” Sebastian Nastarowicz	95-070 Aleksandrów Łódzki, ul. Placydowska 24
34.	INEST Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Lotnicza 5
35.	EMS Elektro Metall Spezialprodukte Polska Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Łęczycka 101
36.	Zgierskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „MARKAB” Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Wiosny Ludów 26
37.	Kora Textiles Adam Żebrowski	95-100 Zgierz, ul. Sienkiewicza 16/18

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierz, stan na dzień 23.11.2023 r.

Ponadto wydane zostały zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla zakładów na terenie powiatu zgierskiego przez Starostę Powiatu Zgierskiego. Aktualny wykaz zezwoleń prezentuje tabela nr 8.

Tabela 8. Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla zakładów na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
1.	PGE Energia Ciepła S.A.	95-100 Zgierz, ul. Energetyków 9
2.	Ceramika Tubądzin II Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Armii Krajowej 20

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 23.11.2023 r.

Na terenie powiatu zgierskiego obowiązują 3 pozwolenia zintegrowane wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego dla instalacji zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego, co przedstawia tabela nr 9.

Tabela 9. Pozwolenia zintegrowane wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
1.	PGE Energia Ciepła S.A.	95-100 Zgierz, ul. Energetyków 9
2.	Ceramika Tubądzin II Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Armii Krajowej 20
3.	INTERPRINT Polska Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, ul. Adamówek 37

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 23.11.2023 r.

Tabela nr 10 przedstawia obowiązujące pozwolenia wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 10. Zakłady posiadające pozwolenia wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
1.	MALEX" Z. U. O. Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Barwnikowa 7

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na dzień 15.12.2023 r.

W tabeli nr 11 zestawiono obowiązujące pozwolenia zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego dla zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 11. Pozwolenia zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
1.	Gospodarstwo Rolno-Hodowlane Piotr Chachaj	95-001 Zgierz, Besiekierz Nawojowy 17
2.	Neveon Poland Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Szczawińska 42
3.	BSG" Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Andrzeja Struga 20
4.	Spółdzielnia Pracy Chemików „Xenon”	95-070 Aleksandrów Łódzki, Rąbień, ul. Ks. Kan. A. Mikołajczyka 8-12
5.	Zakład Robót Sanitarnych "SANTOR-BIS" Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Kwasowa 2
6.	Polska Grupa Gospodarki odpadami Ekogal-Ekopur Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, Andrzeja Struga 20
7.	„Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Łukasieńskiego 1/13

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa podmiotu prowadzącego instalację	Adres instalacji
8.	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	95-035 Ozorków, Modlna
9.	Beata Sztajerowska – Hodowla Drobiu	95-100 Zgierz, ul. Wiosny Ludów 135
10.	Jerzy Sztajerowski	95-100 Zgierz, ul. Wiosny Ludów 139
11.	Beata Sztajerowska – Hodowla Drobiu	95-100 Zgierz, Dąbrówka Wielka
12.	CEDROB S.A.	95-001 Zgierz, Kwilno
13.	Aneta Kaczmarek i Dariusz Kaczmarek	95-001 Zgierz, Warszycze 6
14.	Hodowla Drobiu Bartłomiej Matusiak	95-001 Zgierz, Wypychów 10
15.	Gospodarstwo Rolne Jarosław Piotrowski	95-001 Zgierz, Warszycze 5
16.	KNG TRADE Sp. z o.o.	95-001 Zgierz, Gieczno, ul. Główna 2

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na dzień 15.12.2023 r.

W tabeli nr 12 przedstawiono emisję zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych⁹ w latach 2020-2022 na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 12. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych.

Emisja	2020	2021	2022
Zanieczyszczenia gazowe			
ogółem [t/r]	254 579	227 134	251 781
ogółem (bez dwutlenku węgla) [t/r]	19 494	1 739	1 231
dwutlenek siarki [t/r]	1 163	1 093	648
tlenki azotu [t/r]	278	241	225
tlenek węgla [t/r]	364	377	343
dwutlenek węgla [t/r]	235 085	225 395	250 550
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	0,0	0,3	0,2
Zanieczyszczenia pyłowe			
ogółem [t/r]	79	69	70
ze spalania paliw [t/r]	65	55	53
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	99,5	99,4	99,2

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.

⁹ Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu zgierskiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację zbiorową.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie powiatu nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w transporcie zarówno po stronie systemowej komunikacji publicznej jak i infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Powiat zgierski posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć drogową, która składa się m.in. z:

- dróg krajowych:

Przez teren powiatu zgierskiego przebiegają autostrady A1 i A2 o łącznej długości 59,311 km oraz drogi krajowe nr 14, 72, S14 o łącznej długości 45,626 km, a ich przebieg prezentuje tabela nr 13.

Tabela 13. Drogi krajowe przebiegające przez teren powiatu zgierskiego.

Lp.	Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Lokalizacja
1.	A1	277+087	298+336	21 249	Głowno-Stryków
2.	A2	328+598	366+660	38 062	Paręczew-Żgierz-Stryków
3.	14	019+533	037+299	17 766	Głowno-Stryków
4.	14	037+519	041+733	4 214	gm. Stryków
5.	14	000+000	000+277	277	gm. Stryków
6.	72	082+549	095+297	12 748	gm. Aleksandrów Łódzki
7.	S14	002+467	010+995	8 528	gm. Aleksandrów Łódzki
8.	S14	016+596	017+963	1 367	gm. m. Żgierz
9.	S14	000+000	000+726	726	gm. Żgierz

źródło: GDDKiA, stan na 12.12.2023 r.

- dróg wojewódzkich:

Łączna długość dróg wojewódzkich przebiegających przez teren powiatu zgierskiego wynosi 65,917 km, a jej przebieg prezentuje tabela nr 14.

Tabela 14. Przebieg dróg wojewódzkich na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nr drogi	Kilometraż [km]	Długość [km]
1.	469	24+448 – 35+094	10,646
2.	708	0+000 – 0+280	0,280
3.	71*	13+310 – 22+079	10,389
		23+310 – 24+930	
4.	702	26+395 – 43+460	17,205
5.	91*	333+500 – 340+600	7,100
6.	708	0+000 – 2+842	20,297
		10+696 – 21+954	
		24+303 – 30+500	

*Dla DK 71 i DK 91 trwa spór kompetencyjny GDDKiA w Łodzi z ZDW w Łodzi związany z odcinkami pozbawionymi kategorii drogi krajowej po oddaniu do użytkowania S-14. Przedmiotowe odcinki dróg powinny być drogami wojewódzkimi, co kwestionują przedstawiciele JST.

źródło: ZDW w Łodzi, stan na 04.12.2023 r.

- dróg powiatowych:

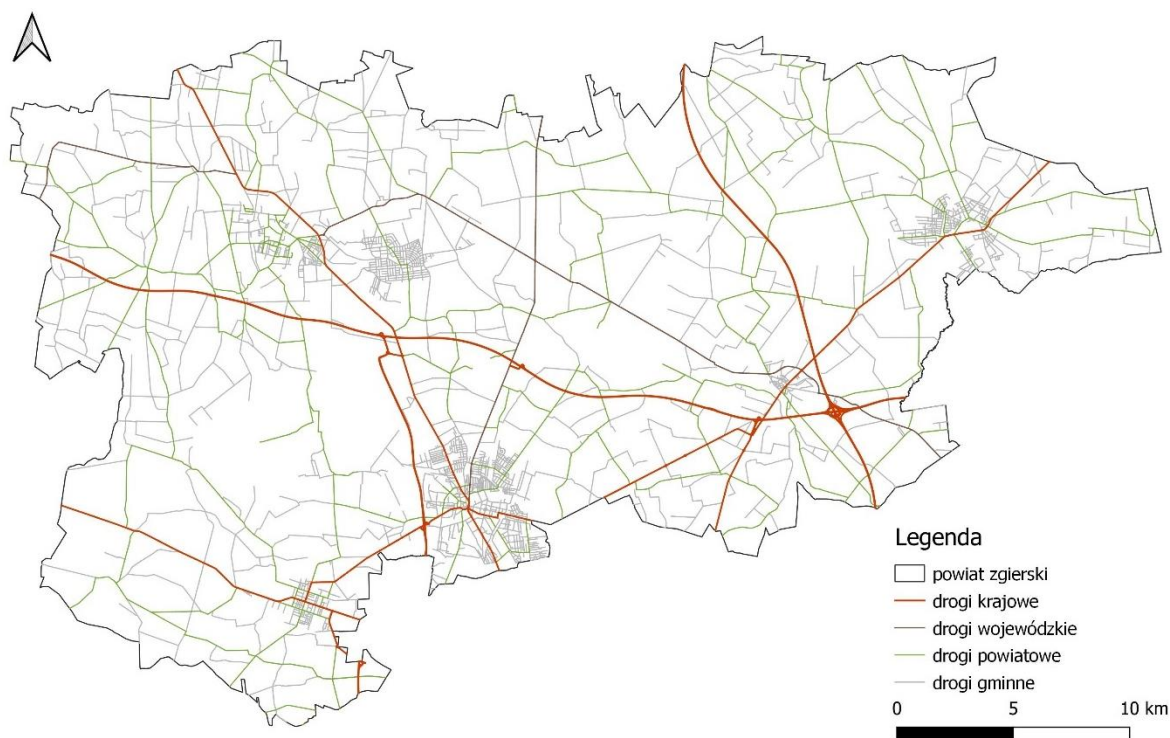
Na terenie powiatu zgierskiego występuje 435,500 km dróg powiatowych, co przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Drogi powiatowe na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Miasto/Gmina	Długość dróg [km]
1	Miasto Aleksandrów Łódzki	11,562
2	Miasto Ozorków	18,459
3	Miasto Głowno	15,475
4	Miasto Stryków	4,292
5	Miasto Zgierz	20,634
razem miasta:		70,422
1	Gmina Aleksandrów Łódzki	43,773
2	Gmina Ozorków	40,995
3	Gmina Parzęczew	58,384
4	Gmina Głowno	68,737
5	Gmina Stryków	73,587
6	Gmina Zgierz	79,602
razem gminy:		365,078
RAZEM:		435,500

źródło: Raport o stanie powiatu zgierskiego za 2022 rok

Rysunek nr 8 przedstawia układ dróg na terenie powiatu zgierskiego.

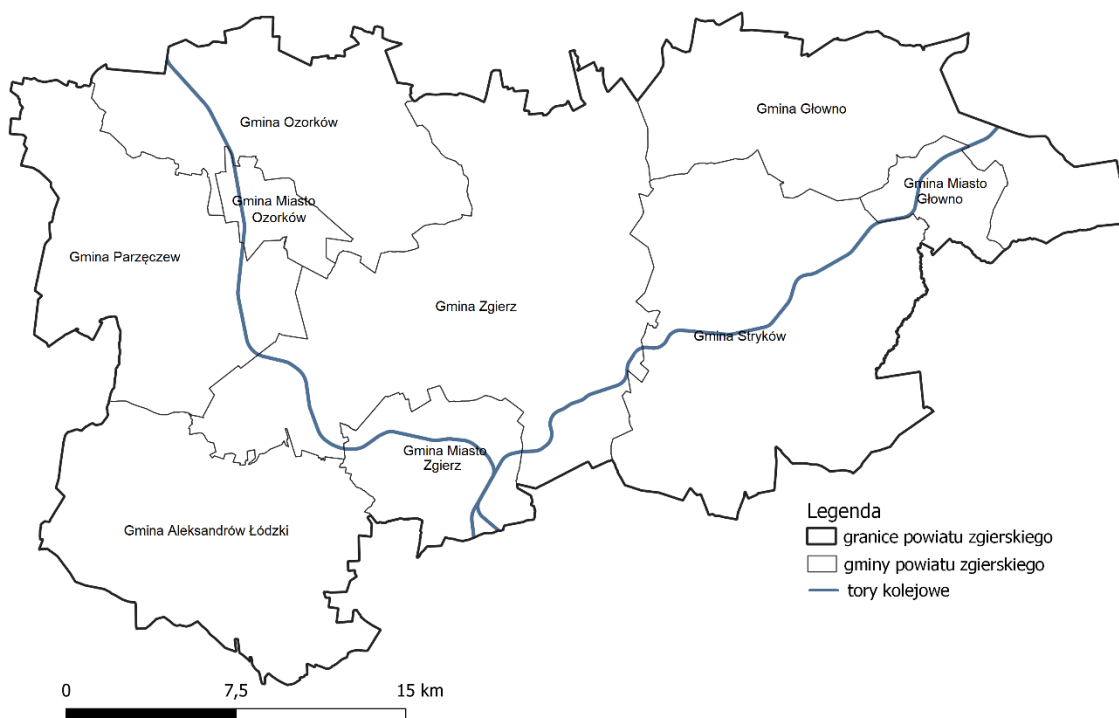
Rysunek 8. Układ dróg na terenie powiatu zgierskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Transport kolejowy

Przez gminę Głowno, gminę miasto Głowno i gminę Stryków oraz gminę Zgierz i gminę miasto Zgierz przebiega linia kolejowa nr 15 Bednary – Łódź Kaliska, jedno - i dwutorowa, zelektryfikowana, biegnąca równoległe do drogi krajowej nr 14.

Przez gminę Ozorków, gminę miasto Ozorków, gminę Parzęczew oraz gminę Zgierz i gminę miasto Zgierz przebiega linia kolejowa nr 16 Łódź Widzew - Kutno, jednotorowa, zelektryfikowana. Wykorzystywana jest w ruchu pasażerskim i towarowym.

Rysunek nr 9 prezentuje układ linii kolejowych występujących na terenie powiatu zgierskiego.

Rysunek 9. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne

Komunikacja publiczna

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2022 r., na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowanych było 820 przystanków autobusowych (2 przystanki mniej niż w poprzedzającym roku), najwięcej w gminie miasto Zgierz – 182.

Na terenie powiatu zgierskiego funkcjonują systemy komunikacji miejskiej obejmujące gminę miasto Zgierz (MUK Zgierz) i gminę miasto Głowno (MZK Głowno). Dodatkowo, MPK Łódź realizuje kursy na obszarach Zgierza, Aleksandrowa Łódzkiego, Ozorkowa i Strykowa. Ponadto organizatorem komunikacji w części południowej powiatu jest Gmina Miasto Zgierz na podstawie porozumienia międzygminnego w sprawie międzygminnej komunikacji autobusowej, zawartego pomiędzy Gminą Aleksandrów Łódzki, Gminą Miasto Zgierz, Gminą Zgierz i Gminą Stryków w przedmiocie świadczenia przewozu osób i rzeczy linią autobusową lokalnego transportu zbiorowego w Zgierzu. W powiecie transport publiczny obsługiwany jest również przez przewoźników prywatnych¹⁰.

W Zgierzu od 2021 r. działa linia tramwajowa nr 6 – połączenie z Łodzi do Zgierza. Linia ze względu na bardzo zły stan infrastruktury została zawieszona w 2018 r, którą w późniejszych latach zmodernizowano. Obecnie zgodnie z danymi GUS [stan na 31.12.2022 r.] w powiecie zlokalizowanych jest 9 przystanków tramwajowych.

¹⁰ Źródło: Program Rozwoju Powiatu Zgierskiego pn. Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego 2030

Transport rowerowy – zeroemisyjny transport w powiecie

Zgodnie z danymi GUS [stan na 31.12.2022 r.], na terenie powiatu zgierskiego znajduje się 33,6 km sieci dróg dla rowerów. Dane odnośnie dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w tabeli nr 196

Tabela 16. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu zgierskiego.

Obszar	2020	2021	2022
Gmina Aleksandrów Łódzki	0,0	0,0	2,1
Gmina Miasto Głowno	3,1	3,1	4,5
Gmina Głowno	0,6	0,6	0,6
Gmina Miasto Ozorków	6,8	6,8	7,2
Gmina Stryków	5,8	5,8	5,8
Gmina Miasto Zgierz	7,7	7,7	7,9
Gmina Zgierz	5,5	5,5	5,5
Powiat zgierski	29,5	29,5	33,6

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Jak wynika z powyższej tabeli, w gminie Ozorków oraz Parzęczew nie ma wybudowanych dróg rowerowych.

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- o stosowanie paliw wysokoemisyjnych w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych,
- o spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstwach domowych,
- o zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Zanieczyszczenia z tzw. niskiej emisji mają największy wpływ na stan jakości powietrza. Szczególny wzrost zanieczyszczeń z palenisk domowych odczuwany jest w sezonie grzewczym. Zjawisku sprzyja tzw. inwersja termiczna oraz niska temperatura powietrza i bezwietrzne dni. Wzrasta wtedy stężenie zanieczyszczeń głównie takich jak: B(a)P oraz pył zawieszony PM10 i PM2,5. Na terenie powiatu zgierskiego w gospodarstwach domowych jako źródło ogrzewania dominuje węgiel kamienny oraz olej opałowy, szczególnie tam, gdzie nie ma dostępu do sieci ciepłowniczej ani gazowej.

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. od gazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania

produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”,

- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstożniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

6.2.2 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego wyznaczono 2 strefy:

- Aglomeracja Łódzka – kod strefy PL1001, do której należy gmina miasto Zgierz oraz miasto Aleksandrów Łódzki;

- strefa łódzka – kod strefy PL1002, do której należy gmina Zgierz, część wiejska gminy Aleksandrów Łódzki, gmina miasto Głowno, gmina Głowno, gmina miasto Ozorków, gmina Ozorków, gmina Parzęczew, gmina Stryków.

Podział ten obrazuje rysunek nr 10.

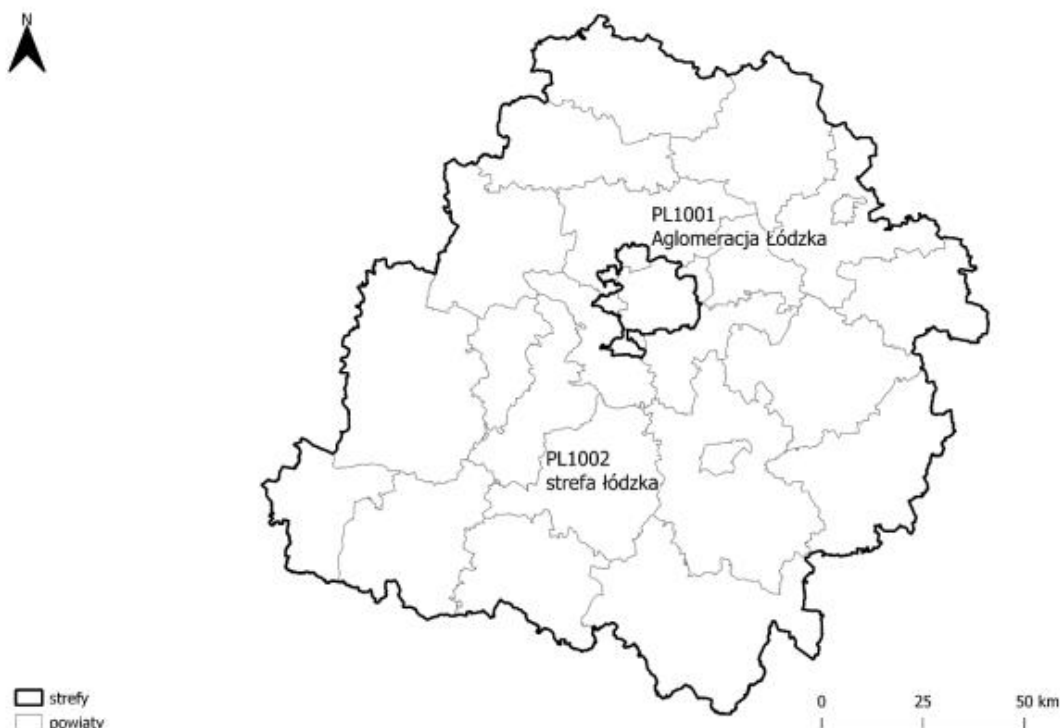
Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM₁₀,
- pył PM_{2.5},
- ołów Pb w PM₁₀,
- arsen As w PM₁₀,
- kadm Cd w PM₁₀,
- nikiel Ni w PM₁₀,
- benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Rysunek 10. Podział województwa łódzkiego na strefy ochrony powietrza.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2022*

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Informacje odnośnie stref zanieczyszczeń w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń zebrano w tabeli nr 17.

Tabela 17. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	<ul style="list-style-type: none"> - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	<ul style="list-style-type: none"> - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

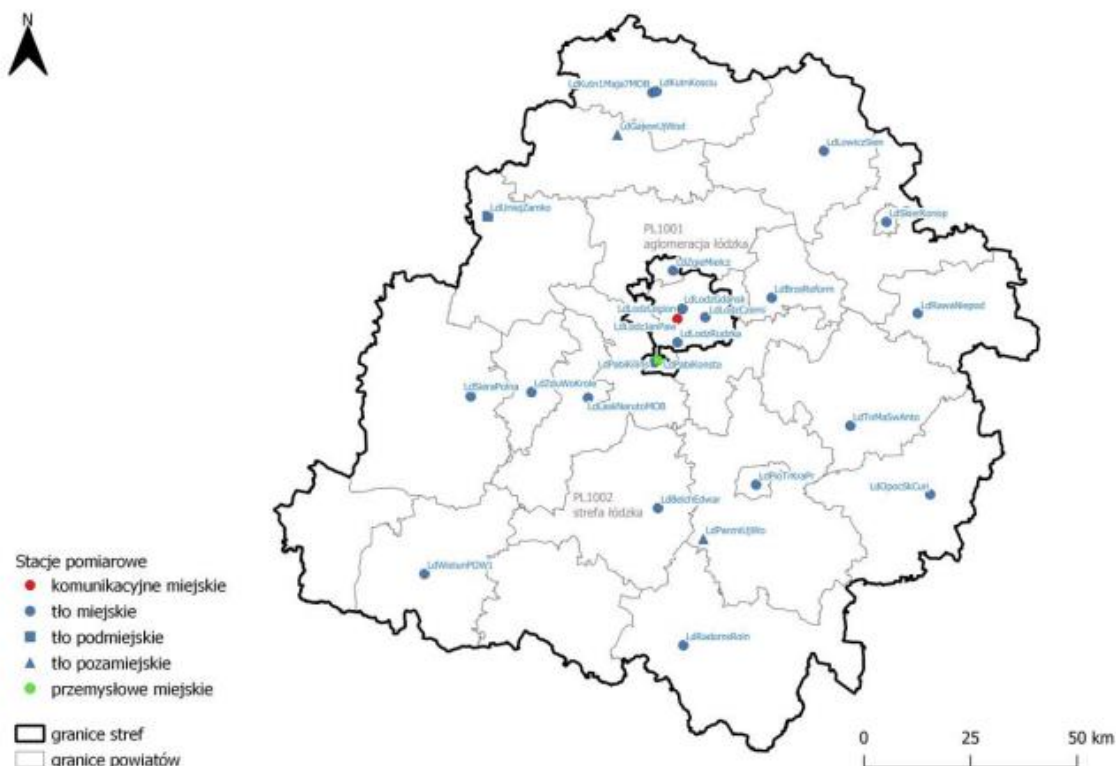
* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022*

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni,

a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

W 2022 r. w ramach systemu PMŚ na terenie województwa łódzkiego funkcjonowało ogółem 26 stacji pomiarowych. Na terenie powiatu zgierskiego w 2022 roku znajdował się punkt pomiarowy w Zgierzu na ul. Mielczarskiego 5. Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie łódzkim prezentuje rysunek nr 11.

Rysunek 11. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa łódzkiego.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2022*

Osiągnięte w latach 2020-2022 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w rocznych ocenach dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawiono kolejno w tabeli nr 18 dla strefy łódzkiej, a w tabeli nr 19 dla aglomeracji łódzkiej.

Tabela 18. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy łódzkiej.

Strefa łódzka	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2020	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2021	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2022	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – w 2021 roku dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa łódzka uzyskała klasę C, w 2020 i 2022 roku dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa łódzka uzyskała klasę A

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2022, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2021, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2020*

Tabela 19. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla aglomeracji łódzkiej.

Aglomeracja łódzka	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2020	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2021	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2022	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – w latach 2020-2022 dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa łódzka uzyskała klasę A
 źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2022*,
Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2021, *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, raport wojewódzki za rok 2020*

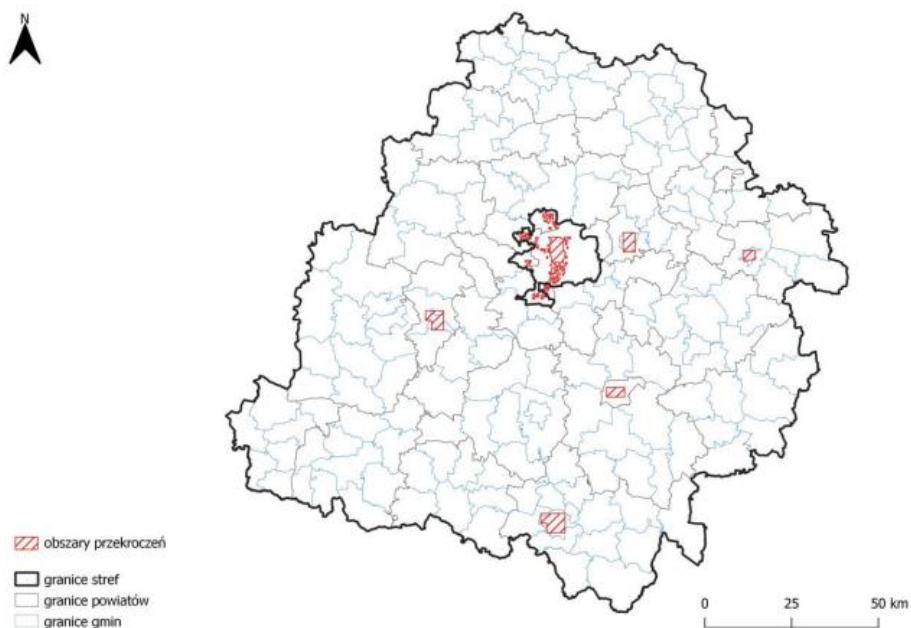
W latach 2020-2022 w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi obie strefy do klasy C zakwalifikowano ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 (24h) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Strefę łódzką w ze względu na przekroczenie poziomu pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) zaklasyfikowano w latach 2020-2022 do klasy C, natomiast aglomerację łódzką w latach 2020-2021. W 2022 r. nastąpiła poprawa z klasy C1 do klasy A1. Został przekroczony również w obydwóch przypadkach poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Największym problemem w skali województwa łódzkiego są wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Szacuje się, że problem ten dotyczy większości gmin województwa łódzkiego, w tym przede wszystkim terenów zabudowanych. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się emisję „niską” pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków. Zaznaczyć jednak trzeba, że w porównaniu z rokiem 2021 obszar przekroczeń uległ zdecydowanemu zmniejszeniu - o ponad 40%.

Ponadto wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM10 rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem w województwie. Natomiast obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (24h) był mniejszy niż w 2021 r. o ok. 50%. Przeprowadzona ocena jakości powietrza wykazała również przekroczenia w 2022 r. poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (20 µg/m³ – faza II). Jednakże w porównaniu z rokiem 2021 obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 miał powierzchnię mniejszą o ok. 70%.

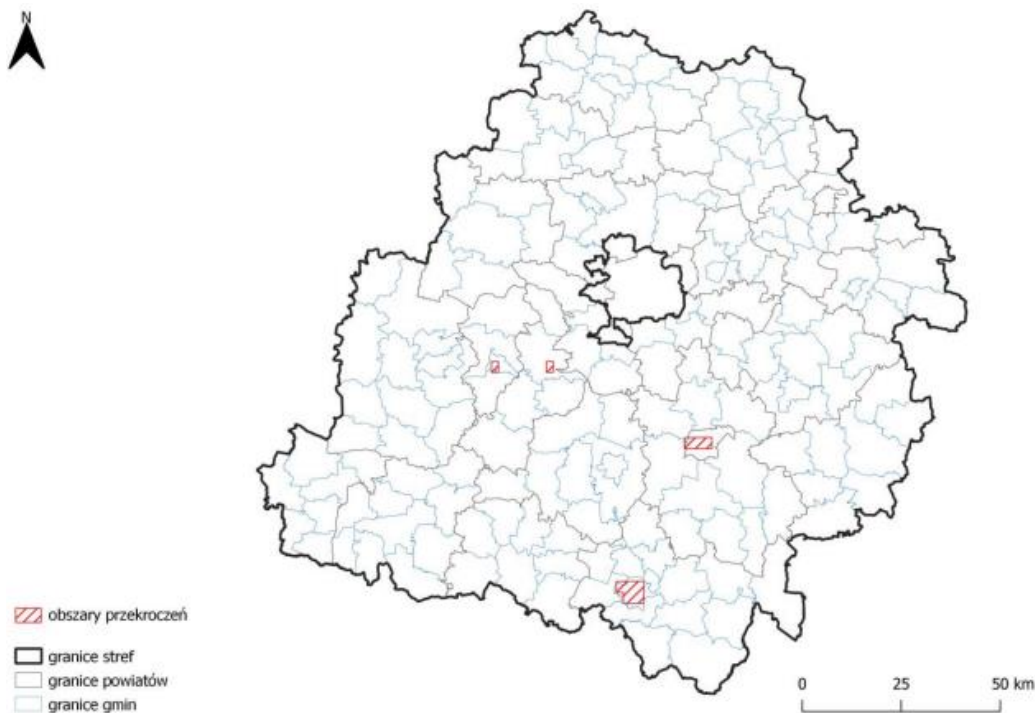
W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2022 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego we wszystkich stanowiskach pomiarowych ozonu w województwie.

Rysunki nr 12, 13 i 14 przedstawiają kolejno zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie łódzkim w 2022 roku.

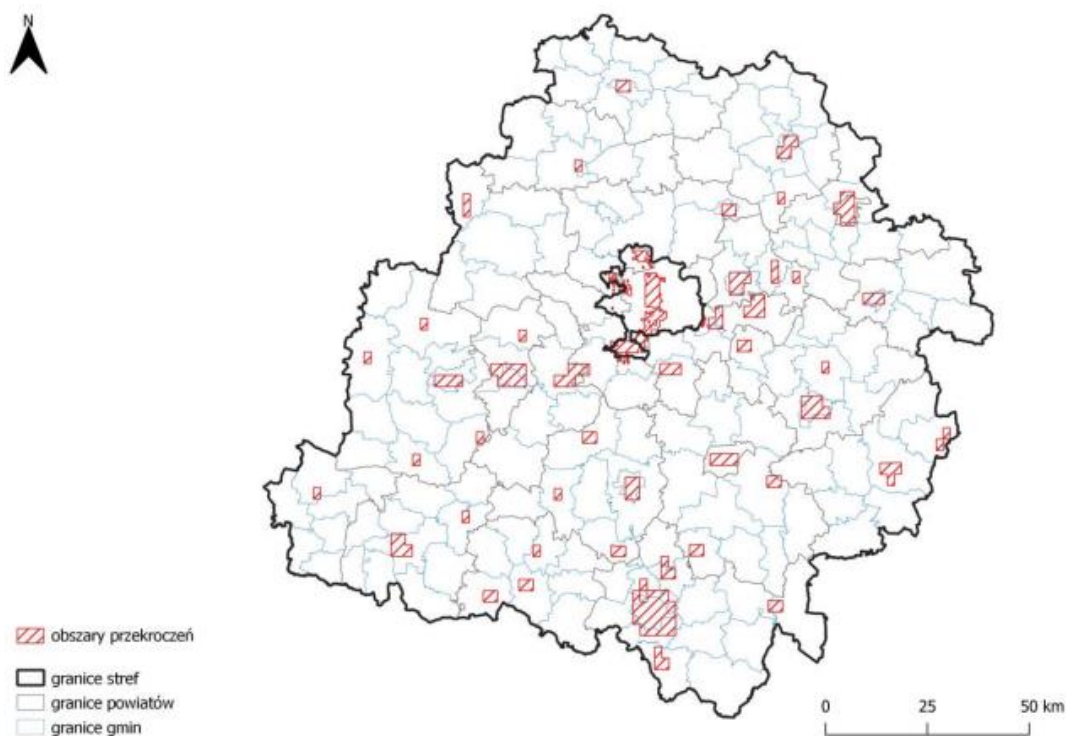
Rysunek 12. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie łódzkim w 2022 roku.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022*

Rysunek 13. Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) określonego w celu ochrony zdrowia ludzi, w województwie łódzkim w 2022 roku.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022*

Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie łódzkim w 2022 roku.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022*

W latach 2020-2022 roku dla strefy łódzkiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Ich wyniki przedstawiono w tabeli nr 20.

Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Strefa łódzka	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2020	A	A	A
2021	A	A	A
2022	A	A	A

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa łódzka otrzymała klasę D2

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022*, *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021*, *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2020*

Stężenie średnioroczne na stacji automatycznej w Zgierzu w roku 2020 wyniosło:

- SO₂ S_a = 6,0 µg/m³ (wartość dopuszczalna wynosi D_a=20µg/m³)
- NO₂ S_a = 15,7 µg/m³ (wartość dopuszczalna wynosi D_a=40µg/m³)
- CO S_{8max} = 2,5 mg/m³ (wartość dopuszczalna wynosi D_{8max}=10mg/m³)
- O₃ = 4 dni (liczba dni ze S_{8mx_d} > 120µg/m³ wartość dopuszczalna to nie więcej niż 25 dni; średnia z 3 lat)
- PM_{2,5} = 23,3 µg/m³ (wartość dopuszczalna wynosi D_a=20µg/m³, faza II)
- PM₁₀ S_a = 32,6 µg/m³ (wartość dopuszczalna wynosi D_a=40µg/m³)

Liczba dni z przekroczeniem średniej 24-godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10 wyniosła 40 dni ($PM_{10} 24h > 50\mu g/m^3$) przy dopuszczalnej liczbie dni z przekroczeniem wynoszącej 35 dni.

Stężenie średnioroczne na stacji automatycznej w Zgierzu w roku 2021 wyniosło:

- $SO_2 S_a = 5,8 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=20\mu g/m^3$)
- $NO_2 S_a = 16,6 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=40\mu g/m^3$)
- $CO S_{8max} = 2,8 mg/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_{8max}=10mg/m^3$)
- $O_3 = 6$ dni (liczba dni ze $S_{8mx_d} > 120\mu g/m^3$ wartość dopuszczalna to nie więcej niż 25 dni; średnia z 3 lat)
- $PM_{2,5} = 21,4 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=20\mu g/m^3$, faza II)
- $PM_{10} S_a = 38,6 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=40\mu g/m^3$)

Liczba dni z przekroczeniem średniej 24-godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10 wyniosła 67 dni ($PM_{10} 24h > 50\mu g/m^3$) przy dopuszczalnej liczbie dni z przekroczeniem wynoszącej 35 dni.

Stężenie średnioroczne na stacji automatycznej w Zgierzu w roku 2022 wyniosło:

- $SO_2 S_a = 5,0 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=20\mu g/m^3$)
- $NO_2 S_a = 13,6 \mu g/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_a=40\mu g/m^3$)
- $CO S_{8max} = 2,2 mg/m^3$ (wartość dopuszczalna wynosi $D_{8max}=10mg/m^3$)
- $O_3 = 7$ dni (liczba dni ze $S_{8mx_d} > 120\mu g/m^3$ wartość dopuszczalna to nie więcej niż 25 dni; średnia z 3 lat)

Wyniki PM10 i P2,5 – seria roczna odrzucona (niekompletna seria pomiarowa)

Podsumowanie wyników:

Zgodnie z wynikami modelowania matematycznego oraz metodą obiektywnego szacowania za rok 2020 oraz 2021, ze względu na ochronę zdrowia, na obszarze powiatu zgierskiego stwierdzono przekroczenie:

- średniorocznej wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu ($D_{dc}=1ng/m^3$).
- średniorocznej wartości poziomu dopuszczalnego PM2,5 ($D_a=20\mu g/m^3$ faza II).
- dobowej wartości poziomu dopuszczalnego PM10 (więcej niż 35 dni z wartością średniodobową powyżej $D_{24h}=50\mu g/m^3$).

Doszło również do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu (obszar przekroczeń objął cały powiat). Nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych / poziomów docelowych jakości powietrza dla: PM10 (rok), SO_2 (1h, 24h), NO_2 (1h, rok), ozonu (poziom docelowy). Na obszarze powiatu nie stwierdza się również przekroczeń tlenku węgla CO (8h), benzenu (rok) i metali ciężkich (As, Cd, Ni, Pb - rok).

Ze względu na ochronę roślin w roku 2020 oraz 2021 nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu oraz poziomu dopuszczalnego określonego dla SO_2 i NO_x . Doszło natomiast do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu. Obszar przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu objął cały powiat oprócz małych fragmentów w gminach Zgierz, Ozorków, Stryków i miast Zgierz, Aleksandrów Łódzki (Zgierz i Aleksandrów Łódzki nie są brane pod uwagę w ocenie rocznej pod względem ochrony roślin).

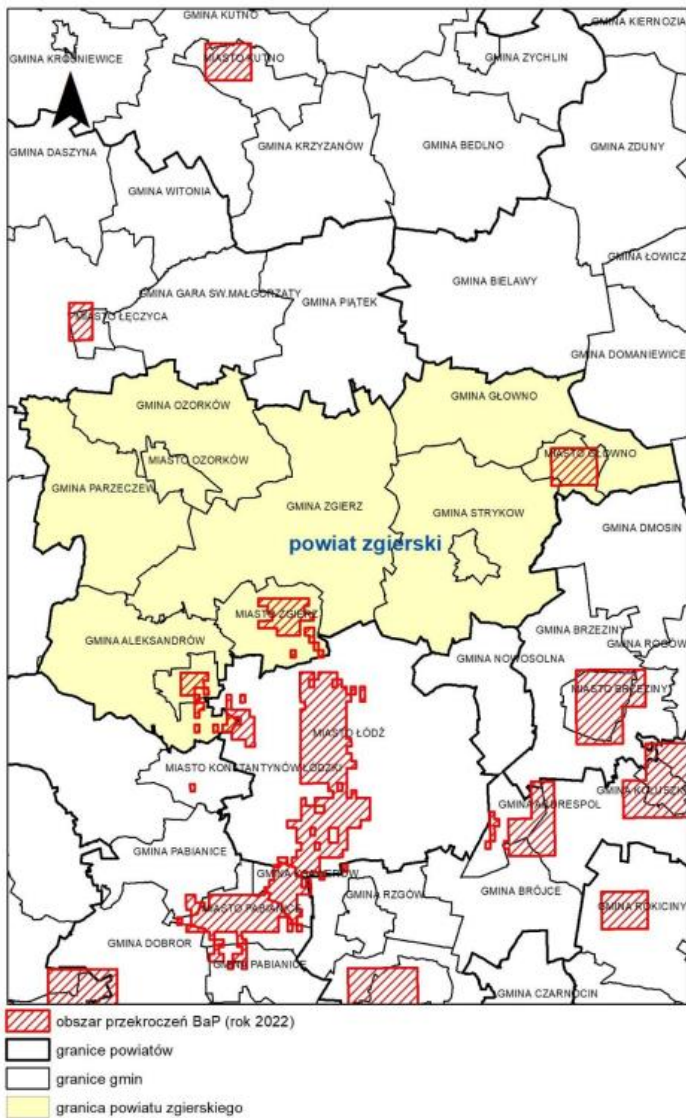
Zgodnie z wynikami modelowania matematycznego oraz metodą obiektywnego szacowania za rok 2022, ze względu na ochronę zdrowia, na obszarze powiatu zgierskiego stwierdzono przekroczenie:

- średniorocznej wartości poziomu docelowego benzo(a)pirenu ($D_{dc}=1\text{ng}/\text{m}^3$).
- dobowej wartości poziomu dopuszczalnego PM10 (więcej niż 35 dni z wartością średniodobową powyżej $D_{24h}=50\mu\text{g}/\text{m}^3$).

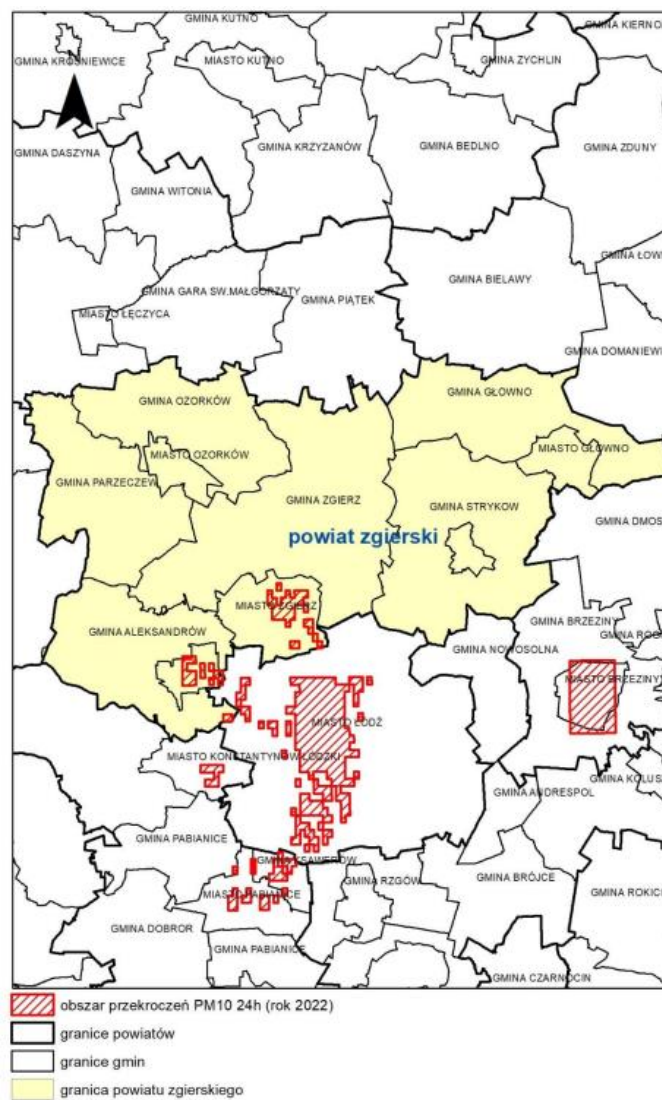
W 2022 r. doszło również do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu (obszar przekroczeń objął cały powiat). Nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych / poziomów docelowych jakości powietrza dla: PM10 (rok), PM2,5 (rok faza II), SO₂ (1h, 24h), NO₂ (1h, rok), ozonu (poziom docelowy). Na obszarze powiatu nie stwierdza się również przekroczeń tlenku węgla CO (8h), benzenu (rok) i metali ciężkich (As, Cd, Ni, Pb - rok).

Ze względu na ochronę roślin w roku 2022 nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu oraz poziomu dopuszczalnego określonego dla SO₂ i NO_x. Doszło natomiast do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu (obszar przekroczeń objął cały powiat oprócz miast Zgierz i Aleksandrów Łódzki, które nie są brane pod uwagę w ocenie rocznej pod względem ochrony roślin).

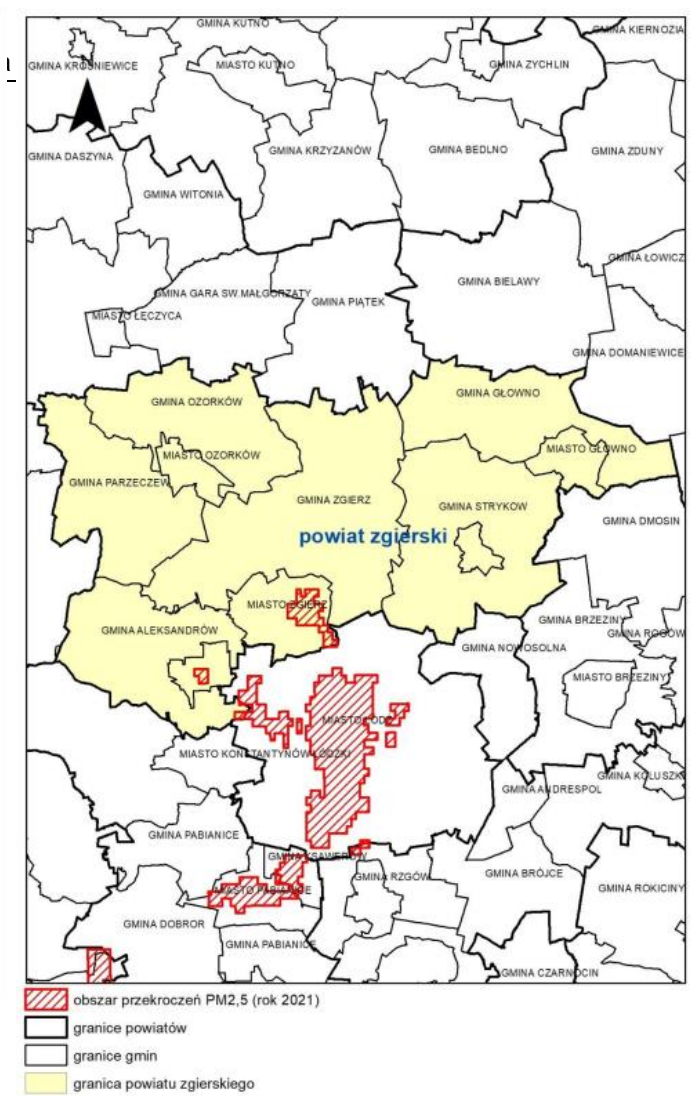
Rysunki nr 15 i 16 przedstawiają kolejno zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w 2022 roku. Rysunek nr 17 prezentuje zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 określonego ze względu na ochronę zdrowia w 2021 roku (faza II), gdyż pomiary stężenia pyłu PM2,5 w 2022 r. zostały odrzucone (niekompletna seria pomiarowa).

Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2022 roku.

Rysunek 16. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w 2022 roku
źródło: RWMS w Łodzi

Rysunek 17. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 określonego ze względu na ochronę zdrowia w 2021 roku (faza II)

Realizacja działań określonych w POP polegających między innymi na wyeliminowaniu spalania paliw złej jakości i odpadów w indywidualnych paleniskach domowych, rozbudowa i integracja sieci ciepłowniczej, działaniach w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych powinna przyczynić się do dalszej poprawy jakości powietrza w kolejnych latach.

6.2.3. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą: drewno, słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej, odpady organiczne, oleje roślinne, tłuszcze zwierzęce, osady ściekowe, rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areалу upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.

Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślny i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych.

Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu

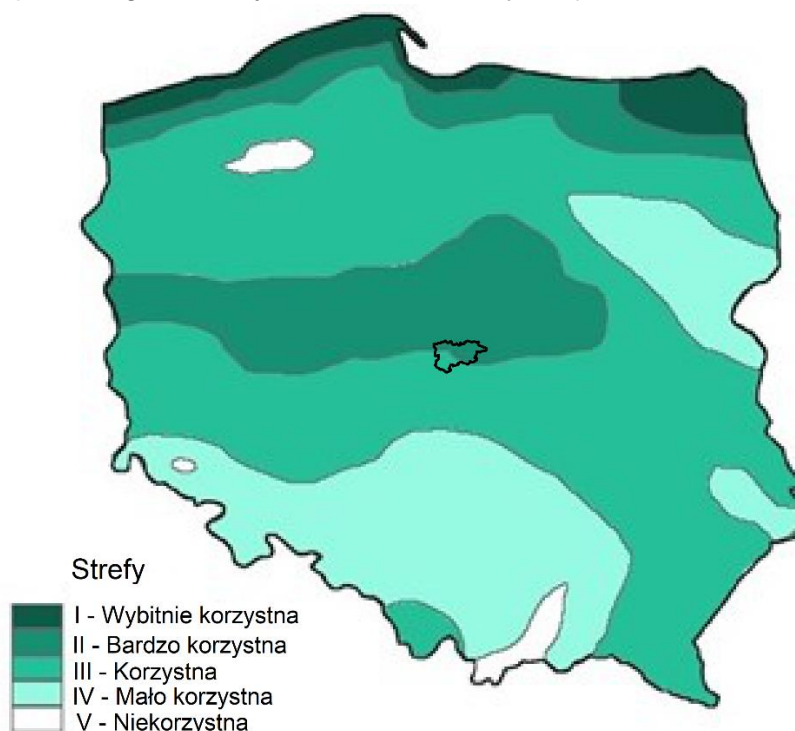
się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o niskoemisyjnym sposobie jej produkcji.

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW przedstawionym na rysunku nr 18, powiat zgierski leży w strefie III – korzystnej oraz II – bardzo korzystnej.

Rysunek 18. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.

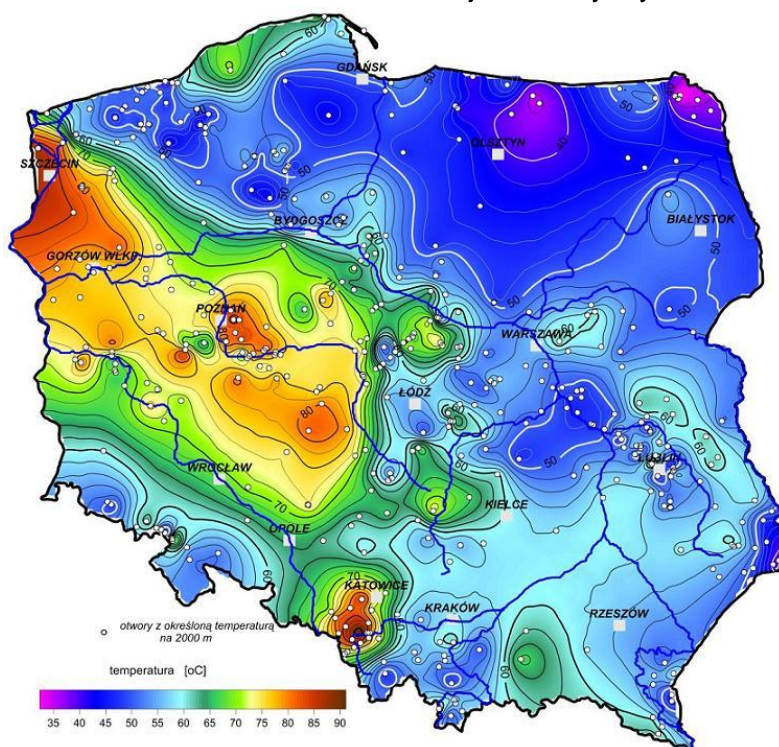
źródło: imgw.pl

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej oraz gdy ich

temperatura jest wyższa. Wykorzystanie energii geotermalnej jest nieefektywne ekonomicznie na terenie powiatu. Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie. Mapę rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiono na rysunku nr 19.

Wody geotermalne wykorzystywano w celach ciepłowniczych oraz rekreacyjno-leczniczych w m. Kotowice w gminie Zgierz. W Kotowicach wody lecznicze ujęto w 2010 r. otworem M-1 o głębokości 199 m. Poziom wodonośny stanowią piaskowce oligocenu (paleogen) występujące na głębokości od 122 m p.p.t. Początkowo wykonanym otworem planowano ująć czwartorzędowy poziom wodonośny w celu zaopatrzenia w wodę projektowanego osiedla. Wyniki badań wykazały, że ujęty horyzont wodonośny zawiera wody mineralne mogące mieć właściwości lecznicze. Z tego względu właściciel obiektu wystąpił z wnioskiem o udzielenie koncesji na rozpoznawanie złoża wód leczniczych. Pod koniec 2016 r. koncesję na wydobywanie wód przyznano Ośrodkowi Sportowo-Rekreacyjno-Wypoczynkowemu „Ranczo Natura Plus” P.U.H.P. Obecnie otwór Kotowice M-1 jest nieczynny¹¹.

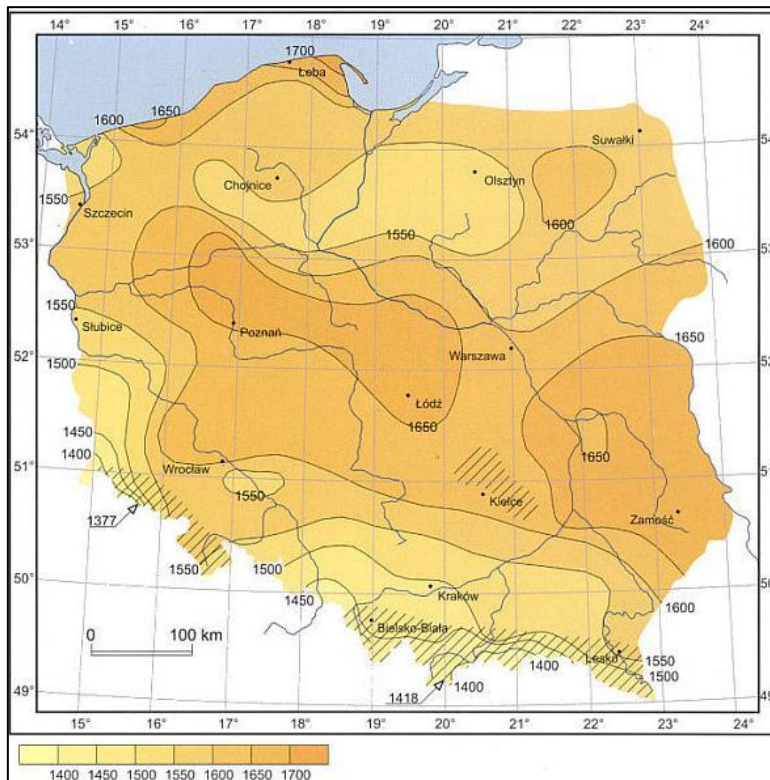
Rysunek 19. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez

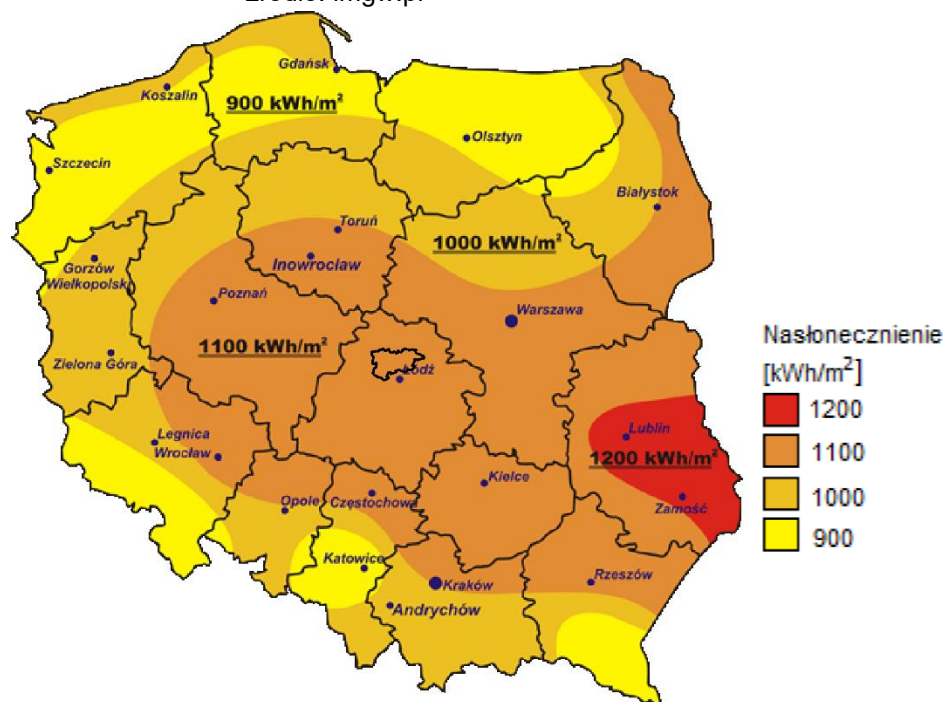
¹¹ Źródło: PIG-BIP, Mapa zagospodarowania wód podziemnych zaliczonych do kopaliny w Polsce wg stanu na 31.XII.2021 r.

zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową i energię elektryczną. Rysunki nr 20 oraz 21 przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji wykorzystujących energię słoneczną.

Rysunek 20. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.

źródło: imgw.pl

Rysunek 21. Mapa nasłonecznienia Polski.

źródło: cire.pl

Powiat zgierski zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie powiatu szacowane jest na 1600 h/rok. Opisane powyżej warunki określone są jako bardzo korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad to różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Instalacje OZE na terenie powiatu zgierskiego

Zgodnie z danymi PGE Dystrybucja S.A., na terenie powiatu zgierskiego znajdują się instalacje OZE podłączone do sieci, które zebrano w tabeli nr 21.

Tabela 21. Istniejące na terenie powiatu Zgierskiego instalacje OZE.

Lp.	Rodzaj instalacji	Ilość [szt.]	Moc [kW]
1.	Wiatrowa	5	12 945
2.	Fotowoltaiczna	6896	64 948,63
3.	Kogeneracja gazowa	1	999
4.	Wodna	2	130

źródło: PGE Dystrybucja S.A., stan na dzień 14.02.2024 r.

System oparty na kogeneracji gazowej wykorzystywany jest w elektrociepłowni PGE Energia Ciepła w Zgierzu. Turbiny wiatrowe znajdują się w gminach Zgierz (miejscowości Szczawin i Warszycy) oraz Parzęczew (miejscowość Parzęczew i Światowa). Małe elektrownie wodne funkcjonują na terenie gminy miasta Głowno na rzece Mrodze oraz w gminie Stryków na zbiorniku retencyjnym przy rzece Noszczenicy.

Wykaz instalacji OZE będących w zarządzie powiatu zgierskiego¹²:

- I Liceum Ogólnokształcące w Głownie:
 - pompa ciepła powietrze/woda, Unical 140RK Qgnom = 13,5 KW;
 - instalacja fotowoltaiczna typ 40,04 kWp;
- Dom Pomocy Społecznej w Głownie:
 - pompa ciepła typu powietrze typu sprężarkowa o mocy grzewczej 1,7 kW;
- Zespół Szkół Specjalnych w Aleksandrowie Łódzkim:

¹² Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 21.11.2023 r.

- 2 sprężarkowe pompy ciepła (tożsame nazewnictwo pompa powietrzna) COP 3,5-4,0, współpracuje z kotłem gazowym o mocy 59 kW;
- Zespół Szkół Zawodowych w Aleksandrowie Łódzkim:
 - 2 pompy ciepła gazowe o wydajności $Q_h = 57,5$ kW, moc grzewcza 1 pompa x2 = 115,00 kW;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zgierzu:
 - instalacja fotowoltaiczna o mocy 49,84 kWp + 112 optymalizatorów;
 - powietrzna pompa ciepła 33,5 kW;
- Dom Dziecka w Grotnikach:
 - 2 gruntowe pompy ciepła Buderus WPS48.2 HT 11-44 kW;
 - Instalacja fotowoltaiczna 49,5 kWp;
- Dom Pomocy Społecznej w Ozorkowie:
 - instalacja fotowoltaiczna 25,76 kW;
- Hala Sportowa w Aleksandrowie Łódzkim:
 - Instalacja fotowoltaiczna 10 kW;
- Zespół Szkół Specjalnych w Głownie:
 - 2 Pompy ciepła glikol- woda, $Q = 54$ kW każda.

W trakcie realizacji w systemie zaprojektuj i wybuduj są instalacje fotowoltaiczne na następujących budynkach:

1. Budynek Starostwa przy ul. Sadowej 6;
2. Budynek Starostwa przy ul. Długiej 49;
3. Powiatowy Urząd Pracy przy ul. Barona 10;
4. Zespół Szkół Specjalnych w Ozorkowie;
5. Zgierski Zespół Szkół Ponadpodstawowych.

Wykaz instalacji OZE zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego będących we własności Urzędów Gmin i Miast¹³:

Gmina miasto Ozorków:

- Instalacje fotowoltaiczne:
 - Przedszkole Miejskie Nr 1, ul. Wigury 7a;
 - Przedszkole Miejskie Nr 3, ul. Zgierska 15A;
 - Przedszkole Miejskie Nr 4, ul. Lotnicza 3;
 - Przedszkole Miejskie Nr 5, ul. Obrońców Westerplatte 1a;
 - Hala Sportowa, ul. Traugutta 2;
 - Basen, ul. Lotnicza 1a;

Gmina Parzęczew:

- Instalacje fotowoltaiczne:
 - Instalacje OZE przy Szkole Podstawowej w Parzęczewie;
 - Instalacja OZE przy Urzędzie Gminy w Parzęczewie;
 - Instalacja OZE przy Centrum Odnowy Wsi;
 - Instalacja OZE przy OSP w Opolu;

¹³ Źródło: Urzędy Miast i Gmin

Gmina Stryków:

- Panele fotowoltaiczne:
 - ZGKiM w Strykowie, ul. Batorego 25, 95-010 Stryków;
 - Oczyszczalnia Bratoszewice, ul. Nowości 1B, 95-011 Bratoszewice;
 - Urząd Miejski w Strykowie, ul. Kościuszki 27, 95-010 Stryków;
 - Szkoła Podstawowa w Bratoszewicach, ul. Szkolna 30, 95-0111 Bratoszewice;
 - Szkoła Podstawowa w Niesułkowie, Niesułków 68, 95-010 Stryków;
 - Szkoła Podstawowa nr 2 w Strykowie, ul. Targowa 21, 95-010 Stryków;

Gmina Miasto Zgierz (gmina miejska):

- brak

Gmina Zgierz (gmina wiejska):

- brak

Gmina Aleksandrów Łódzki:

- brak

Gmina Miasto Głowno:

- brak

Gmina Głowno:

- brak

Gmina Ozorków:

- brak

Istotnym zagadnieniem dotyczącym odnawialnych źródeł energii jest wprowadzanie zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań. W 2023 r. zawarto powyższe zapisy w 16 nowych lub zaktualizowanych MPZP w gminach powiatu zgierskiego.

W celu zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym, osoby fizyczne z powiatu zgierskiego korzystały z Programu Priorytetowego „Agroenergia”. W ramach powyższego programu, w 2022 r. 7 osób fizycznych podpisało umowę na dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi na łączną kwotę 98 780,71 zł, a w 2023 r. 3 osoby, które otrzymały w sumie 46 853,33 zł dotacji.

W ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 9 września 2023 r. na terenie powiatu zgierskiego podpisano z WFOŚiGW w Łodzi łącznie 517 umów na dofinansowanie zakupu instalacji fotowoltaicznych¹⁴.

¹⁴ Źródło: WFOŚiGW w Łodzi

6.3. Zagrożenia hałasem

6.3.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.) Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

6.3.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r. poz. 112 z późn. zm.). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:
 - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6:00 – 18:00, pory wieczoru od godz. 18:00 – 22:00 oraz pory nocy od godz. 22:00 – 6:00;
 - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22:00-6:00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 – 22:00,
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 – 6:00.

Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli nr 22.

Tabela 22. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r. poz. 112 z późn. zm.)

Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych wzdłuż dróg krajowych o obciążeniu ponad 3 000 000 pojazdów rocznie (...)

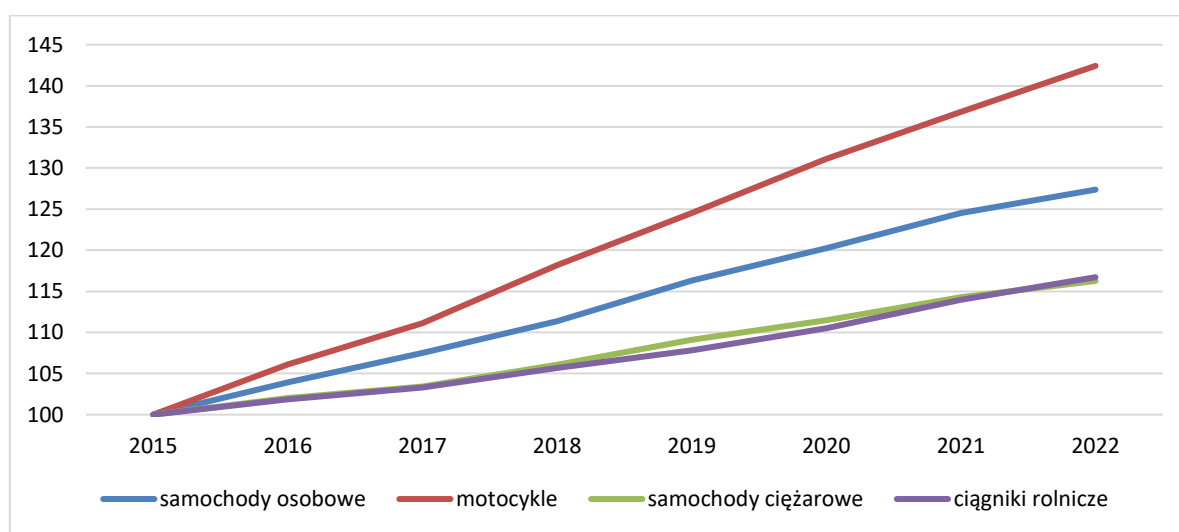
Uchwałą nr XLIV/549/22 z dnia 23 czerwca 2022 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego podjęto dokument pt. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych wzdłuż dróg krajowych o obciążeniu ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, z województwa łódzkiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne, tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami L_{DNW} i L_N ”, wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu zgierskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas drogowy, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia w powiecie zgierskim, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania. W tabeli nr 23 przedstawiono liczbę zarejestrowanych pojazdów w powiecie zgierskim w latach 2020-2022, natomiast rysunek nr 22 prezentuje procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2022.

Tabela 23. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie zgierskim w latach 2020-2022.

Kategoria pojazdów	Lata		
	2020	2021	2022
samochody osobowe	105 286	109 013	111 508
motocykle ogółem	7 277	7 595	7 906
motocykle o pojemności silnika do 125 cm ³	2 110	2 198	2 319
autobusy ogółem	389	398	410
samochody ciężarowe	17 395	17 835	18 143
samochody ciężarowo - osobowe	223	220	213
samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	873	953	1 011
ciągniki samochodowe	1 236	1 330	1 379
ciągniki rolnicze	6 431	6 634	6 793
motorowery	5 469	5 525	5 618

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Rysunek 22. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2022 w powiecie zgierskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania. Stan techniczny dróg krajowych przebiegających przez powiat zgierski prezentuje tabela nr 24, dróg wojewódzkich - tabela nr 25, a stan techniczny dróg powiatowych zebrano w tabeli nr 26. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu zgierskiego przedstawia tabela nr 27.

Tabela 24. Stan techniczny dróg krajowych na terenie powiatu zgierskiego.

Nr drogi	pożądany	ostrzegawczy	krytyczny	pożądany	ostrzegawczy	krytyczny
	[km]			[%]		
DK14	-	19,257	3	-	86,52	13,48
DK72	-	8,451	4,297	-	66,29	33,71
A1	21,249	-	-	100	-	-
A2	29,062	9	-	76,35	23,65	-
S14	7,184	-	-	100	-	-
SUMA	59,495	16,898	16,727	63,89	18,15	17,96

źródło: GDDKiA w Łodzi, stan na 2024 rok

Tabela 25. Stan techniczny dróg wojewódzkich na terenie powiatu zgierskiego.

Nr drogi	Długość	Stan
469	24+448 – 35+094	B/C
708	0+000 – 0+280	B/C
71	13+310 – 22+079	B/C
	23+310 – 24+930	
702	26+395 – 43+460	B/C
91	333+500 – 340+600	B/C
708	0+000 – 2+842	B/C
	10+696 – 21+954	
	24+303 – 30+500	

źródło: ZDW w Łodzi, stan na 04.12.2023 r.

Tabela 26. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu zgierskiego.

Stan drogi	Długość [km]	Procentowy udział w długości [%]
Bardzo dobry	172,831	39,7
Dobry	118,060	27,1
Ostrzegawczy	66,935	15,4
Zły	57,945	13,3
Drogi nieutwardzone	19,699	4,5
Razem	435,500	100

źródło: Raport o stanie powiatu zgierskiego za 2022 rok

Tabela 27. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu zgierskiego.

	o nawierzchni twardej [km]	o nawierzchni twardej ulepszonej [km]	o nawierzchni gruntowej [km]
Drogi powiatowe	423,3	416,7	12,2
Drogi gminne	651,3	589,0	318,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych. Gminy powinny uwzględniać zapisy sprzyjające ograniczeniu zagrożeń hałasu w dokumentach planistycznych. W 2023 r. łącznie zawarto powyższe informacje w 16 nowo utworzonych lub zaktualizowanych MPZP.

W tabeli nr 28 przedstawiono wykaz ekranów akustycznych występujących przy autostradzie A1 i A2 oraz przy innych drogach krajowych na terenie powiatu zgierskiego, mające przeznaczenie dźwiękochłonne. Wzdłuż dróg wojewódzkich nr 71 i 91 również występują tego rodzaju zabezpieczenia akustyczne. Przy pozostałych drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych nie występują ekrany akustyczne.

Tabela 28. Wykaz ekranów akustycznych wzdłuż dróg na terenie powiatu zgierskiego.

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Inny ekran	Rodzaj ekranu	Wysokość [m]
Drogi wojewódzkie						
71	000+000	000+021	21	-	tworzywo sztuczne	3,7
	000+021	000+060	39	-	tworzywo sztuczne	3,7
	000+060	000+260	200	aluminiowy	inny	3,7
91	340+990	341+010	20	-	tworzywo sztuczne	1
	341+018	341+030	12	-	tworzywo sztuczne	1
	341+036	341+072	36	-	tworzywo sztuczne	1
Drogi krajowe						
A1	277+696	278+360	664	-	tworzywo sztuczne	6
	282+400	282+893	493	-	tworzywo sztuczne	6
	282+893	283+250	357	-	tworzywo sztuczne	6
	285+160	285+743	583	-	tworzywo sztuczne	6
	285+743	285+760	17	-	tworzywo sztuczne	6
	290+650	291+000	350	-	tworzywo sztuczne	6
	291+000	291+288	288	zielona ściana	inny	6
	291+770	291+920	150	zielona ściana	inny	7
	291+920	292+224	304	zielona ściana	inny	7

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Inny ekran	Rodzaj ekranu	Wysokość [m]
	292+224	292+248	24	-	tworzywo sztuczne	7
	292+248	292+350	102	zielona ściana	inny	7
	296+255	296+350	95	-	tworzywo sztuczne	6
	296+350	296+500	150	-	tworzywo sztuczne	6
	296+500	296+600	100	-	tworzywo sztuczne	6
	296+600	296+625	25	-	tworzywo sztuczne	6
	297+900	298+000	100	zielona ściana	inny	5,5
	298+000	298+100	100	zielona ściana	inny	6,5
	298+100	298+210	110	-	tworzywo sztuczne	6
	298+210	298+232	22	zielona ściana	inny	4
	277+960	278,560	600	-	tworzywo sztuczne	6
	282+950	283+610	660	-	tworzywo sztuczne	6
	285+475	285+743	268	-	tworzywo sztuczne	6
	285+743	285+940	197	-	tworzywo sztuczne	6
	296+244	296+439	195	-	ziemny	8
	296+640	296+700	60	zielona ściana	inny	5
	296+700	296+890	190	zielona ściana	inny	6,5
	296+890	296+900	10	zielona ściana	inny	5
	296+900	297+000	100	zielona ściana	inny	6
	297+000	297+100	100	zielona ściana	inny	5
	297+750	297+800	50	zielona ściana	inny	5
	297+800	297+870	70	zielona ściana	inny	6
	297+870	298+000	130	zielona ściana	inny	7,5
	298+000	298+051	51	zielona ściana	inny	6,5
	298+051	298+100	49	zielona ściana	inny	6
	298+100	298+150	50	zielona ściana	inny	4
298+226	298+300	74	zielona ściana	inny	3	
298+300	298+336	36	zielona ściana	inny	4	
A2	328+603	328+812	209	-	tworzywo sztuczne	3,7
	328+872	329+490	618	-	tworzywo sztuczne	3,2
	332+640	333+120	480	-	tworzywo sztuczne	4,5
	333+120	333+400	280	-	tworzywo sztuczne	3,7
	335+700	336+010	310	-	tworzywo sztuczne	3,5
	336+010	336+650	640	-	tworzywo sztuczne	3,2
	337+485	338+170	685	-	tworzywo sztuczne	3,7
	339+828	339+980	152	-	tworzywo sztuczne	3,7
	339+980	340+957	977	-	tworzywo sztuczne	3,7
	340+973	341+640	667	-	tworzywo sztuczne	3,7
	343+000	343+145	145	aluminiowy	inny	4
	343+610	343+975	365	aluminiowy	inny	3,7
	343+975	344+006	31	-	tworzywo sztuczne	3,7
	344+006	344+020	14	-	tworzywo sztuczne	3,7
	344+020	344+300	280	aluminiowy	inny	3,7
	345+790	345+860	70	aluminiowy	inny	3,7
	345+860	345+948	88	-	tworzywo sztuczne	3,7
	345+948	346+580	632	aluminiowy	inny	3,7
	346+588	346+594	6	aluminiowy	inny	3,7
	346+594	346+856	262	aluminiowy	inny	3,7

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Inny ekran	Rodzaj ekranu	Wysokość [m]
	346+856	347+142	286	aluminiowy	inny	3,7
	348+520	348+800	280	aluminiowy	inny	4
	350+000	350+292	292	aluminiowy	inny	3,7
	350+292	350+491	199	aluminiowy	inny	4
	352+390	353+191	801	aluminiowy	inny	3,5
	353+191	353+395	204	aluminiowy	inny	4
	353+395	353+602	207	aluminiowy	inny	3,7
	353+602	353+870	268	aluminiowy	inny	2,5
	354+375	354+515	140	aluminiowy	inny	2,5
	354+800	355+273	473	aluminiowy	inny	4,5
	355+273	355+354	81	aluminiowy	inny	4,5
	357+140	357+320	180	aluminiowy	inny	3,7
	357+869	358+187	318	aluminiowy	inny	3,7
	360+200	360+400	200	aluminiowy	inny	4
	361+000	361+406	406	aluminiowy	inny	3,7
	361+406	361+575	169	-	tworzywo sztuczne	3,7
	361+575	361+725	150	aluminiowy	inny	3,7
	361+725	361+966	241	aluminiowy	inny	3,7
	365+955	366+130	175	aluminiowy	inny	4,5
	366+130	366+213	83	aluminiowy	inny	4,5
	366+213	366+269	56	aluminiowy	inny	4,5
	366+269	366+612	343	aluminiowy	inny	4,5
	366+612	366+660	48	aluminiowy	inny	4,5
	328+949	329+351	402	-	tworzywo sztuczne	3,2
	337+390	337+424	34	-	tworzywo sztuczne	3,7
	337+424	337+524	100	-	tworzywo sztuczne	3,5
	337+524	337+539	15	-	tworzywo sztuczne	3,7
	337+539	337+556	17	-	tworzywo sztuczne	3
	337+556	337+575	19	-	tworzywo sztuczne	3,7
	337+575	337+595	20	-	tworzywo sztuczne	4
	337+595	337+680	85	-	tworzywo sztuczne	3,7
	343+000	343+105	105	aluminiowy	inny	4
	343+730	343+965	235	aluminiowy	inny	3,7
	343+965	343+990	25	aluminiowy	inny	3,7
	343+990	344+006	16	-	tworzywo sztuczne	3,7
	344+006	344+036	30	-	tworzywo sztuczne	3,7
	344+036	344+300	264	aluminiowy	inny	3,7
	345+790	345+860	70	aluminiowy	inny	3,7
	345+860	345+948	88	-	tworzywo sztuczne	3,7
	345+948	346+032	84	aluminiowy	inny	3,7
	346+032	346+240	208	aluminiowy	inny	4
	346+240	346+590	350	aluminiowy	inny	3,7
	348+400	348+620	220	aluminiowy	inny	3,7
	350+000	350+300	300	aluminiowy	inny	3,7
	352+500	353+200	700	aluminiowy	inny	3,5
	353+200	353+395	195	aluminiowy	inny	4
	353+395	353+700	305	aluminiowy	inny	4
	356+160	356+360	200	aluminiowy	inny	5

Nr drogi	Początek	Koniec	Długość [m]	Inny ekran	Rodzaj ekranu	Wysokość [m]
	357+893	358+153	260	aluminiowy	inny	3,7
	358+805	359+063	258	aluminiowy	inny	3,7
	359+063	359+200	137	aluminiowy	inny	3,7
	359+700	359+805	105	aluminiowy	inny	3
	359+805	360+030	225	aluminiowy	inny	3
	366+608	366+660	52	-	drewniany	2,5
14	023+447	023+477	30	-	tworzywo sztuczne	1,7
	033+794	033+822	28	-	tworzywo sztuczne	4,5
	033+822	033+837	15	-	tworzywo sztuczne	4,5
	038+133	038+160	27	zielona ściana	inny	4,5
	038+160	038+258	98	zielona ściana	inny	4,5
	000+088	000+182	94	-	tworzywo sztuczne	3,7

źródło: GDDKiA w Łodzi, stan na dzień 20.12.2023 r.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu zgierskiego występują podmioty posiadające decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu wydane przez Starostę Powiatu¹⁵:

1. Paweł Gryś i Tadeusz Zieliński, prowadzący działalność gospodarczą pn. Paweł Gryś, Tadeusz Zieliński Przedsiębiorstwo Produkcyjno, Handlowo, Usługowe „CONSAY” Spółka Jawna z siedzibą w m. Biała, przy ul. Piaskowej 12;
2. Sławomir Antczak, prowadzący działalność gospodarczą pn. P.P.H.U. „ESTEX” z siedzibą w m. Złotniki 8, gm. Dalików;
3. Jacek Szkudlarek, prowadzący działalność gospodarczą pn. La Rocca Sala konferencyjno – bankietowa Jacek Szkudlarek z siedzibą w Aleksandrowie Łódzkim, ul. Wierzbińska 74;
4. PPH LEGS Sp. z o.o. z siedzibą w Aleksandrowie Łódzkim, ul. Zgierska 48/52;
5. Artur Kowalski, prowadzący działalność gospodarczą pn. „METALTECH” Artur Kowalski z siedzibą w Aleksandrowie Łódzkim, przy ul. Szatonia 34;
6. POLSKA WODA Sp. z o.o. z siedzibą w m. Aleksandria 1a, 95-035 Ozorków;
7. Zakład Piekarsko Cukierniczy „Piekarenka” A.W. Wawrzyniak Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi, przy ul. Strusiej 33;

¹⁵ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 21.12.2023 r.

8. HTL-STREFA S.A. z siedzibą w Ozorkowie, przy ul. Adamówek 7.

Marszałek Województwa Łódzkiego nie wydał żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu na terenie powiatu zgierskiego¹⁶.

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy może być generowany wzdłuż odcinków szlakowych i mieć charakter lokalny.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania.

W 2020 roku, do RWMŚ w Łodzi, wpłynęły okresowe pomiary hałasu lotniczego dla lotniska Łęczycza (EPLY) położonego w Leźnicy Wielkiej, które jest zarządzane przez Jednostkę Wojskową nr 4395. Pomiary przeprowadzono w 8 punktach pomiarowych zlokalizowanych poza terenem lotniska, w czasie gdy odbywały się operacje lotnicze wykonywane przez stacjonujące na lotnisku statki powietrzne. Pomiary prowadzono metodą rejestracji pojedynczych zdarzeń akustycznych. Na podstawie zarejestrowanych danych wyznaczono w każdym z punktów pomiarowych równoważne poziomy hałasu w środowisku. Wykonane pomiary odnoszą się wyłącznie do pory dnia (6:00 – 22:00) nie odnotowano żadnych zdarzeń akustycznych związanych z działalnością lotniska. Pomiary hałasu lotniczego na terenach sąsiadujących z lotniskiem wojskowym Łęczycza (EPLY) wykonano 27 października 2020 roku, w godzinach od 6:00 do 22:00. Lokalizacje punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Lokalizacja punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów hałasu lotniczego.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne	Wyniki [dB]	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]
			L _{AeqD}
P1 Leźnica Wielka 15	52°00'05,0"N 19°07'48,8"E	48,8	60
P2 Opole 16	51°59'47,1"N 19°09'43,6"E	45,3	60
P3 Opole 8	51°59'40,7"N 19°10'22,1"E	45,9	60
P4 Skromnica 5	52°00'12,8" N 19°11'03,2"E	43,9	60
P5 Topola Katowa 24	52°00'53,2" N 19°09'41,9"E	45,6	-
P6 Krzepocin Pierwszy 5	52°00'49,5" N 19°08'31,7"E	46,9	60
P7 Krzepocin Drugi 18	52°00'43,9" N 19°07'40,0"E	46,6	60
P8 Krzepocinek 32	52°00'16,3" N 19°06'46,3"E	43,5	60

źródło: RWMŚ w Łodzi

¹⁶ Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na 15.12.2023 r.

Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ustalonych punktach pomiarowych, nie wykazała występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku podczas prowadzenia operacji lotniczych.

Na terenie powiatu znajdują się jedno prywatne lądowisko samolotowe¹⁷:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej – Curie w Zgierzu.

6.3.3. Monitoring poziomu hałasu

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, Programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa łódzkiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje GIOŚ w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD} , L_{AeqN} , L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia Programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

Na terenie powiatu zgierskiego ostatnie pomiary hałasu w ramach państwowego monitoringu środowiska przeprowadzono na terenie gminy miasta Aleksandrowa Łódzkiego w 2021 roku. Były to pomiary hałasu drogowego przy drodze krajowej nr 71 (ul. Zgierska) oraz drodze powiatowej nr 5165E (ul. Wierzbińska). Do RWMS w Łodzi wpłynęły również sprawozdania z pomiarów hałasu drogowego wykonanych na potrzeby strategicznej mapy hałasu dla drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinkach:

- ul. Piątkowska na odcinku granica miasta Zgierz – ul. Łęczycka;
- ul. Dąbrowska na odcinku autostrada A2 – granica miasta Zgierz;
- ul. Zgierska na odcinku Warszycy DW708 – autostrada A2.

Lokalizacje punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli nr 30.

¹⁷Źródło: Wykaz lądowisk wpisanych do ewidencji lądowisk na dzień 15 grudnia 2023 r.

Tabela 30. Lokalizacja punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów hałasu drogowego.

Odcinek drogi poddany analizie	Lokalizacja punktu pomiarowego (adres i współrzędne geograficzne)	Data wykonania pomiaru	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]	
			L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
DP 5165E Ul. Wierzbińska	ul. Wierzbińska 46 51°49'3,76"N 19°17'41,17"E	04/05.11.2021	-	1,5	65	56
DK 71 ul. Zgierska	ul. Zgierska 32 51°49'37,4"N 19°18'51,5"E	27/31.05.2021 20/24.08.2021 23/26.10.2021	-	-	-	-
DW 702 ul. Piątkowska	ul. Piątkowska 77 51°52'0,83"N 19°24'25,55"E	29/30.09.2021	7,9	8,8	61	56
DW 702 ul. Dąbrowska	ul. Dąbrowska (miejsc. Dąbrówka Wielka) 51°53'5,47"N 19°24'57,22"E	30.09/01.10.2021	8,3	8	61	56
DW 702 ul. Zgierska	Kolonia Główna 5 51°55'18,86"N 19°26'23"E	30.09/01.10.2021	10	9,7	61	56

Przekroczenia poziomów dopuszczalnych

źródło: RWMS w Łodzi

Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu stwierdzono przy ul. Wierzbińskiej 46 w Aleksandrowie Łódzkim, które w porze nocy wyniosło 1,5 dB. Przy drodze wojewódzkiej nr 702 przekroczenie stwierdzono w każdym punkcie pomiarowym, w przedziale od 7,9 dB przy ul. Piątkowskiej 77 w Zgierzu, do 10 dB w miejscowości Kolonia Główna.

W 2022 roku, w ramach państwowego monitoringu środowiska RWMS w Łodzi wykonał lokalną mapę hałasu dla części miasta Aleksandrowa Łódzkiego na podstawie pomiarów hałasu drogowego wykonanego w 2021 roku przez Centralne Laboratorium Badawcze w Łodzi. Analizowanymi odcinkami dróg były ul. Wierzbińska oraz ul. Pabianicka na odcinku między drogą krajową nr 72 a nr 71. Drugim analizowanym odcinkiem drogi była ul. Zgierska, od skrzyżowania z ulicą Wojska Polskiego do ul. Ciechowskiego. Całe opracowanie lokalnej mapy hałasu dla w/w odcinków dróg dostępne jest na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/halas-lodzkie-rok-2021>. Z opracowania wynikają następujące wnioski:

Na podstawie przeprowadzonych analiz, oszacowano, że na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_{DWN} w zakresie od 55 dB do 75 dB, ekspozowanych jest 562 lokali mieszkalnych oraz 1031 mieszkańców (ok. 4,7% populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów ekspozowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_{DWN} wynosi 0,89 km², co stanowi ok. 6 % powierzchni miasta.

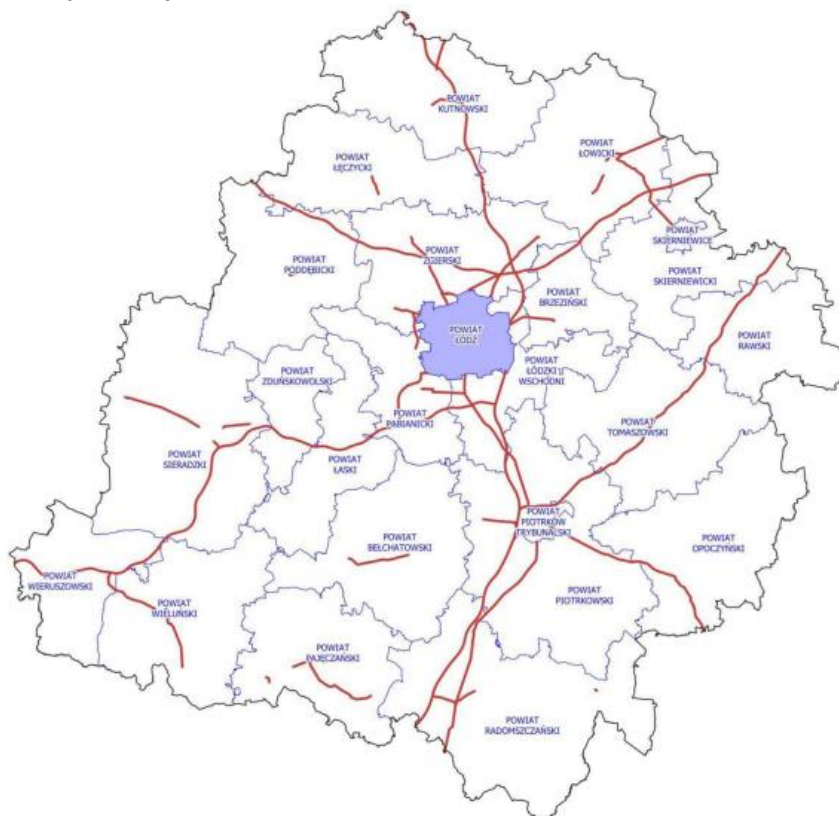
Na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_N w zakresie od 55 dB do 75 dB, ekspozowanych jest 388 lokali mieszkalnych oraz 722 mieszkańców (ok. 3,3 % populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów ekspozowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_N wynosi 0,59 km², co stanowi ok. 4,2 % powierzchni miasta.

Na przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego ocenianego wskaźnikiem L_{DWN} , w zakresie do 10 dB, narażonych jest 72 lokali mieszkalnych i 132 osoby zamieszkujące te lokale. W porze nocnej na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu drogowego, w zakresie do 10 dB, narażonych jest 48 lokali mieszkalnych i 81 mieszkańców.

Zarówno w porze dziennej jak i nocnej w obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu nie ma obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży, a także szpitali i domów pomocy społecznej.

Monitoring GDDKiA

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) opracowała w ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. W ramach opracowania poddano analizie 119 odcinków dróg krajowych o natężeniu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, w tym ujęto odcinki dróg krajowych nr 14, 72, S14 na terenie powiatu zgierskiego. Rysunek nr 23 przedstawia lokalizację analizowanych odcinków, a tabela nr 31 prezentuje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na w danych miejscowościach powiatu.

Rysunek 23. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA.

źródło: *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim*

Tabela 31. Opis i usytuowanie terenów zagrożonych hałasem w powiecie zgierskim w ramach monitoringu GDDKiA.

Nr drogi	Przekroczenia L_{DWN}	Przekroczenia L_N
14	Bratoszewice Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 10 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB	Bratoszewice Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 13 budynków chronionych.

Nr drogi	Przekroczenia L_{DWN}	Przekroczenia L_N
	<p>sięgają 4 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Dobra Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 2 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Głowno Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Michałówek Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 3 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Rokitnica Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Smolice Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 8 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 6 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Stary Imielnik Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Stryków Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 70 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 48 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB sięgają 14 budynków chronionych.</p> <p>Wola Błędowa Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p>	<p>Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Dobra Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 2 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Głowno Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p> <p>Michałówek Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Rokitnica Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Smolice Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 7 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p> <p>Stary Imielnik Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Stryków Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 84 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 39 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB sięgają 14 budynków chronionych.</p> <p>Wola Błędowa Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p>
71	<p>Aleksandrów Łódzki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 43 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 12 budynków chronionych.</p> <p>Rąbień Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 6 budynków chronionych. Rąbień Ab Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Skotniki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 14 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 5 budynków chronionych.</p> <p>Zgierz Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 101 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 29 budynków chronionych.</p>	<p>Aleksandrów Łódzki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 35 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 6 budynków chronionych.</p> <p>Rąbień Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 6 budynków chronionych.</p> <p>Rąbień Ab Brak przekroczeń.</p> <p>Skotniki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 8 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Zgierz Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 56 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 21 budynków chronionych.</p>

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Nr drogi	Przekroczenia L _{DWN}	Przekroczenia L _N
72	<p>Aleksandrów Łódzki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 52 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 11 budynków chronionych.</p> <p>Łobódź Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 2 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Ruda Bugaj Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 4 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p>	<p>Aleksandrów Łódzki Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 37 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Łobódź Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Ruda Bugaj Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p>
91	<p>Aleksandria Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Emilia Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 6 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p> <p>Lućmierz-Las Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 11 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Ozorków Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 22 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 3 budynków chronionych.</p> <p>Słowik Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 20 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Zgierz Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 223 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 81 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p>	<p>Aleksandria Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Emilia Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 12 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Lućmierz-Las Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p> <p>Ozorków Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 11 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Słowik Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 4 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.</p> <p>Zgierz Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 158 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 25 budynków chronionych.</p>
A1	<p>Anielin Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Koźle Brak przekroczeń.</p> <p>Sierznia Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p> <p>Wola Błędowa Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 5 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 2 budynków chronionych.</p>	<p>Anielin Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 5 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Koźle Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p> <p>Sierznia Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 5 budynków chronionych.</p> <p>Wola Błędowa Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 6 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej.</p>

źródło: *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim*

6.4. Pola elektromagnetyczne

6.4.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze”, są Ziemia (wytwarzająca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami piorunowymi), Słońce (wytwarzające promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego. Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania, urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w:

- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 2448 z późn. zm.)
- w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 r. poz. 258 z późn. zm.).¹⁸

i zebrano je w tabeli nr 32.

¹⁸ Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r. Nr 192 poz. 1883 z późn. zm.)

Tabela 32. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego				
lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalone według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

- 1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
- 2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie, gdzie t = 68 / f^{1,05}, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywołanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: n = 1,4. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako f = 1/(2t_p).
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: n = 10a, gdzie a = 0,176 + 0,665 × log(f/100), f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: n = 32.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywołanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 2448 z późn. zm.)

6.4.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu zgierskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Elektroenergetyka¹⁹

Zaopatrzeniem mieszkańców powiatu zgierskiego w energię elektryczną zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź. Obszar zasilany jest w energię elektryczną ze stacji 220/110/15 kV GPZ Zgierz oraz stacji 110/15 kV RPZ Rudunki, RPZ Aleksandrów, RPZ Boruta, RPZ Ozorków, RPZ Sosnowiec, RPZ Stryków oraz RPZ Głowno. Dystrybucja z tych obiektów odbywa się za pośrednictwem sieci rozdzielczej napowietrznej i kablowej średniego napięcia 15 kV o przekrojach w zakresie od 35 do 240 mm² oraz stacji transformatorowych SN/nN. Indywidualni odbiorcy powiązani są ze stacjami transformatorowymi liniami napowietrznymi lub kablowymi nN o przekrojach w zakresie od 16 do 240 mm². Stan techniczny sieci elektroenergetycznej na terenie powiatu zgierskiego jest dobry.

Informacje odnośnie infrastruktury elektroenergetycznej zestawione zostały w tabeli nr 33, a lokalizację linii elektroenergetycznych przedstawia rysunek nr 24.

Tabela 33. Infrastruktura techniczna na terenie powiatu zgierskiego.

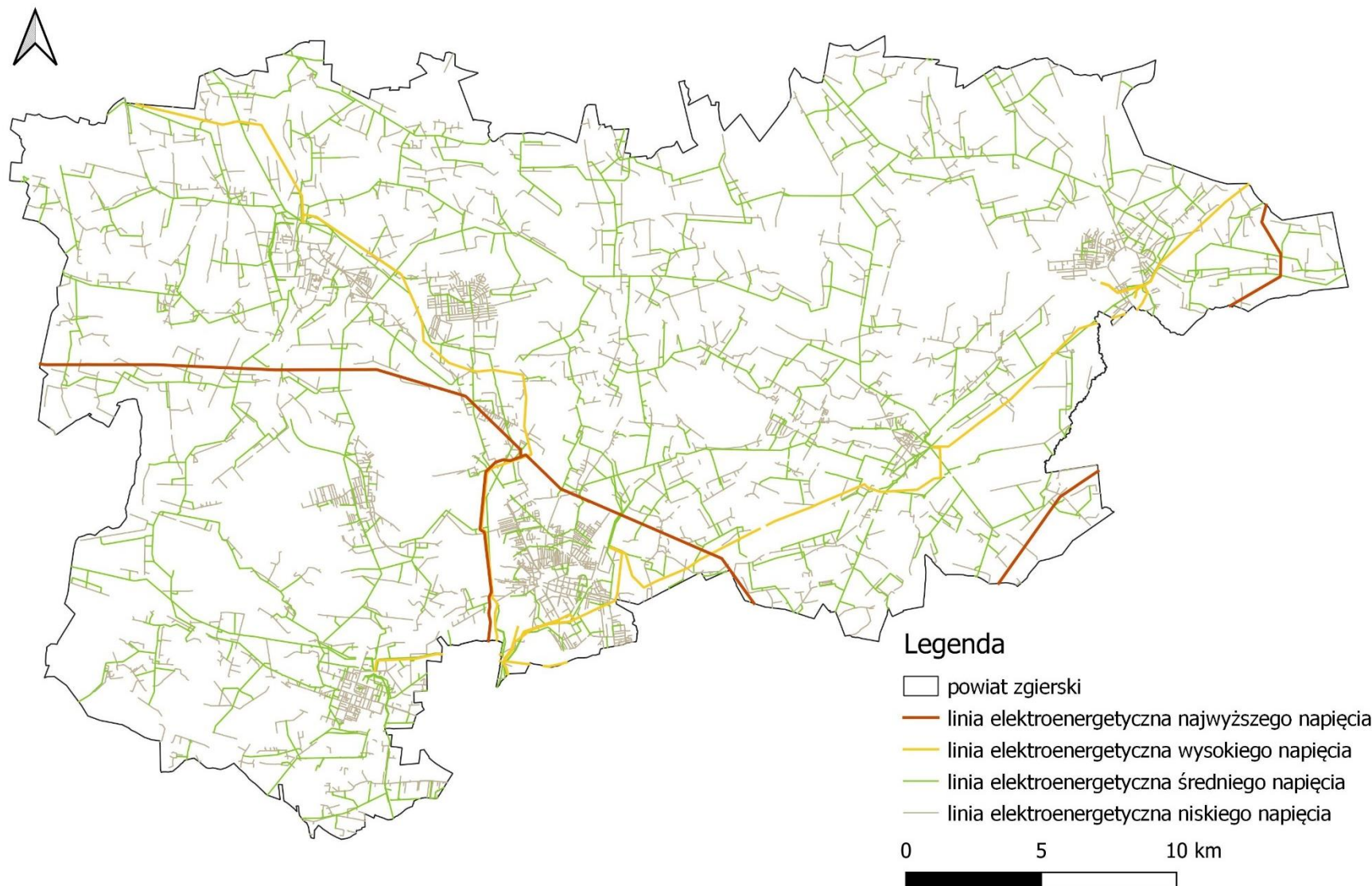
Infrastruktura	Jednostka	Długość
Linia napowietrzna WN-110 kV	[km]	77,36
Linia kablowa WN-110 kV	[km]	0,78
Linia napowietrzna SN-15 kV	[km]	827,00
Linia kablowa SN-15 kV	[km]	399,40
Linia napowietrzna nN-0,4 kV	[km]	2029,00
Linia kablowa nN-0,4 kV	[km]	1060,00

źródło: PGE Dystrybucja S.A., stan na dzień 14.02.2024 r.

PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź rokrocznie dokonuje modernizacji odcinków sieci, polegających na zwiększeniu przekrojów linii oraz zastępowaniu przewodów gołych przewodami izolowanymi lub budowaniu linii kablowych w miejsce linii napowietrznych.

Przez teren gminy Zgierz, gminy miasta Zgierz oraz gminy Parzęczew przebiegają linie najwyższego napięcia: Adamów - Zgierz (220 kV) oraz Zgierz – Janów (220 kV) należące do Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.

¹⁹ Źródło: PGE Dystrybucja S.A., stan na dzień 14.02.2024 r.

Rysunek 24. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne

Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej. Te, występujące na terenie powiatu zgierskiego wymieniono w tabeli nr 34. Łącznie zlokalizowanych jest 191 stacji bazowych. Rysunek nr 25 przedstawia lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 34. Stacje bazowe na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
GMINA MIASTO ZGIERZ			
1.	ZGI3301 A – EKSPLOATACJA ZAKOŃCZONA	Zgierz, ul. Energetyków 9	P4 Sp. z o.o.
2.	ZGI3302 C	Zgierz, ul. Rembowskiego 47/49	P4 Sp. z o.o.
3.	ZGI3304 B	Zgierz, ul. Paręczewska 70	P4 Sp. z o.o.
4.	ZGI3305 A	Zgierz, ul. Dąbrowskiego 6/8	P4 Sp. z o.o.
5.	ZGI3306 C	Zgierz, ul. Ossowskiego 25/27	P4 Sp. z o.o.
6.	ZGI3308 A	Zgierz, ul. Struga 23.	P4 Sp. z o.o.
7.	ZGI3309 A	Zgierz, pl. Targowy 9 A	P4 Sp. z o.o.
8.	ZGI3316 D	Zgierz, ul. Konstancyńska 83b	P4 Sp. z o.o.
9.	ZGI3318 A	Zgierz, ul. Łanowa 14	P4 Sp. z o.o.
10.	ZGI3319 A	Zgierz, ul. 1-go Maja 72	P4 Sp. z o.o.
11.	ZGI3328 A	Zgierz, ul. Sadowa 6	P4 Sp. z o.o.
12.	ZGI3333 B	Zgierz, ul. Konstancyńska 83b	P4 Sp. z o.o.
13.	ZGI3333 D	Zgierz, ul. Musierowicza 5a	P4 Sp. z o.o.
14.	ZGI3334 C	Zgierz, ul. Polna 5	P4 Sp. z o.o.
15.	ZGI3336 C	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20	P4 Sp. z o.o.
16.	ZGIERZ ENERGETYKOW	Zgierz, ul. Energetyków 9	Exatel S.A.
17.	EXATEL ZGIERZ WKIZB	Zgierz, ul. Szczawińska 52	Exatel S.A.
18.	ZGIEM00001	Zgierz, ul. Energetyków 9	NETIA S.A.
19.	ZGIEM00013	Zgierz, ul. Kwasowa 5	NETIA S.A.
20.	ZGIEB012	Zgierz, ul. Myśliwska 1A	NETIA S.A.
21.	ZGIEB015	Zgierz, ul. Kolorowej 14	NETIA S.A.
22.	BT31154_Zgierz_Struga_A2_(ERA),	Zgierz, ul. 1-go Maja 72.	AERO2 Sp. z o.o.
23.	LOD11343 ZGIERZ_SIENKIEWICZA_A2	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20a	AERO2 Sp. z o.o.
24.	ŁÓDŹ - EURON	Zgierz, ul. Struga 23, dz. nr 316	INFO-TV- OPERATOR Sp. z o.o.
25.	560 (90952N!) ZGIERZ	Zgierz, ul. Musierowicza 3/5, dz. nr ewid. 335/3	ORANGE POLSKA S.A.
26.	561 (90930N!) RUDNIKI	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20 B	ORANGE POLSKA S.A.
27.	562 (90931N!) DUBOIS	Zgierz, ul. Rembowskiego 67.	ORANGE POLSKA S.A.
28.	563 (90932N!) PARKOWA	Zgierz, ul. Dąbrowskiego 6/8	ORANGE POLSKA S.A.
29.	564 (90961N!) UROCZA	Zgierz, ul. Twarda 3/5	ORANGE POLSKA S.A.
30.	565 (90933N!) BACZYŃSKIEGO	Zgierz, ul. Hoża 6, dz. nr ewid. 579/56.	ORANGE POLSKA S.A.
31.	7085 (90884N!) BORUTA ENERGETYKA	Zgierz, ul. Energetyków 9	ORANGE POLSKA S.A.
32.	(17190N!) BORUTA NEW	Zgierz, ul. Konstancyńska 83 B	ORANGE POLSKA S.A.
33.	29101 (90137N!)	Zgierz, ul. Andrzeja Struga 23	T-MOBILE POLSKA S.A.
34.	29150 (90065N!) WLD ZGIERZ 1MAJA3	Zgierz, ul. 1-go Maja 3	T-MOBILE POLSKA S.A.
35.	29153 (90098N!) WLD_ZGIERZ_ORLA12	Zgierz, ul. Orla 12	T-MOBILE POLSKA S.A.
36.	29160(90176N!) WLD_ZGIERZ_SADOWA19	Zgierz, ul. Sadowa 19A	T-MOBILE POLSKA S.A.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
37.	29167 (90151N!)	Zgierz, ul. Parzęczewska 35	T-MOBILE POLSKA S.A.
38.	BT30858 ZGIERZ POŁUDNIE	Zgierz, ul. Sadowa 6	POLKOMTEL Sp. z o.o
39.	BT30906 ZGIERZ CENTRUM	Zgierz, pl. Jana Pawła II 11/13	POLKOMTEL Sp. z o.o
40.	BT30922 ZGIERZ PARZĘCZEWSKA	Zgierz, ul. Parzęczewskiej 70	POLKOMTEL Sp. z o.o
41.	BT31137_ZGIERZ_DUBOIS_(CE N)	Zgierz, ul. Rembowskiego 67	POLKOMTEL Sp. z o.o
42.	BT31145 ZGIERZ WITKACEGO	Zgierz, ul. Parzęczewskiej 35	POLKOMTEL Sp. z o.o
43.	BT33932 ZGIERZ 2	Zgierz, pl. Kilińskiego 7	POLKOMTEL Sp. z o.o
44.	BT30775 Zgierz BB	Zgierz, ul. Energetyków 9	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
45.	BT30857 ZGIERZ SZCZAWIŃSKA	Zgierz, ul. Szczawińska 127	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
46.	BT30974 ZGIERZ_KASPROWICZA	Zgierz, ul. Kasprowicz 86/90	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
47.	BT30990_ZGIERZ_PIŁSUDSKIE GO	Zgierz, ul. 1-go Maja 3	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
48.	BT31095 ZGIERZ	Zgierz, ul. Musierowicza 5	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
49.	BT31154 ZGIERZ_STRUGA_A2	Zgierz, ul. 1-go Maja 72	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
50.	BT30171 ZGIERZ_SIENKIEWICZA_A2	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20a	POLKOMTEL Sp. z o.o PL2014 Sp. z o.o
51.	BT31145 ZGIERZ WITKACEGO	Zgierz, ul. Parzęczewska 35	TOWERLINK Sp. z o.o.
52.	BT33932_LDZ_Zgierz	Zgierz, pl. Kilińskiego 7	TOWERLINK Sp. z o.o.
53.	ZGI0002A	Zgierz, ul. Nastrojowa 52	P4 Sp. z o.o.
54.	ZGI3336C	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20	P4 Sp. z o.o.
55.	28434(17450N!)	Zgierz, ul. Polna 5	T-MOBILE S.A.
GMINA MIASTO GŁOWNO			
56.	ZGI3320 A	Głowno, ul. Sikorskiego 5b	P4 Sp. z o.o.
57.	ZGI3322 B	Głowno, ul. Chopina 3/5,	P4 Sp. z o.o.
58.	ZGI3335 A	Głowno, ul. Brzozowa 2A	P4 Sp. z o.o.
59.	(90510N!) GŁOWNO NEW	Głowno, ul. Brzozowa 2A	ORANGE POLSKA S.A.
60.	LOD1134_F	Głowno, ul. Chopina 33/35	P4 Sp. z o.o.
61.	GLOOM00001	Głowno, ul. Sikorskiego 5B	NETIA S.A.
62.	GLOOM00002	Głowno, ul. Sikorskiego 5	NETIA S.A.
63.	1751 (90983N!) GŁOWNO ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI	Głowno, ul. Łódzka 2	ORANGE POLSKA S.A.
64.	29109 (90086N!)	Głowno, ul. Sikorskiego 35	T-MOBILE POLSKA S.A.
65.	29166 (90130N!)	Głowno, ul. Wschodnia 4	T-MOBILE POLSKA S.A.
66.	29170 (90040N!)	Głowno, ul. Traugutta 8/12	T-MOBILE POLSKA S.A.
67.	GLOOB010-GLOOM00003	Głowno, ul. Sikorskiego 59F	NETIA S.A.
68.	GLOOB001-GLOOM00001	Głowno, ul. Sikorskiego 5B	NETIA S.A.
69.	ZGI3323_D	Głowno, dz. nr 256	P4 Sp. z o.o.
70.	29109 (90086N!) WLD_GLOWNO_SIKORSKIEGO 35	Głowno, ul. Sikorskiego 5b	T-MOBILE S.A.
71.	BT31178 GŁOWNO	Głowno, ul. Brzozowa 4/6 (Baza Zwierząt Gospodarczych)	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
72.	GLOOB001-GLOO001	Głowno, ul. Sikorskiego 5b	NETIA S.A.
73.	GLOOB010-GLOOM0003	Głowno, ul. Sikorskiego 59f	NETIA S.A.
74.	ZGI3323D	Głowno, dz, nr 256	P4 Sp. z o.o.
75.	BT31047	Głowno, ul. Sikorskiego 9/17	Towerlink Sp. z o.o

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
76.	BT30832	Główno, ul. Brzozowa 2A	Towerlink Sp. z o.o.
GMINA MIASTO OZORKÓW			
77.	ZGI3310 B	Ozorków, ul. Wyszyńskiego 30	P4 Sp. z o.o.
78.	ZGI3311 A	Ozorków, ul. Armii Krajowej 1.	P4 Sp. z o.o.
79.	ZGI3324 A	Ozorków, ul. Łęczycka 13.	P4 Sp. z o.o.
80.	ZGI3312 C	Ozorków, dz. nr ew. 4/2	P4 Sp. z o.o.
81.	OZORB005	Ozorków, ul. Adamówek 37A	NETIA S.A.
82.	LOD11340 OZORKOW WYSZYNSKIEGO_A2	Ozorków, ul. Wyszyńskiego 30	AREO 2 Sp. z o.o.
83.	1750 (90973N!) OZORKÓW	Ozorków, ul. Podleśna, dz. nr ewid. 110 – obręb 10.	ORANGE POLSKA S.A.
84.	5928/1480 (F1-1760-WWLD1) Ozorków Komin	Ozorków, ul. Łęczycka 5/17	ORANGE POLSKA S.A.
85.	29110 (90021N!)	Ozorków, ul. Łęczycka 5/7	T-MOBILE POLSKA S.A.
86.	29123(90149N!)	Ozorków, ul. Armii Krajowej 1	T-MOBILE POLSKA S.A.
87.	BT35012 CERAMIKA TUBADZIN II	Ozorków, ul. Armii Krajowej 20	POLKOMTEL Sp. z o.o
88.	BT31089_OZORKÓW_POLNA_A2(ERA)	Ozorków, ul. Polna 35	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
89.	BT31094 OZORKÓW	Ozorków, ul. Łęczycka 5/7	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
90.	BT30144 OZORKÓW	Ozorków, ul. Wyszyńskiego A2	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
91.	OM Ozorków/PKP Energetyka dz. 110/3 obręb 002	Ozorków, dz. Nr ew. 110/3, obręb 002	EMITEL Sp. z o.o.
92.	(17377N!) OZORKÓW	Ozorków, ul. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego 12	Orange Polska S.A.
93.	ZGI3313C	Ozorków, ul. Armii Krajowej 20	P4 Sp. z o.o.
GMINA ZGIERZ			
94.	ZGI4410 B	gm. Zgierz, Szczawin Duży, ul. Strykowska 60	P4 Sp. z o.o.
95.	ZGI4431 A	gm. Zgierz, Łagiewniki Nowe dz. nr ew. 649/2	P4 Sp. z o.o.
96.	ZGI4450 B	gm. Zgierz, Emilia, ul. Podgórna 28	P4 Sp. z o.o.
97.	ZGI4460 B	gm. Zgierz, Warszyce 7	P4 Sp. z o.o.
98.	ZGI4480 A	gm. Zgierz, Jedlicze B, dz nr ew. 153/1.	P4 Sp. z o.o.
99.	ZGI4411 B	m. Maciejów, gm. Zgierz dz. nr. ew. 43/4	P4 Sp. z o.o.
100.	ZGI4461 D	m. Dąbrówka Wielka, dz nr ew. 301/2, gm. Zgierz	P4 Sp. z o.o.
101.	Cyprianow_OM01-01_NEC_P	w m. Cyprianów na obiekcie OM Biała Cyprianów, gm. Zgierz	EMITEL Sp. z o.o.
102.	1753 (90954N!) JASIONKA DZIAŁKA	m. Jasionka 31, dz. nr ewid. 165, gm. Zgierz.	ORANGE POLSKA S.A.
103.	1754 (90957N!) GROTNIKI-PLUS GSM	m. Ustronie 10, dz. nr 353/3, gm. Zgierz.	ORANGE POLSKA S.A.
104.	1758 (90978N!) ŁAGIEWNIKI NOWE C1	m. Skotniki, ul Barowa, dz. nr ewid. 78/3, gm. Zgierz.	ORANGE POLSKA S.A.
105.	(90397N!) LEONÓW A2	m. Dąbrówka Wielka, ul. Przylesie 1/3, dz. nr ewid. 312/1, gm. Zgierz	ORANGE POLSKA S.A.
106.	29115 (90172N!)	m. Warszyce, dz. nr ewid. 41, gm. Zgierz.	T-MOBILE POLSKA S.A.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
107.	29132 (90078N!) WLD_ZGIERZ_KEBLINY	m. Kębliny, ul. Strykowska 31, gm. Zgierz	T-MOBILE POLSKA S.A.
108.	29152 (90144N!)	m. Rosanów, ul. Stefana, dz. nr ewid. 534, gm. Zgierz	T-MOBILE POLSKA S.A.
109.	29154 (90029N!) WLD_ZGIERZ_GLINNIK	m. Glinnki, al. Bukowa 66, gm. Zgierz	T-MOBILE POLSKA S.A.
110.	29162 (90129N!) WLD_ZGIERZ_LAGIEWNIKINOW	m. Łagiewniki Nowe, ul. Okólna 80/82, gm. Zgierz	T-MOBILE POLSKA S.A.
111.	29200 (90036N!)	m. Ustronie, ul. Brzozowa 12, gm. Zgierz	T-MOBILE POLSKA S.A.
112.	26789 (17998!) WLD_ZGIERZ_SZCZAWIN12	gm. Zgierz, Szczawin 284/12.	T-MOBILE POLSKA S.A.
113.	BT30859 ZGIERZ WSCHÓD	m. Łagiewniki Nowe, ul. Okólna 80/82, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
114.	BT30987 ROSANÓW (ERA)	m. Rosanów, ul. Stefana, nr dz. 153, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
115.	BT33910 GROTNIKI	m. Grotniki, ul. Ustronie 10, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
116.	BT33936 BIAŁA	m. Kolonia Głowa 4, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
117.	BT33950 Gieczno	m. Gieczno, ul. Główna 2, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
118.	BT33959 GLINNIK	m. Glinnik, al. Bukowa 66, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
119.	BT33937 LAS ŁAGIEWNICKI (CEN)	m. Skotniki, al. Barowa 66, dzi nr ew. 78/3, gm. Zgierz	POLKOMTEL Sp. z o.o
120.	ZGI4430C	Skotniki, ul. Zgierska	P4 Sp. z o.o.
121.	OM ROSANÓW	Rosanów, ul. Stefana 16	Emitel S.A.
GMINA GŁOWNO			
122.	"26476 (90570N!)"	m. Mąkolice dz. nr 1242, gm. Głowno	T-MOBILE POLSKA S.A.
123.	ZGI4470 C	m. Mąkolice dz. nr 1242, gm. Głowno	P4 Sp. z o.o.
124.	ZGI4471_A	m. Ziewanice dz. nr 350 obr.0031, gm. Głowno	P4 Sp. z o. o.
GMINA OZORKÓW			
125.	BT30852 SOKOLNIKI_LDZ	m. Modlna, dz. nr ewid. 386, gm. Ozorków.	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
126.	ZGI4490C	Sierpów, dz. nr 50/10	P4 Sp. z o.o.
GMINA PARZĘCZEW			
127.	ZGI4401 A	Parzęczew, ul. Parkowa 6	
128.	1756 (90964N!) PRAWĘCICE- DZIAŁKA	Parzęczew, Prawęcice 3	ORANGE POLSKA S.A.
129.	1757 (90976N!) PARZĘCZEW PLUS GSM	Parzęczew, ul. Łęczycka 34	ORANGE POLSKA S.A.
130.	29124 (90090N!) WLD_PARZECZEW_PARZECZEW,	Parzęczew, dz. nr ewid. 487/1	T-MOBILE POLSKA S.A.
131.	BT33971 PARZĘCZEW	Parzęczew, ul. Łęczycka 34	POLKOMTEL Sp. z o.o AERO 2 Sp. z o.o.
132.	BT33966 PRAWĘCICE	Parzęczew, Prawęcice 172	POLKOMTEL Infrastruktura Sp. z o.o
133.	OM Leźnica Wielka	Internat Wojskowy Leźnica Wielka/Osiedle nr 9, gm. Parzęczew	Emitel S.A.
134.	ZGI4402_D	ul. Łęczycka 20, dz. Nr 13, obr. 0014 gm. Parzęczew	P4 Sp. z o. o.
135.	17340(17340N!)DURAJ2(WLD_PAR ZECZEW_PUSTKOWAGORA1)	Pustkowa Góra 1	ORANGE S.A.

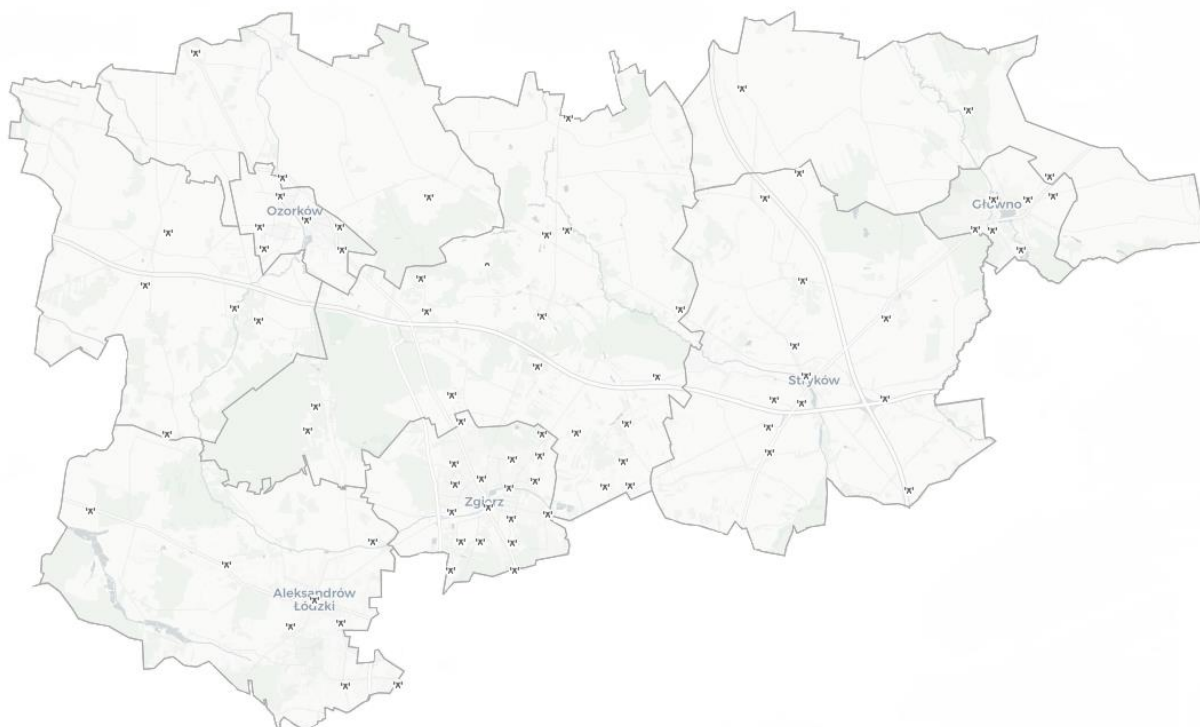
Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
136.	ZGI4403A	Chociszew dz nr 442/1	P4 Sp. z o.o.
GMINA ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI			
137.	ZGI3303 A	Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 10/12	P4 Sp. z o.o.
138.	ZGI3307 A	Aleksandrów Łódzki, ul. Wojska Polskiego 3	P4 Sp. z o.o.
139.	ZGI3330 A	Aleksandrów Łódzki, ul. Piłsudskiego 1	P4 Sp. z o.o.
140.	ZGI3331 A	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 91/123	P4 Sp. z o.o.
141.	ZGI3350 A	m. Brużyczka Mała, Aleksandrów Łódzki, dz nr ew. 128	P4 Sp. z o.o.
142.	ZGI3341 A	m. Rąbień ul. Okrężna 33/35, Aleksandrów Łódzki	P4 Sp. z o.o.
143.	ALEZM00002	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 103A	NETIA S.A.
144.	OM Aleksandrów Łódzki, ul. 11 Listopada	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 103a.	EMITEL Sp. z o.o.
145.	566 (90934N!) ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI PLUS GSM	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 9	ORANGE POLSKA S.A.
146.	1756 (90964N!) PRAWĘCICE DZIAŁKA	m. Prawęcice 3, dz. nr ewid. 215/2, gm. Aleksandrów Łódzki	ORANGE POLSKA S.A.
147.	29105(90190N!)	Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 10/12.	T-MOBILE POLSKA S.A.
148.	29122(N!90028) WLD_ALEKSŁODZ_RABIENAB,	m. Rąbień, ul. Okrężna 33/35, gm. Aleksandrów Łódzki	T-MOBILE POLSKA S.A.
149.	29139 (90054N!) WLD_ALEKSŁODZ_11LISTOPAD1 03	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 103A	T-MOBILE POLSKA S.A.
150.	29174 (90152N!)	Aleksandrów Łódzki, ul. Piłsudskiego 1	T-MOBILE POLSKA S.A.
151.	BT31166 LDZ_ALEKSANDRÓW	Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 9/11	POLKOMTEL Sp. z.o.o
152.	BT30828 ABB ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI	Aleksandrów Łódzki, ul. Placydowska 27	POLKOMTEL Sp. z.o.o
153.	BT33933_ZIELONY ROMANÓW	Aleksandrów Łódzki, ul. Konstanyńska 19	POLKOMTEL Sp. z.o.o AERO 2 Sp. z o.o.
154.	BT33966 PRAWĘCICE	m. Prawęcice, dz. nr ewid. 172, gm. Aleksandrów Łódzki	POLKOMTEL Sp. z.o.o AERO 2 Sp. z o.o.
155.	BT35050 ALEKSADRÓW WSCHÓD	Aleksandrów Łódzki, ul. Piłsudskiego 1	POLKOMTEL Sp. z.o.o AERO 2 Sp. z o.o.
156.	BT30879_RĄBIEŃ (ERA)	m. Rąbień, ul. Okrężna 33, gm. Aleksandrów Łódzki	POLKOMTEL Sp. z.o.o AERO 2 Sp. z o.o.
157.	BT30854 ALEKSANDRÓW_PÓŁNOC	Aleksandrowie Łódzkim, ul. Piotrkowska 10/12.	POLKOMTEL Sp. z.o.o AERO 2 Sp. z o.o. NORDISK POLSKA Sp. z o.o.
158.	ZGI3332_A	Aleksandrowie Łódzkim, Nowy Adamów	P4 Sp. z o.o.
159.	ZGI4405A	Stare Krasnodęby nr dz. 140/1	P4 Sp. zo.o.
160.	BT31331 ALEKSANDROW POLUDNIE	Aleksandrów Ł., ul. Chopina 49	TOWERLINK Sp. z o.o
161.	ZGI3329A	Aleksandrów Ł., ul. 11 Listopada 5a	P4 Sp. z o.o.
GMINA STRYKÓW			
162.	ZGI3321 A	Stryków, ul. Warszawska 42	P4 Sp. z o.o.
163.	ZGI4420 A	m. Michałówek, ul. Orzechowa (dz. nr 19/2), gm. Stryków	P4 Sp. z o.o.
164.	STRYM00001	m. Smolice 4, gm. Stryków	NETIA S.A.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
165.	STRYM00004	m. Smolice 1H, gm. Stryków	NETIA S.A.
166.	STRYM00005	m. Smolice 1G, gm. Stryków	NETIA S.A.
167.	STRYM00006	m. Dobra 38, gm. Stryków	NETIA S.A.
168.	STRYB009	m. Dobra, ul. Wodna 30/36, gm. Stryków	NETIA S.A.
169.	OM Stryków- Dobra	m. Dobra, ul. Wodna 38, gm. Stryków	EMITEL Sp. z o.o.
170.	Strykow_OM01-01_NEC_P	Stryków, ul. Warszawska 1	EMITEL Sp. z o.o.
171.	OM Stryków Smolice	m. Smolice 1g, gm. Stryków	EMITEL Sp. z o.o.
172.	1752 (90959N!) STRYKÓW DZ1	m. Tymianka 16, dz. nr 303, gm. Stryków	ORANGE POLSKA S.A.
173.	ZGI4440 C	m. Tymianka 16, dz. nr 303, gm. Stryków	P4 Sp. z o.o.
174.	7571 (90885N!) STRYKÓW KABLE	m. Smolice 1E, gm. Stryków	ORANGE POLSKA S.A.
175.	8000 (90985N!) STRYKÓW GEANT	m. Sosnowiec 15A, gm. Stryków.	ORANGE POLSKA S.A.
176.	ZGI3327 D	m. Stryków ul. Brzezińska 41	P4 Sp. z o.o.
177.	(90390N!) NOWOSTAWY	Nowosady, ul. Brzezińska 41, dz. nr ewid. 69/3, gm. Stryków	ORANGE POLSKA S.A.
178.	(90426N!) STRYKÓW KAPSCH	Stryków, ul. Warszawska 25	ORANGE POLSKA S.A.
179.	(90779N!) WITANÓWEK,	m. Sierźnia 31, gm. Stryków	ORANGE POLSKA S.A.
180.	29107 (90145N!)	Stryków, ul. Warszawska 4b	T-MOBILE POLSKA S.A.
181.	29125 (90168N!) WLD_STRYKOW_PLUDWINY	m. Pludwiny, dz. nr 81, gm. Stryków	T-MOBILE POLSKA S.A.
182.	BT30920 LEK POLSKA	Stryków, ul. Podlipie 16	POLKOMTEL Sp. z.o.o.
183.	BT30843 BRATOSZEWICE	m. Bratoszewice, ul. Ogrodnicza 5, gm. Stryków	POLKOMTEL Sp. z.o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
184.	BT31177 STRYKÓW	Stryków, ul. Warszawska 2, dz. nr ewid. 125/2.	POLKOMTEL Sp. z.o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
185.	BT30848 GOZDÓW	m. Gozdowie, Gozdów 12, gm. Stryków	POLKOMTEL Sp. z.o.o. AERO 2 Sp. z o.o. NORDISK POLSKA Sp. z o.o.
186.	25703 (10710N!)	Bratoszewice, gm. Stryków	T-Mobile
187.	BT31320_STRYKOW_POLNOC	Stryków, ul. Batorego 27	TOWERLINK Sp. z o.o.
188.	ZGI4445A	Koźle dz. nr 361/1	P4 Sp. z o.o.
189.	25703(10710N!)	Bratoszewice, dz. nr 461/3	T-MOBILE S.A.
190.	EMITEL	Sosnowiec Pieńki 4	EMITEL S.A.
191.	EMITEL	Sosnowiec Pieńki 7	EMITEL S.A.

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 20.12.2023 r.

Rysunek 25. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: <https://si2pem.gov.pl/>, dostęp: 08.01.2024 r.

Wykaz instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne na terenie powiatu zgierskiego²⁰:

- Napowietrzna linia elektroenergetyczna 220kV relacji Janów-Zgierz-Adamów,
- Stacja elektroenergetyczna 220/110 kV Zgierz,
- Linia 220 kV Adamów-Zgierz,
- Linia 400 kV Ołtarzew-Rogowiec,
- Linia 400 kV Płock-Rogowiec,
- Linia 220 kV Janów-Zgierz,
- Napowietrzna linia elektromagnetyczna 220 kV Janów-Zgierz,
- Linia 220 kV Janów-Ołtarzew.

6.4.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Na terenie powiatu zgierskiego w latach 2020-2022 pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego wykonano w 19 punktach pomiarowych w ramach państwowego monitoringu środowiskowego. W roku 2020, badania wykonano w ramach realizacji *Wojewódzkiego programu monitoringu środowiska na lata 2016-2020*, zgodnie z obowiązującą metodyką zawartą w Załączniku nr 1 „Sposób wyboru punktów pomiarowych” do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, poz. 1645), w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, obowiązującym do końca 2020 roku. Natomiast w latach 2021-2022, pomiary wykonano na podstawie Programu wykonawczego monitoringu pól elektromagnetycznych na 2021 i 2022 rok zgodnie z obowiązującą, od początku 2021 roku, metodyką zawartą w Załączniku nr 1 „Sposób wyboru punktów pomiarowych” do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz.

²⁰ Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na 15.12.2023 r.

2311), w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Lokalizacje punktów pomiarowych i wyniki pomiarów zamieszczono w tabeli nr 35.

Tabela 35. Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki pomiarów promieniowania elektromagnetycznego wykonanych w powiecie zgierskim w latach 2020-2022.

Lp.	Gmina	Adres	Rok pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej PEM [V/m]
1.	Gmina Miasto Zgierz	ul. 3 Maja 5	2020	1,2
2.		ul. Długa 39		0,5
3.		ul. Parzęczewska/Gałczyńskiego		<0,3*
4.	Gmina Stryków	ul. Łukasieńskiego 21		<0,3*
5.		Osse		<0,3*
6.	Gmina Zgierz	Warszyce		<0,3*
7.	Gmina Parzęczew	Mariampol		<0,3*
8.	Gmina Aleksandrów Łódzki	ul. Konstytucji 3 Maja 9	2021	<0,8*
9.		ul. Pabianicka 80C		1,3
10.	Gmina Miasto Głowno	ul. Kasprzaka 11		<0,8*
11.	Gmina Głowno	Mąkolice		<0,8*
12.	Gmina Stryków	ul. Stryjowskiego 9		<0,8*
13.	Gmina Miasto Zgierz	ul. Witkacego 17		<0,8*
14.		pl. Kilińskiego 3		<0,8*
15.		ul. Stępowizna 23A	1,7	
16.	Gmina Miasto Ozorków	ul. Wyszyńskiego 37	2022	0,9
17.		Sokolniki 8		<0,8*
18.	Gmina Parzęczew	ul. Parkowa 3A		<0,8*
19.	Gmina Zgierz	Kolonia Głowa 7A		<0,8*

* Wartość poniżej dolnej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej (od 2021 roku zmieniła się granica oznaczalności stosowanej metody badawczej z 0,3 V/m na 0,8 V/m)

źródło: GIOŚ

Natężenie promieniowania elektromagnetycznego w wyznaczonych punktach kształtowało się poniżej poziomu dopuszczalnego dla badanego zakresu częstotliwości pól elektromagnetycznych przedstawionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Rozporządzenie to określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności poprzez wskazanie zakresów częstotliwości pól elektromagnetycznych oraz wartości dopuszczalnych parametrów fizycznych dla poszczególnych tych zakresów. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, wartość dopuszczalna dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem wynosi 28 V/m.

6.5. Gospodarowanie wodami

6.5.1. Wody powierzchniowe

Powiat zgierski leży w większości na obszarze Dorzecza Wisły, w Regionie Wodnym Środkowej Wisły. Zachodnia część powiatu położona jest na obszarze Dorzecza Odry, w Regionie Wodnym Warty. Wykaz cieków występujących na terenie powiatu zgierskiego zawiera tabela nr 36. Rysunek nr 26 obrazuje cieki wodne występujące na analizowanym obszarze z podziałem na Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, do których zarządu należą.

Do głównych rzek przepływających przez powiat zgierski należą Bzura (176,6 km na terenie gminy Ozorków i gminy miasto Ozorków, gminy Parzęczew, gminy Aleksandrów łódzki oraz gminy Zgierz i gminy miasto Zgierz), Mroga (73,6 km na terenie gminy Głowno, gminy miasto Głowno) oraz Moszczenica (57,4 km na terenie gmin Zgierz oraz Stryków). Łączna długość cieków w powiecie wynosi ponad 792,5 km.

Pozostałe wody powierzchniowe powiatu zgierskiego to wody powierzchniowe stojące w postaci zespołów stawów rybnych, niewielkich zbiorników naturalnych, zbiorników sztucznych, rowów melioracyjnych i obszarów podmokłych.

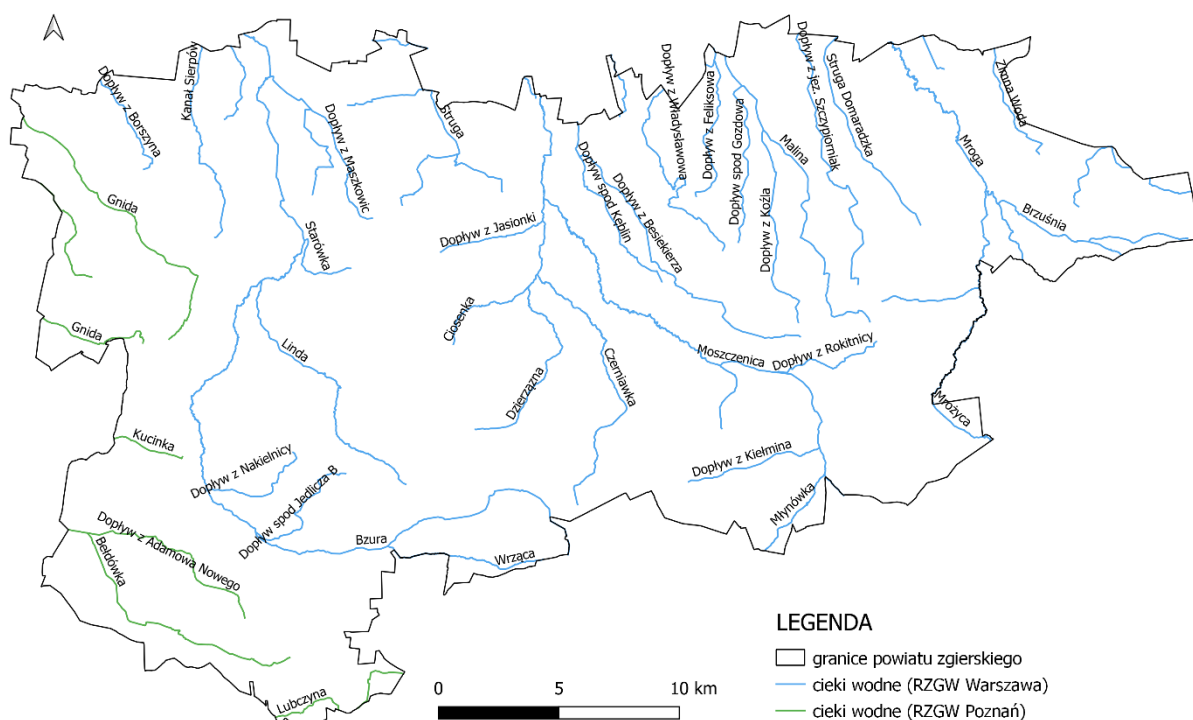
Tabela 36. Wykaz rzek na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa rzeki	Dł. cieku w powiecie [m]
1.	Wrząca	6 707,48
2.	Dopływ spod Jedlicza	6 296,39
3.	Dopływ z Nakielnicy	5 188,72
4.	Linda	12 998,11
5.	Starówka	3 579,77
6.	Dopływ z Maszkowic	8 421,87
7.	Dopływ spod Opalanek	5 249,26
8.	Dopływ spod Cedrowic	5 722,30
9.	Kanał Sierpów	12 043,81
10.	Dopływ z Borszyna	12 570,53
11.	Młynówka	4 328,36
12.	Dopływ z Kiełmina	5 914,60
13.	Dopływ z Rokitnicy	5 124,28
14.	Dopływ z Zelgoszczy Nowej	3 328,05
15.	Czerniawka	16 866,34
16.	Dzierżazna	9 962,16
17.	Ciosenka	4 759,46
18.	Dopływ z Jasionki	4 706,44
19.	Dopływ z Besiekierza	19 341,37
20.	Dopływ spod Kęblin	7 086,32
21.	Struga	22 523,43
22.	Dopływ z Grębiszewa	3 275,14
23.	Dopływ ze Skotnik	3 838,73
24.	Dezerta	4 393,55
25.	Malina	33 977,89
26.	Dopływ z Koźła	9 097,73
27.	Dopływ spod Gozdowa	7 367,44
28.	Dopływ z Władysławowa	14 656,28

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa rzeki	Dł. cieku w powiecie [m]
29.	Dopływ z Feliksowa	6 775,17
30.	Dopływ spod Konarzewa	6 645,49
31.	Dopływ spod Kolonii Lubienków	4 379,81
32.	Dopływ z Bratoszewic	4 324,84
33.	Struga Domaradzka	11 308,95
34.	Dopływ z jez. Szczypiorniak	19 404,09
35.	Dopływ z Helenowa	7 953,32
36.	Kalinówka	15 470,89
37.	Dopływ spod Kadzielina	3 661,31
38.	Zimna Woda	15 654,52
39.	Bzura	176 581,87
40.	Moszczenica	57 413,41
41.	Mrożyca	35 491,48
42.	Brzuśnia	10 214,86
43.	Kalinówka	15 470,89
44.	Sokołówka	13 146,92
45.	Mroga	73 601,36
46.	Dopływ w Mchowicach	5 631,97
47.	Bełdówka	12 630,31
48.	Kucinka	3 106,62
49.	Dopływ spod Śniatowej	5 453,11
50.	Dopływ z Adamowa Nowego	8 838,76
51.	Lubczyna	6 440,67
52.	Gnida	5 261,63
53.	Gnida	13 848,54

źródło: RZGW w Poznaniu, RZGW w Warszawie

Rysunek 26. Cieki przepływające przez teren powiatu zgierskiego z podziałem na RZGW, w których zarządzie się znajdują.

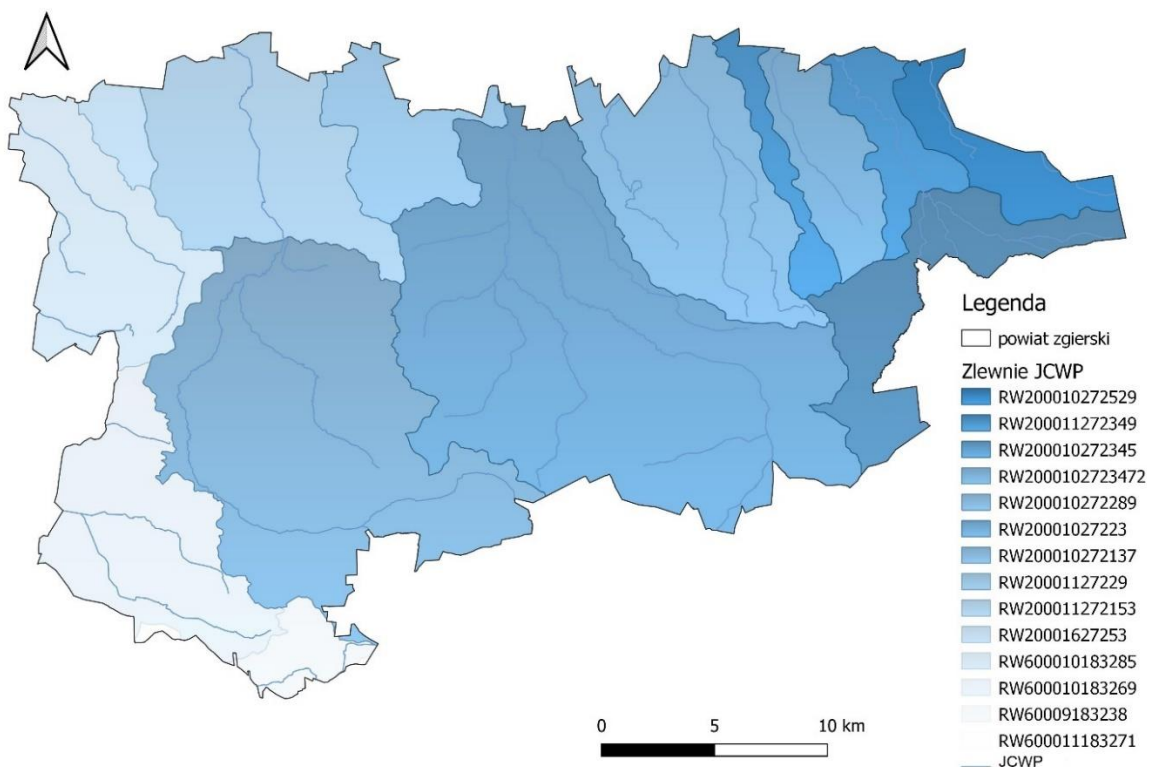
źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Warszawie i RZGW w Poznaniu

Teren powiatu zgierskiego leży na obszarze 15 JCWP, które wymieniono w tabeli nr 37 oraz przedstawiono graficznie na rysunku nr 27.

Tabela 37. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat zgierski.

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW200010272345	Mroga do Mrożycy
RW20001027223	Moszczenica do Dopływu z Besiekierza
RW200011272349	Mroga od Mrożycy do ujścia
RW20001627253	Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki
RW200010272289	Malina
RW20001127229	Moszczenica od Dopływu z Besiekierza do ujścia
RW600010183269	Beldówka
RW600011183271	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łężek
RW600009183234	Jasieniec
RW600009183238	Lubczyzna
RW600010183285	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty
RW200010272529	Bobrówka
RW200010272137	Bzura do Starówki
RW2000102723472	Struga Domaradzka
RW200011272153	Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, dostęp: 20.12.2023 r.

Rysunek 27. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat zgierski.

źródło: opracowanie własne

6.5.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

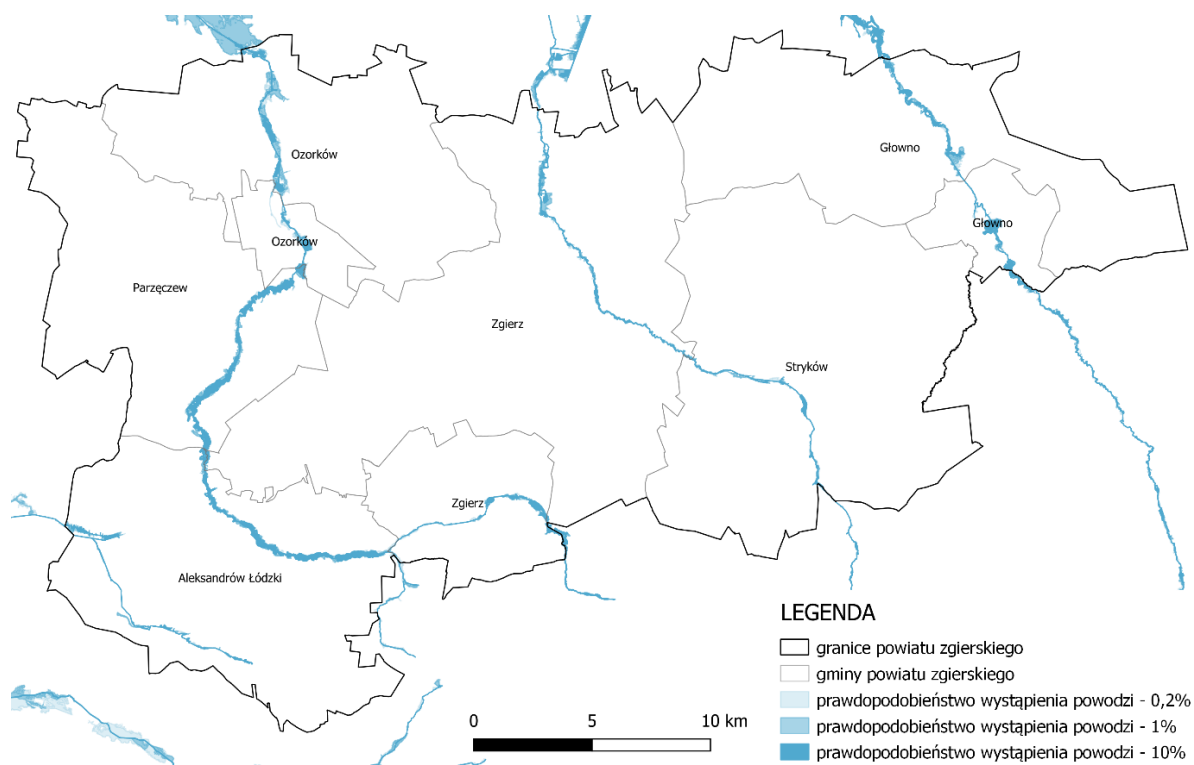
- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powodzie od wód podziemnych,
- powodzie od strony morza,
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

Na rysunku nr 28 przedstawiono fragmenty mapy zagrożenia powodziowego dla powiatu zgierskiego. Jak wynika z mapy, w powiecie ryzyko powodzi jest wysokie i dotyka każdej z gmin. Według danych GUS, na terenie powiatu zgierskiego nie występują obwałowania przeciwpowodziowe.

Rysunek 28. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

W związku z ryzykiem powodziowym, w planach zarządzania ryzykiem powodziowym, na terenie powiatu zgierskiego wymienione są działania pn.: „Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych w województwie łódzkim – koncepcje zbiorników: Krasnodęby (Aleksandrów Łódzki), Tkaczewska Góra (Parzęczew), Żurawia (Biała Rawska), Cedrowice (Ozorków) Grodno (Nowe Ostrowy), Kutno-Dybów (Kutno), Sierpów (Ozorków), Strzelce (Strzelce), Zawady-Kutno (m. Kutno), Wolbórz (Wolbórz)”.

Zgodnie z danymi pozyskanymi od RZGW, według stanu na dzień 31.12.2023 r. na terenie powiatu nie występują zbiorniki retencyjne. Natomiast w 2023 r. zlecone zostało zadanie pn. Aktualizacja koncepcji wykonawczej i raport oddziaływania na środowisko inwestycji pn.: „Zbiornik małej retencji Tkaczewska Góra wraz z uzyskaniem Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. Budowa zbiornika małej retencji Tkaczewska Góra w gminie wiejskiej Parzęczew”.

Oprócz zbiorników retencyjnych, istotną kwestią jest utrzymanie drożności rowów melioracyjnych, które przy obfitych opadach deszczu mogą prowadzić do lokalnych podtopień i zalewania posesji. Na terenie powiatu zgierskiego łącznie występuje 1 024,13 km rowów melioracyjnych²¹. Za ich konserwację i koszenie odpowiedzialne są spółki wodne działające na terenie gminy oraz właściciele gruntów. Ponadto gminy aktualizując lub tworząc nowe dokumenty planistyczne powinny uwzględniać zapisy dotyczące zagrożenia powodzią i podtopieniami. W 2023 r. w gminach powiatu zgierskiego powyższe zapisy uwzględniono w dwóch zaktualizowanych lub nowo utworzonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

²¹ Źródło: Geoportal.gov.pl, stan na dzień 22.02.2024 r.

6.5.3. Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna,
- susza rolnicza,
- susza hydrologiczna,
- susza hydrogeologiczna.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. Ponadto deficyt wód wynika m.in. z leja depresji powstałego w rejonie odkrywek Bełchatów i Szczerców, co oddziaływało również na grunty w powiecie zgierskim. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

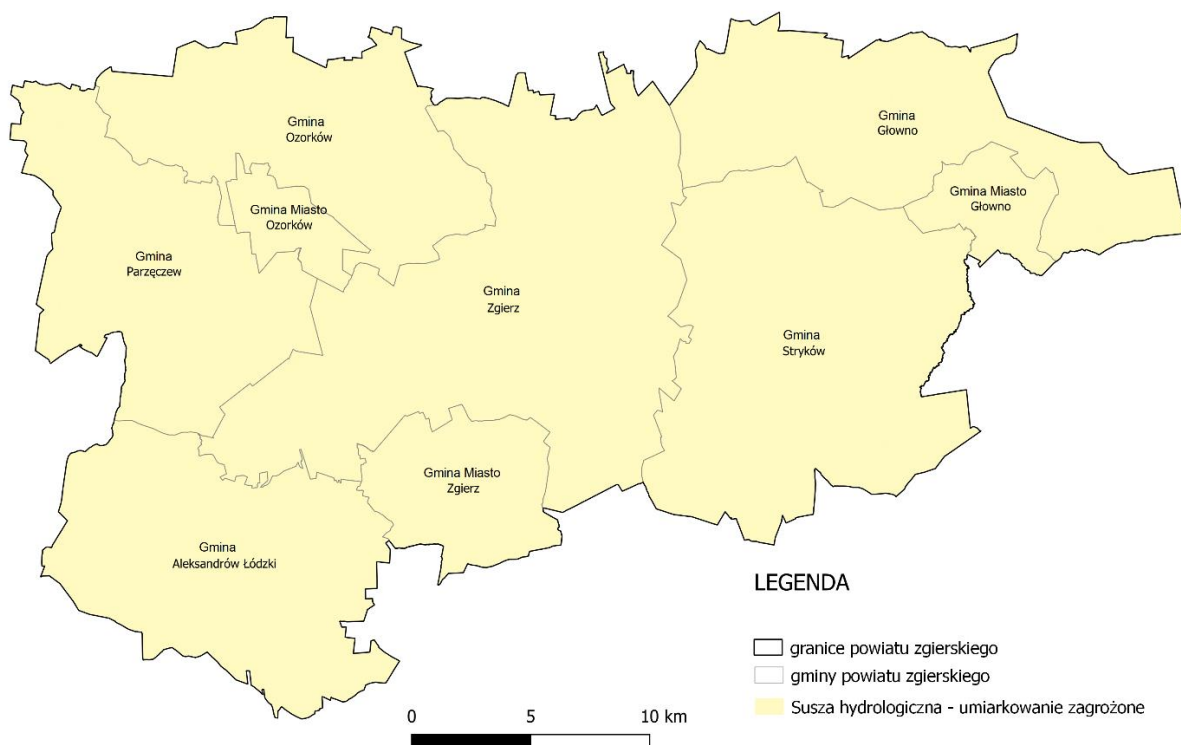
Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.

Na rysunkach nr 29-32 pokazano graficznie obszary powiatu zgierskiego o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy. Rysunek nr 33 przedstawia łączne zagrożenie suszą.

Jak wynika z poniższych map, teren powiatu jest narażony na wszystkie typy suszy.

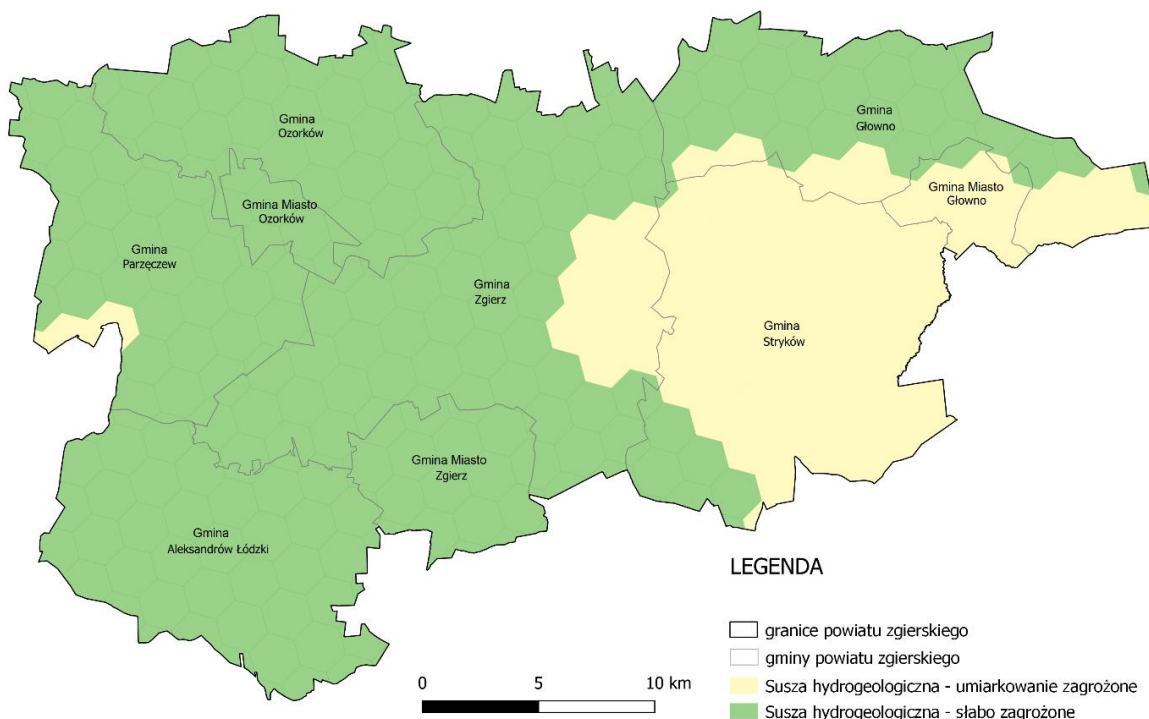
W celu ochrony przed skutkami suszy, w powiecie realizowany był Program Priorytetowy „Moja Woda”. W 2021 r. osoby fizyczne z powiatu zgierskiego podpisały z WFOŚiGW w Łodzi łącznie 83 umowy w ramach powyższego programu na dofinansowanie w kwocie 403 558,40 zł. W 2022 oraz 2023 r. nie podpisano żadnych umów²².

²² Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

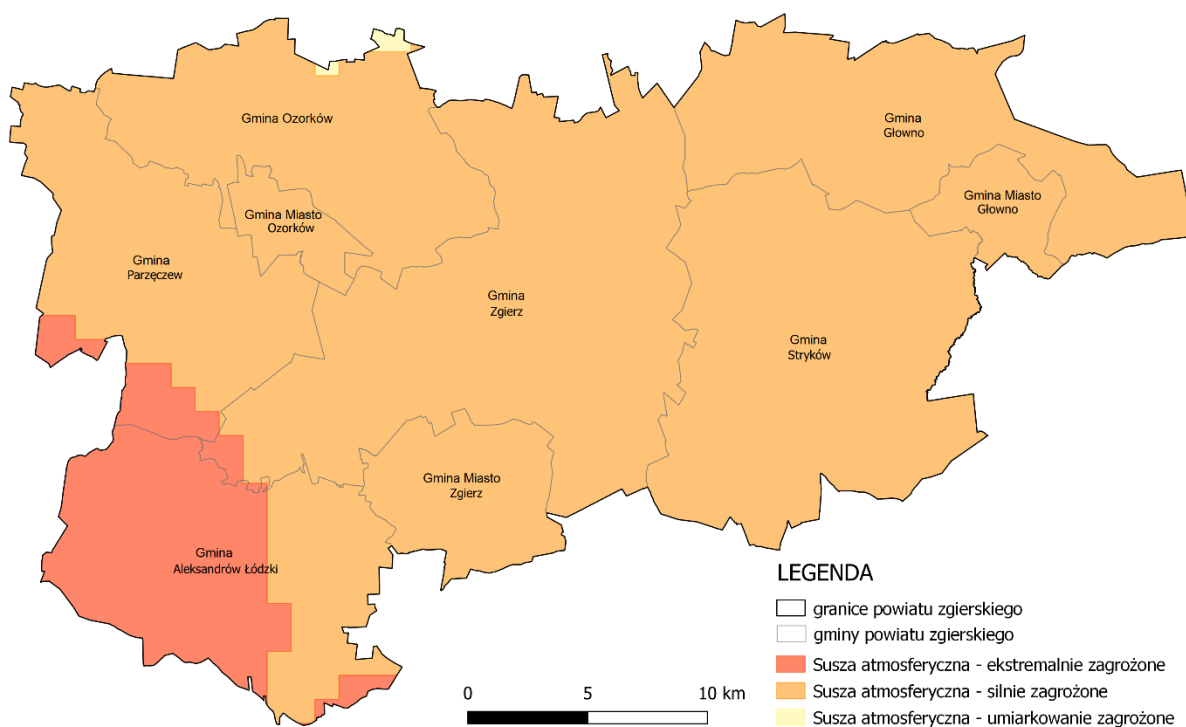
Rysunek 29. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

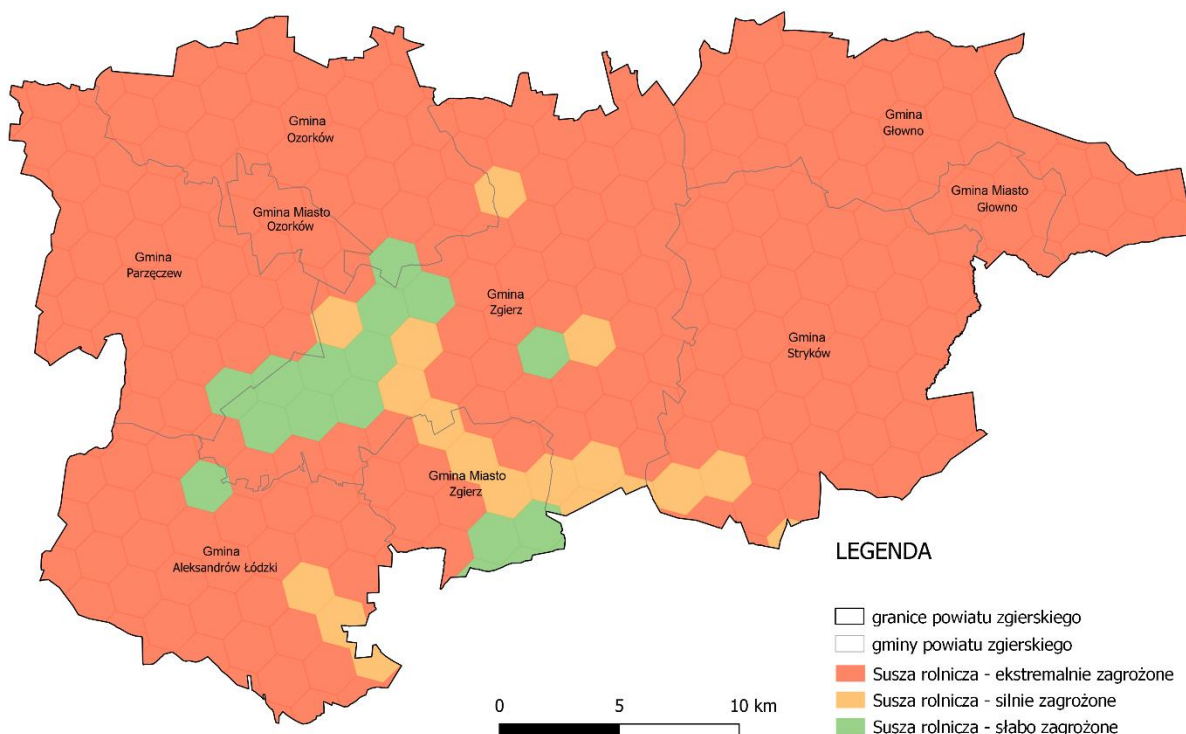
Rysunek 30. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

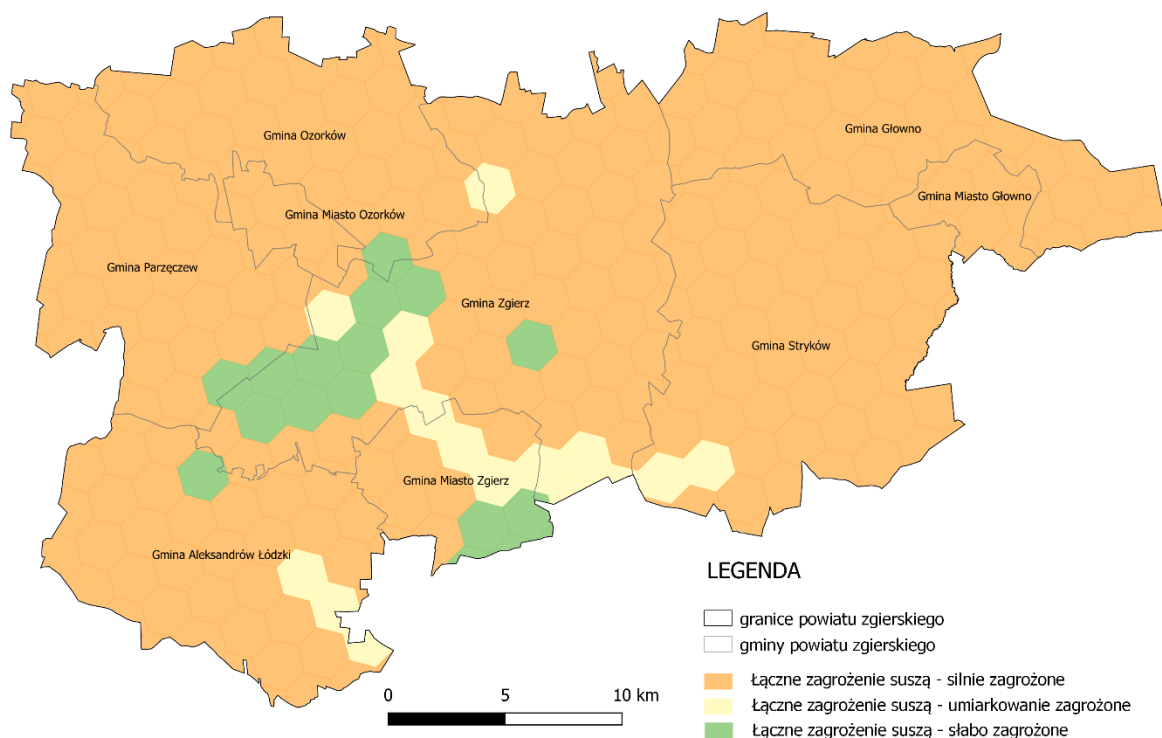
Rysunek 31. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 32. Klasy zagrożenia suszą rolniczą.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 33. Klasy zagrożenia suszą – łączne zagrożenie wszystkimi typami suszy.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

6.5.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). W tabeli nr 38 zamieszczono ocenę stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego wykonaną na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

Tabela 38. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego.

Kod ppk (2022-2027)	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan (ogólny)
PL01S0901_3216	Mroga do Mrożycy	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ ; fitobentos, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten;	zły stan wód
PL01S0901_1434	Moszczenica do Dopływu z Besiekierza	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ , azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V);	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylen;	zły stan wód
PL01S0901_1442	Mroga od Mrożycy do ujścia	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ , azot ogólny, azot azotanowy; makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; bromowane difenylotery, rtęć	zły stan wód
PL01S0901_1424	Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki	umiarkowany stan ekologiczny	przewodność, azot ogólny, azot azotanowy; makrofity, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, fluoranten; bromowane difenylotery, rtęć	zły stan wód
PL01S0901_3213	Malina	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ , azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V)	poniżej dobrego	benzo(a)piren, związki tributyllocyny;	zły stan wód
PL01S0901_1436	Moszczenica od Dopływu z Besiekierza do ujścia	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ , OWO, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren; bromowane difenylotery, rtęć, heptachlor	zły stan wód
PL02S0901_1013	Bełdówka	dobry potencjał ekologiczny	nie dotyczy	poniżej dobrego	benzo(a)piren;	zły stan wód
PL02S0901_3215	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek	słaby potencjał ekologiczny	BZT ₅ , przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten;	zły stan wód
PL02S0901_3838	Jasieniec	zły potencjał ekologiczny	fitobentos, makrobezkręgowce	b.d.	nie dotyczy	zły stan wód
PL02S0901_1011	Lubczyzna	umiarkowany stan ekologiczny	OWO, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V);	b.d.	nie dotyczy	zły stan wód
PL02S0901_1015	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty	umiarkowany potencjał ekologiczny	BZT ₅ , OWO, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny; makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, fluoranten;	zły stan wód
PL01S0901_1452	Bobrówka	słaby stan ekologiczny	OWO, azot ogólny, azot azotanowy; makrobezkręgowce, ichtiofauna	dobry	nie dotyczy	zły stan wód
PL01S0901_3211	Bzura do Starówki	umiarkowany stan ekologiczny	BZT ₅ , OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten;	zły stan wód

Kod ppk (2022-2027)	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan (ogólny)
PL01S0901_3214	Struga Domaradzka	umiarkowany potencjał ekologiczny	OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); makrobezkręgowce	b.d.	nie dotyczy	zły stan wód
PL01S0901_3212	Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego	słaby stan ekologiczny	BZT ₅ , OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten, nikiel, rtęć; bromowane difenyletery, rtęć	zły stan wód

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl>

Do najważniejszych problemów gospodarki wodnej, które w znacznym stopniu zagrażają jakości wód powierzchniowych i podziemnych należą:

- pobór i zużycie wód na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłowej oraz rolnictwa i leśnictwa,
- emisja ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń, np. z oczyszczalni ścieków komunalnych, ze składowisk odpadów,
- zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych pochodzenia komunalnego i rolniczego,
- emisja ze źródeł liniowych, np. komunikacyjnych.

W przypadku obszarów wiejskich nieposiadających kanalizacji bytowej, występuje często zjawisko odprowadzania ścieków surowych do rowów przydrożnych, wywożenie zawartości szamb przydomowych w miejsca niedozwolone. Problem stanowią również nieszczelne zbiorniki bezodpływowe oraz nielegalne zrzuty ścieków komunalnych bezpośrednio do wód powierzchniowych bądź do znajdujących się w pobliżu gruntów.

Presja przemysłowa szczególnie widoczna jest w ośrodkach miejskich i ich okolicach. Na terenie obszaru województwa łódzkiego występują dwa największe ośrodki przemysłowe: Łódzki Okręg Przemysłowy i Piotrkowsko – Bełchatowski Okręg Przemysłowy. Łódzki Okręg Przemysłowy był w przeszłości największym skupiskiem przemysłu włókienniczego w Polsce i jednym z największych na świecie, obecnie na jego terenie zlokalizowane są zakłady wielkich koncernów produkujących sprzęt AGD, zakłady przemysłu budowlanego, włókienniczego, skórzanego – obuwniczego, chemicznego oraz farmaceutycznego. Głównym miastem okręgu przemysłowego jest Łódź oraz należące do aglomeracji Łódzkiej: Pabianice, Konstancinów Łódzki, Aleksandrów Łódzki, Zgierz i Ozorków, jak również dalej położone ośrodki miejskie o porównywalnej strukturze przemysłu. ŁOP jest źródłem presji przemysłowej zarówno dla Regionu Środkowej Wisły: zlewni Bzury, zlewni Pilicy, jak również dla regionu wodnego Warty: zlewni Warty od Widawki do Prosnicy oraz zlewni Widawki²³.

6.5.5. Wody podziemne

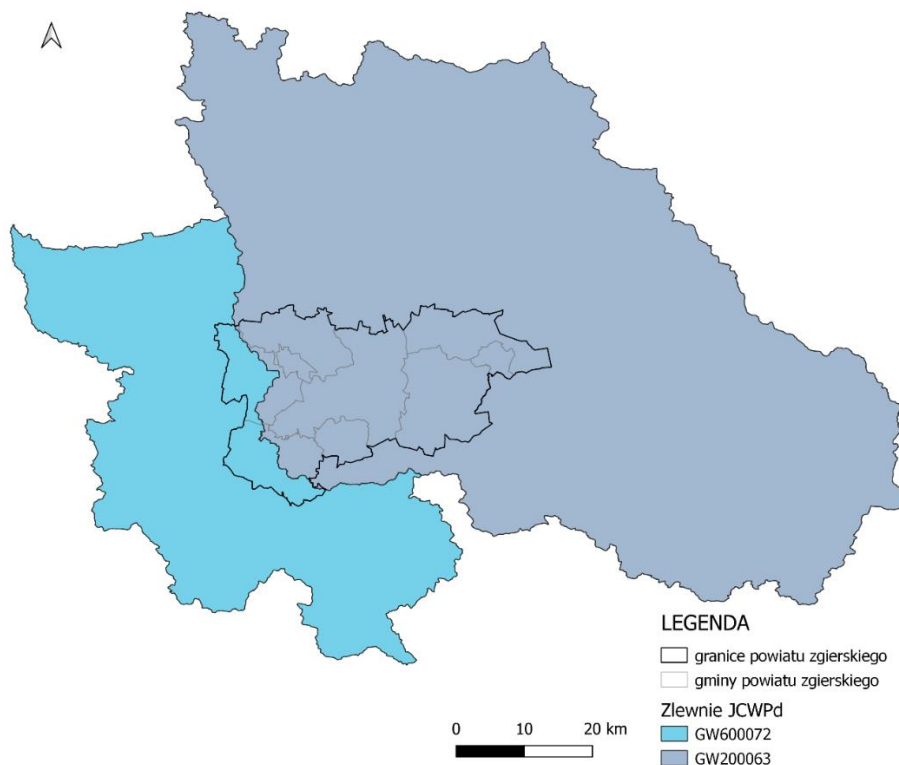
Powiat Zgierski zlokalizowany jest na obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 63 i 72, które krótko omówiono w tabeli nr 39. Zdecydowana większość powiatu leży na terenie JCWPd nr 63, co zobrazowano na rysunku nr 34.

Tabela 39. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu zgierskiego.

Kod JCWPd	GW200063	GW600072
Powierzchnia [km ²]	5344.01	1838.30
Gminy powiatu zgierskiego	gm. Aleksandrów Łódzki, gm. Głowno, gm. miasto Głowno, gm. Ozorków, gm. miasto Ozorków, gm. Parzęczew, gm. Stryków, gm. Zgierz, gm. miasto Zgierz	gm. Aleksandrów Łódzki, gm. Ozorków, gm. Parzęczew
Dorzecze	Wisły	Odry
Region wodny	Środkowej Wisły	Warty
Obszar bilansowy	Ner, Warta od Neru do Prosnicy, Pilica, Wisła (L) od Pilicy do Bzury, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka	Ner, Widawka, Warta od Widawki do Neru, Warta od Neru do Prosnicy, Pilica, Bzura

źródło: pgi.gov.pl

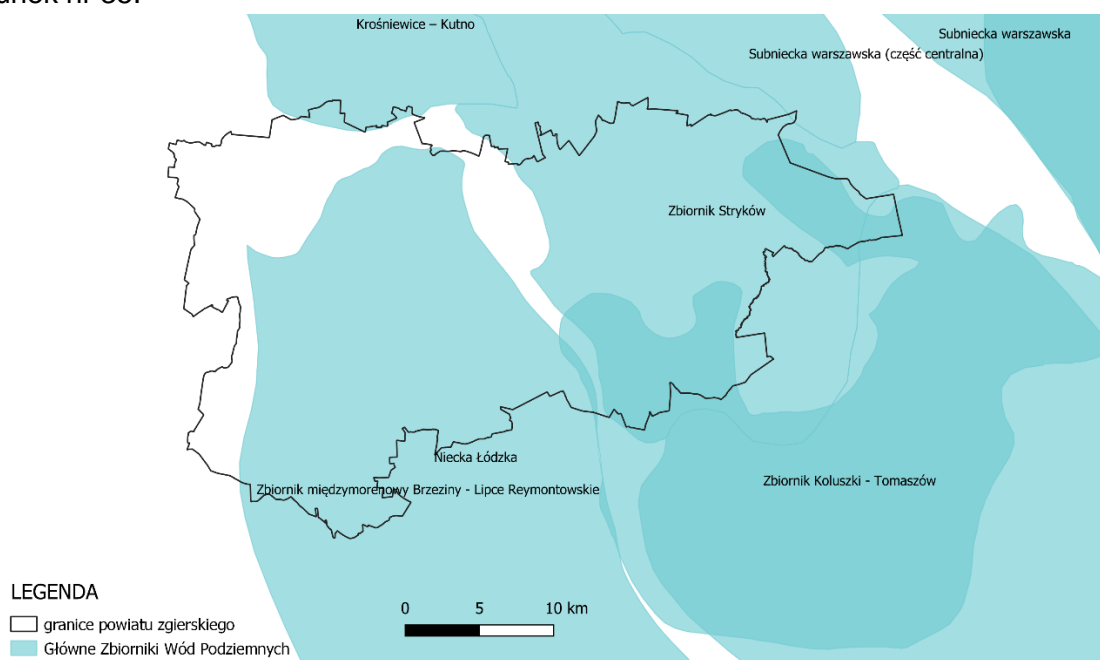
²³ Źródło: STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM RAPORT 2020

Rysunek 34. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat zgierski.
źródło: opracowanie własne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren powiatu zgierskiego leży w na obszarze pięciu zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 226 Zbiornik Krośniewice-Kutno, GZWP nr 401 Niecka łódzka, GZWP nr 402 Zbiornik Stryków, GZWP nr 403 Zbiornik międzymorenowy Brzeziny-Lipce Reymontowskie, GZWP nr 404 Zbiornik Koluszki-Tomaszów, których charakterystykę przedstawia tabela nr 40, a obrazuje rysunek nr 35.

Rysunek 35. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat zgierski.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG.

Tabela 40. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu zgierskiego.

Nazwa GZWP	Nr 226	Nr 401	Nr 402	Nr 403	Nr 404
Województwo	łódzkie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie	łódzkie	łódzkie	łódzkie	łódzkie
Powiat	kutnowski, łęczycki, łowicki, zgierski, włocławski, kolski	łęczycki, opoczyński, pabianicki, piotrkowski, m. Łódź, m. Piotrków Trybunalski, tomaszowski, zgierski	łódzki wschodni, m. Łódź, łęczycki, łowicki, zgierski, brzeziński	łódzki wschodni, m. Łódź, łęczycki, łowicki, zgierski, brzeziński, skierniewicki, tomaszowski	łódzki wschodni, m. Łódź, łowicki, zgierski, brzeziński, skierniewicki, tomaszowski, rawski, opoczyński, przysuski, grójecki
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	47, 64, 79, 80	79, 80, 82, 96, 97, 98	80	63, 72, 84	63, 72, 73, 84
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny; provincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny, SŚWW – region środkowej Wisły – subregion wyżynny; provincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny; provincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny; provincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy, Warty	prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, Warty	lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy	lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy, prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, Warty	lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy, prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, Warty
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pojezierze Wielkopolskie (315.5), Nizina Środkomazowiecka (318.7), Nizina Południowowielkopolska (318.9)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Południowowielkopolska (318.1-2), Nizina Środkomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8); Wyżyny Polskie (34): Wyżyna Przedborska (342.1)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Południowowielkopolska (318.1-2), Nizina Środkomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Środkomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Środkomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)

Nazwa GZWP	Nr 226	Nr 401	Nr 402	Nr 403	Nr 404
Typ zbiornika	szczelinowo-krasowy	porowo-szczelinowy	szczelinowo-krasowy	porowy	szczelinowy (lokalnie szczelinowo-krasowy)
Stratygrafia	jura górna	kredek dolna	jura górna	czwartorzęd	jura górna, jura środkowa
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II, III	na przeważającym obszarze II	na przeważającym obszarze II	na przeważającym obszarze II	I–III
Wodoprzewodność [m ² /d]	na przeważającym obszarze 200–1000, lokalnie 1500	100–500	10–499	100–1000	na przeważającym obszarze 200–1000, lokalnie >1500
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	49,3	55,4	42,5	96,3	91,7
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	54 720	97 200	23 000	32 100	153 670,4
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

6.5.6. Jakość wód podziemnych

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Klasy jakości wód podziemnych I-III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny.

Przy ocenie stanu chemicznego wód w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości fizykochemicznych, gdy jest to spowodowane przez naturalne procesy, a mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy. W przypadku omawianych punktów pomiarowych dotyczy to: temperatury, ogólnego węgla organicznego, siarczanów, wapnia, fluorków, sodu, boru, manganu, żelaza i wodorowęglanów.

Na terenie powiatu zgierskiego w ramach monitoringu regionalnego wód podziemnych w latach 2021 – 2022 prowadzono pomiary zanieczyszczeń w 8 studniach. Ostatnie badania wykonano w latach:

- w 2021 roku w Rąbieniu (następne badania były zaplanowane na 2023 rok, ale studnia jest nieczynna);
- w 2022 roku w dwóch punktach w Zgierzu oraz w Ozorkowie, Głownie, Grotnikach (gmina Zgierz), Strykowie i Niesułkowie Kolonii (gmina Stryków).

Krótką charakterystykę punktów pomiarowych przedstawiono w tabeli nr 41.

Tabela 41. Punkty pomiarowe w ramach monitoringu regionalnego wód podziemnych, przeprowadzonego w 2021 roku na terenie powiatu zgierskiego.

Miejscowość	Głębokość punktu [m p.p.t]	Ujmowana warstwa wodonośna		
		Głębokość do stropu [m p.p.t]	Stratygrafia	Rodzaj wód
Zgierz	205	105	Cr ₂	N
Zgierz	66	0	Q	S
Ozorków	100	17	Cr ₂	N
Głowno	47,5	13,5	Q	S
Grotniki (gmina Zgierz)	80	38,5	Cr ₂	N
Stryków	204	60	J ₃	N
Niesułków Kolonia (gmina Stryków)	54	44	Q	N
Rąbień (Gmina Aleksandrów Łódzki)	130	84	Cr ₂	N

Trz – Trzeciorzęd

Q – czwartorzęd

Cr₂ – kreda

J₃ – jura górna

Q/J – czwartorzęd/jura

N – punkty monitoringu o napiętym zwierciadle wody

S – punkty monitoringu o swobodnym zwierciadle wody

źródło: GIOŚ, RWMS w Łodzi

Na podstawie badań fizykochemicznych wód podziemnych przeprowadzonych na terenie powiatu zgierskiego:

- w 2021 roku stwierdzono dobrą jakość wody (II klasa) w punkcie pomiarowym w Rąbieniu, gmina Aleksandrów Łódzki,
- w 2022 roku stwierdzono bardzo dobrą jakość wody (I klasa) pobranej w Zgierzu ze studni 2A, w pozostałych badanych punktach - dobrą jakość wody – II klasa jakości.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2148) otrzymane wyniki badań wody były podstawą do określenia dobrego stanu chemicznego wody we wszystkich badanych punktach pomiarowych z terenu powiatu zgierskiego w 2021 i 2022 roku, ponieważ jakość wody zakwalifikowana została w klasach mieszczących się w zakresie klas od I do III.

Monitoring krajowy wód podziemnych wykonywany jest na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Monitoring krajowy wód podziemnych jest podstawą do oceny wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Zgodnie z wyżej przytaczanym rozporządzeniem klasyfikującym jednolite części wód podziemnych, oceny stanu jednolitych części wód podziemnych dokonuje się na podstawie oceny stanu ilościowego i stanu chemicznego, które mogą być dobre bądź słabe. Według § 14.1. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako dobry, jeżeli zarówno jej stan chemiczny, jak i stan ilościowy, są oceniane jako dobre.

Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

W 2022 roku na terenie powiatu zgierskiego w ramach monitoringu krajowego wód podziemnych przeprowadzono badania w dwóch punktach pomiarowych w Zgierzu i miejscowości Ruda Bugaj (gm. Aleksandrów Łódzki). W tabeli nr 42 zestawiono informację o punktach pomiarowych i ocenę jakości wody podziemnej w tych punktach.

Tabela 42. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu zgierskiego.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	Identyfikator UE punktu pomiarowego (wg podziału JCWPd na 174 części)	Lokalizacja punktu	Stratygrafia	Rodzaj punktu pomiarowego	Klasa jakości 2022 końcowa
PLGW200063	PLGW200063_003	Zgierz	K2	st. wiercona	II
PLGW200063	PLGW200063_015	Ruda Bugaj	Q	st. wiercona	II

źródło: GIOŚ, RWMS w Łodzi

6.6. Gospodarka wodno-ściekowa

6.6.1. Zaopatrzenie w wodę

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu zajmują się:

- Gmina Aleksandrów Łódzki:
 - „PGKiM” Sp. z o. o. 95-070 Aleksandrów Łódzki ul. 1 Maja 28/30
- Gmina Miasto Głowno:
 - Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Andrzeja Struga 3, 95-015 Głowno
- Gmina Głowno:
 - Obsługą wodociągów zajmuje się bezpośrednio Urząd Gminy Głowno. Prace związane z obsługą dwóch z czterech stacji uzdatniania wody oraz usuwaniem awarii sieci wodociągowej realizuje podmiot zewnętrzny – Zakład Usługowo-Produkcyjno-Handlowy Dariusz Śliwkiewicz, ul. Polna 5a, 95-011 Bratoszewice.
- Gmina Miasto Ozorków:
 - Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą 95-035 Ozorków, ul. kpt. Franciszka Żwirki 30
- Gmina Ozorków:
 - Spółka z o.o. BAKUPI 95-035 Ozorków, Boczki 30 – zadania realizowane na podstawie umowy koncesji na usługę,
 - Zakład Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie, 95-045 Parzęczew, ul. Południowa 5 – zadania realizowane na podstawie zawartego Porozumienia Międzygminnego. Zadania z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków realizuje Urząd Gminy Ozorków, natomiast usługa w zakresie eksploatacji i utrzymania bieżącego urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej świadczona jest przez Wykonawcę wybranego w postępowaniu przetargowym w trybie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych.
- Gmina Parzęczew:
 - Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Południowa 5, 95-045 Parzęczew;
- Gmina Stryków:
 - Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie, ul. Batorego 25, 95-010 Stryków
- Gmina Miasto Zgierz:
 - „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o., ul. Al. Struga 45, 95-100 Zgierz;
- Gmina Zgierz:
 - Gminny Zakład Komunalny, Kościelna 6/8, 95-100 Dąbrówka Wielka.

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 1 621 km i korzystało z niej 96,5 % mieszkańców. W tabeli nr 43 przedstawiono poziomy zwodociągowania poszczególnych gmin powiatu, a ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu zgierskiego zawarto w tabeli nr 44.

Tabela 43. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu zgierskiego.

Gmina	Zwodociągowanie [%]
Gmina Aleksandrów Łódzki	98,5
Gmina Miasto Głowno	88,2
Gmina Głowno	89,0
Gmina Miasto Ozorków	94,3
Gmina Ozorków	100,0
Gmina Parzęczew	97,0
Gmina Stryków	98,4
Gmina Miasto Zgierz	96,5
Gmina Zgierz	100,0
Powiat Zgierski	96,5

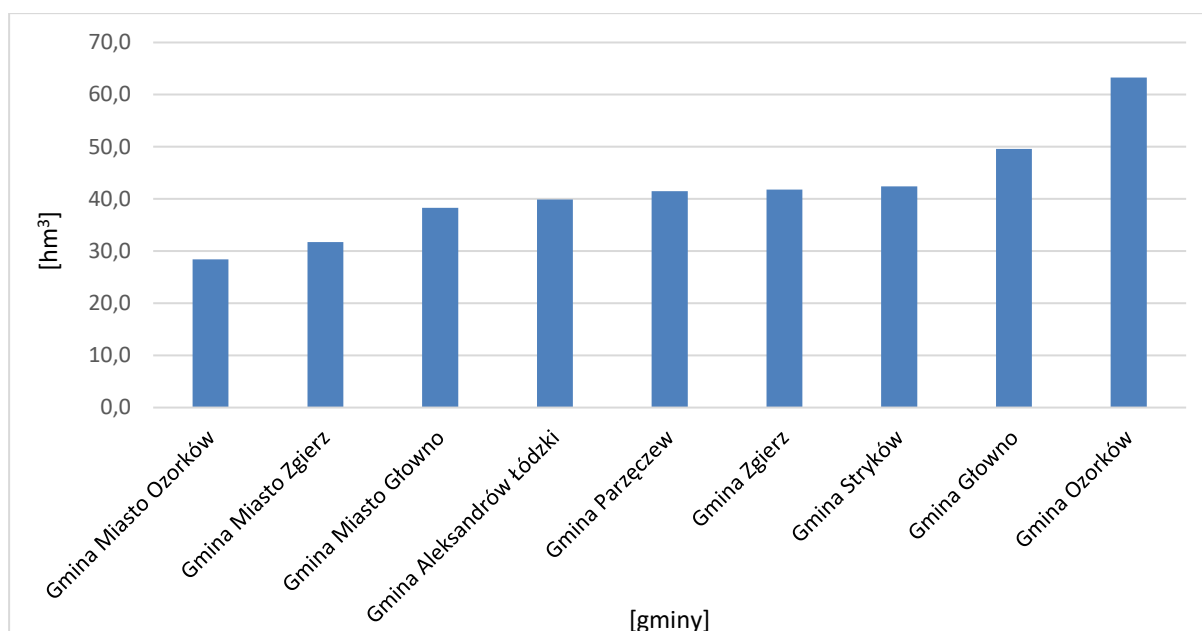
źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Tabela 44. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu zgierskiego.

Gospodarka wodno-ściekowa				
Wskaźnik	Jednostka	Rok		
		2020	2021	2022
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	1 586,4	1 602,3	1 621,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	36 981	37 735	38 817
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	161 607	161 055	160 673
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	96,3	96,4	96,5
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	6 498,8	6 279,5	6 266,4
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	38,7	37,5	37,6
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	hm ³	10,6	10,4	10,5
Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	16,7	16,6	16,2
Awarie sieci wodociągowej	[szt.]	244	276	254

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Na rysunku nr 36 przedstawiono wykres obrazujący zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w poszczególnych gminach powiatu zgierskiego. Jak wynika z danych, najwięcej wody w 2022 r. zużyto w gminie Ozorków.

Rysunek 36. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w gminach powiatu zgierskiego.

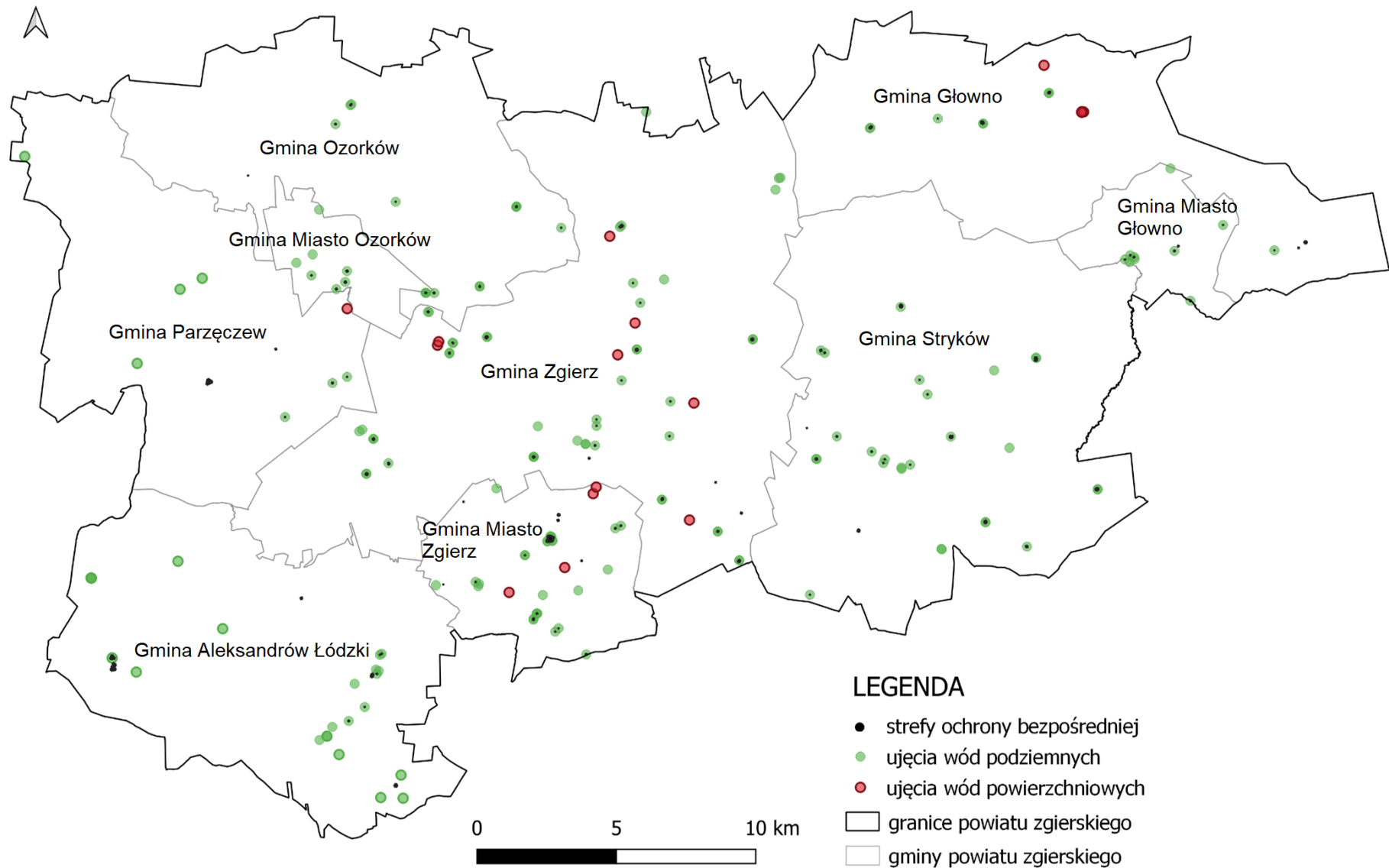
źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.

Na terenie powiatu zgierskiego znajdują się ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych przedstawione na rysunku nr 37.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn. zm.) zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie:

- 1) stref ochronnych ujęć wody, zwanych dalej "strefami ochronnymi";
- 2) obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zwanych dalej "obszarami ochronnymi".

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Na terenie powiatu zgierskiego nie występują strefy ochronne z terenem ochrony pośredniej ujęć wód.

Rysunek 37. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych oraz tereny ochrony ujęć wód na obszarze powiatu zgierskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez RZGW w Poznaniu oraz Warszawie.

6.6.2. Odprowadzanie ścieków

Pod koniec 2022 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zgierskiego wynosiła 508,7 km i korzystało z niej 63,8% mieszkańców powiatu. Ogólną charakterystykę sieci kanalizacyjnej oraz ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu z ubiegłych lat zebrano w tabeli nr 46

W tabeli nr 45 przedstawiono poziomy skanalizowania poszczególnych gmin powiatu zgierskiego.

Tabela 45. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu.

Gmina	Skanalizowanie [%]
Gmina Aleksandrów Łódzki	71,5
Gmina Miasto Głowno	73,1
Gmina Głowno	0,0
Gmina Miasto Ozorków	80,1
Gmina Ozorków	19,1
Gmina Parzęczew	40,3
Gmina Stryków	50,3
Gmina Miasto Zgierz	85,9
Gmina Zgierz	4,3
Powiat Zgierski	63,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Tabela 46. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zgierskiego.

Gospodarka wodno-ściekowa					
Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Rok		
			2020	2021	2022
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	458,4	505,1	508,7
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	12 830	13 602	13 876
3.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	3 504,3	3 422,1	3 617,2
4.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	63,9	64,5	65,0
5.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	148	75	95
6.	Ludność korzystająca z oczyszczalni	os.	107 163	107 773	108 189
7.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	63,9	64,5	65,0
8.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	185 745	186 717	162 702
9.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam ³	5 102,0	5 215,0	5 116,0
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu					
10.	BZT ₅	kg/rok	62 592	69 922	61 301
	ChZT	kg/rok	438 414	444 952	422 683
	Zawiesina ogólna	kg/rok	71 314	100 354	71 437
	Azot ogólny	kg/rok	50 068	56 050	57 749
	Fosfor ogólny	kg/rok	3 757	3 667	3 427

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

WFOŚiGW w Łodzi w 2022 r. podpisał 4 umowy z osobami fizycznymi z terenu powiatu zgierskiego na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych za łączną kwotę dotacji 16 tys. zł. W 2023 r. Fundusz udzielił wsparcia w kwocie 34,4 tys. zł dla 9 mieszkańców powiatu²⁴.

Ogółem, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, wg. stanu na dzień 31.12.2022 r., na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowanych jest 7 oczyszczalni komunalnych biologicznych oraz 5 z podwyższonym usuwaniem biogenów, a także 3 oczyszczalnie przemysłowe, co przedstawia tabela nr 47. Gminy: Głowno oraz Ozorków nie posiadają tego typu obiektów.

Tabela 47. Oczyszczalnie komunalne i przemysłowe na terenie powiatu zgierskiego.

Gmina	Oczyszczalnie mechaniczne [szt.]	Oczyszczalnie biologiczne [szt.]	Oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów [szt.]
	Oczyszczalnie komunalne		
Gmina Aleksandrów Łódzki	-	1	1
Gmina Miasto Głowno	-	-	1
Gmina Ozorków	-	2	1
Gmina Parzęczew	-	1	1
Gmina Stryków	-	2	-
Gmina Miasto Zgierz	-	-	1
Gmina Zgierz	-	1	-
Powiat Zgierski	-	7	5
Oczyszczalnie przemysłowe			
Gmina Miasto Głowno	-	1	-
Gmina Miasto Zgierz	-	1	-
Gmina Parzęczew	1	1	-
Powiat Zgierski	1	3	-

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Na terenie powiatu zgierskiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Według danych GUS, w 2022 roku, w powiecie zlokalizowanych było 15 689 zbiorników bezodpływowych, w tym najwięcej w gm. Zgierz (5 727 szt.) oraz 3 168 przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym 898 szt. w gm. Aleksandrów Łódzki.

W ostatnich latach na terenie powiatu zgierskiego osoby fizyczne korzystały z dofinansowań udzielanych przez WFOŚiGW w Łodzi na budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Tabela nr 48 przedstawia liczbę podpisanych umów na budowy oczyszczalni na terenie powiatu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2023 wraz z kwotą dotacji.

²⁴ Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Tabela 48. Program dla przedsięwzięć w zakresie wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków.

2021		2022		2023	
Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]
15	89 525,00	27	186 343,00	45	314 723,00

źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezbrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania

ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli nr 49 zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie zgierskim.

Tabela 49. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu zgierskiego.

Nazwa aglomeracji	Zgierz ²⁵	Ozorków ²⁶	Aleksandrów Łódzki ²⁷	Miasto Głowno ²⁸	Stryków ²⁹
Gminy w aglomeracji	Gmina Miasto Zgierz	Gmina Miasto Ozorków	Aleksandrów w Łódzki, m. Łódź	Gmina Miasto Głowno	Gmina Stryków
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	85 202	20 015	25 805	13 360	11 647
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	50 651	17 001	21 692	12 334	5 481
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	46 547	16 296	18 768	9 945	4 621
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	73	6	112	6	11
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	213,75	49,2	86,07	48,8	49,2
długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	22,5	30	19,5	11,8	5,1

źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3

²⁵ Uchwała nr XXX/359/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Zgierz

²⁶ Uchwała nr XXXIX/256/21 Rady Miejskiej w Ozorkowie z dnia 7 kwietnia 2021 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ozorków

²⁷ Uchwała nr XVII/118/19 Rady Miejskiej W Aleksandrowie Łódzkim z dnia 31 października 2019 r.

²⁸ Uchwała nr XXXVI/270/20 Rady Miejskiej w Głownie z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Miasto Głowno

²⁹ Uchwała nr XXX/298/2020 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Stryków

6.7. Gleby

6.7.1. Stan aktualny

Klasy bonitacyjne gleb ornych sieci monitoringu chemizmu gleb:

- **klasy I** – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne);
- **klasy II** – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I;
- **klasy III (IIIa i IIIb)** – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- **klasy IV (IVa i IVb)** – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone);
- **klasy V** – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczamy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają;
- **klasy VI** – gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

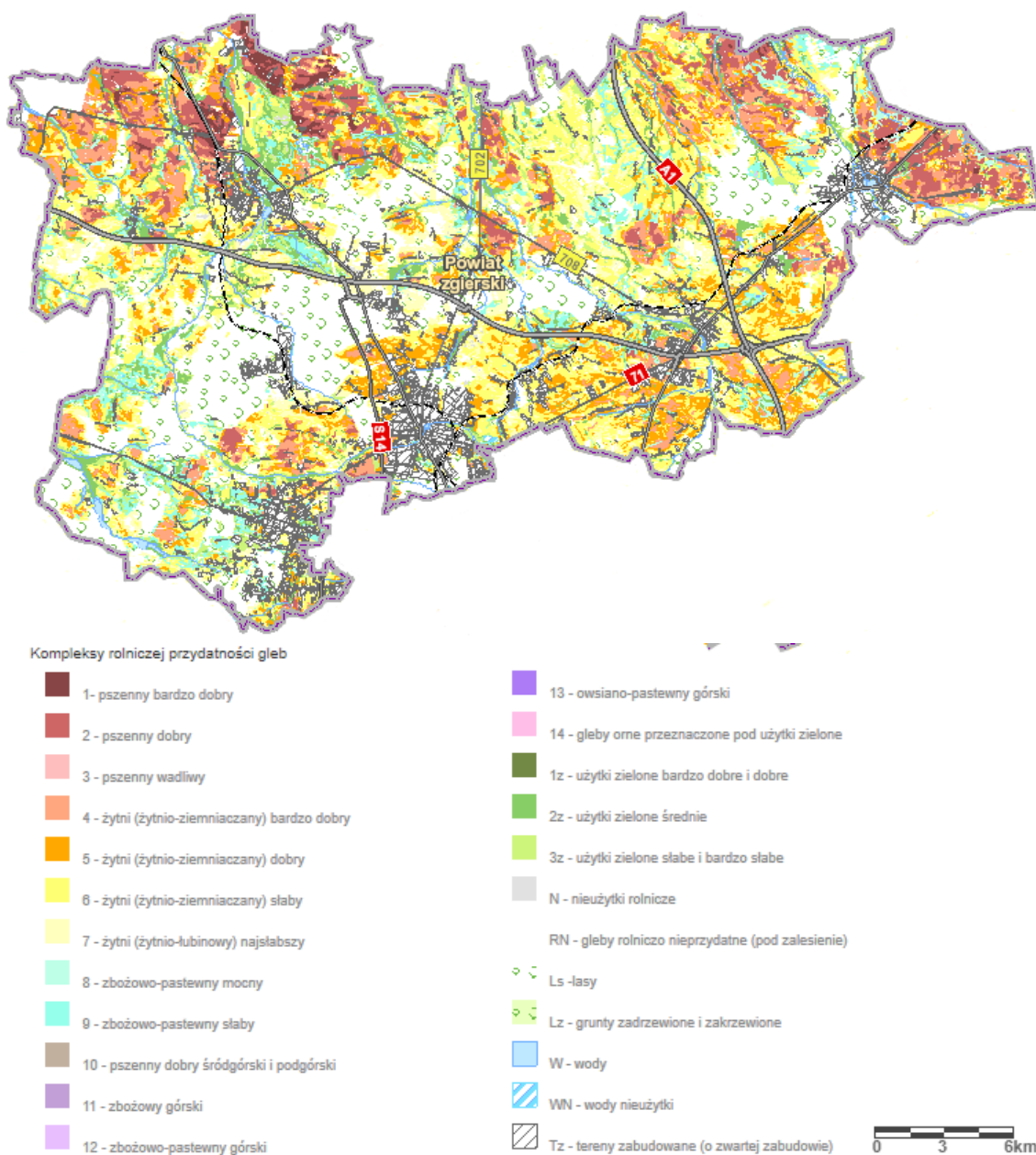
Na terenie powiatu zgierskiego dominują gleby brunatne wyługowane i kwaśne, o udziale powyżej 44% wśród wszystkich typów gleb na analizowanym obszarze. Gleby te charakteryzują się większym zakwaszeniem i mniejszym stopniem zawartości węglanów wapnia i składników pokarmowych. Zawartość próchnicy waha się między 1-2%.

Drugim co do zajmowanej powierzchni typem gleb są gleby bielcowe i płowe (blisko 24% wszystkich gleb). Bielice wytworzone są z luźnych słabogliniastych piasków z niską zawartością próchnicy ok 0,5-1% oraz silnym zakwaszeniem całego profilu glebowego. Wykazują niekorzystne właściwości rolnicze, spowodowane zbyt dużą przepuszczalnością, suchością, zakwaszeniem i niską zawartością składników pokarmowych przyswajalnych dla roślin. Gleby płowe również nie cechują się dobrą przydatnością rolniczą.

Ok. 19% zajmują czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie. Zwykle czarne ziemie są bardzo żyznymi glebami, jednak czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie cechują się niewielkim poziomem próchnicy, szarym kolorem, niską zawartością składników mineralnych, kwaśnym odczynem. Gleby te nie wykazują dobrej przydatności rolniczej³⁰.

Poniższy rysunek nr 38 przedstawia mapę glebowo-rolniczą powiatu zgierskiego.

³⁰ Źródło: *Plan Rozwoju Gospodarki Wodą na terenach wiejskich na lata 2022 - 2030 dla powiatu zgierskiego*

Rysunek 38. Mapa glebowo-rolnicza powiatu zgierskiego.

źródło: <https://geoportal.lodzkie.pl>, dostęp: 08.01.2024 r.

W celu minimalizacji zakwaszenia gleb, osoby fizyczne z terenu powiatu zgierskiego w ostatnich latach korzystały z dofinansowań WFOŚiGW w Łodzi przyznawanych w ramach *Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie*. Tabela nr 50 przedstawia liczbę podpisanych umów w ramach powyższego programu wraz z przypisaną kwotą w powiecie w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2023 r.

Tabela 50. Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.

2021		2022		2023	
Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]
82	237 863,51	53	196 279,80	49	257 429,88

źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25 - letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowane są 2 punkty pomiarowe w ramach powyższego monitoringu następujących lokalizacjach:

- gmina Parzęczew, miejscowość Chrzastów Wielski, punkt poboru próbek nr 243;
- gmina Stryków, miejscowość Imielnik Stary, punkt poboru próbek nr 245;

Wyniki badań przeprowadzonych na próbkach przedstawiono w tabeli nr 51.

Tabela 51. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych.

Parametr	Jednostka	Punkt pomiarowy	
		243	245
Uziarnienie			
BN – 78/9180-11: 1,0 – 0,1 mm	udział w %	66	47
BN – 78/9180-11: 0,1 – 0,02 mm		24	38
BN – 78/9180-11: <0,02 mm		10	15
PTG 2008: 2,0 – 0,05 mm		81	59
PTG 2008: 0,05 – 0,002 mm		17	37
PTG 2008: < 0,002 mm		2	4
Odczyn i węglany			
Odczyn pH w zawiesinie H ₂ O	pH	4,8	4,7
Odczyn pH w zawiesinie KCl		4,1	3,9
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.	0,02
Substancja organiczna gleby			
Próchnica	%	2,81	3,47
Węgiel organiczny		1,63	2,01
Azot ogólny		0,12	0,31
Stosunek C/N	-	13,58	6,48
Właściwości sorpcyjne gleby			
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)/kg	5,3	6,3
Kwasowość wymienna (Hw)		1,6	2,01
Glin wymienny „Al”		0,01	0,38
Wapń wymienny (Ca ²⁺)		0,8	1,3
Magnez wymienny (Mg ²⁺)		0,13	0,12
Sód wymienny (Na ⁺)		<0,10	<0,10
Potas wymienny (K ⁺)		0,13	0,34
Suma kationów wymiennych (S)		1,06	1,76
Pojemność sorpcyjna gleby (T)		6,3	9,1
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)		%	16,83
Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin			
Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ /100g	7	29,1
Potas przyswajalny	mg K ₂ O/100g	2,3	10
Magnez przyswajalny	mg Mg/100g	1,5	1,7
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ /100g	3,3	3,3
Azot amonowy	N _{NH4} mg/kg	6,9	10
Azot azotanowy	N _{NO3} mg/kg	23,6	34,6
Pozostałe właściwości			
Radioaktywność	Bq/kg	159	312
Przewodnictwo elektryczne właściwe	mS/m	7,2	5,3
Zasolenie	mg KCl/100g	19	14

źródło: gios.gov.pl

Podsumowanie wyników:

Gleby w badanych punktach cechują się niskim pH, średnią zawartością próchnicy, średnią zawartością węgla organicznego i azotu. Wykazują wysoką kwasowość hydrolityczną. Badane próbki miały również niską zawartość wapnia i magnezu.

Użytkowanie powierzchni ziemi

Podział terenu powiatu zgierskiego według kierunków wykorzystania przedstawiono w tabeli nr 52. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Zgierzu, 66,57% powierzchni stanowią grunty rolne.

Tabela 52. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu zgierskiego.

Nazwa	Gmina Miasto Główno	Gmina Główno	Gmina Miasto Ozorków	Gmina Ozorków	Gmina Miasto Zgierz	Gmina Zgierz	Gmina Aleksandrów Łódzki	Gmina Parzęczew	Gmina Stryków
użytki rolne - razem	619	8 785	817	7 430	1 447	11 384	6 789	7 495	11 770
użytki rolne - grunty orne	363	6 839	572	5 739	1 145	8 885	5 109	5 902	9 801
użytki rolne - sady	159	664	12	101	43	223	63	78	540
użytki rolne - łąki trwałe	23	416	123	932	115	937	741	607	375
użytki rolne - pastwiska trwałe	35	492	69	390	59	805	551	657	600
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	36	285	28	203	79	445	254	204	376
użytki rolne - grunty pod rowami	3	89	13	65	6	89	71	47	77
grunty leśne - razem	605	1 248	121	1 141	764	6 203	3 067	1 840	2 031
grunty leśne - lasy	583	1 207	106	1090	744	5 977	2 966	1 704	1858
grunty leśne – grunty zadrzewione i zakrzewione	22	41	15	51	20	226	101	136	173
grunty pod wodami razem	13	25	21	26	19	42	25	32	37
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	13	25	21	13	7	40	22	32	16
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	-	-	-	13	12	2	3	-	21
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	738	354	576	873	1 894	1 937	1 464	463	1 793
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	314	52	275	393	790	846	932	127	403
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	45	10	65	35	242	48	55	8	368
grunty zabudowane i zurbanizowane – inne tereny zabudowane	74	13	62	63	150	113	68	27	129
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	53	1	28	20	157	129	48	2	46
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	80	-	9	14	49	26	9	4	25
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne – drogi	132	271	114	317	411	689	352	252	748
grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – kolejowe	40	7	23	31	95	84	-	25	74
grunty zabudowane i zurbanizowane – użytki kopalniane	-	-	-	-	-	2	-	18	-
tereny różne	-	-	3	-	37	33	2	444	44
nieużytki	7	32	4	50	46	133	66	78	60
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	1 982	10 444	1 542	9 520	4 207	19 732	11 413	10 352	15 735

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Rekultywacja

Działalność kopalni powoduje przekształcenia powierzchni terenu, a w efekcie zmiany krajobrazu. Powstają wyrobiska eksploatacyjne i górujące nad otoczeniem zwałowiska. Rekultywacja terenów po eksploatacji kopalni jest przywracaniem ich do użytku. Proces ten polega m.in. na odbudowie sieci dróg dojazdowych, zboczy i skarp oraz zabezpieczeniu ich przed erozją, ukształtowaniu terenu, uregulowaniu stosunków wodnych.

W tabeli nr 53 zestawiono obszary zreultywowane oraz wymagające rekultywacji na terenie powiatu zgierskiego.

Tabela 53. Tereny zreultywowane i wymagające rekultywacji na terenie powiatu zgierskiego.

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
		2020	2021	2022
Grunty wymagające rekultywacji				
Ogółem	ha	162,28	163,19	163,49
Zdewastowane	ha	162,28	163,19	163,49
Zdegradowane	ha	-	-	-
Grunty w ciągu roku				
Zreultywowane	ha	-	0,94	1,98
Zagospodarowane	ha	-	-	-
W tym na cele				
Rolne	ha	-	0,94	0,99
Leśne	ha	-	-	0,99

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Zgodnie z art. 26 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 2049) starosta, jako organ właściwy w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych, sprawuje kontrolę przestrzegania przepisów ustawy. W katalogu gruntów zdewastowanych mieszczą się m.in. grunty, które utraciły całkowicie wartość użytkową w wyniku działalności przemysłowej polegającej na powierzchniowym wydobyciu kopaliny (wyrobiska poeksploatacyjne). Dla gruntów tych starosta wydaje, zgodnie z art. 22 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*, decyzje w sprawach rekultywacji, określające m.in.: osobę obowiązującą do rekultywacji oraz kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów. Na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ww. ustawy starosta przeprowadza co najmniej raz w roku kontrolę wykonania obowiązków rekultywacji gruntów zdewastowanych.

Ponadto, w przypadku kontroli przedsiębiorców, do kontroli wykonania powyższego obowiązku należy stosować przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2023 r., poz. 221). Zgodnie zaś z art. 47 ust. 1 ww. ustawy „kontrolę planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny”.

W Starostwie Powiatowym w Zgierzu prowadzenie spraw z zakresu rekultywacji gruntów zdewastowanych w wyniku wydobycia kopaliny należy do zadań Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. W związku z powyższym pracownicy Wydziału, w oparciu o zaakceptowane przez Starostę Zgierskiego *Plany kontroli* przeprowadzili:

- w 2021 r. - 29 kontroli, które obejmowały 29 podmiotów (zarówno przedsiębiorców jak i osoby fizyczne), co przełożyło się na 41 skontrolowanych wyrobisk poeksploatacyjnych,
- w 2022 r. - 26 kontroli, które obejmowały 26 podmiotów (zarówno przedsiębiorców jak i osoby fizyczne), co przełożyło się na 36 skontrolowanych wyrobisk poeksploatacyjnych,
- w 2023 r. - 23 kontrole, które obejmowały 23 podmioty (zarówno przedsiębiorców jak i osoby fizyczne), co przełożyło się na 31 skontrolowanych wyrobisk poeksploatacyjnych.

Każda kontrola wiązała się z przeprowadzeniem oględzin terenów, na których zlokalizowane są wyrobiska poeksploatacyjne. Kontrole przeprowadzali upoważnieni pracownicy na podstawie upoważnień, wystawionych przez Starostę Zgierskiego. Z czynności kontrolnych sporządzany był protokół, który był podpisany przez osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli oraz przez kontrolowanego (z zachowaniem prawa kontrolowanego do odmowy podpisania protokołu). Następnie protokół doręczany był kontrolowanemu. Po zakończeniu kontroli, w przypadku stwierdzonych naruszeń, zawiadamiane były zgodnie z właściwością inne organy samorządowe, organy inspekcji oraz organy nadzoru górniczego.

Wyniki kontroli obrazują, że w większości przypadków osoby zobowiązane do rekultywacji gruntów po wydobyciu kopaliny, wywiązują się skutecznie z nałożonego na nich obowiązku. Niektórzy przedsiębiorcy, pomimo posiadania wiedzy o ciężących na nich obowiązkach związanych z rekultywacją gruntów po wydobyciu kopaliny, obowiązków tych nie realizowali w ogóle lub realizowali je z przekroczeniem ustawowego terminu. Obowiązujące przepisy nie dają możliwości nakładania kar na osoby zobowiązane do rekultywacji gruntów, w przypadku nie realizowania przez te osoby określonych obowiązków. W przypadkach niewykonywania obowiązków określonych w ustawie stosuje się jedynie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W związku z powyższym, jeżeli w wyniki kontroli wskazują, że doszło do naruszeń i nieprawidłowości w zakresie obowiązków rekultywacji gruntów zdewastowanych, Starosta Zgierski podejmuje czynności wynikające z ustaw o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Poniższa tabela nr 54 przedstawia zestawienie decyzji w sprawach rekultywacji, obejmujące wszystkie wyrobiska poeksploatacyjne leżące na terenie Powiatu Zgierskiego, dla których Starosta Zgierski wydał decyzję o ustaleniu kierunku rekultywacji i których rekultywacja nie została zakończona (stan na dzień 21.11.2023 r³¹).

³¹ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 21.11.2022 r.

Tabela 54. Zestawienie decyzji w sprawach rekultywacji, obejmujące wyrobiska poeksploatacyjne leżące na terenie powiatu zgierskiego, dla których Starosta Zgierski wydał decyzję o ustaleniu kierunku rekultywacji i których rekultywacja nie została zakończona.

Lp.	Podmiot obowiązany do wykonania rekultywacji	Lokalizacja gruntów, które należy zrehabilitować
1.	Katarzyna Królikowska prowadząca działalność gospodarczą pn. Zakład Eksploatacji Kruszywa Naturalnego Katarzyna Królikowska z siedzibą w Warszawie, ul. Międzynarodowa 50A/40	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Kiełmina II” zlok. na działkach o nr ewid. 123, 124 i 125/2 w m. Kiełmina, gm. Stryków
2.	Direct Sun Power Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, ul. Mrozowa 20A lok. D5	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Józefów” zlok. na działkach o nr ewid. 54 i 132 w m. Józefów, gm. Zgierz
3.	BRUKAR Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. Brukowa 11	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Bibianów I” zlok. na działce o nr ewid. 55/1 (obecnie dz. o nr ewid. 298/1)
4.	Marian Gawrysiak prowadzący działalność gospodarczą pn. P.P.H.U. „MAR-POL” Marian Gawrysiak z siedzibą w Łodzi, ul. Mimozy 16	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Parzęczew” zlok. na działce o nr ewid. 530 w m. Parzęczew oraz na działce o nr ewid. 154 w m. Ignacew Folwarczny, gm. Parzęczew oraz wyrobiska po wydobyciu kopaliny ze złoża „Parzęczew I” zlok. na działkach o nr ewid. 290/5, 291/3, 527, 528 i 529
5.	Michał Laszkiewicz prowadzący działalność gospodarczą pn. ELDORADO – Michał Laszkiewicz z siedzibą w Ozorkowie, ul. Liściasta 26,	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Bibianów II” zlok. na działce o nr ewid. 53 (obecnie działkach o nr ewid. 53/1)
6.	Piotr Fandrych prowadzący działalność gospodarczą pn. „Żwirownia – Transport Ciężarowy” – Piotr Fandrych z siedzibą w m. Celestynów 12, 95-035 Ozorków	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Celestynów VII” – zlok. na działkach o nr ewid. 86/1, 86/2, 87/1 i 87/2 w m. Celestynów, gm. Ozorków
7.	Familiadom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. Sacharowa 89 lok. 59	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Kotowice IIIA” zlok. na działce o nr ewid. 4 w m. Kotowice, gm. Zgierz
8.	Przemysław Cieślak, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: Żwirownia Transport Ciężarowy. Usługi Kombajnem Przemysław Cieślak z siedzibą w miejscowości Celestynów 13, 95-035 Ozorków	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Celestynów VI” zlok. na działce o nr ewid. 85 w m. Celestynów, gm. Ozorków
9.	Familiadom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. Sacharowa 89 lok. 59	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Kotowice IIA” zlok. na działce o nr ewid. 5 w m. Kotowice, gm. Zgierz
10.	Wiesław Polasiński, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: WIKPOL Wiesław Polasiński z siedzibą przy ul. Pogodnej 112 w miejscowości Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Strumiany II” zlok. na działce o nr ewid. 27/5 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz
11.	Daniel Gawrysiak	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Wiktorów I”, położonego na działce o nr ewid. 36/5 w m. Wiktorów, gm. Zgierz
12.	Jan Ziental	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Karolew II” położonego na działce nr ewid. 53 w m. Karolew, gm. Aleksandrów Łódzki
13.	Wiktor Szpakowski, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: KOPALNIA PIASKU, TRANSPORT CIĘŻAROWY, MONTAŻ URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH WIKTOR SZPAKOWSKI z siedzibą w miejscowości Tymianka 83, gm. Stryków	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Tymianka IV” (obejmuje złoża „Tymianka II” i „Tymianka III”), położonego na działkach o nr ewid. 250, 251/2, 252/3 i 253/2 w m. Tymianka, gm. Stryków
14.	Monika Milewska prowadząca działalność pn. MONIA Monika Milewska z siedzibą: ul.	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Dąbrówka Strumiany IV” zlok. na działkach o nr

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Podmiot obowiązany do wykonania rekultywacji	Lokalizacja gruntów, które należy zrehabilitować
	Sikorskiego 22 lok. 44, 95-070 Aleksandrów Łódzki	ewid. 64/1, 66, 67 i 68 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz
15.	Przemysław Nowacki, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: Przemysław Nowacki „KRUSZ-BET” Zakład Kruszenia Kamienia i Betonu z siedzibą w Łodzi, ul. Okólna 264	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Zelgoszcz IX” położonego na działce o nr ewid. 246/6
16.	Paweł Skupiński prowadzący działalność pn. Firma Wielobranżowa „SKUPA” Paweł Skupiński z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Pogodna 37, 95-100 Zgierz	Wyrobisko poeksploatacyjne zlok. na działce o nr ewid. 71 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz
17.	Michał Laszkiewicz prowadzący działalność gospodarczą pn. ELDORADO – Michał Laszkiewicz z siedzibą w Ozorkowie, ul. Liściasta 26,	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Bibianów III” zlok. na działkach o nr ewid. 52/4 i 53/1
18.	„JUNIKOST – T.A.A. JUŻWICCY” Sp. j. z siedzibą w m. Dąbrówka Wielka, ul. Przylesie 1/3, 95-100 Zgierz	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Dąbrówka Wielka” zlok. na działce o nr ewid. 577 w m. Dąbrówka Wielka, gm. Zgierz.
19.	Przemysław Skupiński prowadzący działalność gospodarczą pn. Żwir-Max Przemysław Skupiński z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Pogodna 37, 95-100 Zgierz	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Jasionka” położonego na działce o nr ewid. 144 w m. Jasionka, gm. Zgierz
20.	Przemysław Skupiński prowadzący działalność gospodarczą pn. Żwir-Max Przemysław Skupiński z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Pogodna 37, 95-100 Zgierz	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Dąbrówka Strumiany V”, położonego na działkach o nr ewid. 69, 70 i 79 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz
21.	Zbigniew Zawadzki prowadzący działalność gospodarczą pn. Zbigniew Zawadzki „Cegielnia Dąbrówka”, z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Cegielniana 6, 95-100 Zgierz	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Dąbrówka” zlok. na działkach o nr ewid. 44/10, 44/16 i 50/2 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz.
22.	MATYNIA I WSPÓLNICY Sp. j. z siedzibą w Warszawie, ul. A. Wejnerta 21/23 lok. 8	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Szczawin II” zlok. na działce o nr ewid. 459 w m. Szczawin, gm. Zgierz
23.	Katarzyna Królikowska prowadząca działalność gospodarczą pn. Zakład Eksploatacji Kruszywa Naturalnego Katarzyna Królikowska z siedzibą w Warszawie, ul. Międzynarodowa 50A/40	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Leonardów VI” zlok. na działkach o nr ewid. 129/3 i 129/4 w m. Leonardów, gm. Zgierz
24.	Bogdan Płóciennik, prowadzący działalność gospodarczą pn.: Bogdan Płóciennik z siedzibą w m. Karolew, działki o nr ewid. 42 i 52, 95-070 Aleksandrów Łódzki,	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Karolew III” zlok. na działce o nr ewid. 52 w m. Karolew, gm. Aleksandrów Łódzki
25.	Krzysztof Ciesielski, prowadzący działalność gospodarczą pn.: Krzysztof Ciesielski z siedzibą w miejscowości Kiełmina 77, 95-010 Stryków	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Kiełmina III” zlok. na działce o nr ewid. 229 w m. Kiełmina, gm. Stryków
26.	ALWIKOR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Złota 7 lok. 18	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Ignacew IV – Pole A” zlok. na działkach o nr ewid. 198/1 i 198/3 w m. Ignacew Rozlazły, gm. Parzęczew.
27.	ALWIKOR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Złota 7 lok. 18	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Parzęczew IV” zlok. na działce o nr ewid. 509 w m. Parzęczew, gm. Parzęczew
28.	Marzen Kurtasińska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą „AGRO-FLORYDA” s.c. K.E.J.M Kurtasińscy Marzena Kurtasińska z siedzibą w m. Mariampol 14, 95-045 Parzęczew	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Florentynów IV” zlok. na działce o nr ewid. 14/11 w m. Florentynów, gm. Parzęczew
29.	Andrzej Chojnacki, prowadzący działalność gospodarczą pn.: KOPALNIA PIASKU.	Wyrobisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Parzęczew II”, zlok. na działkach o nr ewid. 487/1 i 487/2 w m. Parzęczew, gm. Parzęczew

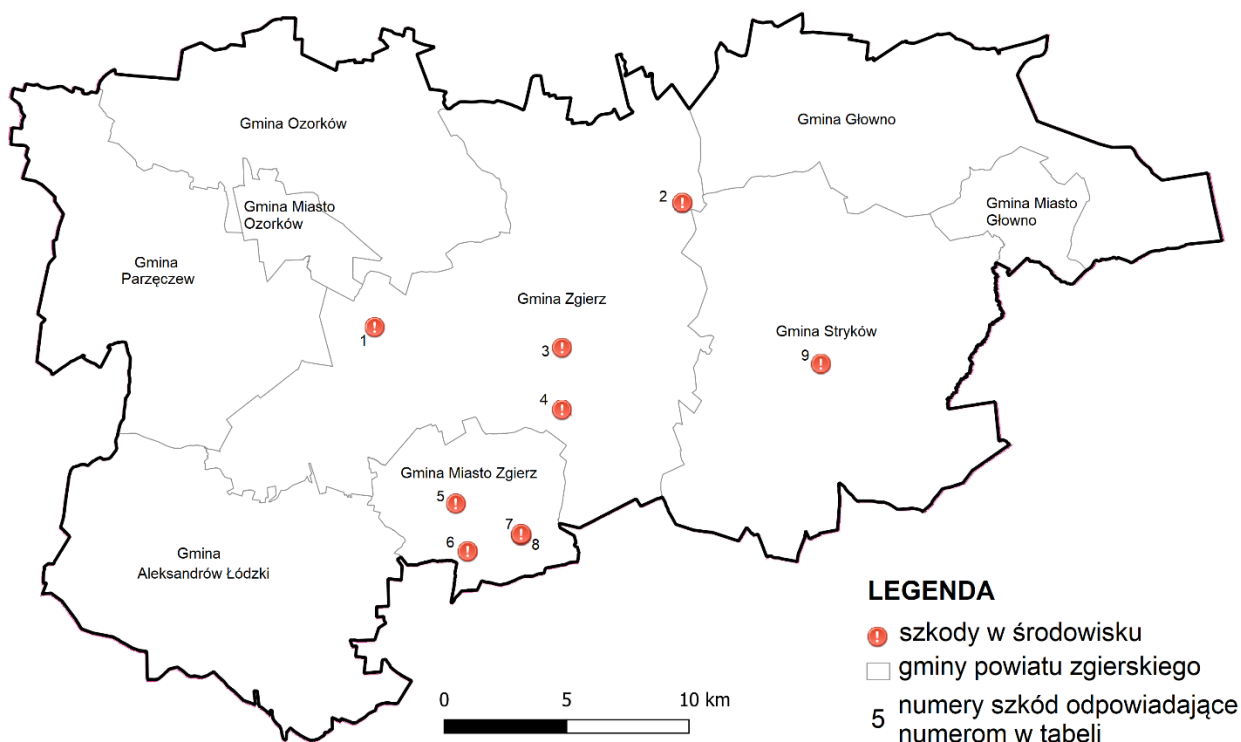
Lp.	Podmiot obowiązany do wykonania rekultywacji	Lokalizacja gruntów, które należy zrehabilitować
	TRANSPORT Andrzej Chojnacki z siedzibą w miejscowości Parzęczew, ul. Mickiewicza 42	
30.	Mirosław Korczewski, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: MK Mirosław Korczewski z siedzibą w miejscowości Waliszew Dworski 11, 99-423 Bielawy	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Strumiany” położonego na działkach o nr ewid. 253/1, 253/2 i 34/7 w m. Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz i na działce o nr ewid. 427 w m. Szczawin, gm. Zgierz
31.	AL PLANT Sp. z o.o. z siedzibą w m. Księstwo 1, 95-070 Aleksandrów Łódzki	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Ignacew VI” zlok. na działce o nr ewid. 28 w m. Ignacew Rozlazły, gm. Parzęczew
32.	AL PLANT Sp. z o.o. z siedzibą w m. Księstwo 1, 95-070 Aleksandrów Łódzki	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Ignacew V” zlok. na działce o nr ewid. 29 w m. Ignacew Rozlazły, gm. Parzęczew
33.	Przemysław Nowacki, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: Przemysław Nowacki „KRUSZ-BET” Zakład Kruszenia Kamienia i Betonu z siedzibą w Łodzi, ul. Okólna 264	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złóż „Zelgoszcz III”, „Zelgoszcz IV” i „Zelgoszcz VI” położonych na działkach o nr ewid. 240/2, 241, 243, 244, 245/1 i 245/2
34.	Zbyszek Syguła wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą „MALKON Zbyszek Syguła” z siedzibą w Aleksandrowie Łódzkim, przy ul. Jana Olbrachta 5	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Ignacew III” zlok. na działce o nr ewid. 153 w m. Ignacew Folwarczny, gmina Parzęczew
35.	Sławomir Lange prowadzący działalność gospodarczą pn. „Kopalnia Piasku Bibianów IV Sławomir Lange”, z siedzibą w m. Bibianów, 95-045 Parzęczew	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Bibianów IV” znajdującego się na działkach o nr ewid. 100, 101, 102, 103, 104, 105 i 106 w m. Bibianów, gm. Parzęczew
36.	SPAK Korczewski Sp. j. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Twardej 18	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Szczawin I”, znajdującego się na działce o nr ewid. 435/1 w m. Szczawin-Kolonia (obręb nr 0032 Szczawin), gm. Zgierz
37.	MEGA KOPALNIA S.C. Tomasz Pacześ, Sebastian Głowacki, Paweł Klucha z siedzibą w Łodzi, przy ul. Wiskickiej 25A	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Szczawin Kolonia”, zlok. na działkach o nr ewid. 384/3, 387/3, 388/3, 389/3, 392/3, 396/2, 397, 398, 399, 400 w m. Szczawin-Kolonia, gm. Zgierz
38.	Zbigniew Zawadzki prowadzący działalność gospodarczą pn. Zbigniew Zawadzki „Cegielnia Dąbrówka” z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Cegielniana 6, 95-100 Zgierz	Wyrobnisko po wydobyciu kopaliny ze złoża „Kielmina IV”, znajdującego się na działkach o nr ewid. 50/1 i 50/2 w m. Kielmina, gm. Stryków

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 21.11.2023 r.

Historyczne zanieczyszczenia środowiska i szkody w środowisku

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Według danych udostępnionych przez GDOŚ na terenie powiatu zgierskiego występują szkody w środowisku, przedstawione na rysunku nr 39. Na mapie zaznaczono szkody w środowisku wraz z numerami, których charakterystykę zgodnie z numeracją zestawiono w tabeli nr 55. Brak zarejestrowanych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Rysunek 39. Szkody w środowisku na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: GEOSERWIS GDOŚ, data dostępu: 11.01.2024 r.

Tabela 55. Szkody w środowisku na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Gmina	Komponent	Substancja	Status
1.	Gmina Zgierz	powierzchnia ziemi	Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju	postępowanie zawieszone
2.		woda; gatunki chronione; chronione siedliska przyrodnicze	Substancje ropopochodne	postępowanie zawieszone
3.		powierzchnia ziemi	Suma węglowodorów C12-C35,składników frakcji oleju	postępowanie zawieszone
4.		powierzchnia ziemi	-	postępowanie zawieszone
5.	Gmina Miasto Zgierz	gatunki chronione jerzyk (<i>Apus apus</i>)	-	zakończone działania zapobiegawcze lub naprawcze
6.		powierzchnia ziemi; woda	Cynk (Zn); Miedź (Cu); Benzo(a)piren	postępowanie zawieszone
7.		powierzchnia ziemi	Miedź (Cu)	postępowanie administracyjne w toku
8.		powierzchnia ziemi	Ołów (Pb); Kadm (Cd); Cynk (Zn); Miedź (Cu)	przewodzone działania zapobiegawcze lub naprawcze
9.	Gmina Stryków	powierzchnia ziemi	Benzo(ghi)perylene; Benzo(k)fluoranten; Antracen; Benzo(b)fluoranten; Indeno(1,2,3-c,d)piren; Benzo(a)antracen; Benzo(a)piren	zakończone działania zapobiegawcze lub naprawcze

źródło: GEOSERWIS GDOŚ, data dostępu: 20.12.2023 r.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

W roku 2022 r. Powiat Zgierski zlecił przeprowadzenie inwentaryzacji terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak również zagrożonych tymi ruchami oraz opracowanie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy dla obszaru gminy **Zgierz** i gminy **Aleksandrów Łódzki** (część miejska i część wiejska).

W trakcie badań terenowych zweryfikowano kilkadziesiąt wyznaczonych wcześniej lokalizacji, w których potencjalnie mogły lub mogą występować ruchy masowe. Nie wyznaczono żadnego osuwiska (terenu, na którym występują ruchy masowe ziemi). Zaznaczono natomiast 9 terenów zagrożonych ruchami masowymi - wszystkie położone na terenie gminy Zgierz. Tereny zagrożone zostały wyznaczone na zboczach, gdzie dochodzi do procesów spęływania, obecności niewielkich zsuwów i/lub osypywania oraz w miejscach występowania na stokach naprzemianległych utworów przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych (uprzywilejowana budowa geologiczna do występowania ruchów masowych). Ponadto wyznaczono dwa obszary predysponowane do występowania ruchów masowych:

- w gminie Aleksandrów Łódzki na skarpie doliny Bzury na południowy zachód od miejscowości Nakielnica,
- w gminie Zgierz na stoku moreny w okolicach Dąbrówki-Strumiany.

W trakcie badań terenowych nie potwierdzono ich występowania.

W rejonie miejscowości Grotniki występuje 6 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Pięć z nich wyznaczono na stosunkowo wysokich (7-10 m) i stromych (do 30°) skarpach doliny rzeki Lindy, gdzie w wyższej części profilu występują piaszczyste utwory przepuszczalne, a w niższej nieprzepuszczalne gliny. Niektóre ze skarp są nadbudowane antropogenicznie, co dodatkowo docięża stok i czyni go mniej stabilnym. Czwarty teren zagrożony został wyznaczony na odcinku podcięcia przez przekop kolejowy - obecne ślady spęływania, osypywania - miejscami występują zabezpieczenia w postaci murków oporowych. Na południowym wschodzie gminy Zgierz w rejonie Smardzewa na skarpie z widocznymi śladami spęływania i osypywania wyznaczono teren zagrożony. Nieco dalej na południe, w Nowych Łagiewnikach, teren zagrożony został wyznaczony na odcinku ulicy Leśnej, przy cieku (rz. Czerniawka) podcinającym zbocze. Ostatni z terenów zagrożonych wyznaczono na wysokiej i stromej skarpie nieczynnego wyrobiska.

Poza wyznaczonymi obszarami osuwiska mogą powstać na czynnych i zamkniętych wyrobiskach odkrywkowych. Niewielkie obrywy i osunięcia (niekartowalne) występują na skutek podmycia skarpy tarasów zalewowych, przeważnie na zewnętrznych zakolach rzek, np. Bzury.

Podsumowując, na terenie badanych gmin (Zgierz i Aleksandrów Łódzki) zagrożenie ze strony ruchów masowych jest niewielkie. Powstanie ewentualnych osuwisk na wyznaczonych terenach zagrożonych jest możliwe po wystąpieniu bardzo obfitych opadów atmosferycznych, przy wysokich stanach wód w ciekach i wód gruntowych.

W roku 2023 r. Powiat Zgierski zlecił przeprowadzenie inwentaryzacji terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak również zagrożonych tymi ruchami oraz opracowanie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy dla obszaru **gminy miasto Głowno oraz gminy Głowno**.

W trakcie badań terenowych zweryfikowano kilkadziesiąt miejsc potencjalnego występowania ruchów masowych. Nie wyznaczono żadnego osuwiska (terenu, na którym występują ruchy masowe ziemi). Zinventaryzowano natomiast 8 terenów zagrożonych ruchami masowymi - wszystkie położone w granicach administracyjnych miasta Głowno.

Wszystkie tereny zagrożone w mieście Głownie zostały wyznaczone na zboczach dolin rzeki Mrogi i jej lewego dopływu Mrożyca. Dochodzi tam do procesów spełzywania, niewielkich zsuwów i/lub osypywania. Procesy te zachodzą także w miejscach występowania na stokach naprzemianległych utworów przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych (uprzywilejowana budowa geologiczna do występowania ruchów masowych).

Najbardziej na północ wyznaczonym obszarem jest teren zagrożony, który występuje w rejonie ulicy Bielawskiej i Kruczej na kilkunastometrowej wysokości stromej skarpy. Dochodzi tu do procesów spełzywania a w dolnej części obecne są wypływy i wysięki wód tworzące podmokłości. Nieco bardziej na zachód w rejonie ulicy Wrzosowej i Harcerskiej występuje teren zagrożony, gdzie również obecne jest spełzywanie, a u podnóża skarpy występują podmokłości. Kolejny z obszarów obejmuje znaczny fragment skarpy na zachód ulicy Partyzantów, Limanowskiego i Swobody. Miejscami rzeka podcina tu zbocze, a dodatkowo obecne są nasypy antropogeniczne. Teren zagrożony wyznaczono również na fragmencie wschodniego zbocza rz. Mrożyca na obszarze leśnym na zachód od ulicy Broniewskiego i Ułańskiej. W niewielkiej części teren ten znajduje się na obszarze powiatu brzezińskiego. Podstawowym kryterium jego wyznaczenia jest obecność spełzywania i występowanie utworów przepuszczalnych (żwiry, piaski) i nieprzepuszczalnych (gliny, ropy). Na wschód od ulicy Konstytucji 3-maja na skarpie o wysokości około 8 m również występuje teren zagrożony. Stwierdzono tu obecność spełzywania, niewielkich zsuwów oraz przekształcenia antropogeniczne. Kolejny teren zagrożony występuje na około 10 m wysokości skarpy podcinanej przez rzekę Mrogę w pobliżu garażów i osiedla na południe od ulicy Słowackiego i na zachód od ulicy Kopernika. Na stromym zboczu zbudowanym z glin i żwirów obecne jest spełzywanie. Zbocze jest częściowo przekształcone antropogenicznie. Również na ulicy Kopernika w rejonie zalewu i kompleksu sportowego wyznaczono teren zagrożony. Stosunkowo wysokie zbocze jest nadbudowane antropogenicznie, co może doprowadzić do zsuwów. Ostatni z terenów zagrożonych obejmuje fragment skarpy doliny Mrogi. Kryterium jego wyznaczenia jest występowanie licznych spełzywań. Teren ten w większości znajduje się na obszarze powiatu brzezińskiego, jedynie w niewielkiej części, w górnej części, znajduje się na obszarze gminy miasta Głowno.

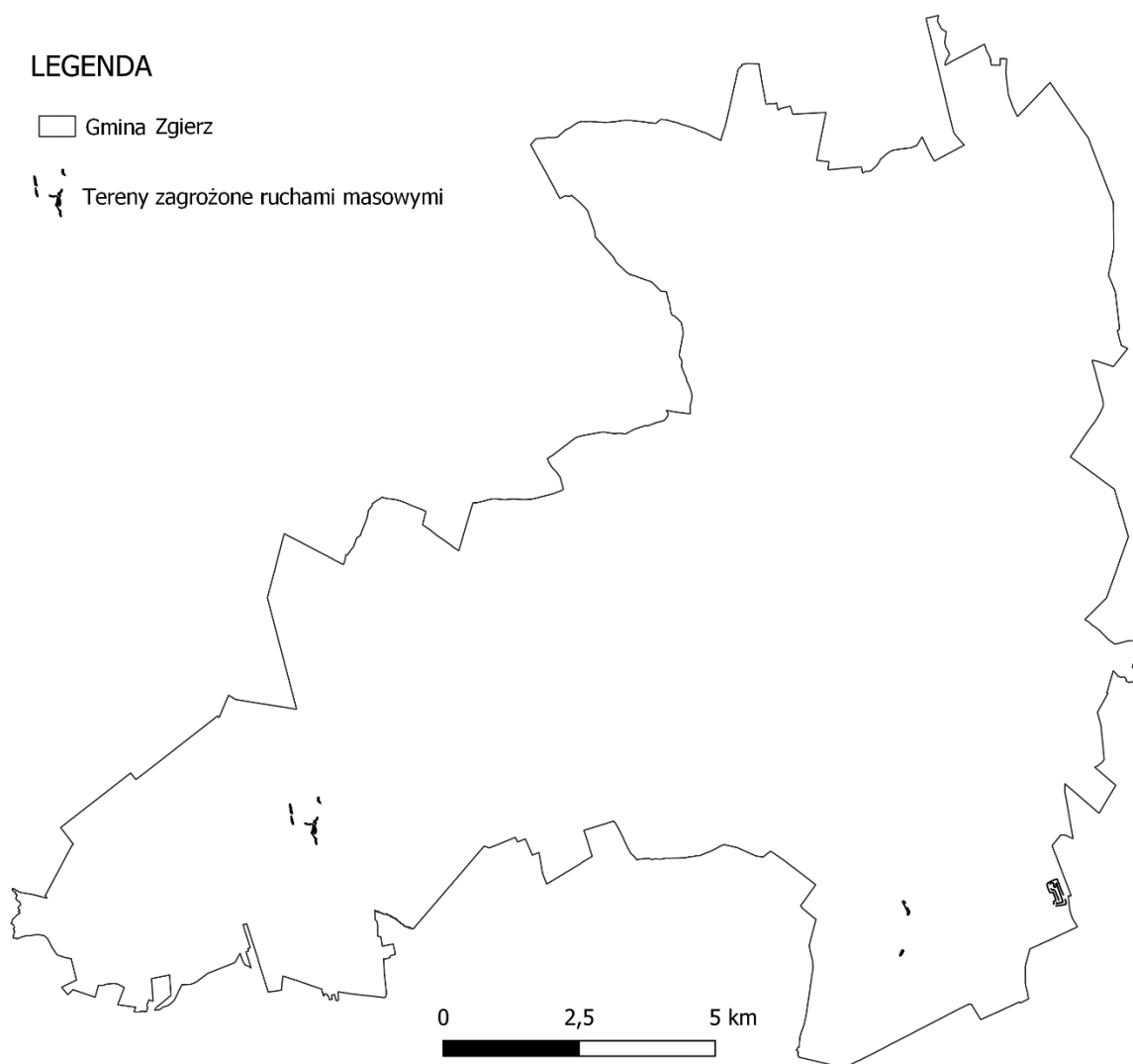
Podsumowując, na badanym obszarze gminy i miasta Głowno zagrożenie ze strony ruchów masowych jest niewielkie. Powstanie ewentualnych osuwisk na wyznaczonych terenach zagrożonych jest możliwe po wystąpieniu bardzo obfitych opadów atmosferycznych, przy wysokich stanach wód w ciekach i wód gruntowych.

Dane dotyczące zinventaryzowanych terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak i terenów zagrożonych tymi ruchami są dostępne w systemie SOPO pod adresem: <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>.

Na rysunkach nr 40 i 41 przedstawiono kolejno mapy poglądowe terenów zagrożonych ruchami masowymi na obszarze gminy miasta Głowno oraz gminy Zgierz. Szczegółowe

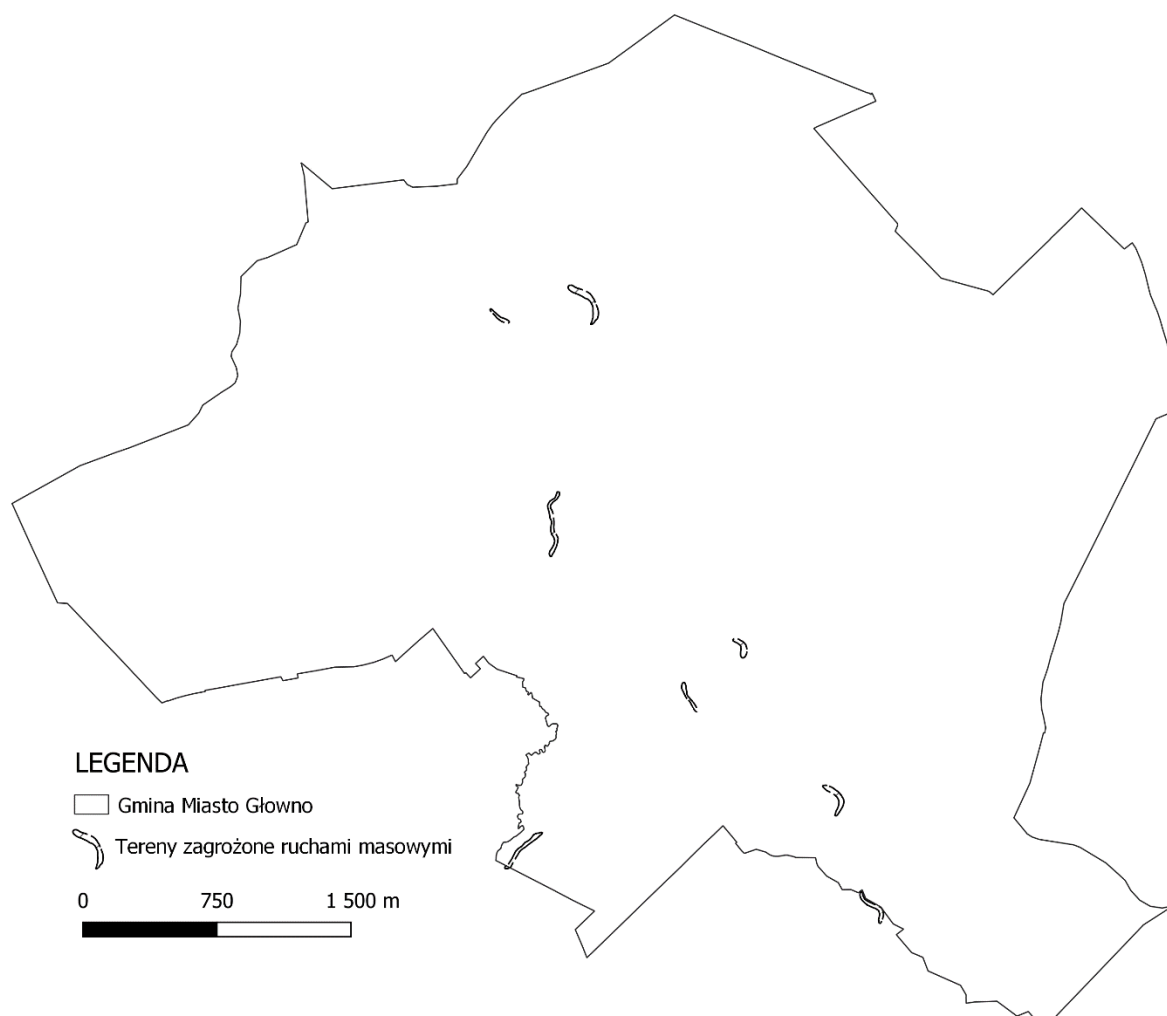
lokalizacje powyższych terenów prezentują również mapy w Systemie Informacji Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Zgierzu pod adresem: <https://zgierski.e-mapa.net/>.

Dane dotyczące zinventaryzowanych terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak i terenów zagrożonych tymi ruchami powinny być uwzględniane w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy. W 2023 r. w zaktualizowanych lub nowo utworzonych MPZP uwzględniono zapisy dot. osuwisk i obszarów narażonych na ruchy masowe w dwóch gminach powiatu zgierskiego.

Rysunek 40. Mapa poglądowa terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Zgierz.

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:
<https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>, dostęp: 19.01.2024 r.

Rysunek 41. Mapa poglądowa terenów zagrożonych ruchami masowymi na obszarze gminy miasta Głowno.

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:

<https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>, dostęp: 19.01.2024 r.

W roku 2024 Powiat Zgierski zlecił prowadzenie prac dot. inwentaryzacji terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak również zagrożonych tymi ruchami na obszarze pozostałych gmin w wyniku, których opracowany zostanie rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy, dla pozostałych gmin z terenu powiatu zgierskiego.

6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

6.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025

Plany gospodarki odpadami opracowywane są dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej Unii Europejskiej. W przepisach krajowych obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami wynika z art. 34 ustawy o odpadach. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019 – 2025 z uwzględnieniem lat 2026 – 2031 wraz z załącznikami został opracowany zgodnie z polityką unijną, krajową i regionalną wpisując się w strategiczne dokumenty przyjęte na poziomie krajowym i wojewódzkim

Organy administracji publicznej opracowują plany gospodarki odpadami, które wspierają działania zmierzające do osiągnięcia celów i spełnienia wymagań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, w szczególności z:

- Dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. U. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349);
- Dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. U. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228);
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. U. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3).

Zgodnie z ustawą o odpadach, plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów.

Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.

Na terenie powiatu zgierskiego nie ma zlokalizowanych instalacji komunalnych. Wykaz wszystkich funkcjonujących instalacji komunalnych z terenu województwa łódzkiego, znajduje się w tabeli nr 56.

Tabela 56. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego.

Lokalizacja instalacji	Podmiot prowadzący instalacje
Instalacje komunalne do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenia z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku	
Krzyżanówek, gm. Krzyżanów	PreZero Service Centrum Sp. z o.o. ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno
Dylów, gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
Ruszczyń, gm. Kamieńsk	FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. ul. Wieluńska 50, 97-360 Kamieńsk
Pukinin, gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
Płoszów, gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
Julków, gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
Rožanna, gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno
Ruda gm. Wieluń	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Zamenhofa 17, 98-300 Wieluń
ul. Swojska i ul. Zbąszyńska, Łódź	Remondis Sp. z o.o. ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa
Instalacje komunalne do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych	
Krzyżanówek, gm. Krzyżanów	PreZero Service Centrum Sp. z o.o. ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno
Dylów, gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
Ruszczyń, gm. Kamieńsk	FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. ul. Wieluńska 50, 97-360 Kamieńsk
Lubochnia Górki, gm. Lubochnia	SUEZ Polska Sp. z o.o. ul. Zawodzie 5, 02-981 Warszawa
Rožanna, gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno
Julków, gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
Pukinin, gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
Płoszów, gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
Franki, gm. Krośniewice	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Paderewskiego 3, 99-340 Krośniewice
ul. Zamiejska 1 Łódź	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania - Łódź Sp. z o.o., ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

Odpady komunalne na terenie powiatu zgierskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne odbierane są w postaci selektywnej oraz nieselektywnej.

Masę odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masę wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w powiecie zgierskim w ostatnich latach prezentuje tabela nr 57.

Tabela 57. Masa odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2021-2022 na terenie powiatu zgierskiego.

Gmina	Masa odpadów zebranych w ciągu [tys. t]		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]		Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Gmina Aleksandrów Łódzki	14,84	14,87	45,1	45,1	433	428
Gmina Miasto Głowno	6,86	6,60	37,2	34,3	510	497
Gmina Głowno	0,99	0,95	49,7	45,6	211	203
Gmina Miasto Ozorków	7,68	6,99	37,4	39,1	412	381
Gmina Ozorków	2,33	2,29	31,9	31,4	320	318
Gmina Parzęczew	2,30	2,34	18,0	14,9	440	445
Gmina Stryków	7,89	6,58	47,0	33,0	608	506
Gmina Miasto Zgierz	23,92	21,34	38,3	34,1	436	394
Gmina Zgierz	9,31	8,07	50,8	56,1	584	502
Ogółem powiat	76,12	70,03	41,2	38,8	455	420

Tendencja korzystna

Tendencja niekorzystna

źródło: GUS

Ogółem w powiecie zgierskim wytworzono w 2022 r. 70,03 tys. ton odpadów komunalnych, co stanowi 8% zebranych odpadów w województwie łódzkim. Analizując dane powyższej tabeli można stwierdzić, że w ciągu lat 2021-2022 w większości gmin powiatu obserwuje się spadek wytwarzania odpadów komunalnych. Wskaźnik dotyczący ilości wytwarzanych odpadów wytwarzanych na jednego mieszkańca jest najwyższy w gminie Stryków.

W tabeli nr 58 zestawiono masę odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2021-2022 z terenu powiatu zgierskiego.

Tabela 58. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2021-2022 z terenu powiatu zgierskiego.

Rodzaj odpadu		2021	2022
ogółem	ogółem	31 358,24	27 195,78
	z gospodarstw domowych	29 748,13	25 872,50
	z innych źródeł*	1 610,11	1 323,28
papier i tektura	ogółem	2 490,38	2 625,26
	z gospodarstw domowych	2 311,02	2 440,49
	z innych źródeł	179,36	184,77
szkło	ogółem	4 193,43	3 174,65
	z gospodarstw domowych	3 887,57	2 763,52
	z innych źródeł	305,86	411,13
tworzywa sztuczne	ogółem	4 223,65	3 703,33
	z gospodarstw domowych	4 092,19	3 534,74
	z innych źródeł	131,46	168,59
metale	ogółem	13,85	19,17
	z gospodarstw domowych	13,53	19,17
	z innych źródeł	0,32	0,00
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	211,09	251,21
	z gospodarstw domowych	206,04	249,30
	z innych źródeł	5,05	1,91
tekstylia	ogółem	12,50	22,38
	z gospodarstw domowych	12,50	22,38
niebezpieczne	ogółem	5,54	4,79
	z gospodarstw domowych	5,54	4,79
wielkogabarytowe	ogółem	4 775,24	3 318,79
	z gospodarstw domowych	4 673,68	3 257,70
	z innych źródeł	101,56	61,09
biodegradowalne	ogółem	13 814,36	13 279,53
	z gospodarstw domowych	13 446,07	13 035,05
	z innych źródeł	368,29	244,48
baterie i akumulatory razem	ogółem	2,09	6,10
	z gospodarstw domowych	2,03	6,10
	z innych źródeł	0,06	0,00
opakowania wielomateriałowe	ogółem	3,48	0,00
	z gospodarstw domowych	3,48	0,00
zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	860,29	538,07
	z gospodarstw domowych	343,70	286,76
	z innych źródeł	516,59	251,31
pozostałe	ogółem	752,34	252,50
	z gospodarstw domowych	750,78	252,50
	z innych źródeł	1,56	0,00

*usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji

źródło: GUS

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Poniżej przedstawiono adresy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy mogą oddawać odpady komunalne na terenie powiatu zgierskiego:

- Gmina Aleksandrów Łódzki:
 - 11-go Listopada 93/97, 95-070 Aleksandrów Łódzki
- Gmina Miasto Głowno:
 - Dworska 3, 95-015 Głowno
- Gmina Miasto Ozorków:
 - Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą 95-035 Ozorków, ul. kpt. Franciszka Żwirki 30
- Gmina Ozorków:
 - Modlna 11A 95-035 Ozorków, działka nr ewidencyjny 386 obręb Modlna
- Gmina Parzęczew:
 - Ulica Św. Rocha 8, 95-045 Parzęczew
- Gmina Stryków:
 - Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ul. Batorego 25, 95-010 Stryków
- Gmina Miasto Zgierz, Gmina Zgierz, Gmina Głowno:
 - Zgierz, ul. Barlickiego 3a

Poziomy recyklingu

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.) gminy powiatu zgierskiego były zobowiązane do osiągnięcia poziomów określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2167)³². Zgodnie z ówczesnym rozporządzeniem:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła przewidziany dla roku 2020 wynosił 50 %;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przewidziany dla roku 2020 r. wynosił 70 %.

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczność do osiągnięcia poziomu ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

³² Rozporządzenie uchylone Ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 2361)

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1648 ze zm.) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo – za rok 2021;
- 25% wagowo – za rok 2022;
- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

W tabeli nr 59 przedstawiono dane odnośnie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu.

Tabela 59. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2021 i 2022 roku.

Gmina	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	
	2021 [wymagane 20%]	2022 [wymagane 25%]
Gmina Aleksandrów Łódzki	17,45 %	23,12 %
Gmina Miasto Głowno	25,29 %	21,43 %
Gmina Głowno	34,47 %	38,57 %
Gmina Miasto Ozorków	27,47 %	28,28 %
Gmina Ozorków	38,87 %	50,38 %
Gmina Parzęczew	22,57 %	19,53 %
Gmina Stryków	32,02 %	26,83 %
Gmina Miasto Zgierz	42,51 %	37,22 %
Gmina Zgierz	31,34 %	49,92 %

17,45 % - poziom nie osiągnięty

źródło: Urzędy Gmin

6.8.2. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne

Zgodnie z danymi GUS, w 2022 r. wytworzono 103,1 tys. ton odpadów innych niż komunalne, z czego ponad 92% odpadów zostało przekazane innym odbiorcom. Pozostałą masę w większości poddano odzyskowi. Łączna masa stanowi ok. 1% odpadów innych niż komunalne wytworzonych w województwie łódzkim.

W tabeli nr 60 przedstawiono wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego. Tabela nr 61 prezentuje zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Zgierskiego, lecz pozostające we własności Marszałka Województwa Łódzkiego. Tabela nr 62 zawiera wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego.

Tabela 60. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego.

L.p.	Podmiot
POZWOLENIA NA WYTWARZANIE ODPADÓW	
1.	CORNING OPTICAL COMMUNICATIONS POLSKA Sp. z o.o.
2.	PROCTER AND GAMBLE OPERATIONS POLSKA Sp. z o.o.
3.	ORSA-MOTO” Sp. z o.o.
4.	OQEMA Sp. z o.o.
5.	SONOCO POLAND – PACKAGING SERVICES Sp. z o.o.
6.	TRUVANT Europe Sp. z o.o.
7.	BRENTAG POLSKA Sp. z o. o.
8.	ABB Sp. z o. o.
9.	DIESEL TRUCK Sp. z o. o.
10.	EUROVIA POLSKA S. A.
11.	„POLSKA WODA” Sp. z o.o.
12.	SOLAN Sp. z o.o. S.K.A
13.	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska
14.	“GREINER MULTIFOAM” Sp. z o.o.
15.	HTL-STREFA S. A.
16.	UNIDRUK Sp. i JACEK STENCEL, PAWEŁ STENCEL
17.	GEBERIT OZORKÓW” Sp. z o. o.
18.	“PGKIM” Sp. z o. o.
19.	„EKOTREND” Sp. z o.o.
20.	YAMADA WENTWORTH Sp. z o. o.
21.	„TEXTON” S. A.
22.	“WDX” S.A.
23.	CORNING OPTICAL COMMUNICATIONS POLSKA Sp. z o. o.
24.	Truvant Europe Sp. z o. o.
25.	LEK S. A.
ZEZWOLENIA NA ZBIERANIE ODPADÓW	
1.	Piotr Miksa, Małgorzata Andrzejczak, wspólnicy prowadzący działalność pn. „MIX”
2.	Krzysztof Jankiewicz F.H.U. “ZŁOMHURT” KRZYSZTOF JANKIEWICZ

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Podmiot
3.	Woiciech Woida PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE "GUZICZEK" WOJCIECH
4.	Mirosław Gajak P.H.U. "GAJER" MIROSŁAW GAJAK
5.	Grzegorz Bartczak WTÓR-SUR PLUS Grzegorz Bartczak
ZEZWOLENIA NA PRZETWARZANIE ODPADÓW	
1.	Centrum Produkcji i Logistyki Opakowań ECO-PAL JANOWSKI Spółka Komandytowa
2.	COLAS POLSKA Sp. z o. o.

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 21.11.2023 r.

Tabela 61. Zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Zgierskiego, lecz pozostające we właściwości Marszałka Województwa Łódzkiego.

Lp.	ZEZWOLENIA NA ZBIERANIE ODPADÓW
1.	OZORKOWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE Sp. z o. o.
2.	RS II Sp. z o. o.
3.	MATYNIA I WSPÓLNICY Sp. J.
4.	Małgorzata Pietrzak „BIO-ETIC” MAŁGORZATA PIETRZAK
5.	Mirosław Piórkowski PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO HANDLOWO USŁUGOWE „MIRBEX”
6.	„LIDL POLSKA SKLEPY SPOŻYWCZE Sp. z o. o
7.	„SAWO RECYKLING” KAZIMIERZ SZAŁAPSKI, ZBIGNIEW SZAŁAPSKI Sp. j.
8.	Arkadiusz Jarczewski EURO EKO Arkadiusz Jarczewski
9.	Agnieszka Antczak P.H. COLIN AGNIESZKA ANT CZAK
10.	Maciej Jatczak RECYKLING-PLAST PRZETWÓRSTWO TWORZYW SZTUCZNYCH MACIEJ JAT CZAK
11.	Artur Czech ARTUR CZECH-CZECH RECYKLING z siedzibą
Lp.	ZEZWOLENIA NA PRZETWARZANIE ODPADÓW
1.	„MASFALT” Sp. z o. o.
2.	Artur Czech ARTUR CZECH-CZECH RECYKLING z siedzibą

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 30.11.2023 r.

Tabela 62. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego.

Lp.	Podmiot
POZWOLENIA NA WYTWARZANIE ODPADÓW	
1.	Firma Wielobranżowa MAT-STAL Mateusz Matusiak
2.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne - S.A.
3.	AUTO-MAR Marta Racinowska
4.	" MALEX" Z. U. O. Sp. z o.o.
5.	GREEN-SCRAP Sp. z o.o.
6.	Zakład Robót Sanitarnych Sanator-Bis Sp. z o.o.
7.	Wodociągi i Kanalizacja Zgierz Sp. o.o.
8.	ENERIS EKOLOGICZNE CENTRUM UTYLIZACJI Sp. z o.o.
9.	Zakład Usługowy Wanda Błaszczyk
ZEZWOLENIA NA ZBIERANIE ODPADÓW	
1.	ARTUR CZECH-CZECH RECYKLING
2.	Firma Wielobranżowa MAT-STAL Mateusz Matusiak

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

L.p.	Podmiot
3.	STRABAG Sp. z o.o.
4.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne - S.A.
5.	" MALEX" Z. U. O. Sp. z o.o.
6.	GREEN-SCRAP Sp. z o.o.
7.	Zakład Robót Sanitarnych Sanator-Bis Sp. z o.o.
8.	Sawo Gruz Sp. z o.o. S.j.
9.	ENERIS EKOLOGICZNE CENTRUM UTYLIZACJI Sp. z o.o.
10.	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
11.	RS II Sp. z o.o.
12.	Recykling-Plast Przetwórstwo Tworzyw Sztucznych Maciej Jatczak
13.	„Bio-Etic” Małgorzata Pietrzak
ZEZWOLENIA NA PRZETWARZANIE ODPADÓW	
1.	ARTUR CZECH-CZECH RECYKLING
2.	Firma Wielobranżowa MAT-STAL Mateusz Matusiak
3.	ALWIKOR Sp. z o.o.
4.	STRABAG Sp. z o.o.
5.	WIKPOL Wiesław Polasiński
6.	ŻWIR-MAX Firma Przemysłowa Skupiński
7.	AUTO-MAR Marta Racinowska
8.	" MALEX" Z. U. O. Sp. z o.o.
9.	GREEN-SCRAP Sp. z o.o.
10.	Zakład Robót Sanitarnych Sanator-Bis Sp. z o.o.
11.	JUNIKOST-T.A.A. JUŻWICCY Sp. J.
12.	Brukar Sp. z o.o.
13.	Kopalnia Wydobywania Kruszywa Naturalnego Krzysztof Ciesielski
14.	"AGRO-FLORYDA" s.c. K.E.J.M KURTASIŃSCY Marzena Kurtasińska
15.	Zakład Eksploatacji Kruszywa Naturalnego Katarzyna Królikowska
16.	Przemysł Nowacki KRUSZ-BET Zakład Kruszenia Kamienia i Betonu
17.	DIRECT Sun Power Sp. z o.o.
18.	MK Mirosław Korczewski
19.	FAMILIADOM Sp. z o.o.
20.	Firma Wielobranżowa SKUPA Paweł Skupiński
21.	Kopalnia piasku Bibianów 3 Józef Laszkiewicz
22.	ENERIS EKOLOGICZNE CENTRUM UTYLIZACJI Sp. z o.o.
23.	Zakład Usługowy Wanda Błaszczuk
24.	Wodociąg i Kanalizacja Zgierz Sp. o.o.
25.	Kopalnia piasku Bibianów IV Sławomir Lange
26.	Zakład Masarski - Józef Laszkiewicz
27.	SPAK Korczewski Sp. j.
28.	Cegielnia Dąbrówka Zbigniew Zawadzki

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na 10.04.2024 r.

W związku ze zmianami dokonanyymi ustawą z dnia z 20.07.2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018. poz. 1592 z późn. zm) posiadacz odpadów, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie albo pozwolenie na wytworzenie odpadów, uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów, był zobowiązany w terminie do 5 marca 2020 r., złożyć wniosek o zmianę posiadanej decyzji, o czym stanowi art. 14 ust. 1 w/w ustawy. Zgodnie natomiast z art. 14 ust. 4 ustawy, jeżeli posiadacz odpadów nie złożył wniosku spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 1 i 2 w terminie, o którym mowa w ust. 1 ww. ustawy zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenie na wytworzenie odpadów, w zakresie określenia wymagań dotyczących zbierania lub przetwarzania odpadów wygasa z mocy prawa. Mając na uwadze art. 47 ust. 8 ustawy z dnia 12 grudnia 2012 roku o odpadach, należy stwierdzić, iż wygaśnięcie zezwolenia powoduje zakończenie działalności objętej tym zezwoleniem, a posiadacz odpadów, jest obowiązany do usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, w ramach prowadzonej działalności objętej tym zezwoleniem, na własny koszt.

Służby Starosty Zgierskiego przeprowadziły kontrole miejsc prowadzenia działalności na terenie Powiatu Zgierskiego, dla których wydane decyzje z zakresu gospodarki odpadami wygasły, oraz które w świetle obowiązującego stanu prawnego pozostają w kompetencji Starosty Zgierskiego.

Kontrole przedsiębiorców dotyczyły realizacji obowiązku polegającego na usunięciu odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, na własny koszt. Każda kontrola wiązała się z przeprowadzeniem oględzin miejsc magazynowania odpadów w ramach prowadzonej działalności, określonych w zezwoleniu na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, wydanym przez Starostę Zgierskiego.

W większości przypadków, kontrole przebiegały bez żadnych zakłóceń. Kontrolowani z reguły stawiali się w miejscu kontroli i brali w niej czynny udział. W przypadku nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej czynności, zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku *Prawo przedsiębiorców* (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), były prowadzone w obecności przywołanego świadka, którym był funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę (byli to pracownicy urzędów gmin).

Przeprowadzenie kontroli, pozwoliło sprawdzić, czy przedsiębiorcy zrealizowali na własny koszt obowiązek usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku, po zakończeniu działalności objętej zezwoleniem.

Wyniki kontroli obrazują, że wszyscy skontrolowani przedsiębiorcy zobowiązani do usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku, wywiązali się skutecznie z nałożonego na nich obowiązku i uprzątnęli odpady na własny koszt.

W przypadku przedsiębiorców, którzy zbierali odpady w ilości przekraczającej 3000 Mg w ciągu roku, bądź przetwarzali odpady z wykorzystaniem instalacji zaliczanych do

przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, właściwym organem do podejmowania czynności kontrolnych jest marszałek województwa³³.

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)³⁴

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, tzw. BDO pozwala na gromadzenie informacji o odpadach i ma zapewnić elektroniczną realizację obowiązków rejestrowych, ewidencyjnych i sprawozdawczych. Przedsiębiorcy wpisani do Rejestru BDO od 1 stycznia 2020 r. prowadzą elektroniczną ewidencję i sprawozdawczość odpadów. Obowiązek wpisu do Rejestru BDO dotyczy przedsiębiorców, którzy:

- wytwarzają odpady oraz prowadzą ewidencję tych odpadów,
- wprowadzają na terytorium kraju produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe, pojazdy, baterie lub akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- produkują lub importują opakowania albo kupują je w ramach transakcji wewnątrzspółnotowych (od firm uniinnych).

Rejestr prowadzą marszałkowie województw. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności, wpisują do niego przedsiębiorców na ich wniosek lub z urzędu.

Wniosek o wpis do Rejestru BDO składają podmioty wymienione w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Zgodnie z tym artykułem, o tym czy firma powinna złożyć wniosek do Rejestru decyduje obszar, w którym prowadzi działalności i – jednocześnie – zakres tej działalności.

6.8.3. Zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych

Na terenie powiatu zgierskiego, podobnie jak w innych powiatach dochodzi do zbierania i magazynowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Ze zbieraniem i magazynowaniem odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych mamy do czynienia w sytuacji, gdy podmiot nie uzyskał wymaganego zezwolenia na gospodarowanie odpadami lub zbiera i magazynuje odpady w sposób „nielegalny” po wygaśnięciu, uchyleniu lub cofnięciu zezwolenia. Co do zasady, zgodnie z ustawą o odpadach, posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. Gdy posiadacz odpadów nie uprzątnie odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych, właściwy organ zobowiązany jest podjąć działania w celu wyegzekwowania wykonania przez posiadaczy odpadów, obowiązku usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku. W przypadku zbierania i magazynowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych w sytuacji, gdy podmiot nie uzyskał wymaganego zezwolenia na gospodarowanie odpadami, organem właściwym do wyegzekwowania wykonania przez posiadaczy odpadów, obowiązku usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku, właściwym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta. W przypadku zaś, gdy po wygaśnięciu, uchyleniu lub cofnięciu zezwolenia, podmiot nadal

³³ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 21.11.2023 r.

³⁴ Źródło: <https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/170>, dostęp: 18.01.2024 r.

zbiera i magazynuje odpady (wówczas już w miejscu do tego nieprzeznaczonym), organem właściwym do wyegzekwowania wykonania przez posiadaczy odpadów, obowiązku usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku jest starosta, marszałek lub regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Uprzątniecie odpadów zbieranych i magazynowanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych jest niezbędne nie tylko z uwagi na konieczność wyeliminowania potencjalnych zagrożeń dla ludzi oraz środowiska (szkód w środowisku), ale również z uwagi na poprawę jakości życia ludzi i środowiska. W tabeli nr 63 zestawiono wykaz miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów, gdzie odpady zalegają w gminach powiatu zgierskiego.

Tabela 63. Wykaz miejsc (nieprzeznaczonych), w których zbierane i magazynowane są odpady na terenie powiatu zgierskiego.

Adres miejsca zbierania / magazynowania	Rodzaj i ilość odpadów	Status stan na 31.12.2023r.	Organ właściwy
EKO AQUA Sp. z o.o. (zlikwidowana) Zgierz, ul. Energetyków 2, dz. nr. Ewid. 371 obręb 121	Ok 5 000 Mg – Opony, – uszkodzone big-bagi zawierające odpady z tworzyw sztucznych w postaci zmielonej lub sprasowanej – puste paletopojemniki – elektroodpad w postaci małej zużytej lodówki/zamrażarki – plastiki – styropian – odpady budowlane – odpady z niezidentyfikowanymi substancjami w paletopojemnikach oraz metalowych beczkach – niewielka ilość starych, zniszczonych palet drewnianych Część odpadów uległa spaleni lub nadpaleniu podczas pożaru	Trwa procedura administracyjna (postanowienie NSA z dnia 12 kwietnia 2022 roku sygn. akt III OW 92/21).	Marszałek Województwa Łódzkiego
GREEN-TEC SOLUTIONS Sp. z o.o. w likwidacji Zgierz, ul. Boruty 21 – dz. ewid. nr 374/2 obręb 121, ul. Boruty 21a – dz. ewid. nr 374/3 obręb 121, ul. Boruty 21b – dz. ewid. nr 374/4 obręb 121, ul. Boruty 21c – dz. ewid. nr 374/6 obręb 121, ul. Boruty 21d – dz. ewid. nr 374/1 obręb 121, ul. Energetyków 8 – dz. ewid. nr 276 obręb 121, ul. Energetyków 10 – dz. ewid. nr 215/3 i 375 obręb 121 ul. Kwasowa 1a – dz. ewid. nr 374/7 obręb 121, ul. Kwasowa 1b – dz. ewid. nr 374/8 obręb 121	Ok. 20 200 Mg – Opony, – uszkodzone big-bagi zawierające odpady z tworzyw sztucznych postaci zmielonej lub sprasowanej – puste paletopojemniki – elektroodpad w postaci małej zużytej lodówki/zamrażarki – plastiki – styropian – odpady budowlane – odpady z niezidentyfikowanymi substancjami w paletopojemnikach oraz metalowych beczkach – niewielka ilość starych, zniszczonych palet drewnianych – Część odpadów uległa spaleni lub nadpaleniu podczas pożaru	Trwa procedura administracyjna (postanowienie NSA z dnia 29 marca 2022 roku sygn. akt III OW 91/21).	Marszałek Województwa Łódzkiego

Adres miejsca zbierania / magazynowania	Rodzaj i ilość odpadów	Status stan na 31.12.2023r.	Organ właściwy
MONIA Monika Milewska Dąbrówka Strumiany, gm. Zgierz, działki nr 64/1, 66, 67, 68	b.d.	Trwa procedura administracyjna Decyzja znak: RŚVI.7244.8.2018.IW z dnia 12.02.2019 r. wydana przez Marszałka Województwa Łódzkiego, w sprawie cofnięcia bez odszkodowania zezwolenia na przetwarzanie odpadów, udzielonego decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego znak: RŚVI.7244.16.2017.AW z dnia 19.06.2017 r.	Marszałek Województwa Łódzkiego
SANSERW Sp. z o.o. Zgierz, ul. Boruty 18B i 16A	b.d.	Trwa postępowanie wyjaśniające (postanowienie NSA z dnia 14 czerwca 2022 roku sygn. akt III OW 202/21)	Marszałek Województwa Łódzkiego
Ciężków, działka o nr ewid. 13, obręb Ciężków, gm. Aleksandrów Łódzki	<ul style="list-style-type: none"> • 15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych; • 15 01 03 Opakowania z drewna; • 15 01 07 Opakowania ze szkła; • 16 01 03 Zużyte opony; • 16 01 19 Tworzywa sztuczne; • 17 01 02 Gruz ceglany; • 17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06; • 17 02 01 Drewno; • 17 02 03 Tworzywa sztuczne; • 17 03 80 Odpadowa papa; • 17 05 04 Gleba, ziemia, w tym kamienie inne niż wymienione w 17 05 03; • 17 06 04 Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 07 06 03; • 17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03; 	Wydana decyzja administracyjna IR.GO.6236.18.2022/2023.AT/9 z dnia 06.06.2023 r., upomnienie – decyzja nie została jeszcze wykonana przez posiadacza odpadów (wysłano upomnienie dot. realizacji obowiązku uprzątnięcia odpadów znak: IR.GO.6236.18.2022/2023.AT/10 Z dnia 30.10.2023 r.)	Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego

Adres miejsca zbierania / magazynowania	Rodzaj i ilość odpadów	Status stan na 31.12.2023r.	Organ właściwy
	<ul style="list-style-type: none"> • 20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji; • 20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne; • 20 03 07 Odpady wielkogabarytowe; 		
Rąbień, ul. Kręta, działka o nr ewid. 95/4, obręb Rąbień, gm. Aleksandrów Łódzki	<ul style="list-style-type: none"> • 15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych (np. puste mauzery); • 15 01 04 Opakowania z metali (np. metalowe obejmy mauzerów); • 15 01 07 Opakowania ze szkła (np. stłuczka szklana); • 15 01 03 Opakowania z drewna (np. palety drewniane); o 16 01 03 Zużyte opony (np. samochodowe opony); • 17 02 02 Szkło (np. szyby); o 17 06 04 (np. wełna mineralna, styropian, pianka montażowa); • 17 06 05* Materiały budowlane zawierające azbest; o 17 02 03 Tworzywa sztuczne (np. wiaderka, folie budowlane, rury plastikowe); • 20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 	Wydana decyzja administracyjna IR.GO.6236.12.2021/2022.AT/14 30.12.2022 r. – decyzja nie została jeszcze wykonana przez posiadacza odpadów (wysłano upomnienie dot. realizacji obowiązku uprzątnięcia odpadów znak: IR.GO.6236.12.2021/2022/2023.AT/15 z dnia 30.10.2023 r.)	Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego
Rąbień, ul. Stokrotki / Pańska, działki o nr ewid. 79/20 i 79/18, obręb Rąbień, gm. Aleksandrów Łódzki	<ul style="list-style-type: none"> • 6 01 04* Kwas fosforowy i fosforawy • 15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych; • 15 01 07 Opakowania ze szkła; • 16 02 13* Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12; • 16 02 14 Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13; • 16 05 05 Gazy w pojemnikach inne niż wymienione w 16 05 04; • 16 06 01* Baterie i akumulatory ołowiowe; • 17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów; • 17 01 02 Gruz ceglany; • 17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06; • 17 02 01 Drewno; • 17 02 03 Tworzywa sztuczne; • 17 03 80 Odpadowa papa; • 17 04 05 Żelazo i stal; • 17 05 04 Gleba, ziemia w tym kamienie inne niż wymienione w 17 05 03; • 17 06 04 Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03; • 17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03; • 20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji; 	Wydana decyzja administracyjna IR.GO.6236.2.2022.AT/12 z dnia 09.09.2022 r. – decyzja nie została jeszcze wykonana przez posiadacza odpadów (wysłano upomnienie dot. realizacji obowiązku uprzątnięcia odpadów znak: IR.GO.6236.2.2022.AT/13 z dnia 17.07.2023 r.)	Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego

Adres miejsca zbierania / magazynowania	Rodzaj i ilość odpadów	Status stan na 31.12.2023r.	Organ właściwy
	<ul style="list-style-type: none"> • 20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne; • 20 03 07 Odpady wielkogabarytowe 		
działka nr ew. 116, obręb geodezyjny Kielmina, gm. Stryków	Części samochodowe, opony, butelki szklane, odpady z tworzyw sztucznych	Wysłano pismo o uprzątnięcie do właściciela	Burmistrz Strykowa
ul. Łęczycka 34 45-045 Parzęczew	500-800 Mg odpadów	Odpady magazynowane na obszarze. Brak wydanych decyzji administracyjnych.	Wójt Gminy Parzęczew
ul. Kopernika 37 95-015 Głowno	Papier, tworzywa sztuczne, guma, tekstylia, niesegregowane odpady komunalne	Wszczęte postępowanie egzekucyjne	Burmistrz Głowna
Jedlicze A Ul. Aleksandrowska 87 95-100 Zgierz	Odpady komunalne	Wydana decyzja administracyjna nakazująca uprzątnięcie odpadów	Wójt Gminy Zgierz
-	-	-	Prezydent Miasta Zgierza
-	-	-	Wójt Gminy Głowno
-	-	-	Wójt Gminy Ozorków
-	-	-	Burmistrz Miasta Ozorkowa
-	-	-	RDOŚ w Łodzi

- nie zidentyfikowano miejsc (nieprzeznaczonych), w których zbierane i magazynowane są odpady
źródło: UMWŁ, RDOŚ w Łodzi, Urzędy Gmin

Regionalny dyrektor ochrony środowiska decyzją nakazuje usunięcie odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych dla terenów zamkniętych i dla terenów którymi włada gmina, a niebędących w posiadaniu innego podmiotu. Według stanu na dzień 12.02.2024 r., RDOŚ w Łodzi nie prowadzi postępowań na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy o odpadach, tj. wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, dla nieruchomości z terenu powiatu zgierskiego³⁵.

³⁵ Źródło: RDOŚ, stan na dzień 14.02.2024 r.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska decyzją nakazuje usunięcie odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych dla terenów zamkniętych i dla terenów którymi władza gmina, a niebędących w posiadaniu innego podmiotu. Według stanu na dzień 12.02.2024 r., RDOŚ w Łodzi nie prowadzi postępowań na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy o odpadach, tj. wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, dla nieruchomości z terenu powiatu zgierskiego³⁶.

Dnia 13 lutego 2024 r. wystąpiono do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego o udostępnienie szczegółowych danych dotyczących odpadów zbieranych i magazynowanych przez firmy: EKOAQUA Sp. z o.o., GREEN-TEC SOLUTIONS Sp. z o.o., MONIA Monika Milewska oraz SANSERW Sp. z o.o. na terenie powiatu zgierskiego. Obecnie Organ prowadzi postępowanie dotyczące usunięcia odpadów pozostałych po działalnościach prowadzonych przez firmy: EKOAQUA Sp. z o.o., GREEN-TEC SOLUTIONS Sp. z o.o. i MONIA Monika Milewska, natomiast w odniesieniu do firmy SANSERW Sp. z o.o. prowadzi postępowanie wyjaśniające. Z uwagi na fakt, że przedmiotowe postępowania oraz procedury nie zostały zakończone, nie jest możliwe pozyskanie informacji od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i zamieszczenie ich w niniejszym Programie Ochrony Środowiska³⁷.

Na terenie Gminy Miasto Zgierz na nieruchomościach położonych przy ul. Boruty 21, 21a, 21b, 21c, 21d, ul. Energetyków 8 i 10, ul. Kwasowej 1a i 1b zalegają odpady zgromadzone przez spółkę Green Tec - Solutions Sp. z o.o. Natomiast na nieruchomości położonej w Zgierzu przy ul. Energetyków 2 zalegają odpady zgromadzone przez spółkę EKOAQUA Sp. z o.o. Odpady te w roku 2018 uległy pożarowi.

Wobec konieczności podjęcia działań w celu uprzątnięcia tych odpadów, zaistniał spór który organ: Starosta Zgierski, czy Marszałek Województwa Łódzkiego zobowiązany jest do podjęcia działań w celu wyegzekwowania obowiązku uprzątnięcia odpadów zgromadzonych na ww. terenie.

Po rozpoznaniu wniosków Starosty Zgierskiego o rozstrzygnięcie sporu o właściwość pomiędzy Starostą Zgierskim, a Marszałkiem Województwa Łódzkiego, Naczelny Sąd Administracyjny:

- postanowieniem z dnia 29 marca 2022 roku sygn. akt III OW 91/21 wskazał **Marszałka Województwa Łódzkiego** jako organ właściwy w sprawie wyegzekwowania wykonania przez posiadacza odpadów obowiązku usunięcia odpadów zgromadzonych przez spółkę Green Tec Solutions Sp. z o. o. z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku na nieruchomościach położonych w Zgierzu przy ul. Boruty 21, Boruty 21a, b, c, d, ul. Energetyków 8, 10, ul. Kwasowej 1a, b

oraz

- postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2022 roku sygn. akt III OW 92/21 wskazał **Marszałka Województwa Łódzkiego** jako organ właściwy w sprawie wyegzekwowania wykonania przez posiadacza odpadów obowiązku usunięcia odpadów zgromadzonych przez spółkę Eko aqua Sp. z o. o. z miejsca

³⁶ Źródło: RDOŚ, stan na dzień 14.02.2024 r.

³⁷ Źródło: pismo znak ŚRV.706.31.2024.MS z dnia 10.04.2024 r.

nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku na nieruchomości położonej w Zgierzu przy ul. Energetyków 2.

Wskazane wyżej orzeczenia są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu.

Marszałek Województwa Łódzkiego podjął działania w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, poprzez zastosowanie środków egzekucyjnych tj. nałożył grzywny w celu przymuszenia do uprzątnięcia odpadów przez posiadaczy odpadów (na każdą ze spółek spółkę tj. Green Tec Solutions Sp. z o.o. oraz EKOAQUA Sp. z o.o., nałożono grzywnę w wysokości, tj. 50 000,00 zł). Do dnia sporządzania niniejszego Programu, odpady nie zostały uprzątnięte.

Ponadto w Zgierzu przy ul. Boruty 18b zalegają odpady zgromadzone przez Spółę Sanserw Sp. z o.o. Po rozpoznaniu wniosku Starosty Zgierskiego z dnia 25 listopada 2021 roku o rozstrzygnięcie sporu o własność pomiędzy Starostą Zgierskim a Marszałkiem Województwa Łódzkiego, Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 14 czerwca 2022 roku sygn. akt III OW 202/21 wskazał Marszałka Województwa Łódzkiego jako organ właściwy w sprawie wyegzekwowania wykonania przez posiadacza odpadów obowiązku usunięcia odpadów zgromadzonych przez spółkę Sanserw Sp. z o. o. z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku na nieruchomości położonej w Zgierzu przy ul. Boruty 18 (działki nr ew. 370/3 i 370/6 - obręb 121). Do dnia sporządzania niniejszego Programu, odpady nie zostały uprzątnięte.

6.8.4. Składowiska odpadów

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. na terenie powiatu zgierskiego czynne są trzy składowiska odpadów. Informacje na temat wszystkich składowisk odpadów w powiecie zestawiono w tabeli nr 64.

Tabela 64.

Nazwa składowiska	Podmiot zarządzający	Status składowiska
Składowisko Odpadów w Modłej	Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	Czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne Pojemność całkowita składowiska wynosi 287 750 m ³ . Pozostała pojemność to 10 143,35 m ³ . Masa dotychczas przyjętych odpadów to 225 281,45 Mg [stan na 2023 r.].
Składowisko Osadów Ściekowych przy ul. Łukasińskiego 1/13 w Zgierzu	Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.	Czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym są składowane odpady komunalne. Pojemność składowiska wynosi 171 500 m ³ . Pozostała pojemność to 47 179 m ³ . Masa dotychczas przyjętych odpadów to 102 308,88 Mg [stan na 2023 r.].
Składowisko Odpadów Popiołu i Żużla	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A ul. 1 Maja 63 Bełchatów	Czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym nie są składowane odpady (składowisko odpadów paleniskowych).

Nazwa składowiska	Podmiot zarządzający	Status składowiska
ul. Pieńki i Aleksandrowska 95-100 Zgierz		Pojemność składowiska wynosi 637 656 m ³ , pozostała pojemność wynosi 282 165 m ³ . Masa dotychczas przyjętych odpadów to 338 598,00 Mg. Składowisko zakończyło przyjmowanie odpadów paleniskowych 1 stycznia 2016 r.
Ul. Szczawińska 123, 95-100 Zgierz	Urząd Miasta w Zgierzu	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne. Stanowiło ono miejskie składowisko odpadów komunalnych dla miasta Zgierza, eksploatowane po 1970 r., obecnie nieczynne. Decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 15 września 2005r. znak SR.VIII-G/6617-2/d/317/2005 w sprawie zamknięcia składowiska odpadów została przeniesiona na Gminę Miasto Zgierz decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 29 grudnia 2015r. znak RŚVI.7241.2.2015.AB. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Gminę Miasto Zgierz, rekultywację składowiska zaplanowano na 2022 r., jednakże zabieg został przesunięty na przyszłe lata. Dokładna data nie jest znana.
Zgniłe Błota, gm. Aleksandrów Łódzki	PGKiM Sp. z o.o., ul. 1 Maja 28 Aleksandrów Łódzki	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których były składowane odpady komunalne, zrehabilitowane 30.05.2011 r. Okres monitorowania zakończony w 25.07.2011 r. Odpady zaprzestano składować 31.03.2003 r.
Smolice Gm. Stryków	Gm. Stryków	Składowisko zrehabilitowane 31.12.2008 r., odpady zaprzestano składować 31.12.2003 r. Termin zakończenia monitoringu wynikający z decyzji to 31.12.2033 r.
Parzęczew Gm. Parzęczew	Gm. Parzęczew	Składowisko zrehabilitowane 26.05.2008 r., odpady zaprzestano składować 31.12.2004 r. Termin zakończenia monitoringu wynikający z decyzji to 31.12.2033 r.
Ziewanice Gm. Głowno	Gmina Miasto Głowno	Składowisko zrehabilitowane 13.12. 009 r., odpady zaprzestano składować w 31.12.2004 r.

źródło: Uchwała Nr 403/21 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia i przedłożenia Sejmikowi Województwa Łódzkiego oraz Ministrowi Klimatu i Środowiska „Sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 za lata 2017-2019”, przedsiębiorstwa zarządzające składowiskami

6.8.4.1. Składowiska odpadów w Zgierzu po Zakładach Przemysłu Barwników Boruta - wielkoobszarowe tereny zdegradowane

Zakłady ZPB „Boruta” na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 5153/2001 z dnia 30.10.2001 r. - umowy przeniesienia prawa użytkowania wieczystego i naniesień budowlanych stanowiących odrębną nieruchomość, przeniosły na rzecz Eko-Boruta Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu prawo użytkowania wieczystego nieruchomości (na których zlokalizowane są składowiska odpadów), położonych w Zgierzu przy:

- ul. Miroszewskiej 54-60 obręb Z-119, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki numer od 273/1 do 273/38,
- ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17, obręb Z-121, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki nr od 149/5 do 149/18,

- ul. Andrzeja Struga 30, obręb Z-121, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka numer 90/27.

Na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2021 r., rozwiązane zostało prawo użytkowania wieczystego ww. nieruchomości z Eko-Boruta sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w Zgierzu. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 20 lutego 2021 r. Pozew o rozwiązanie ww. prawa użytkowania wieczystego został złożony w konsekwencji założeń przyjętych pomiędzy Wojewodą Łódzkim, Starostą Zgierskim oraz Prezydentem Miasta Zgierza.

Obecnie opisane powyżej nieruchomości stanowią własność Skarbu Państwa.

Wszelkie decyzje administracyjne związane z zarządzaniem składowiskiem odpadów były adresowane do wskazanej powyżej Spółki. Decyzje te nie zostały zmienione w zakresie adresata, nie stwierdzono ich wygaśnięcia bądź uchylenia. W związku z powyższym, nie można uznać Skarbu Państwa za zarządzającego składowiskiem odpadów, ponieważ nie zostały spełnione przesłanki zmiany zarządzającego wskazane w art. 151 ust. 1 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.).

Zarządzeniem Nr 288/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie darowizny nieruchomości Skarbu Państwa, Wojewoda Łódzki wyraził zgodę na dokonanie przez Starostę Zgierskiego, darowizny ww. nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa. W oparciu o powyższe prowadzone były czynności zmierzające do przekazania opisanych powyżej nieruchomości na rzecz Gminy Miasto Zgierz. Finalnie Gmina Miasto Zgierz stawiając liczne wymagania wobec przejęcia tych nieruchomości, pomimo gotowości ze strony Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Starostę Zgierskiego, nie przejęła ww. nieruchomości. Według stanu na dzień 21.11.2023 r. nieruchomości te stanowią nadal własność Skarbu Państwa.

W dniu 12 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. 2023, poz. 1719). Zgodnie z tą ustawą, teren po Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu zaliczono do wielkoobszarowych terenów zdegradowanych³⁸. Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. 2023, poz. 1719) ma na celu rozwiązanie problemów związanych ze zgromadzonymi przed laty odpadami na wielkoobszarowych terenach należących w przeszłości lub obecnie do Skarbu Państwa zakładów przemysłowych. Organem właściwym w sprawach prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych jest wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy w skład wielkoobszarowego terenu zdegradowanego wchodzi teren zamknięty - regionalny dyrektor ochrony środowiska dla tego terenu zamkniętego. Działania związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych podejmowane przez wójta, burmistrza albo prezydent miasta, stanowią zadania własne gminy. W myśl ww. ustawy, obecnie organem właściwym do podjęcia działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie Zakładów Przemysłu Barwników "Boruta" w Zgierzu (uznanym za wielkoobszarowy teren zdegradowany), **jest Gmina Miasto Zgierz**.

³⁸ Wielkoobszarowy teren zdegradowany - teren o powierzchni przynajmniej 10 ha, na którym znajduje się składowisko historycznych odpadów przemysłowych lub miejsce gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska z tego składowiska lub miejsca

Zgodnie z ww. ustawą, koszty działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym mogą być finansowane ze środków: Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Funduszu InvestEU, innych pozyskanych przez właściwy organ. Koszty te mogą być również finansowane ze środków własnych gminy, a w przypadku, gdy nie mogą być objęte w całości finansowaniem ze środków, o których mowa wyżej, koszty te mogą być finansowane NFOŚiGW lub WFOŚiGW. Działania oraz koszty związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmują:

- wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym,
- opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na tym terenie,
- cenę nabycia nieruchomości albo wysokość odszkodowania za wywłaszczenie i czasowe zajęcie nieruchomości albo wysokość odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości,
- wykonanie planu.

Jak wynika z ww. ustawy, Prezydent Miasta Zgierza winien wykonać kompleksową ocenę stanu środowiska na terenie ZPB „Boruta” oraz opracować projekt planu poprawy stanu środowiska na tym terenie. Po wykonaniu kompleksowej oceny i opracowaniu projektu planu, Prezydent Miasta Zgierza sporządza i przedkłada staroście wniosek o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, zwanej "decyzją w sprawie poprawy stanu środowiska". Decyzja starosty w sprawie poprawy stanu środowiska zawiera m.in. plan działań oraz harmonogram i termin jego wykonania, oszacowanie kosztów wykonania planu wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania, wykaz nieruchomości, na których plan będzie wykonywany (wskazanie nieruchomości podlegających wywłaszczeniu albo czasowemu zajęciu), ustalenie wysokości odszkodowania. Po uprawomocnieniu się decyzji Starosty, Prezydent wykonuje działania określone w planie dot. poprawy stanu środowiska na terenie ZPB „Boruta”. Po zrealizowaniu planu, Prezydent występuje do Starosty o dokonanie oceny wykonania tego planu. W przypadku stwierdzenia zgodności przeprowadzonych działań związanych z poprawą stanu środowiska z planem, starosta wydaje decyzję w sprawie zakończenia wykonania planu.

Jak wynika z powyższego, podjęcie wszelkich działań w celu poprawy stanu środowiska na terenie ZPB „Boruta”, znajduje się obecnie w gestii Prezydenta Miasta Zgierza.

Należy zauważyć, że Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi w dniu 15 września 2023 r., przy udziale przedstawicieli Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu oraz Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu, dokonali oględzin terenu byłych Zakładów ZPB „Boruta” S.A. w Zgierzu, tj.:

- składowiska odpadów przemysłowych przy ul. Miroszewskiej w Zgierzu – I kwatery (działki 273/1 – 273/38),
- „suchego” składowiska odpadów paleniskowych wraz z kwaterami na gipsy (działki 149/5-149/18) w Zgierzu.

W wyniku oględzin potwierdzono, że gromadzone odpady na ww. składowiskach stwarzają realne zagrożenie środowiska (gleby oraz wody). Na tzw. „suchym składowisku odpadów paleniskowych”, w związku ze zdeponowaniem odpadów komunalnych oraz z uwagi na charakter ww. odpadów, występuje wysokie ryzyko zaistnienia pożaru – na ww. terenie regularnie dochodzi do samozapłonów, tzw. „pożarów wgłębnych”.

Z uwagi na oddziaływanie pozakładowych składowisk odpadów w Zgierzu na środowisko, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 21 września (znak: WI.7023.8.43.2023.JuS) skierował wystąpienie do Prezydenta Miasta Zgierza, wskazując na konieczność przeprowadzenia niezwłocznej rekultywacji ww. terenów, celem zminimalizowania oddziaływania składowisk na glebę oraz środowisko wodne w ww. rejonie.

Zgodnie ze stanem na dzień 27.02.2024 r. Prezydent Miasta Zgierza nie złożył do Starosty Zgierskiego wniosku wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym tj. na terenie ZPB „Boruta”.

Ponadto w celu rozwiązania problemu niebezpiecznych składowisk przy Miroszewskiej, ul. Łukasińskiego i przy ul. Andrzeja Struga w ramach umowy Nr OR.602.6.578.2023 z dnia 26.07.2023r. zawartej pomiędzy Gminą Miasto Zgierz, a Siecią Badawczą Łukasiewicz – Łódzki Instytut Technologiczny, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 19/27 90-570 Łódź, wykonany został Raport stanowiący „Określenie wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów rekultywacji niezrekultywowanych składowisk odpadów, usytuowanych na nieruchomościach położonych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 (Obszar 1 i 2) oraz przy ul. Andrzeja Struga 30 (Obszar 3)”. Raport został zrealizowany ze środków pozyskanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG. W dokumencie przedstawiono informacje o ilości, rodzajach i właściwościach odpadów przewidzianych do składowania i składowanych. Oszacowano powierzchnie poszczególnych składowisk. Przedstawiono wyniki badań pobranych próbek wód z piezometrów oraz rzeki Bzury, odcieków na składowiskach i gleby. Wskazano i oceniono zagrożenia dla środowiska, uwzględniając przy tym wykorzystanie najnowszych technologii szybkiego reagowania na niekontrolowane emisje zanieczyszczeń. Zaproponowano narzędzia cyfrowe – czujniki do monitorowania składowiska odpadów.

Kolejnym obszarem raportu jest analiza ryzyka, w której określono możliwe zdarzenia prowadzące do strat materialnych, ludzkich i środowiskowych. Przedstawiono w związku z tym możliwe zagrożenia i różne scenariusze awaryjne.

Analiza wyników pozwoliła na wytypowanie metod unieszkodliwiania odpadów oraz do oszacowania kosztów i możliwych źródeł finansowania.

1. dla składowiska odpadów poprodukcyjnych, w tym niebezpiecznych zaproponowano metodę termicznego unieszkodliwiania odpadów lub technologię unieszkodliwiania odpadów przy zastosowaniu wielkokubaturowego, bezemisyjnego, podziemnego obiektu;
2. dla składowiska gipsów i popiołów zaproponowano usunięcie odpadów o morfologii zbliżonej do odpadów komunalnych, odpowiednie ukształtowanie wierzchowiny składowiska, zapewniające zerowy bilans wodny oraz rekultywację techniczną i biologiczną.
3. dla miejsca gromadzenia historycznych odpadów (składowisko "za Bzurą") zaproponowano metodę unieszkodliwiania zdeponowanych odpadów oraz skażonej gleby przy zastosowaniu metod termicznego przekształcania bądź zdeponowanie odpadów w wielkokubaturowym, bezemisyjnym, obiekcie podziemnym. Następnie poddanie oczyszczonego z odpadów terenu np. bioremediacji czy fitoremediacji pod kątem usunięcia pozostałości zanieczyszczeń organicznych, nieorganicznych i metali

ciężkich. Dopiero później byłoby możliwe zagospodarowanie terenu zgodnie z założeniami planu zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowe informacje znajdują się w Raporcie pod adresem:
<https://www.miasto.zgierz.pl/pl/content/miasto-zgierz-walczy-o-rekultywacje-skladowisk-poprzemyslowych-po-Borucie>

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. 2023, poz. 1719) Gmina Miasto Zgierz w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy ma obowiązek przekazać do WIOŚ w Łodzi informację dotyczącą wielkoobszarowego terenu zdegradowanego. Według danych [stan na dzień 05.03.2024 r.] Gmina Miasto Zgierz jest w trakcie opracowywania informacji, o których mowa w art. 3 ust. 11 ww. ustawy. Dodatkowo, w celu zgłoszenia potrzeby finansowania do właściwego podmiotu odpowiedzialnego za wdrażanie środków, Gmina Miasto Zgierz w celu ustalenia wartości zamówienia zwróciła się do kilku podmiotów z prośbą o oszacowanie ceny wykonania: kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym oraz planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym. Powyższe będzie stanowić podstawę do działań wymienionych w art. 18 ust.3 pkt 1-5 lub podmiotu wymienionego w art. 18 ust. 4. Dalsze działania następować będą w kolejności określonej w ww. ustawie pod warunkiem uzyskania ich finansowania³⁹.

Monitoring składowisk odpadów

W 2022 r. WIOŚ w Łodzi dokonał monitoringu składowisk odpadów zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego. Poniżej zestawiono wyniki pomiarów⁴⁰:

1. „Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne” Sp. z o.o. – Składowisko w Modłej

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- pomiary poziomu wód podziemnych: zmierzony poziom lustra wody w 5 piezometrach wahał się od 10,85 do 21,88 m p.p.t.,
- badania fizykochemiczne wód podziemnych: w pobranych próbach zbadano następujące parametry: odczyn, przewodność elektryczną właściwą, ogólny węgiel organiczny, sumę wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, cynk, ołów, kadm, miedź, chrom VI, rtęć oraz zawartość pestycydów. Zgodnie z przeprowadzoną analizą ww. badań, parametry wody podziemnej utrzymywały się na poziomie charakterystycznym dla dobrego stanu chemicznego wody,
- badania fizykochemiczne odcieków zakresie: odczyn, przewodność elektryczną właściwą, ogólny węgiel organiczny, sumę wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, cynk, ołów, kadm, miedź, chrom VI oraz rtęć. Wartości ww. parametrów nie zostały przekroczone względem posiadanego pozwolenia zintegrowanego,
- badania objętości odcieków: zgodnie z przedstawionymi wynikami, w 2022 r. łącznie powstało ok. 36 m³ wód odciekowych ze składowiska,

³⁹ Źródło: Gmina Miasto Zgierz, stan na dzień 05.03.2024 r.

⁴⁰ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierz

- badania składu i emisji gazu składowiskowego: przeprowadzono dla gazu spalane go w 2 pochodniach. Badania wykazały, że przy uwzględnionym przepływie objętościowym gazu równym 0,07 m³/h, łączna emisja metanu w 2022 r. wyniosła ok. 349 kg/rok, natomiast dwutlenku węgla – ok. 576 kg/rok,
- pomiary dobowych opadów atmosferycznych: roczna suma opadów w rejonie składowiska w Modlnej w 2022 r. wyniosła 566,93 mm. Miesiącem najbardziej obfitym w opad był lipiec (99,71 mm), a najbardziej suchym okazał się marzec (4,1 mm),
- badania struktury i składu odpadów: przeprowadzone badania uśrednionej próby odpadów pobranych na składowisku odpadów w Modlnej wykazały, że w ww. odpadach wyróżnić można dwie wyraźne frakcje odpadów, tj. I frakcja, poniżej 10mm, stanowiącej ok. 10,6% masy próbki oraz II frakcję, powyżej 10 mm, stanowiącą ok. 89,4% masy próbki. Frakcję II (>10mm) poddano dalszej analizie i wyselekcjonowano z niej nw. odpady: odpady spożywcze pochodzenia roślinnego (ok. 6,2%), tworzywa sztuczne (ok. 54,6%), papier i tektura (ok. 0,4%), tekstylia (ok. 4,9%), szkło (ok. 1,0%), metale (ok. 2,5%) oraz pozostałe odpady organiczne (ok. 9,2%) i mineralne (ok. 10,6%),
- pomiary kontroli osiadania powierzchni składowiska: w zależności od punktu pomiarowego, zanotowano nieznaczny przyrost wysokości (do 0,191m) spowodowany deponowaniem odpadów na czaszy składowiska lub niewielkie osiadanie masy zeskladowanych odpadów (do 0,061m),
- pomiary hałas: wykonane w 2 punktach pomiarowych.

Analiza powyższych badań nie wykazała przekroczeń względem posiadanego pozwolenia zintegrowanego.

2. PGE Energia Ciepła Spółka Akcyjna, Oddział Elektrociepłownia w Zgierzu – Składowisko odpadów paleniskowych w Zgierzu

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- badania składu wód podziemnych: badania wskazują na dobry stan chemiczny wód podziemnych w rejonie składowiska,
- pomiary poziomu zwierciadła wód podziemnych: poziom zwierciadła wód w piezometrach wahał się w zakresie od 2,5 do 6,7 m p.p.t.,
- badania osiadania składowiska: nie stwierdzono przekroczeń maksymalnych wysokości rzędnych.

W opracowaniu zawarto informację, iż nie stwierdzono obecności wód odciekowych w rowie opaskowym oraz wody nadosadowej, w związku z czym nie wykonano ww. pomiarów. Z uwagi na brak deponowania odpadów na składowisku nie prowadzi się oceny struktury i składu masy odpadów dostarczanych na składowisko.

Analiza powyższych badań nie wykazała naruszeń.

3. Zrekultywowane gminne składowisko odpadów w Parzęczewie

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- badanie emisji i składu gazu składowiskowego: zawartość metanu na poziomie 9,4 – 10,3%,
- pomiary poziomu lustra wód podziemnych: wysokość wody w piezometrach wahała się w przedziale 4,8 – 5,4 m p.p.t.,
- badania składu wód podziemnych: wykonano w zakresie: pH, przewodność elektryczna właściwa, BZT₅, ChZT₅, azotany, azotyny, ortofosforany, bor, ołów, kadm,

miedź, cynk, jon amonowy, chrom, rtęć, suma WWA, benzen, toluen, suma ksylenów, OWO.

Wykonane badania wykazały podwyższone poziomy azotanów, miedzi oraz ołowiu, co skutkuje zaklasyfikowaniem tych wód do IV oraz V klasy jakości wód (wody niezadowolającej oraz złej jakości). Wartości pozostałych parametrów utrzymywały się na poziomie charakterystycznym dla dobrego stanu chemicznego wody podziemnej. W przekazanym sprawozdaniu nie zawarto informacji dot. sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego, osiadania składowiska i stateczności zboczy oraz ilości i składu odcieków ze składowiska.

4. Zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Smolicach, gmina Stryków

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- pomiary poziomu wód podziemnych: poziom zwierciadła ww. wód wahał się w przedziale 9,75 – 13,45 m p.p.t.,
- badania skład wód podziemnych: wykonano w zakresie: pH, OWO, WWA, przewodność elektrolityczna właściwa, ołów, kadm, miedź, cynk, chrom, rtęć. Badania wskazują dobry stan chemiczny wód podziemnych.
- pomiary składu gazu składowiskowego: badany gaz charakteryzuje się wysoką zawartością tlenu (do 20,9%) przy niższym udziale dwutlenku węgla (<0,6%) i metanu (<0,3%). System odprowadzania gazu składowiskowego, zgodnie z badaniami, należy uznać za sprawny, jednakże wizja lokalna wykazała, iż jedna z 11 studzienek (studzienka S9) uległa zniszczeniu,
- pomiary osiadania powierzchni składowiska oraz stateczności zboczy: pomiary wykazały, iż nastąpiła zmiana wysokości poszczególnych punktów pomiarowych od - 0,04 m do 0,04 m. Pomiary stateczności zboczy wykazały jej stabilność (brak ruchów masowych skarp),
- pomiary opadu atmosferycznego: roczna suma opadów w 2022 r. wyniosła 606,4 mm. Największe opady zanotowano w lipcu 2022 r. – 123,2 mm, natomiast najmniejsze w marcu 2022 r. – 3,2 mm.

Analiza ww. badań nie wykazała negatywnego wpływu składowiska na środowisko w rejonie składowiska. W ramach rocznego monitoringu składowiska nie przekazano informacji dot. ewentualnych odcieków ze składowiska.

5. Zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Ziewanicach, gmina Głowno

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- pomiary składu gazu składowiskowego: stężenie tlenu w każdej z 3 studni odgazowującej wyniosło 20,8%, dwutlenku węgla <0,6% oraz metanu <0,3%. Zgodnie z przekazanym sprawozdaniem: „brak możliwości technicznych pomiaru prędkości przepływu gazu, w związku z czym nie obliczono prędkości objętościowej i emisji poszczególnych gazów”,
- badania wód odciekowych: wykonane w zakresie: pH, przewodność elektryczna właściwa, chrom (VI), rtęć, ogólny węgiel organiczny, kadm, miedź, ołów, cynk, suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Zgodnie z badaniami, w I półroczu pH wyniosło 6,8, przewodność 437 μ S/cm, OWO 10,4 mg/l oraz miedź 0,015 mg/l. Wartość pozostałych parametrów mieściła się poza dolnym zakresem pomiarowym metody. W II półroczu odcieki charakteryzowały się pH równym 7,2, przewodnością 586 μ S/cm, OWO 13,0 mg/l, miedzią 0,028 mg/l, ołowiem 0,0056 mg/l

oraz cynkiem 0,16 mg/l. Wartość pozostałych parametrów mieściła się poza dolnym zakresem pomiarowym metody.

- badania wód podziemnych: wykonane w zakresie: pH, przewodność elektryczna właściwa, chrom (VI), rtęć, ogólny węgiel organiczny, kadm, miedź, ołów, cynk, suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Zgodnie z wynikami, badane parametry wskazują na dobry stan chemiczny wód podziemnych, z wyjątkiem wody w piezometrze nr 5, w którym pH wody wskazuje na IV lub V klasę jakości wód podziemnych w ww. punkcie pomiarowym,

- pomiary poziomu lustra wody: poziom wody podziemnej w piezometrach wahał się od 1,3 do 3,0 m p.p.t.,
- pomiary wielkości przepływu wód powierzchniowych: wykonane w 3 punktach pomiarowych na rzece Mrodze. Wielkość przepływu wahała się od 12 960 do 15 984 m³/h.
- badania wód powierzchniowych: wykonane dla wody w rzece Mrodze w zakresie pH, przewodność elektryczna właściwa, chrom (VI), rtęć, ogólny węgiel organiczny, kadm, miedź, ołów, cynk oraz suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Zgodnie z opracowaniem, wartości metali oraz WWA mieściły się poza dolnym zakresem pomiarowym metody.

Analiza ww. badań nie wykazała negatywnego oddziaływania składowiska na środowisko wodne w rejonie ww. składowiska. W opracowaniu brak badań sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego, pomiarów objętości odcieków oraz oceny przebiegu osiadania powierzchni składowiska.

6. Składowiska na terenach byłych Zakładów Przemysłu Barwników Boruta S.A. w Zgierzu

W związku z problemami formalnoprawnymi ww. terenów oraz brakiem prowadzenia monitoringu składowisk przez zarządzającego składowiskami, WIOŚ w Łodzi nieprzerwanie od 2016 r., samodzielnie wykonuje co roku 2 serie poborów prób wody z piezometrów oraz rozlewisk przy stopie skarpy północnej kwatery I składowiska przy ul. Miroszewskiej w Zgierzu. Badania wody w 2022 r. wykazały podwyższone parametry chlorków oraz siarczanów.

7. „Wodociagi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o. – Składowisko w Zgierzu

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- badania składu wód podziemnych: uśrednione wyniki badań jakości wód podziemnych wykazały podwyższone wartości siarczanów w piezometrze nr 1 oraz nr 3 (S-6), co skutkuje zaklasyfikowaniem tych wód do IV klasy jakości wód (wody niezadowolającej jakości). Wartości pozostałych parametrów utrzymywały się na poziomie charakterystycznym dla dobrego / zadowolającego stanu chemicznego wody podziemnej,
- badania składu odcieków: stwierdzono przekroczenie wartości pH (w I, III oraz IV kwartale zmierzone pH wyniosło 7,8) w odniesieniu do przewidywanych wartości pH (7,1–7,7) ww. odcieków,
- pomiary poziomu cieczy nadosadowej: nie stwierdzono przekroczenia maksymalnej rzędnej składowania odpadów (187,905 m n.p.m.)
- pomiary ilości odcieków ze składowiska: średni roczny przepływ odcieków ze składowiska w 2022 r. wyniósł 0,15 m³/h,

- pomiary opadu atmosferycznego: suma rocznych opadów w 2022 r. wyniosła 565,7 mm. Największy opad – 101,4 mm zanotowano w sierpniu 2022 r., natomiast najmniejszy – 2,2 mm w marcu 2022 r.
- pomiary osiadania składowiska: wykonano w 8 punktach pomiarowych.

W opracowaniu zawarto informację, iż z uwagi na brak przepływu nie zmierzono ilości odcieków w opasce drenażowej.

W przekazanym do WIOŚ w Łodzi sprawozdaniu brak informacji dot. poziomu zwierciadła wód podziemnych oraz badań struktury i masy składowanych odpadów. Analiza ww. badań nie wykazała przekroczeń wartości dopuszczalnych, określonych w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym.

W trakcie prowadzonej obecnie kontroli WIOŚ w Łodzi w ww. Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji – Zgierz Sp. z o. o. w Zgierzu Spółka przedstawiła „ekspertyzę dot. konieczności wyposażenia laguny w instalację do ujmowania biogazu i zdolności biogazowej lagun mokrych”, wykonaną w 2021 r. Zgodnie z ww. opracowaniem, „pomiary powierzchniowe gazu przeprowadzone na terenie obiektu przez akredytowane laboratorium nie wykazały obecności gazu składowiskowego”. W związku z powyższym, z uwagi na brak emisji gazu składowiskowego, mimo deponowania odpadów biodegradowalnych, kontrolowane składowisko nie zostało wyposażone w instalację do ujmowania gazu składowiskowego, w związku z czym nie wykonuje badań składu i emisji gazu składowiskowego.

Zgodnie z art. 124 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1584 z późn. zm.) *zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany przekazywać wyniki monitoringu składowiska odpadów wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego po zakończeniu roku, którego te wyniki dotyczą.* Z uwagi na powyższe, w czasie sporządzania niniejszego dokumentu (pierwszy kwartał 2024 r.) nie wszyscy zarządzający składowiskami przekazali do WIOŚ w Łodzi wyniki monitoringu prowadzonego w 2023 r. Poniżej zestawiono wyniki pomiarów monitoringu prowadzonego w 2023 r. na terenie składowisk znajdujących się na terenie powiatu zgierskiego, będące w posiadaniu WIOŚ w Łodzi w pierwszym kwartale 2024 r.”

1. „Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne” Sp. z o.o. – Składowisko w Modlnej

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- pomiary poziomu wód podziemnych: zmierzony poziom lustra wody w 5 piezometrach wahał się od 10,74 do 21,87 m p.p.t.,
- badania fizykochemiczne wód podziemnych: w pobranych próbach zbadano następujące parametry: odczyn, przewodność elektryczną właściwą, ogólny węgiel organiczny, sumę wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, cynk, ołów, kadm, miedź, chrom VI, rtęć oraz zawartość pestycydów. Zgodnie z przeprowadzoną analizą ww. badań, parametry wody podziemnej utrzymywały się na poziomie charakterystycznym dla dobrego stanu chemicznego wody,
- badania fizykochemiczne odcieków zakresie: odczyn, przewodność elektryczną właściwą, ogólny węgiel organiczny, sumę wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, cynk, ołów, kadm, miedź, chrom VI oraz rtęć. Odciek przekroczył wartości dopuszczalne dla ścieków wprowadzanych do wód lub ziemi w zakresie ogólnego węgla organicznego w ciągu całego roku, jednak dla ścieków odprowadzanych do kanalizacji wartość dopuszczalna została uzależniona od

możliwości oczyszczalni, w związku z czym wartości liczbowej nie podano w rozporządzeniu,

- objętości odcieków: zgodnie z przedstawionymi wynikami, w 2023 r. łącznie powstało ok. 16,85 m³ wód odciekowych;
- badania składu i emisji gazu składowiskowego: przeprowadzono dla gazu spalanego w 2 pochodniach. Badania wykazały, że przy uwzględnionym przepływie objętościowym gazu równym 0,07 m³/h, łączna emisja metanu w 2023 r. wyniosła ok. 399 kg/rok, natomiast dwutlenku węgla – ok. 580 kg/rok,
- pomiary dobowych opadów atmosferycznych: roczna suma opadów w rejonie składowiska w Modlnej w 2023 r. wyniosła 641,17 mm. Miesiącem najbardziej obfitym w opad był październik (ok. 126 mm), a najbardziej suchym okazał się wrzesień (ok. 14 mm),
- badania struktury i składu odpadów: przeprowadzone badania uśrednionej próby odpadów pobranych na składowisku odpadów w Modlnej wykazały, że w ww. odpadach wyróżnić można dwie wyraźne frakcje odpadów, tj. I frakcja, poniżej 10mm, stanowiącej ok. 16,2% masy próbki oraz II frakcję, powyżej 10 mm, stanowiącą ok. 83,8% masy próbki. Frakcję II (>10mm) poddano dalszej analizie i wyselekcjonowano z niej nw. odpady: odpady spożywcze pochodzenia roślinnego (ok. 3,6%), tworzywa sztuczne (ok. 52,8%), tekstylia (ok. 2,1%), szkło (ok. 0,5%), metale (ok. 1,9%) oraz pozostałe odpady organiczne (ok. 11,3%) i mineralne (ok. 11,6%),
- pomiary kontroli osiadania powierzchni składowiska: pomiary wysokościowe na składowisku nie wykazały osiadania jego powierzchni,
- pomiary hałasu: wykonane w 2 punktach pomiarowych nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu do środowiska.

2. PGE Energia Ciepła Spółka Akcyjna, Oddział Elektrociepłownia w Zgierzu – Składowisko odpadów paleniskowych w Zgierzu

W ramach monitoringu składowiska kontrolowano:

1. stan obwałowań zbiornika osadu – uszkodzeń na skarpie osadnika nie stwierdzono;
2. Rów opaskowy zbiornika – obecności wód odciekowych w rowie opaskowym nie stwierdzono;
3. Poziom lustra wody nadosadowej – brak wody nadosadowej;
4. stan zabezpieczeń ostworów piezometrycznych nr (1; 2; 3; 4;) - nie stwierdzono naruszenia zabezpieczeń otworów piezometrycznych (zamknięte na kłódkę);
5. Stan instalacji do ciągłego monitoringu osadnika – ocena struktury i składu masy składowiska odpadu pod kątem zgodności z pozwoleniem jest zgodna z instrukcją „Prowadzenia składowiska odpadów paleniskowych w PGE Energia ciepła S.A. Oddział w Zgierzu”;
6. Kompletność tablic oznakowania terenu – teren oznakowany;

Pobrane próbki wody we wszystkich otworach piezometrycznych wykazały dobry stan wód podziemnych.

3. Zrekułtywowane składowisko odpadów komunalnych w Smolicach, gmina Stryków

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- pomiary poziomu wód podziemnych: poziom zwierciadła ww. wód wahał się w przedziale 9,85 –13,40 m p.p.t.,

- badania skład wód podziemnych: wykonano w zakresie: pH, OWO, WWA, przewodność elektrolityczna właściwa, ołów, kadm, miedź, cynk, chrom, rtęć. Badania wskazują dobry stan chemiczny wód podziemnych, I i II klasa jakości wód.
- pomiary składu gazu składowiskowego: badany gaz charakteryzuje się wysoką zawartością tlenu (20,8%) przy niskim (poniżej granicy oznaczalności) udziale dwutlenku węgla i metanu. System odprowadzania gazu składowiskowego, zgodnie z badaniami, należy uznać za sprawny, jednakże wizja lokalna wykazała, iż jedna z 11 studzienek (studzienka S9) uległa zniszczeniu. Pozostałe studzienki są stabilnie osadzone w podłożu;
- pomiary osiadania powierzchni składowiska oraz stateczności zboczy: pomiary wykazały, iż nastąpiła zmiana wysokości poszczególnych punktów pomiarowych od - 0,01 m do 0,05 m. Pomiary stateczności zboczy wykazały jej stabilność (brak ruchów masowych skarp),
- pomiary opadu atmosferycznego: roczna suma opadów w 2023 r. wyniosła 747,6 mm. Największe opady zanotowano w sierpniu 2023 r. – 115,6 mm, natomiast najmniejsze we wrześniu 2023 r. – 11,0 mm.

Analiza ww. badań nie wykazała negatywnego wpływu składowiska na środowisko w rejonie składowiska. W ramach rocznego monitoringu składowiska nie przekazano informacji dot. ewentualnych odcieków ze składowiska.

4. Składowiska na terenach byłych Zakładów Przemysłu Barwników Boruta S.A. w Zgierzu

W związku z problemami formalnoprawnymi ww. terenów oraz brakiem prowadzenia monitoringu składowisk przez zarządzającego składowiskami, WIOŚ w Łodzi nieprzerwanie od 2016 r., samodzielnie wykonuje co roku 2 serie poborów prób wody z piezometrów oraz rozlewisk przy stopie skarpy północnej kwatery I składowiska przy ul. Miroszewskiej w Zgierzu. Badania wody w 2023 r. wykazały podwyższone parametry chlorków oraz siarczanów.

5. Zrekultywowane gminne składowisko odpadów w Parzęczewie

W ramach monitoringu składowiska wykonano:

- badanie emisji i składu gazu składowiskowego: stężenie metanu na poziomie 9,1 – 10,1%, stężenie dwutlenku węgla – 5,4-7,8%, stężenie tlenu węgla – 0,09-0,15%, stężenie wodoru – 0,07-0,11%, stężenie tlenu – 14,6-17,9%, stężenie azotu – 49,6-53,1%;
- pomiary poziomu lustra wód podziemnych: wysokość wody w piezometrach wahała się w przedziale 4,6 – 5,5 m p.p.t.,
- badania składu wód podziemnych: wykonano w zakresie: pH, przewodność elektryczna właściwa, BZT₅, ChZT₅, azotany, azotyny, ortofosforany, bor, ołów, kadm, miedź, cynk, jon amonowy, chrom, rtęć, suma WWA, benzen, toluen, suma ksylenów, OWO.

Wykonane badania wykazały podwyższone poziomy azotanów, miedzi oraz ołowiu, co skutkuje zaklasyfikowaniem tych wód do IV oraz V klasy jakości wód (wody niezadowolającej oraz złej jakości). Wartości pozostałych parametrów utrzymywały się na poziomie charakterystycznym dla dobrego stanu chemicznego wody podziemnej. W przekazanym sprawozdaniu nie zawarto informacji dot. sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego, osiadania składowiska i stateczności zboczy oraz ilości i składu odcieków ze składowiska.

6.8.5. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu zgierskiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych. Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu zgierskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

Uchwalone Programy usuwania azbestu gmin powiatu zgierskiego:

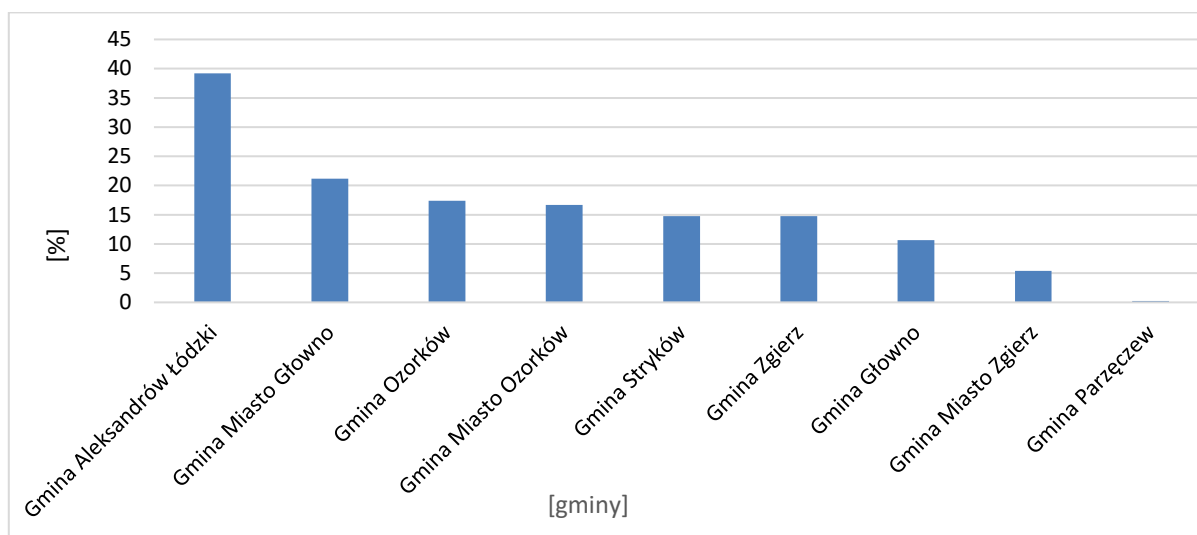
- Program usuwania azbestu dla Gminy Aleksandrów Łódzki 2021-2032;
- Program usuwania azbestu z terenu gminy Ozorków na lata 2017-2022 z perspektywą do roku 2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stryków na lata 2018-2032;
- Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Zgierza;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Zgierz na lata 2016-2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Ozorków na lata 2023-2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Parzęczew na lata 2016. – 2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Głowno;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Głowno na lata 2015-2032.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu zgierskiego przedstawia tabela nr 65, a na rysunku nr 42 przedstawiono procentową ilość wyrobów azbestowych, które przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu).

Tabela 65. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu zgierskiego.

Jednostka terytorialna	Ilość azbestu		
	Zinwentaryzowanego [kg]	Unieszkodliwionego [kg]	Pozostałego do unieszkodliwienia [kg]
Powiat	33 939 394	4 779 848	29 159 546
Gmina Aleksandrów Łódzki	3 310 435	1 296 732	2 013 703
Gmina Miasto Głowno	956 182	202 479	753 703
Gmina Głowno	7 372 881	784 960	6 587 921
Gmina Miasto Ozorków	542 568	90 592	451 976
Gmina Ozorków	2 773 444	482 984	2 290 460
Gmina Parzęczew	4 091 772	8 921	4 082 851
Gmina Stryków	7 847 158	1 160 136	6 687 022
Gmina Miasto Zgierz	3 052 619	164 724	2 887 895
Gmina Zgierz	3 992 336	588 321	3 404 016

źródło: bazaazbestowa.gov.pl, stan na 11.01.2024 r.

Rysunek 42. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 11.01.2024 r.

Zgodnie z powyższymi danymi, na terenie powiatu zgierskiego dotychczas usunięto ok. 14% zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest. Najwięcej, chociaż w dalszym ciągu jest to mniej niż 50% usunięto w gminie Aleksandrów Łódzki.

W ostatnich latach WFOŚiGW w Łodzi udzielał dotacji na działania związane z utylizacją wyrobów azbestowych. Tabela nr 66 przedstawia liczbę umów zawartych pomiędzy osobami fizycznymi, a Funduszem na dofinansowania usuwania azbestu zawarte w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2023 r. wraz z przypisaną kwotą wsparcia.

Tabela 66. Program dla przedsiębiorstw w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

2021		2022		2023	
Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota podpisanych umów [zł]
13	71 790,00	14	42 736,00	19	51 780,00

źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Zgodnie z Bazą Azbestową, na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowane jest jedno składowisko odpadów, na którym znajdują się wyroby azbestowe w Zgierzu. Składowisko o nazwie EKO-BORUTA Sp. z.o.o. Zgierz zostało zamknięte w 2005 r.

6.9. Zasoby geologiczne

6.9.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 2. Wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 4. Podziemnego składowania odpadów,
 5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:

ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 3 ustawy:

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

W tabeli nr 67 zestawiono obowiązujące koncesje na wydobywanie kopalin wydanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego na wydobywanie kopalin ze złóż w powiecie zgierskim. Tabela nr 68 przedstawia wykaz obowiązujących koncesji wydanych przez Starostę Powiatu Zgierskiego na obszarze analizowanego powiatu.

Tabela 67. Koncesje wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na wydobywanie kopalin na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Podmiot	Nazwa Złoża	Położenie złoża objętego koncesją
1.	Rosiński Logistics Filip Rosiński z siedzibą przy ul. Akacyjnej 5a, 98-220 Zduńska Wola	Bądków	Bądków dz. nr 110/2, 125/2, 129/2, gm. Zgierz
2.	ŻWIR-MAX, Firma Przemysław Skupiński z siedzibą w Dąbrówce Strumiany, ul. Pogodna 37	Dąbrówka Strumiany V	Dąbrówka Strumiany dz. nr 69,70,79, gm. Zgierz
3.	ALWIKOR” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Gdańska 47 bud. E, 90-729 Łódź	Ignacew IV	Ignacew Rozlazły dz. nr 167, 198/1, 198/2, 198/3, gm. Parzęczew
4.	Bogdan Płóciennik, prowadzący działalność gospodarczą pn.: Bogdan Płóciennik z siedzibą w m. Karolew, 95-070 Aleksandrów Łódzki,	Karolew III	Karolew dz. nr 52, gm. Aleksandrów Łódzki
5.	Zakład Eksploatacji Kruszywa Naturalnego Katarzyna Krzewina z siedzibą przy ul. Międzynarodowej 50A, lok. 40, 03-922 Warszawa	Kiełmina II	Kiełmina dz. nr 123, 124, 125/2, gm. Stryków
6.	Krzysztof Ciesielski, Dz. nr 77, 95-010 Stryków	Kiełmina III	Kiełmina dz. nr 229, gm. Stryków
7.	Zakład Eksploatacji Kruszywa Naturalnego Katarzyna Krzewina z siedzibą przy ul. Międzynarodowej 50A, lok. 40, 03-922 Warszawa	Leonardów VI	Obręb Józefów, dz. nr 129/3, 129/4, gm. Zgierz
8.	Firma ZU-ULA Michał Bratus z siedzibą przy ul. Szczawińskiej 83, 95-100 Zgierz	Lorenki	Lorenki dz. nr 12, 13, 15, 17, 18, gm. Zgierz
9.	ALWIKOR” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Gdańskiej 47 bud. E, 90-729 Łódź	Mariampol	Mariampol dz. nr 101, gm. Parzęczew
10.	AL PLANT Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Złotej 7 lok. 18, 00-019 Warszawa	Mariampol I	Mariampol, cz. dz. 99, gm. Parzęczew
11.	"BRUKAR" Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Brukowej 11 91-341 Łódź	Skórka I	Skórka dz. nr 85/1, gm. Parzęczew
12.	Józef Polasiński działający pod firmą Wydobywanie Żwiru i Piasku Józef Polasiński z siedzibą w Dąbrówce Strumiany, 95-100 Zgierz, ul. Pogodna 87	Strumiany II	Dąbrówka Strumiany dz. nr 25, 27/5, gm. Zgierz
13.	Jacek Stańczyk prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Jacek” PPHU Jacek Stańczyk z siedzibą w Jeżewo 80, 95-001 Biąła.	Szczawin I	Szczawin Kolonia dz. nr 435/1, gm. Zgierz
14.	MEGA KOPALNIA S.C. Tomasz Pacześ, Sebastian Głowacki, Paweł Klucha z siedzibą przy ul. Wiskickiej 25A, 93-623 Łódź	Szczawin Kolonia	Szczawin dz. nr 384/3, 387/3, 388/3, 389/3, 392/3, 396/2, 397, 398, 399, 400, gm. Zgierz
15.	"BUDOKOP" Wiesław Fornalczyk z siedzibą w m. Wytrzysszczki 11a, 95-045 Parzęczew	Tkaczewska Góra	Tkaczewska Góra dz. nr 127/1, gm. Parzęczew
16.	Wiktor Szpakowski prowadzący działalność pod firmą Kopalnia Piasku, Transport Ciężarowy, Montaż Urządzeń Elektronicznych z siedzibą w m. Tymianka 83, 95-010 Stryków	Tymianka IV	Tymianka dz. nr 250, 251/2, 252/3, gm. Stryków
17.	FAMILIADOM Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Sacharowej 89 lok. 59, 92 – 517 Łódź	Wiktorów III	Wiktorów dz. nr 60/2, 61/2, 62/2, gm. Zgierz
18.	„KRUSZ-BET” Zakład Kruszenia Kamienia i Betonu Przemysław Nowacki z siedzibą w m. Zelgoszcz 29, 95-010 Stryków	Zelgoszcz VI	Zelgoszcz dz. nr 240/2, gm. Stryków
19.	Zbigniew Zawadzki prowadzący działalność pod nazwą „Cegielnia Dąbrówka” Zbigniew Zawadzki z siedzibą w Dąbrówce Strumiany, ul. Cegielniana 6, 95-100 Zgierz	Kiełmina IV	Kiełmina dz. 50/1,50/2, gm. Stryków

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na dzień: 15.12.2023 r., <https://bip.lodzkie.pl/departament-geodezji-kartografii-i-geologii/udzielanie-koncesji-na-wydobywanie-kopalin-ze-z%C5%82%C3%B3%C5%BC>, dostęp: 01.02.2024 r.

Tabela 68. Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na wydobywanie kopalin na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Podmiot	Nazwa Złoża	Położenie złoża objętego koncesją
1.	Familiadom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi ul. Sacharowa 89 lok. 59	Kotowice IIIA	Kotowice dz. nr. 4, Gmina Zgierz
2.	Familiadom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi ul. Sacharowa 89 lok. 59	Karolew IV	Karolew dz. nr 49, gm. gm. Aleksandrów Łódzki
3.	Wiesław Fornalczyk prowadzący działalność gospodarczą pn. „BUDOKOP Wiesław Fornalczyk” z siedzibą w m. Wytryszczki 11a, 95-045 Parzęczew	Ignacew II	Ignacew Folwarczny dz. nr 66 i 68, gm. Parzęczew
4.	Marek Kłodaś prowadzący działalność gospodarczą pn. „Rosanów Kopalnia Kruszywa naturalnego Marek Kłodaś” z siedzibą w Zgierzu, Plac Targowy 8/10	Rosanów	Rosanów dz. nr 715, 716 i 717, gm. Zgierz
5.	Zbigniew Zawadzki prowadzący działalność gospodarczą pn. Zbigniew Zawadzki „Cegielnia Dąbrówka”, z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Cegielniana 6, 95-100 Zgierz	Dąbrówka Strumiany III	Dąbrówka Strumiany dz. nr 290/2, 44/7, 44/13, 44/16, gm. Zgierz
6.	Grzegorz Karolak prowadzący działalność gospodarczą pn. P.H.U. Budokar Grzegorz Karolak z siedzibą w Łagiewnikach Nowych, ul. Smardzewska 37 A	Gołaszyny I	Ignacew Folwarczny, dz. nr 72 i 73, gm. Parzęczew
7.	Wiesław Polasiński, prowadzący działalność gospodarczą pn. WIKPOL Wiesław Polasiński z siedzibą w m. Dąbrówka Strumiany, ul. Pogodna 112, 95-100 Zgierz	Szczawin	Szczawin-Kolonia dz. nr 679, gm. Zgierz
8.	Sławomir Lange prowadzący działalność gospodarczą pn. „Kopalnia Piasku Bibianów IV Sławomir Lange”, z siedzibą w m. Bibianów, 95-045 Parzęczew	Bibianów IV	Bibianów dz. nr 100, 101, 102, 103, 104, 105 i 106, gm. Parzęczew
9.	Mariusz Fandrych prowadzący działalność gospodarczą pn. PPHU Marfand z siedzibą w m. Kowalewice 54, 95-045 Parzęczew	Celestynów IX	Celestynów dz. nr 69, 86/3, 87/3, gm. Ozorków
10.	Piotr Fandrych prowadzący działalność gospodarczą pn. „Żwirownia – Transport Ciężarowy” – Piotr Fandrych z siedzibą w m. Celestynów 12, 95-035 Ozorków	Celestynów X	Celestynów dz. nr 86/2 i 87/2, gm. Ozorków
11.	Sławomir Bartczak prowadzący działalność gospodarczą pn. „Żwir u Sławka” z siedzibą w Celestynowie 9, gmina Ozorków	Celestynów XI	Celestynów dz. nr 82, gm. Ozorków
12.	BRUKAR Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi, ul. Brukowa 11, 91-341 Łódź	Bibianów V	Bibianów dz. nr 298/1 i 56/1, gm. Parzęczew
13.	„JUNIKOST – T.A.A. JUŻWICCY” Sp. j. z siedzibą w m. Dąbrówka Wielka, ul. Przylesie 1/3, 95-100 Zgierz	Rosanów II	Rosanów dz. nr 695, gm. Zgierz
14.	Marzena Kurtasińska, prowadząca działalność gospodarczą pn. „AGRO-FLORYDA” s.c. K.E.J.M Kurtasińscy Marzena Kurtasińska z siedzibą w m. Mariampol 14, 95-045 Parzęczew	Florentynów V	Florentynów dz. nr 5/5, gm. Parzęczew
15.	AL PLANT Sp. z o.o. z siedzibą w m. Księstwo 1, 95-070 Aleksandrów Łódzki	Ignacew V	Ignacew Rozlazły dz. nr 29, gm. Parzęczew
16.	Familiadom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi ul. Sacharowa 89 lok. 59	Kotowice VI	Kotowice dz. nr 1/2, gm. Zgierz
17.	Andrzej Chojnacki, prowadzący działalność gospodarczą pn.: KOPALNIA PIASKU. TRANSPORT Andrzej Chojnacki z siedzibą przy ul. Mickiewicza 42, 95-045 Parzęczew	Ignacew VII	Ignacew Folwarczny dz. nr 63/1, gm. Parzęczew
18.	Marzena Kurtasińska, prowadząca działalność gospodarczą pn. „AGRO-FLORYDA” s.c. K.E.J.M Kurtasińscy Marzena Kurtasińska z siedzibą w m. Mariampol 14, 95-045 Parzęczew	Florentynów V	Florentynów dz. nr 25 i 27, gm. Parzęczew
19.	Michał Laszkiewicz, prowadzący działalność gospodarczą pn. ELDORADO – Michał Laszkiewicz z siedzibą w Ozorkowie, przy ul. Liściastej 26	Bibianów III	Bibianów dz. nr 52/4 i 53/1, gm. Parzęczew

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na dzień 21.11.2023 r.

6.9.2. Stan aktualny zasobów geologicznych

Nad gipsowo-ilastą czapą wysadu solnego na powierzchni 1 746,77 ha zalega krasowe złoża węgla brunatnego „Rogóźno”. Występują w nim dwa pokłady węgla brunatnego: dolny (oligoceniński) o średniej miąższości 17 m i górny (mioceński) o średniej miąższości 16 m. Oba pokłady (o łącznej średniej miąższości 35 m) rozdzielone są serią piaszczystą o miąższości około 75 m. Jest to węgiel energetyczny o wysokiej zawartości siarki. W formie wysadu w złożu Rogóźno występują również cechsztyńskie sole kamienne na powierzchni 2 102,12 ha⁴¹. W tabeli nr 69 przedstawiono złoża kopalin występujące na terenie powiatu zgierskiego, a rysunek nr 43 prezentuje wszystkie złoża z podziałem na rodzaj kopaliny.

Tabela 69. Złoża kopalin występujące na terenie powiatu zgierskiego.

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Powierzchnia złoża [ha]	Kopalina wg Nkz
1.	Adamów	złożo rozpoznane szczegółowo	25,12	Złoża kopalin ceglarskich
2.	Albinów	eksploatacja złoża zaniechana	1,90	Złoża piasków budowlanych
3.	Bądków	złożo rozpoznane szczegółowo	20,31	Złoża piasków budowlanych
4.	Bibianów	złożo rozpoznane wstępnie	21,07	Złoża piasków przem. materiałów wapienno-piaskowych (silikatowych)
5.	Bibianów III	eksploatacja złoża zaniechana	1,60	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
6.	Bibianów IV	złożo eksploatowane okresowo	2,00	Złoża piasków budowlanych
7.	Bibianów V	złożo zagospodarowane	2,00	Złoża piasków budowlanych
8.	Celestynów IV	eksploatacja złoża zaniechana	2,00	Złoża piasków budowlanych
9.	Celestynów IX	złożo zagospodarowane	2,00	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
10.	Celestynów VIII	złożo rozpoznane szczegółowo	1,15	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
11.	Celestynów X	złożo zagospodarowane	1,31	Złoża piasków budowlanych
12.	Celestynów XI	złożo zagospodarowane	1,95	Złoża piasków budowlanych
13.	Ciężków	eksploatacja złoża zaniechana	3,36	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
14.	Ciężków II	złożo rozpoznane szczegółowo	1,86	Złoża piasków budowlanych
15.	Ciosny	złożo rozpoznane szczegółowo	1,69	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
16.	Dąbrówka Strumiany III	złożo zagospodarowane	2,00	Złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych
17.	Dąbrówka Strumiany V	złożo zagospodarowane	4,41	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
18.	Dąbrówka Strumiany VI	złożo rozpoznane szczegółowo	1,44	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
19.	Florentynów V	złożo eksploatowane okresowo	1,76	Złoża piasków budowlanych
20.	Florentynów VI	złożo zagospodarowane	2,00	Złoża piasków budowlanych
21.	Gołaszyny	eksploatacja zaniechana	1,97	Złoża piasków poza piaskami szklarskim

⁴¹ Źródło: PIG-BIP OBJAŚNIENIA DO MAPY GEOŚRODOWISKOWEJ POLSKI arkusz ZGIERZ

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Powierzchnia złoża [ha]	Kopalina wg Nkz
22.	Gołaszyny I	złoże eksploatowane okresowo	1,88	b.d.
23.	Grabiszew	eksploatacja zaniechana	0,55	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
24.	Grabiszew II	eksploatacja zaniechana	0,39	Złoża piasków budowlanych
25.	Ignacew II	złoże zagospodarowane	b.d.	Złoża piasków budowlanych
26.	Ignacew III	złoże zagospodarowane	1,98	Złoża piasków budowlanych
27.	Ignacew IV	złoże eksploatowane okresowo	6,02	Złoża piasków budowlanych
28.	Ignacew V	złoże eksploatowane okresowo	0,90	Złoża piasków budowlanych
29.	Ignacew VII	złoże zagospodarowane	2,00	Złoża piasków budowlanych
30.	Kalinów	eksploatacja złoża zaniechana	2,89	Złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych
31.	Karolew	eksploatacja złoża zaniechana	7,29	Złoża piasków budowlanych
32.	Karolew III	złoże zagospodarowane	1,56	Złoża piasków budowlanych
33.	Karolew IV	złoże eksploatowane okresowo	0,39	Złoża piasków budowlanych
34.	Karolew V	złoże rozpoznane szczegółowo	1,24	Złoża piasków budowlanych
35.	Kielmina II	złoże zagospodarowane	5,68	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
36.	Kielmina III	złoże zagospodarowane	2,58	Złoża piasków budowlanych
37.	Kielmina IV	eksploatacja złoża zaniechana	3,96	Złoża piasków budowlanych
38.	Kotowice	eksploatacja złoża zaniechana	0,97	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
39.	Kotowice	Wody mineralne	10,00*	-
40.	Kotowice IIIA	eksploatacja złoża zaniechana	1,42	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
41.	Kotowice V	eksploatacja złoża zaniechana	2,00	Złoża piasków budowlanych
42.	Kotowice VI	złoże zagospodarowane	1,14	Złoża piasków budowlanych
43.	Kotowice VII	złoże rozpoznane szczegółowo	2,57	Złoża piasków budowlanych
44.	Koźle	eksploatacja złoża zaniechana	2,73	Złoża piasków budowlanych
45.	Leonardów VI	złoże zagospodarowane	7,41	Złoża piasków budowlanych
46.	Lorenki	złoże rozpoznane szczegółowo	5,41	Złoża piasków budowlanych
47.	Mariampol	złoże eksploatowane okresowo	2,00	Złoża piasków budowlanych
48.	Mariampol I	złoże eksploatowane okresowo	2,00	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
49.	Nakielnica	złoże rozpoznane szczegółowo	0,38	Złoża piasków budowlanych
50.	Nowostawy Górne	złoże rozpoznane szczegółowo	1,17	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
51.	Parzęczew I	eksploatacja złoża zaniechana	10,61	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi
52.	Parzęczew III	eksploatacja złoża zaniechana	2,00	Złoża piasków budowlanych
53.	Piaskowice	złoże rozpoznane szczegółowo	34,87	Złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Powierzchnia złoża [ha]	Kopalina wg Nkz
54.	Piaskowice	złoże rozpoznane szczegółowo	1,71	Złóża kopalin ceglarskich
55.	Proboszczewice	złoże rozpoznane szczegółowo	6,69	Złóża piasków budowlanych
56.	Rąbień	złoże rozpoznane szczegółowo	2,41	Złóża piasków przem. materiałów wapienno-piaskowych (silikatowych)
57.	Rogóźno	złoże rozpoznane wstępnie	2 102,00	Złóża soli kamiennej
58.	Rogóźno	złoże rozpoznane wstępnie	1 860,07	Złóża węgla brunatnych energetycznych
59.	Rogóźno szac.	złoże o zasobach prognostycznych	99 999,99	b.d.
60.	Rosanów	złoże zagospodarowane	2,84	Złóża piasków budowlanych
61.	Rosanów I	złoże rozpoznane szczegółowo	1,86	Złóża piasków budowlanych
62.	Rosanów II	złoże zagospodarowane	1,92	Złóża piasków budowlanych
63.	Sierpów	złoże rozpoznane szczegółowo	14,72	Złóża kopalin ilastych do produkcji łupkoprytu i glinoporytu
64.	Skórka	złoże rozpoznane szczegółowo	1,59	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
65.	Skórka I	złoże zagospodarowane	1,76	Złóża piasków budowlanych
66.	Strumiany II	złoże zagospodarowane	3,82	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
67.	Stryków	eksploatacja złoża zaniechana	15,96	Złóża kopalin ceglarskich
68.	Szczawin	złoże zagospodarowane	1,54	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
69.	Szczawin I	złoże eksploatowane okresowo	3,87	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
70.	Szczawin III	złoże rozpoznane szczegółowo	1,00	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
71.	Szczawin Kolonia	złoże zagospodarowane	5,69	Złóża piasków budowlanych
72.	Tkaczewska Góra	złoże zagospodarowane	5,92	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
73.	Tymianka IV	złoże zagospodarowane	10,20	Złóża piasków budowlanych
74.	Wiktorów II	złoże rozpoznane szczegółowo	3,12	Złóża piasków budowlanych
75.	Wiktorów III	złoże rozpoznane szczegółowo	1,92	Złóża piasków budowlanych
76.	Wiktorów IV	złoże rozpoznane szczegółowo	5,00	Złóża piasków budowlanych
77.	Wola Branicka	złoże rozpoznane szczegółowo	3,35	b.d.
78.	Wyskoki	eksploatacja złoża zaniechana	14,92	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
79.	Wyskoki I	złoże rozpoznane szczegółowo	24,90	Złóża piasków budowlanych
80.	Zelgoszcz	złoże rozpoznane szczegółowo	1,44	Złóża piasków budowlanych
81.	Zelgoszcz VI	złoże zagospodarowane	2,56	Złóża piasków budowlanych
82.	Zelgoszcz VII	złoże rozpoznane szczegółowo	1,39	Złóża piasków budowlanych
Złóża skreślone z bilansu zasobów				
83.	Adolfów	skreślone z bilansu	1,40	Złóża piasków budowlanych

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

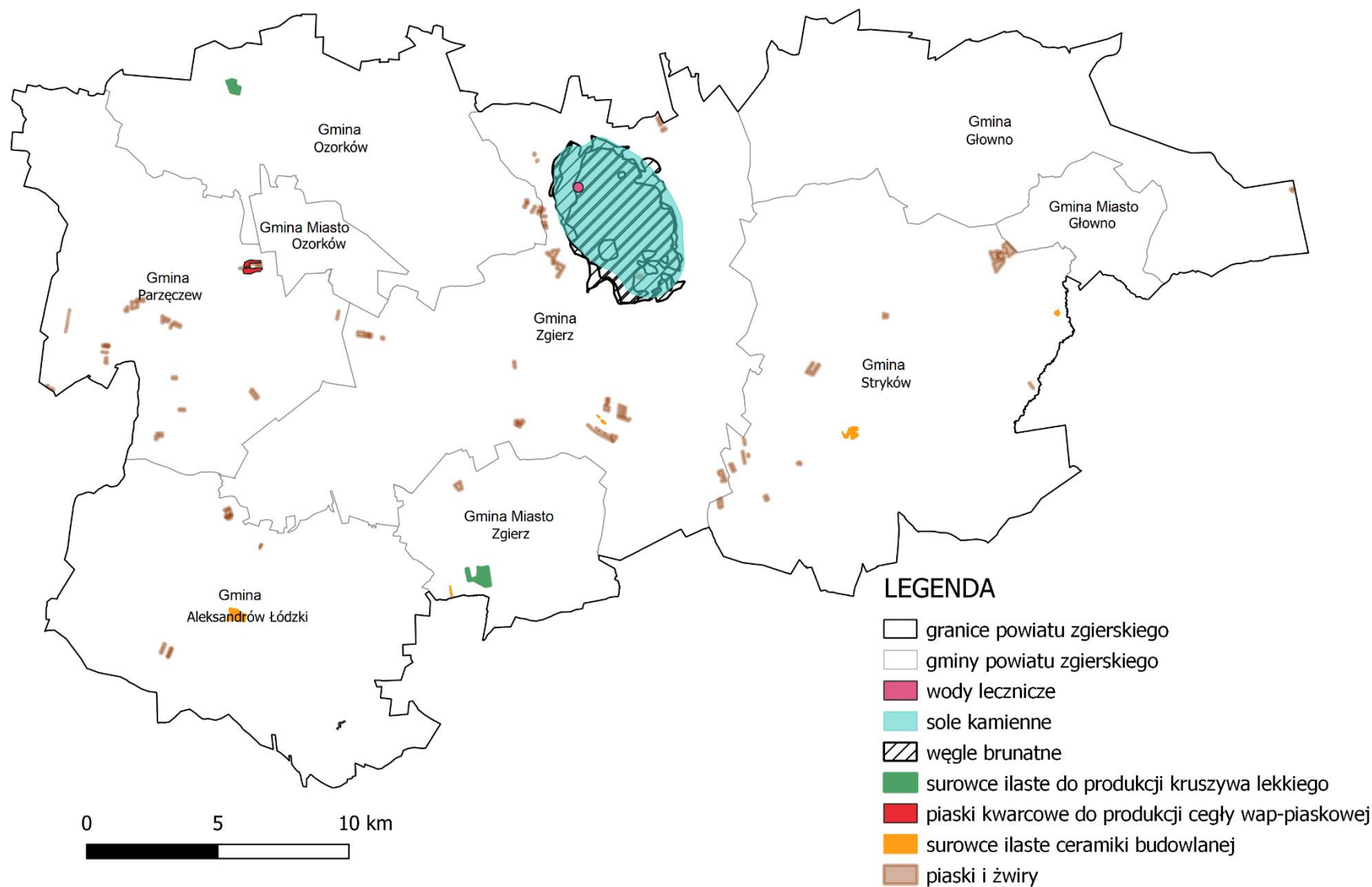
Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Powierzchnia złoża [ha]	Kopalina wg Nkz
84.	Bibianów I	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
85.	Bibianów II	skreślone z bilansu	1,56	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
86.	Borówka	skreślone z bilansu	6,41	Złóża kopalin ilastych do produkcji łupkoprytu i glinoporytu
87.	Celestynów I	skreślone z bilansu	0,38	Złóża piasków budowlanych
88.	Celestynów II	skreślone z bilansu	0,17	Złóża piasków budowlanych
89.	Celestynów V	skreślone z bilansu	1,37	Złóża piasków budowlanych
90.	Celestynów VI	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków budowlanych
91.	Celestynów VII	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków budowlanych
92.	Celestynów-Kotowice	skreślone z bilansu	1,81	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
93.	Ciężków I	skreślone z bilansu	1,97	Złóża piasków budowlanych
94.	Ciosny I	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków budowlanych
95.	Dąbrówka	skreślone z bilansu	1,07	Złóża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych
96.	Dąbrówka Strumiany I	skreślone z bilansu	2,00	Złóża kopalin ceglarskich
97.	Dąbrówka Strumiany II	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
98.	Dąbrówka Strumiany IV	skreślone z bilansu	6,33	Złóża piasków budowlanych
99.	Dąbrówka Wielka	skreślone z bilansu	99 999,99	b.d.
100.	Dąbrówka Wielka	skreślone z bilansu	1,21	Złóża piasków budowlanych
101.	Dobra	skreślone z bilansu	4,20	Złóża piasków budowlanych
102.	Emilia	skreślone z bilansu	0,85	Złóża piasków budowlanych
103.	Florentynów I	skreślone z bilansu	1,51	Złóża piasków budowlanych
104.	Florentynów II	skreślone z bilansu	1,90	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
105.	Florentynów III	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
106.	Florentynów IV	skreślone z bilansu	1,56	Złóża piasków budowlanych
107.	Ignacew	skreślone z bilansu	1,96	Złóża piasków budowlanych
108.	Ignacew I	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
109.	Ignacew VI	skreślone z bilansu	1,35	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
110.	Jasionka	skreślone z bilansu	1,95	Złóża piasków budowlanych
111.	Józefów	skreślone z bilansu	8,18	Złóża piasków budowlanych
112.	Kalinów I	skreślone z bilansu	1,99	Złóża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych
113.	Karolew II	skreślone z bilansu	0,94	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
114.	Kiełmina	skreślone z bilansu	1,00	Złóża kopalin ceglarskich
115.	Kiełmina I	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
116.	Kotowice II	skreślone z bilansu	2,18	Złóża piasków budowlanych
117.	Kotowice IIA	skreślone z bilansu	1,73	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
118.	Kotowice III	skreślone z bilansu	1,32	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
119.	Kotowice IV	skreślone z bilansu	1,90	Złóża piasków budowlanych
120.	Kowalewice	skreślone z bilansu	1,48	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
121.	Leonardów I	skreślone z bilansu	1,90	Złóża piasków budowlanych
122.	Leonardów III	skreślone z bilansu	1,03	Złóża piasków budowlanych

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Powierzchnia złoża [ha]	Kopalina wg Nkz
123.	Leonardów IV	skreślone z bilansu	2,34	Złóża piasków budowlanych
124.	Leonardów V	skreślone z bilansu	6,15	Złóża piasków budowlanych
125.	Mariampol II	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków budowlanych
126.	Parzęczew	skreślone z bilansu	1,81	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
127.	Parzęczew II	skreślone z bilansu	1,70	Złóża piasków budowlanych
128.	Parzęczew IV	skreślone z bilansu	0,74	Złóża piasków budowlanych
129.	Słowik	skreślone z bilansu	0,20	Złóża piasków budowlanych
130.	Słowik I	skreślone z bilansu	3,47	Złóża piasków budowlanych
131.	Solca Wielka	skreślone z bilansu	95,00	b.d.
132.	Sosnowiec	skreślone z bilansu	4,49	Złóża kopalin ceglarskich
133.	Strumiany	skreślone z bilansu	3,44	Złóża piasków budowlanych
134.	Szczawin II	skreślone z bilansu	3,78	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
135.	Tymianka	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
136.	Tymianka I	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
137.	Tymianka II	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
138.	Tymianka III	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
139.	Wiktorów I	skreślone z bilansu	0,00	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi
140.	Wilanów	skreślone z bilansu	11,60	Złóża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych
141.	Zelgoszcz I	skreślone z bilansu	5,78	Złóża piasków budowlanych
142.	Zelgoszcz II	skreślone z bilansu	4,92	Złóża piasków budowlanych
143.	Zelgoszcz III	skreślone z bilansu	1,99	Złóża piasków budowlanych
144.	Zelgoszcz IV	skreślone z bilansu	2,00	Złóża piasków budowlanych
145.	Zelgoszcz IX	skreślone z bilansu	0,62	Złóża piasków budowlanych
146.	Zelgoszcz V	skreślone z bilansu	1,18	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)
147.	Zelgoszcz VIII	skreślone z bilansu	0,42	Złóża piasków poza piaskami szklarskimi

*m³/h

źródło: geoportal.pgi.gov.pl, stan na dzień 14.12.2023 r.

Rysunek 43. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Systemu Midas

Łącznie, w roku 2022 wydobyto 317 tysięcy ton kopalin, z czego ponad 99% stanowiło wydobyte piasków i żwirów. Tabela nr 70 przedstawia wydobyte kopalin ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego w 2022 r.

Tabela 70. Złóża znajdujące się na terenie powiatu zgierskiego, na których terenie w 2022 roku prowadzono eksploatację kopalin.

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t] w 2022 roku
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Piaski i żwiry				
1.	Bibianów V	197	-	27
2.	Celestynów IX	103	-	7
3.	Celestynów X	244	-	8
4.	Celestynów XI	415	-	10
5.	Dąbrówka Strumiany III	75	-	2
6.	Dąbrówka Strumiany V	415	415	4
7.	Florentynów VI	tylko pozabilansowe	-	24
8.	Ignacew II	104	-	1
9.	Ignacew III	221	-	4
10.	Ignacew VII	353	-	8
11.	Karolew III	99	99	0
12.	Kielmina II	192	184	12
13.	Kielmina III	98	98	12
14.	Kotowice VI	270	-	0
15.	Leonardów VI	2 137	1930	47
16.	Rosanów	393	-	4
17.	Rosanów II	231	-	19
18.	Skórka I	379	379	1
19.	Strumiany II	616	616	4
20.	Szczawin	352	-	2
21.	Szczawin Kolonia	1 208	1 208	29
22.	Tkaczewska Góra	603	579	27
23.	Tymianka IV	465	465	44
24.	Zelgoszcz IX	-	-	10
25.	Zelgoszcz VI	773	773	10
Surowce ilaste ceramiki budowlanej				
26.	Dąbrówka Strumiany III	133	-	1

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2022 r.

W ramach realizowanych zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), związanych ze sprawowaniem nadzoru i kontroli nad ruchem zakładów górniczych wydobywających kopalinę ze złóż, w ostatnich latach pracownicy Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach przeprowadzili na terenie powiatu zgierskiego kontrole. W 2021 r. została przeprowadzona jedna taka kontrola, następnie dwie w 2022 r. Żadna z nich nie wykazała nieprawidłowości. Nie przeprowadzono powyższych działań w 2023 r.⁴²

⁴² Źródło: Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach, stan na 30.11.2023 r.

6.10. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 2380 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

6.10.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu zgierskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - Dąbrowa Grotnicka;
 - Słone Łąki w Pełczyskach;
 - Silne Błota;
 - Szczypiorniak i Kowaliki;
 - Grądy nad Lindą;
- Rezerваты Przyrody:
 - Ciosny;
 - Zabrzeźnia;
 - Torfowisko Rąbień;
 - Struga Dobieszkowska;
 - Dąbrowa Grotnicka;
 - Grądy nad Moszczenicą;
 - Grądy nad Lindą;
- Parki Krajobrazowe:
 - Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich;
- Stanowisko dokumentacyjne:
 - Odslonięcie geologiczne w Niesułkowie Kolonii;
- Użytki ekologiczne – 25 użytków;
- Pomniki przyrody – 221 szt.

Ogółem, obszary prawnie chronione zajmują 3,2% powierzchni powiatu zgierskiego [GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.]. Powierzchnie poszczególnych rodzajów form ochrony przyrody przedstawiono w tabeli nr 71.

Tabela 71. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu zgierskiego [ha].

	2021	2022
ogółem	2 715,96	2 715,49
rezerwy przyrody	309,36	308,89
parki krajobrazowe razem	2 390,00	2 390,00
rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	37,65	37,65
użytki ekologiczne	54,15	54,15
stanowiska dokumentacyjne	0,10	0,10

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r.

Obszary Natura 2000

Dąbrowa Grotnicka

Siedlisko należy do najcenniejszych stanowisk, tego zanikającego typu siedliska leśnego w centralnej Polsce. O ich wartości decyduje bogate florystycznie runo z udziałem gatunków ciepłolubnych przywiązanych tylko do tego siedliska. W najlepiej zachowanym płacie w północno-wschodniej części rezerwatu drzewostan buduje dąb bezszypułkowy, a pojedynczo występują sosna zwyczajna i brzoza brodawkowata. Runo typowej, dobrze wykształconej dąbrowy ma charakter heterogeniczny i jest niezwykle bogate w gatunki, z różnych grup ekologicznych - ciepłolubnych lasów, okrajków, muraw kserotermicznych oraz łąk. W centralnej części rezerwatu stwierdzono uboga postać dąbrowy świetlistej, określona jako postać z kostrzewą owczą. Panuje tu drzewostan dębu bezszypułkowego, z udziałem brzozy brodawkowatej i sosny. Znacząca jest rola mchów szczególnie rokitnika pospolitego *Plurozium schreberi* oraz płonnika strojnego *Polytrichum formosum*. Spośród roślin zielnych, poza pospolitą kostrzewą owczą, licznie występują: trzcinnik leśny, pszeniec zwyczajny, kokoryczka wonna, kosmatka owłosiona, gorysz pagórkowy, jastrzębiec leśny, jastrzębiec baldaszkowaty.⁴³ Powierzchnia obszaru wynosi 101,03 ha i został wyznaczony w Polsce w 2022 r. Zlokalizowany jest całkowicie w gminie Zgierz. Podstawowe informacje na temat obszaru zawarto w tabeli nr 72.

Tabela 72. Obszar Natura 2000 Dąbrowa Grotnicka.

Nazwa	Dąbrowa Grotnicka
Kod obszaru	PLH100001
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia w Polsce	08.12.2022
Powierzchnia [ha]	101,03
Powiaty	zgierski
Gminy	Zgierz
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)
plan zadań ochrony albo plan ochrony	TAK

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

⁴³Źródło: Standardowy formularz danych PLH100001

Słone Łąki w Pełczyskach

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach jest położony w pobliżu Ozorkowa, na wschód od zabudowy wsi Pełczyska. Najlepiej zachowane płaty siedliska - śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary, znajdują się tu w obniżeniu terenu, dolinie niewielkiej rzeki Sierpówki (Kanału Sierpowego), która jest lewobrzeżnym dopływem Bzury. Obecność słonych źródeł występujących na omawianym obszarze determinuje jego budowa geologiczna. W okolicy Ozorkowa i Łęczycy obecne są wysady soli cechsztyńskiej, które wydostają się na powierzchnię ziemi w postaci słonych wód lokalnie zasalających gleby. Śródlądowe słone łąki i pastwiska są siedliskami priorytetowymi, bardzo rzadko występującymi w skali kraju, jak i całej Europy. Ostoja „Słone Łąki w Pełczyskach” jest jednym z niewielu miejsc w Polsce, na którym zachowały się zbiorowiska typowe dla śródlądowych solnisk z rzędu *Glauco-Puccinellietalia*. Siedlisko w Pełczyskach utworzyło się na terenach naturalnie zasolonych.⁴⁴ Powierzchnia obszaru wynosi 37,03 ha i został wyznaczony w Polsce w 2023 r. Swoim zasięgiem w powiecie zgierskim obejmuje gminy Ozorków oraz Parzęczew. Podstawowe informacje temat obszaru zawarto w tabeli nr 73.

Tabela 73. Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach.

Nazwa	Słone Łąki w Pełczyskach
Kod obszaru	PLH100029
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia w Polsce	09.05.2023
Powierzchnia [ha]	37,03
Powiaty	zgierski
gminy	Ozorków, Parzęczew
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
Ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony	NIE

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Silne Błota

Jest to ważne w regionie miejsce godowania i żerowania płazów. Licznie występuje tu m.in. traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Dla obydwu gatunków jest jednym z cenniejszych stanowisk w okolicach Łodzi. Jako pozostałość po torfowisku wysokim, w charakterystycznym dla regionu układzie z kompleksem wydym śródlądowych, obszar od kilkudziesięciu lat proponowany do ochrony rezerwatowej, później jako zespół przyrodniczo - krajobrazowy. Lokalnie - ważna ostoja ptactwa wodno-błotnego, zarówno jako miejsce lęgu: m.in. bąka, bączka, żurawia, błotniaka stawowego; żerowania: m.in. bielika, bociana czarnego i białego jak i miejsce postoju w trakcie wędrówek. Cenny obiekt dydaktyczno - naukowy, zarówno dla biologów, przyrodników, geomorfologów, ale także jako pamiątka

⁴⁴Źródło: Standardowy formularz danych PLH100029

lokalnego zwyczaju eksploatacji torfu.⁴⁵ Powierzchnia obszaru wynosi 67,37 ha i został wyznaczony w Polsce w 2022 r. Swoim zasięgiem obejmuje gminy Zgierz oraz Piątek (powiat łęczycki). Podstawowe informacje temat obszaru zawarto w tabeli nr 74.

Tabela 74. Obszar Natura 2000 Silne Błota.

Nazwa	Silne Błota
Kod obszaru	PLH100032
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia w Polsce	17.02.2022
Powierzchnia [ha]	67,37
Powiaty	łęczycki, zgierski
gminy	Zgierz, Piątek
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
Ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony	NIE

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Szczypiorniak i Kowaliki

Bogata mozaika siedlisk leśnych - od trudnodostępnych olsów poprzez świeże bory aż po fragmenty młodników oraz naturalne zbiorniki wodne z dobrze rozwiniętym litoralem są doskonałym środowiskiem życia płazów - występują tutaj licznie m.in. traszka grzebieniasta i kumak niziny. Dla obu gatunków jest to jedno z cenniejszych stanowisk w regionie. Jeziora położone w głębi lasu są stosunkowo rzadko odwiedzane przez ludzi, dzięki czemu stanowią również ostoję innych zwierząt - zwłaszcza ptaków wodno-błotnych.⁴⁶ Powierzchnia obszaru wynosi 28,54 ha i został wyznaczony w Polsce w 2022 r. Swoim zasięgiem w powiecie obejmuje gminę Stryków. Podstawowe informacje temat obszaru zawarto w tabeli nr 75.

Tabela 75. Obszar Natura 2000 Szczypiorniak i Kowaliki.

Nazwa	Szczypiorniak i Kowaliki
Kod obszaru	PLH100033
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia w Polsce	24.02.2022
Powierzchnia [ha]	28,54
Powiaty	zgierski
gminy	Stryków
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 19 lipca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Szczypiorniak i Kowaliki PLH100033
Ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony	NIE

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.07.2023 r.

⁴⁵ Źródło: Standardowy formularz danych PLH100032

⁴⁶ Źródło: Standardowy formularz danych PLH100033

Grądy nad Lindą

Występujący w obszarze na znacznych powierzchniach las dębowo-grabowo-lipowy, tj. grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* tworzą trzy zbiorowiska: grąd niski (wilgotny), typowy i wysoki (trzcinnikowy). O wysokim stopniu zachowania grądów w rezerwacie świadczy m.in. liczna obecność (30 gatunków) drzew i krzewów w jego fitocenozach, komplet gatunków grądowych właściwych naturalnym lasom liściastym, wiek drzewostanu (150 lat) oraz obecność przestoi dębowych. *Tilio-Carpinetum stachyetosum sylvaticae* zajmują w rezerwacie wąskie przestrzenie w strefie kontaktowej pomiędzy zbiorowiskami łągu i grądu typowego.⁴⁷ Powierzchnia obszaru wynosi 54,92 ha i został wyznaczony w Polsce w 2017 r. Swoim zasięgiem w powiecie zgierskim obejmuje gminę Zgierz. Podstawowe informacje temat obszaru zawarto w tabeli nr 76.

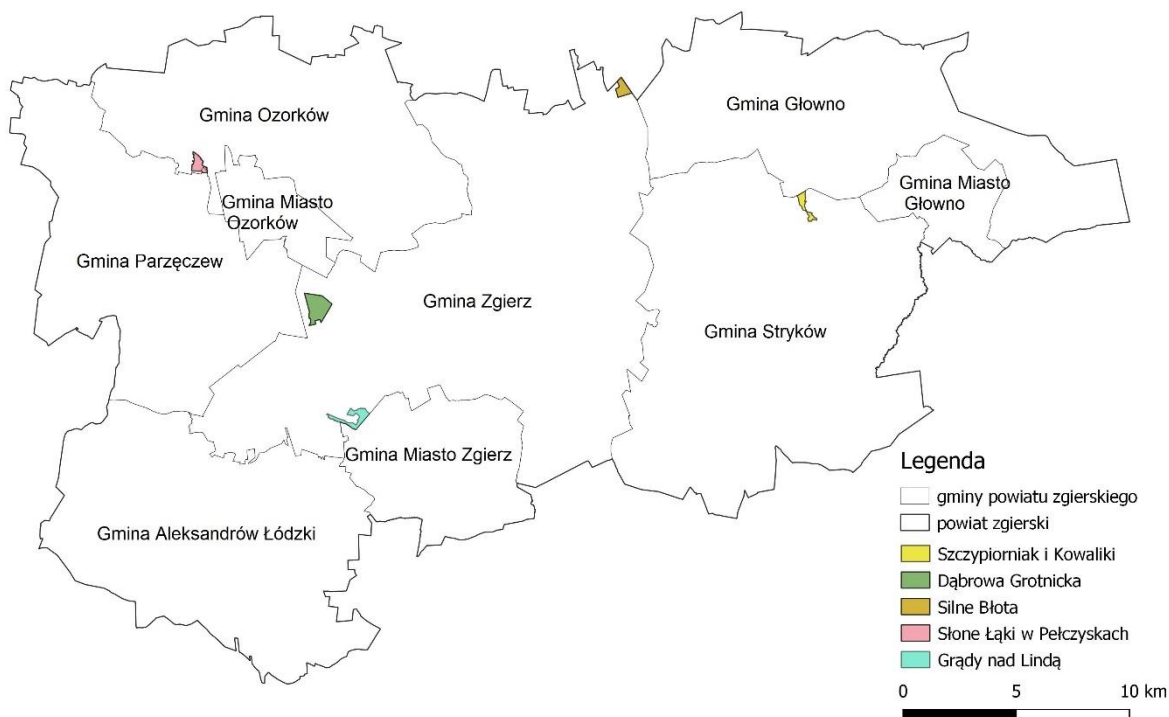
Tabela 76. Obszar Natura 2000 Grądy nad Lindą

Nazwa	Grądy nad Lindą
Kod obszaru	PLH100022
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia w Polsce	25.04.2017
Powierzchnia [ha]	54,92
Powiaty	zgierski
gminy	Zgierz
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
Ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony	TAK

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.07.2023 r.

Lokalizacje wymienionych obszarów Natura 2000 względem terenu powiatu zgierskiego przedstawiono na rysunku nr 44.

⁴⁷ Źródło: Standardowy formularz danych PLH100022

Rysunek 44. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Plan Zadań Ochronnych (PZO)

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi dla ochrony których, zostały utworzone obszary sieci Natura2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń. Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat, obejmuje on m.in.

- opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- cele działań ochronnych;
- określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 ze zmianami).

Projekty planów zadań ochronnych i wydawane na ich podstawie projekty zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych, opracowywane były w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski*, były zamieszczane na platformie informacyjno – komunikacyjnej.

Dla Obszaru Natura 2000 Dąbrowa Grotnicka ustanowiono następujące plany zadań ochronnych: Zarządzenie Nr 31/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Dąbrowa Grotnicka" (Dz. Urz. Woj. Łódź poz. 3525).

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka”.

Dla Obszaru Natura 2000 Grądy nad Lindą ustanowiono następujący plan zadań ochronnych: Zarządzenie Nr 33/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Grądy nad Lindą" (Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 3527).

Rezerwaty Przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Rezerwaty przyrody na terenie powiatu zgierskiego zobrazowano na rysunku nr 45.

Ciosny

Celem ochrony rezerwatu *Ciosny* jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych oraz krajobrazowych naturalnego skupiska okazałych jałowców pospolitych (*Juniperus communis*) rosnących na śródlądowych wydmach. Jego powierzchnia zajmuje 2,37 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Ciosny* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 77.

Tabela 77. Rezerwat przyrody Ciosny.

Nazwa	Ciosny
Data uznania	1972-02-29
Powierzchnia [ha]	2,37
Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ rezerwatu	florystyczny
Podtyp rezerwatu	krzewów i drzew
Typ ekosystemu	wydmowy
Podtyp ekosystemu	wydm śródlądowych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1971 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Gmina	Zgierz
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Zabrzeźnia

Celem ochrony rezerwatu *Zabrzeźnia* jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych grądu z udziałem jodły przy północnej granicy jej zasięgu. Jego powierzchnia zajmuje 27,62 ha. Podstawowe informacje dotyczące *rezerwatu przyrody Zabrzeźnia* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 78.

Tabela 78. Rezerwat przyrody Zabrzeźnia.

Nazwa	Zabrzeźnia
Data uznania	1984-08-01
Powierzchnia [ha]	27,62
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów wyżynnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lipca 1984 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Gmina	Miasto Głowno
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Torfowisko Rąbień

Celem ochrony rezerwatu *Torfowisko Rąbień* jest zachowanie torfowiska wysokiego ze zróżnicowaną roślinnością. Jego powierzchnia zajmuje 42,43 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Torfowisko Rąbień* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 79.

Tabela 79. Rezerwat przyrody Torfowisko Rąbień.

Nazwa	Torfowisko Rąbień
Data uznania	1988-02-15
Powierzchnia [ha]	42,43
Rodzaj rezerwatu	torfowiskowy
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk nieleśnych
Typ ekosystemu	torfowiskowy (bagienny)
Podtyp ekosystemu	torfowisk wysokich
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 18 stycznia 1988 r.
Gmina	Aleksandrów Łódzki
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Struga Dobieszkowska

Celem ochrony rezerwatu *Struga Dobieszkowska* jest zachowanie torfowiska wysokiego ze zróżnicowaną roślinnością. Jego powierzchnia zajmuje 37,65 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Struga Dobieszkowska* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 80.

Tabela 80. Rezerwat przyrody Struga Dobieszkowska.

Nazwa	Struga Dobieszkowska
Data uznania	1990-08-29
Powierzchnia [ha]	37,65
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów mieszanych nizinnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody.
Gmina	Stryków
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Dąbrowa Grotnicka

Celem ochrony rezerwatu *Dąbrowa Grotnicka* jest zachowanie torfowiska wysokiego ze zróżnicowaną roślinnością. Jego powierzchnia zajmuje 100,47 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Dąbrowa Grotnicka* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 81.

Tabela 81. Rezerwat przyrody Dąbrowa Grotnicka.

Nazwa	Dąbrowa Grotnicka
Data uznania	1990-08-29
Powierzchnia [ha]	100,47
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów mieszanych nizinnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody
Gmina	Zgierz
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Zarządzenie nr 31/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka” Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka” Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 24 stycznia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka”

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Grądy nad Moszczenicą

Celem ochrony rezerwatu *Grądy nad Moszczenicą* jest zachowanie torfowiska wysokiego ze zróżnicowaną roślinnością. Jego powierzchnia zajmuje 42,14 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Grądy nad Moszczenicą* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 82.

Tabela 82. Rezerwat przyrody Grądy nad Moszczenicą.

Nazwa	Grądy nad Moszczenicą
Data uznania	1994-07-13
Powierzchnia [ha]	42,14
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów nizinnych

Nazwa	Grądy nad Moszczenicą
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13.06.1994 r.
Gmina	Zgierz
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Grądy nad Lindą

Celem ochrony rezerwatu *Grądy nad Lindą* jest zachowanie torfowiska wysokiego ze zróżnicowaną roślinnością. Jego powierzchnia zajmuje 55,83 ha. Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody *Grądy nad Lindą* występującego na terenie powiatu zgierskiego zostały przedstawione w tabeli nr 83.

Tabela 83. Rezerwat przyrody Grądy nad Lindą.

Nazwa	Grądy nad Lindą
Data uznania	1997-09-23
Powierzchnia [ha]	55,83
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów nizinnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Gmina	Zgierz
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Zarządzenie Nr 33/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Grądy nad Lindą" Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Grądy nad Lindą” Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 24 stycznia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Grądy nad Lindą”

źródło: crfop.gdos.gov.pl, stan na 20.12.2023 r.

Parki Krajobrazowe

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju (art. 16 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Parki krajobrazowe na terenie powiatu zgierskiego zobrazowano na rysunku nr 45.

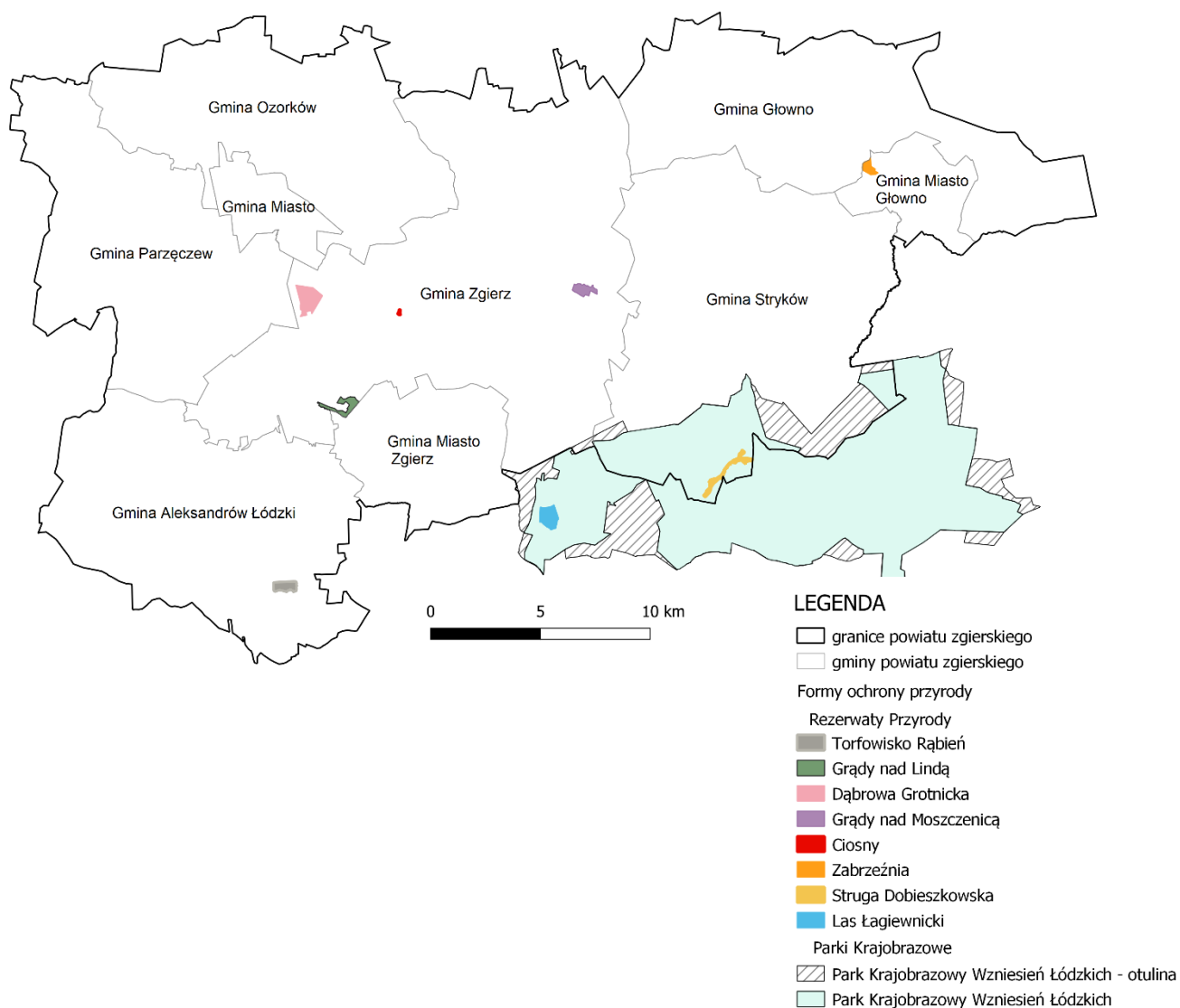
Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich

Na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowany jest Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich. Całkowita powierzchnia parku wynosi 11 580,00. Podstawowe informacje dotyczące parku zostały przedstawione w tabeli nr 84.

Tabela 84. Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich.

Nazwa	Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich
Powiaty	brzeziński, zgierski, Łódź, łódzki wschodni
Gminy	Dmosin, Brzeziny, Zgierz, Brzeziny, Nowosolna, Stryków, Łódź
Data wyznaczenia	1996-12-31
Powierzchnia [ha]	11 580,00
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996, w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich
Plan ochrony	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKWŁ

źródło: CRFOP, data dostępu: 20.12.2023 r.

Rysunek 45. Park Krajobrazowy oraz Rezerваты Przyrody na terenie powiatu zgierskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez RDOŚ

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płyty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania się lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie powiatu zgierskiego znajduje się 25 użytków ekologicznych, które według danych GUS zajmują na obszarze powiatu powierzchnię 54,15 ha (na dzień 31.12.2022 r.). Występuje łącznie 19 bagien oraz 6 naturalnych zbiorników wodnych. Wszystkie użytki utworzono 4 września 2001 r. Rozporządzeniem Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Zestawienie użytków ekologicznych w powiecie prezentuje tabela nr 85.

Tabela 85. Użytki ekologiczne na terenie powiatu zgierskiego.

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Wartość przyrodnicza	Gmina
naturalny zbiornik wodny	1.10	zbiornik wodny z rozpoczęcia sukcesją wtórną	Stary Adamów, działka nr 233, Gmina Aleksandrów Łódzki
bagno	0.38	teren porośnięty roślinnością typową dla przekształconych zbiorowisk bagiennych i moczarów, min.: żurawina błotna, bagno zwyczajne	Karolew, działka nr 104, Gmina Aleksandrów Łódzki
bagno	0.63	teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Krzywiec, działka nr 327/1, Gmina Aleksandrów Łódzki
bagno	0.10	teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Karolew, działka nr 172, Gmina Aleksandrów Łódzki
bagno	0.06	teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Karolew, działka nr 174, Gmina Aleksandrów Łódzki
naturalny zbiornik wodny	1.07	zbiornik wodny z rozpoczęcia sukcesją wtórną	Stary Adamów, działki nr 232/1, 226, Gmina Aleksandrów Łódzki
naturalny zbiornik wodny	0.24	zbiornik wodny z rozpoczęcia naturalną sukcesją wtórną	G-2, działka nr 2/6 Gmina Miasto Głowno
bagno	5.53	teren położony przy rzece Morga, podmokły, okresowo zalewany porośnięty roślinnością bagienną	G-13, działka nr 13/2, 13/1, Gmina Miasto Głowno
bagno	6.71	teren obejmujący dolinę rzeki Mrożycy, w części zalany przez cały rok, pozostała część podmokła, porośnięty roślinnością bagienną i torfiastą	G-10, działka nr 22, Kalinów, działka nr 362, Gmina Miasto Głowno Gmina Stryków
naturalny zbiornik wodny	10,46	zbiornik wodny, podmokła łąka okresowo zalewana, przylegająca bezpośrednio do zbiornika	Wola Błędowa, działka nr 1000, Domaradzyn, działka nr 629, Gmina Głowno Gmina Stryków
bagno	0.56	teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną,	obręb 130, działka nr 246, Gmina Miasto Zgierz

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Wartość przyrodnicza	Gmina
		porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych, okresowo zalewany	
bagno	0.46	teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszystą typową dla moczarów i bagien min.: torfowce	Skotniki, działka nr 207, oddz. 7f, Gmina Ozorków
bagno	0.33	teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszystą typową dla moczarów i bagien min.: torfowce	Skotniki, działka nr 114, Sokolniki oddz. 8d, Gmina Ozorków
bagno	2.38	teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszystą typową dla moczarów i bagien min.: torfowce	Skotniki, działka nr 114, Sokolniki oddz. 8f, Gmina Ozorków
bagno	0.40	teren porośnięty roślinnością trawiastą i mszystą typową dla moczarów i bagien min.: torfowce	Skotniki, działka nr 114, Sokolniki oddz. 12m, Gmina Ozorków
bagno	3.69	teren podmokły, okresowo zalewany przez rz. Bzurę, występują ślady żerowania bobrów	obręb Leśmierz (w akcie Sokolniki), działka nr 58, Sokolniki oddz. 15 a, 15 b, 15 c, Gmina Ozorków
naturalny zbiornik wodny	9.05	zbiornik wodny, teren podmokły okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Wola Błędowa, działka nr 1000, Gmina Stryków
torfowisko	1.28	teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną i stanowi zarastające torfowisko z licznymi gat. torfów i mchów	Ciołek, działka nr 476, Gmina Stryków
bagno	0.50	teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Grotniki, działka nr 900/1, Gmina Zgierz
bagno	0.23	teren położony przy rzece Moszczenica, podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną	Wola Branicka, działka nr 145, Gmina Zgierz
bagno	0.41	teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną, porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych	Grotniki, działka nr 278, Gmina Zgierz
naturalny zbiornik wodny	0.75	zbiornik wodny z rozpoczętą naturalną sukcesją wtórną.	Grotniki, działki nr 277, 278, Gmina Zgierz
bagno	0.60	teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną, porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych	Grotniki, działka nr 278, Gmina Zgierz
bagno	0.40	teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną, porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych	Grotniki, działka nr 278, 111, Gmina Zgierz
bagno	1.00	teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną, porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych	Skotniki, działka nr 291, Gmina Zgierz

źródło: CRFOP, S, Dtan na 22.01.2024 r.

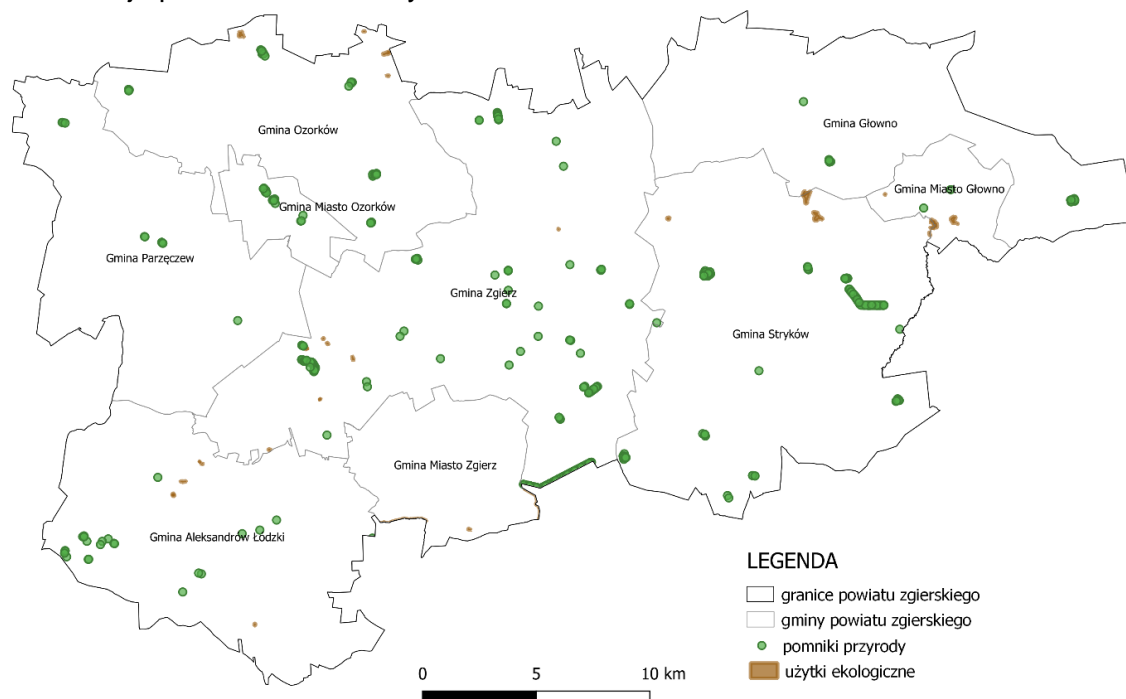
Lokalizację użytków ekologicznych przedstawiono na rysunku nr 46.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowanych jest 221 pomników przyrody⁴⁸. W latach 2020-2022 ilość ta była niezmienna. Występują one w 8 gminach powiatu, na terenie gminy miasta Zgierza nie występują pomniki przyrody. Najwięcej tych obiektów zlokalizowanych jest w gminie Stryków (59 szt.). Wszystkie pomniki są drzewami, gdzie dominuje lipa drobnolistna (*Tilia cordata*). Do pozostałych gatunków drzew należą: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*; Dąb szypułkowy - *Quercus robur*; Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior*; Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - *Aesculus hippocastanum*. Do rzadszych gatunków drzew występujących pojedynczo w powiecie zalicza się: Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea*; Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus*; Klon pospolity (Klon zwyczajny) - *Acer platanoides*; Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos*; Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielny) - *Ginkgo biloba*; Modrzew europejski - *Larix decidua*; Olsza czarna - *Alnus glutinosa*; Platan klonolistny - *Platanus xacerifolia* (*Platanus xhispanica*); Sosna - *Pinus sp*; Topola biała - *Populus alba*; Tulipanowiec amerykański - *Liriodendron tulipifera*; Wiąz szypułkowy - *Ulmus laevis* (*Ulmus pedunculata*, *Ulmus effusa*); Żywotnik zachodni - *Thuja occidentalis*.

Ich lokalizację przedstawiono na rysunku nr 46.

Rysunek 46. Rozmieszczenie użytków ekologicznych oraz pomników przyrody na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

⁴⁸Źródło: CRFOP

Stanowisko dokumentacyjne

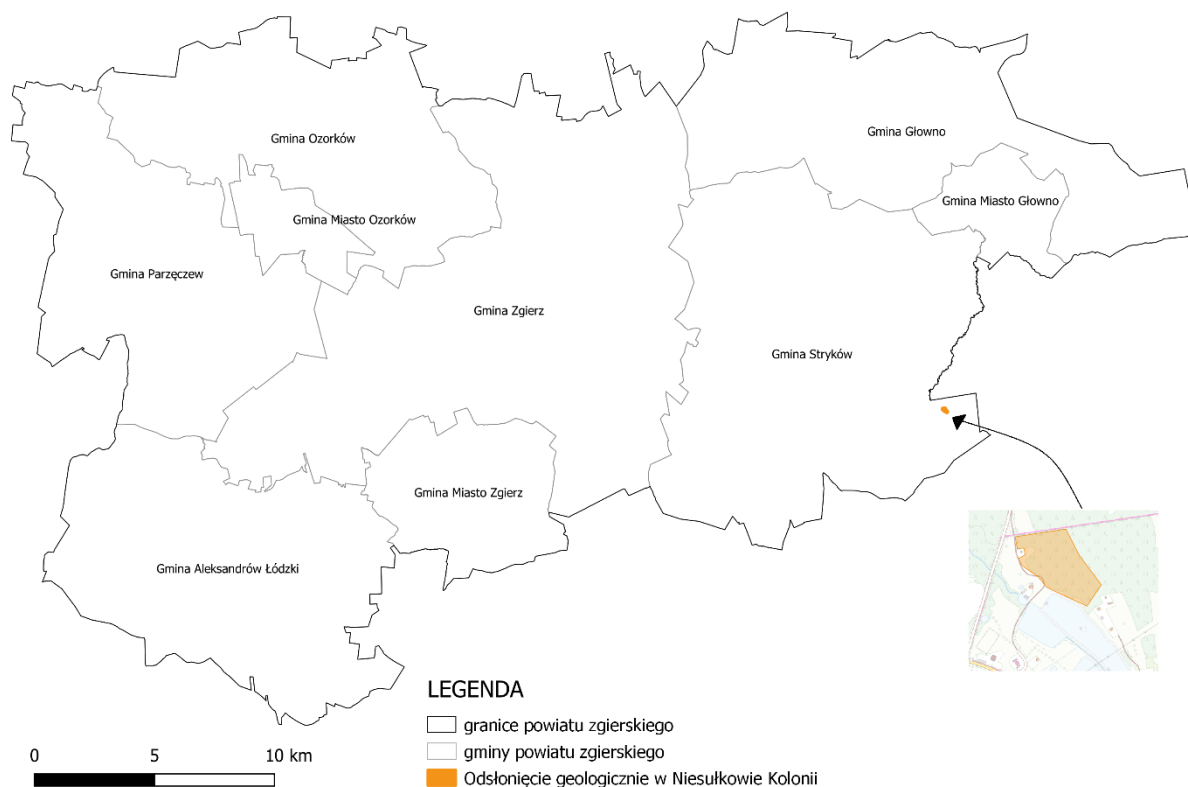
Forma ochrony przyrody nieożywionej w Polsce, której podstawą prawną funkcjonowania jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 1336 z późn zm.). Stanowiska dokumentacyjne powstają w celu ochrony m.in.: formacji geologicznych, odkrywek, nieczynnych wyrobisk (podziemnych i naziemnych), jaskiń z namuliskami i nagromadzeń skamieniałości. Jego powierzchnia zajmuje 3,8890 ha, a na terenie powiatu zgierskiego. Celem ochrony jest zachowanie odsłonięcia pochodzenia antropogenicznego ukazującego strukturę osadów stokowych, rytmicznie warstwowanych, fragmentu doliny Mroźcy, będących najbardziej typowymi seriami wypełnień dolinnych obszaru podłódzkiego. Podstawowe informacje dotyczące *obszaru* zostały przedstawione w tabeli nr 86.

Tabela 86. Stanowisko dokumentacyjne Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie Kolonii.

Nazwa	Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie Kolonii
Powiaty	zgierski
Gminy	Stryków
Data wyznaczenia	2003-10-13
Powierzchnia [ha]	3,8890
Kategoria	antropogeniczne
Rodzaj stanowiska	formacja geologiczna
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 59/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 grudnia 2007 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki
Plan ochrony	NIE

źródło: CRFOP, data dostępu: 20.12.2023 r.

Stanowisko zobrazowano na rysunku nr 47.

Rysunek 47. Stanowisko dokumentacyjne na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: CRFOP, data dostępu: 20.12.2023 r.

6.10.2. Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu zgierskiego wynosi 16 697,17 ha, co daje lesistość na poziomie 19,1 %, przy średniej krajowej kształtującej się na poziomie 29,7%. Największe kompleksy leśne w powiecie skupione są w gminach Zgierz oraz Aleksandrów Łódzki, natomiast największym stopniem zalesienia cieszy się gmina Głowno (32,3%), co przedstawia rysunek nr 49. W ostatnich latach obserwuje się wzrost powierzchni gruntów leśnych, co prezentuje tabela nr 87.

Tabela 87. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu zgierskiego.

Struktura	jednostka	2020	2021	2022
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	16 678,67	16 696,40	16 697,17
Lesistość	%	19,1	19,1	19,1
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	12 704,55	12 727,21	12 725,50
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	12 464,71	12 487,81	12 489,90
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	11 812,34	11 821,41	11 819,50
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	3 974,12	3 969,19	3 971,67
Powierzchnia lasów	ha	16 321,66	16 342,52	16 343,05
Lasy publiczne ogółem	ha	12 347,54	12 373,33	12 371,38
Lasy prywatne ogółem	ha	3 974,12	3 969,19	3 971,67
Sadzenie drzew	szt.	732	1 068	392
Sadzenie krzewów	szt.	171	169	6

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

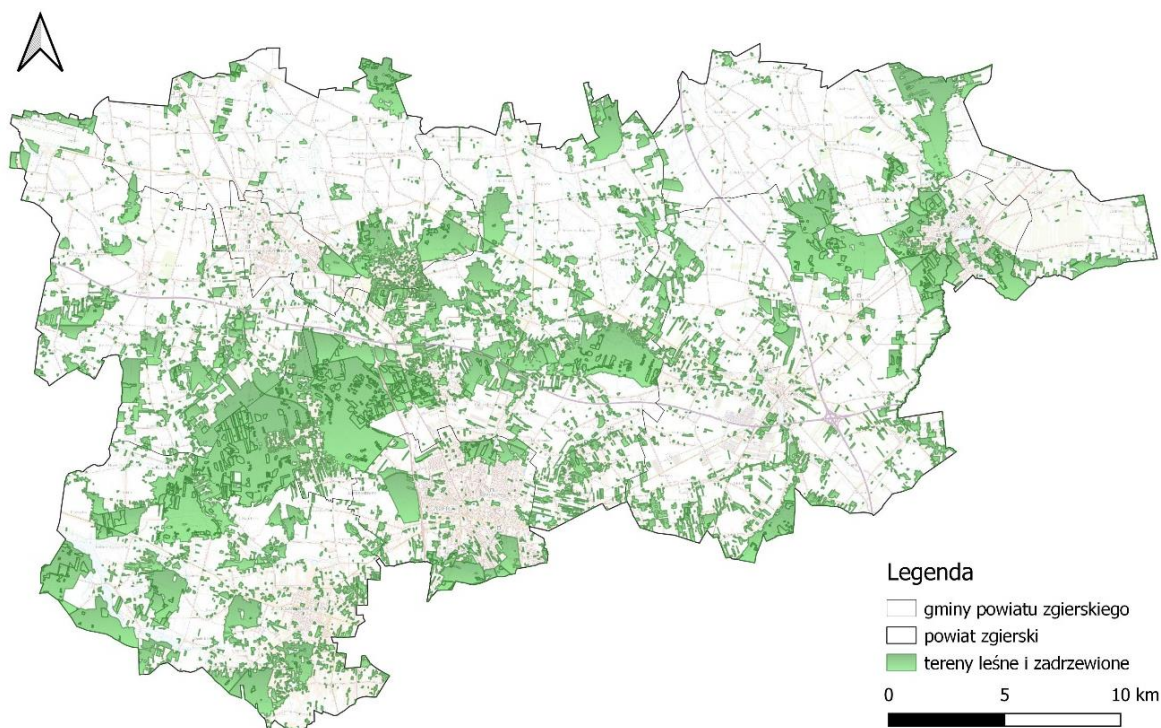
Strukturę terenów zieleni w powiecie przedstawia tabela nr 88.

Tabela 88. Tereny zieleni w powiecie zgierskim.

Struktura	jednostka	2020	2021	2022
Zieleńce	ha	15,70	15,70	15,70
Zieleń uliczna	ha	26,52	26,52	26,52
Tereny zieleni osiedlowej	ha	119,49	119,49	159,18
Parki spacerowo - wypoczynkowe	ha	73,66	73,66	73,66
Tereny zieleni osiedlowej	ha	18,00	18,00	18,00
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	208,85	208,85	248,54

źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Teren powiatu zgierskiego znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Powiat występuje również w granicach 2 nadleśnictw: w większości objęty jest nadzorem Nadleśnictwa Grotniki, a niewielka powierzchnia gminy Głowno oraz południowa część gminy Stryków znajdują się na obszarze Nadleśnictwa Brzeziny. Wśród gatunków drzew lasów powiatu dominują sosny, olchy a także brzozy. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu zgierskiego prezentuje rysunek nr 48.

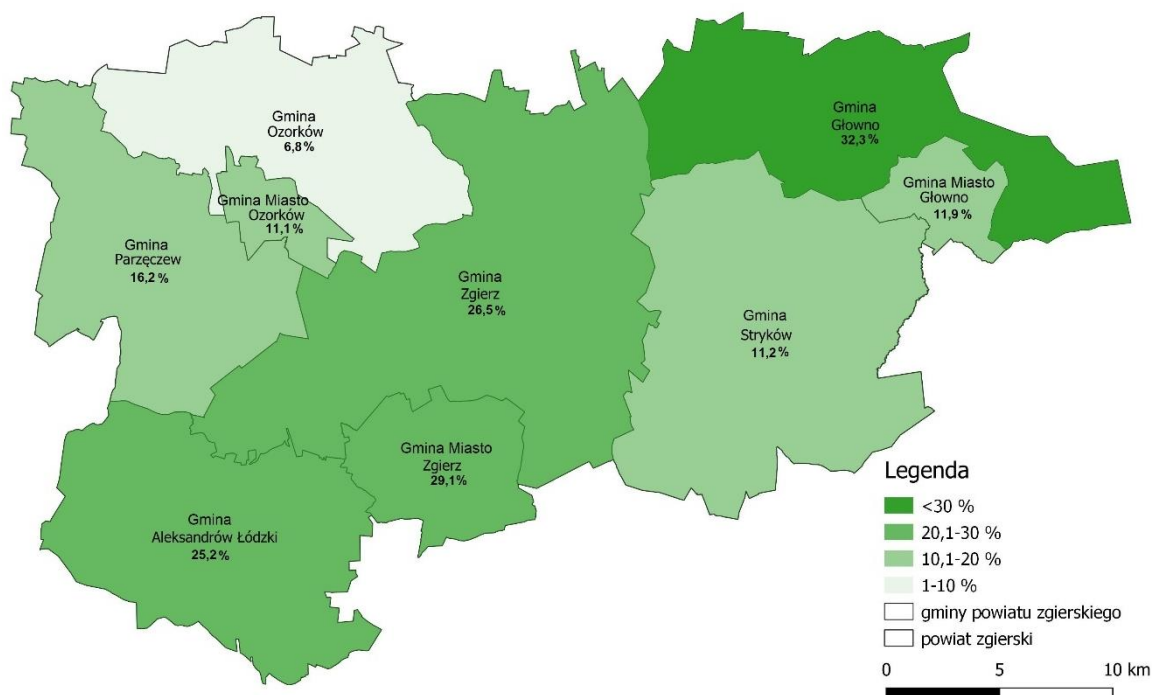
Rysunek 48. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy

Plan Urządzenia Lasu (PUL) jest to podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego nadleśnictwa, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. Teren powiatu zgierskiego objęty jest dwoma Planami Urządzenia Lasu.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. W 2022 r. łącznie przeprowadzono 204 kontrole lasów prywatnych⁴⁹. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uprozczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Zgodnie z danymi GUS, w 2022 r. na terenie powiatu zgierskiego 3 967,14 ha gruntów leśnych prywatnych objęto Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu. Inwentaryzacją Stanu Lasu objęto 318,91 ha. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

⁴⁹ Źródło: *Raport o stanie powiatu zgierskiego za 2022 rok*

Rysunek 49. Lesistość na terenie powiatu zgierskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, stan na dzień 31.12.2022 r.

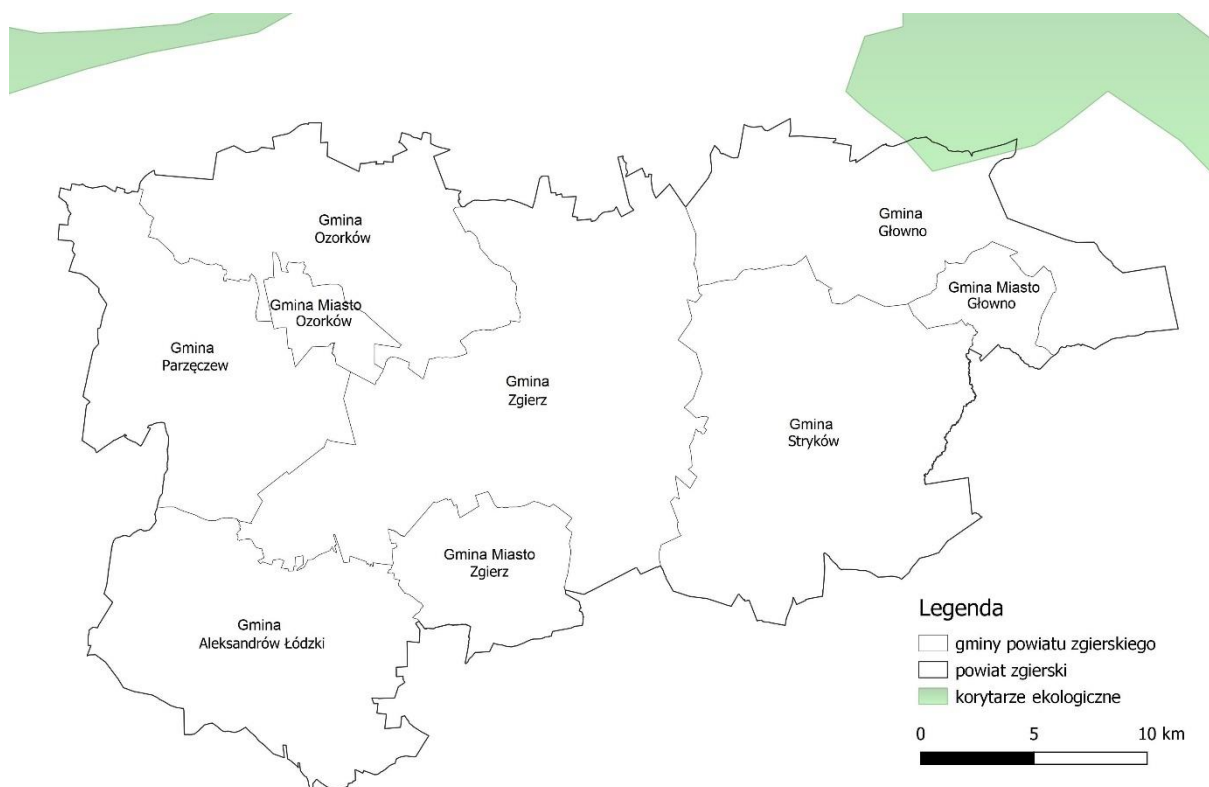
Zasoby leśne mają istotne znaczenie zarówno dla środowiska naturalnego, jak i dla gospodarki i życia ludzi. Dlatego też muszą podlegać kompleksowej ochronie. Nie wyklucza to jednak możliwości korzystania z surowca drzewnego, którego głównym źródłem jest las. Niemniej gospodarka leśna musi być zrównoważona, co oznacza korzystanie z lasów w sposób rozsądny, w jak najmniejszym stopniu inwazyjny i z myślą o dobru całego ekosystemu.

6.10.3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to formacje umożliwiające migracje licznych gatunków zwierząt, roślin a nawet grzybów między siedliskami. Tworzone są przez liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Korytarz ekologiczny powinien umożliwiać migracje w celu realizacji przynajmniej jednej z potrzeb:

- przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności, np. w celu szukania pożywienia,
- migracje sezonowe następujące cyklicznie raz ze zmianami pór roku,
- rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
- przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku, np. zmiany klimatyczne,
- przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji, np. w czasie godów.

Na terenie powiatu zgierskiego korytarz ekologiczny przebiega przez niewielki fragment gminy Głowno, co obrazuje rysunek nr 50.

Rysunek 50. Korytarz ekologiczny przebiegający przez teren powiatu zgierskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

6.11. Zagrożenia poważnymi awariami

6.11.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) mówiąc o:

- „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

- Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
- Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
- Kłęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Na terenie powiatu zgierskiego znajdują się następujące zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- NEVEON POLAND Sp. z o.o. ul. Szczawińska 42, Zgierz,

oraz zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- BSG Sp. z o.o., ul. Andrzeja Struga 20, Zgierz,
- Solan Investment Sp. z o.o., ul. Łódzka 2, Głowno,
- Brenntag Polska Sp. z o.o. - Magazyn Specjalistyczny w Zgierzu, ul. Kwasowa 5, Zgierz,
- PPHU TAMIR Mirosława Jasińska, Bogusław Młotkowski Sp. Jawna zs. w Brzezinach - Rozlewnia Gazu w Głownie, ul. Kopernika 41b, Głowno.

Ponadto zakład Rolfoods Hubert Rosak, Ziewanice 10, gm. Głowno został zaliczony do potencjalnych sprawców wystąpienia awarii⁵⁰.

6.11.2. Działania kontrolne

Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych (zakładów ZDR i ZZR) prowadzony jest zgodnie z art. 269 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 poz. 54 z późn. zm.). Kontrole zakładów ZDR i ZZR prowadzone są zgodnie z harmonogramem kontroli ustalonym na dany rok kalendarzowy, opracowywanym we współpracy z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi. W ostatnich latach, kontrolę potencjalnego sprawcy wystąpienia poważnej awarii tj. firmy Rolfoods Hubert Rosak WIOŚ przeprowadził w 2020 r. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania instalacji amoniakalnej. W związku powyższym wydano zarządzenia pokontrolne nakazujące usunięcie ww. naruszeń. Kolejną kontrolę ww. podmiotu przeprowadzono w 2023 r., w trakcie której nie stwierdzono naruszeń w zakresie poważnych awarii.

W okresie 1 stycznia 2020 r. – 21 listopada 2023 r. na terenie powiatu zgierskiego nie stwierdzono wystąpienia awarii i zdarzeń o znamionach poważnej awarii⁵¹.

⁵⁰ Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, stan na 23.11.2023 r.

⁵¹ Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi

7. Główne problemy ochrony środowiska

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób, aby je zminimalizować lub wyeliminować. Wskazane poniżej problemy dały podstawy do wyznaczenia w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego odpowiednich celów i kierunków interwencji wraz z zadaniami, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu.

Poniższa tabela nr 89 przedstawia główne problemy z punktu widzenia ochrony środowiska.

Tabela 89. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu zgierskiego.

Komponent środowiska	Główne problemy
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> – występowanie na terenie powiatu tradycyjnych, nie ekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości; – przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀ oraz B(a)P w strefie łódzkiej; – występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń; – wysoka emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych; – niska efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych i publicznych; – niski stopień gazyfikacji;
Zagrożenia hałasem	<ul style="list-style-type: none"> – nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg; – występowanie dróg krajowych o ostrzegawczym i krytycznym stanie technicznym; – występowanie dróg powiatowych o ostrzegawczym i złym stanie technicznym
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej; – rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych;
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych; – silne zagrożenie suszą; – narażenie na występowanie powodzi i podtopień; – zły stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat;
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> – niski poziom skanalizowania gmin wiejskich; – możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej; – awarie sieci wod-kan;
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> – występowanie szkód w środowisku w powiecie; – występowanie zdegradowanych i zdewastowanych gleb; – gleby w powiecie charakteryzują się niskim pH;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> – brak rekultywacji składowisk; – zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych; – niewystarczająca świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami; – istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu; – spalanie odpadów w domowych kotłach; – nie wszyscy mieszkańcy prowadzą selektywną zbiórkę odpadów;
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> – ingerencja w środowisko naturalne;

Komponent środowiska	Główne problemy
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none">– przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka;– napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu;– gatunki inwazyjne;– lesistość powiatu poniżej średniej krajowej;
Zagrożenie poważnymi awariami	<ul style="list-style-type: none">– obecność na terenie powiatu ZZR i ZDR;

źródło: opracowanie własne

Założeniem projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego jest stopniowa eliminacja ww. problemów środowiskowych poprzez realizację zamierzeń o charakterze inwestycyjnym jak i nie inwestycyjnym.

8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Celem projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego jest przedstawienie kierunków racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam, gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w dokumencie rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-edukacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany Program jest wypełnieniem obowiązku władz Powiatu Zgierskiego w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów, co pozwala władzom na bieżąco monitorować stan środowiska oraz planować na tej podstawie zadania służące ochronie środowiska. Dokument określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i kierunki interwencji, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego przyczyni się do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochrony i rozwoju jego walorów. Odstąpienie od realizacji zapisów projektowanego dokumentu będzie wiązało się z odstąpieniem od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku wdrażania POŚ, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska może sugerować, iż może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego;
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego;
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych;
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej;
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi;
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów;
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną;
- pogorszenia walorów krajobrazowych;
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

Pozytywnym skutkiem środowiskowym, w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego, będzie wyeliminowanie negatywnego, krótkotrwałego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy układu komunikacyjnego, termomodernizacji obiektów czy rozbudowy infrastruktury wodno-ściekowej. W przypadku braku realizacji powyższych zamierzeń nie dojdzie do zajęcia nowych powierzchni biologicznie czynnych, wzrostu emisji hałasu oraz gazów i pyłów do powietrza w miejscach dotąd nieprzekształconych antropogenicznie. Brak realizacji zamierzeń inwestycyjnych wiąże się z mniejszą ingerencją w komponenty środowiska tj.: wody, gleby, środowisko przyrodnicze oraz krajobraz lokalny.

Zaniechanie założeń projektu Programu wiąże się z mniejszym prawdopodobieństwem zniszczenia siedlisk przyrodniczych oraz naruszenia funkcjonowania korytarzy migracyjnych czy też obszarów chronionych. Realizacja zadań ingerujących w stan środowiska wiąże się z niedogodnościami na etapie wdrażania, jednak skutkuje szeregiem korzyści po zakończeniu inwestycji (poprawa stanu powietrza, poprawa efektywności energetycznej, poprawa mobilności miejskiej, szczelny system wodno-ściekowy).

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W niniejszej części dokumentu dokonano analizy zgodności celów projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

1) Dokumenty międzynarodowe

Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Cele określone w Pakiecie klimatyczno-energetycznym Unii Europejskiej	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none">Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);	<ul style="list-style-type: none">Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

**Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi:
Agenda 21**

Założenia i cele Agendy 21	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none"> Ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom). 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
<ul style="list-style-type: none"> Zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
<ul style="list-style-type: none"> Edukacja ekologiczna. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim Ochrona przed polami elektromagnetycznymi Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
<ul style="list-style-type: none"> Ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich. 	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania), powstrzymanie niszczenia lasów. 	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
<ul style="list-style-type: none"> Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój. 	<ul style="list-style-type: none"> Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Programy działań Wspólnot Europejskich dotyczących środowiska z 1973r. i z 1977r., a także program działań z 1983r., których główne zarysy zostały zatwierdzone przez Radę Wspólnot Europejskich i przedstawiciele rządów Państw Członkowskich, podkreślają, że najlepsza polityka ochrony środowiska naturalnego polega raczej na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła niż na późniejszych próbach przeciwdziałania ich skutkom; potwierdzono potrzebę uwzględniania tych skutków w środowisku w możliwie najwcześniejszej fazie we wszystkich procesach planowania technicznego i podejmowania decyzji; w tym celu przewidziano wprowadzenie procedur oceniających takie skutki. Zezwolenia na publiczne lub prywatne przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, powinny być udzielane jedynie po uprzednim wykonaniu oceny możliwych znaczących skutków środowiskowych tych przedsięwzięć; ocena ta musi być przeprowadzona na podstawie odpowiednich informacji dostarczonych przez wykonawcę, które mogą być uzupełniane przez władze i obywateli zainteresowanych danym przedsięwzięciem.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

2) Dokumenty krajowe

Polityka ekologiczna państwa 2030

Cele określone w Polityce ekologicznej państwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p><u>Cel szczegółowy I:</u> Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.</p> <p><u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; • Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; • Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb; 	<ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Cele określone w Polityce ekologicznej państwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none"> Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. 	
<p><u>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka.</u> Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. <u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu; Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej; Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa; Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT. 	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
<p><u>Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat.</u> Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. <u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Przeciwdziałanie zmianom klimatu; Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu
<p><u>Cel szczegółowy IV: Środowisko i edukacja.</u> Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa. <u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim Ochrona przed polami elektromagnetycznymi Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Cele określone w Polityce ekologicznej państwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
<p><u>Cel szczegółowy V:</u> Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.</p> <p><u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Cele określone w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport</p> <p><u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
<p>4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia</p> <p><u>Kierunki interwencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju Poprawa efektywności energetycznej Rozwój techniki 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
<p>5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko</p> <p><u>Kierunki interwencji:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Cele określone w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód • Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania • Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego • Ochrona gleb przed degradacją • Zarządzanie zasobami geologicznymi • Gospodarka odpadami • Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu • Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Strategia Produktyności 2030

Cele określone w Strategii Produktyności 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p><u>Obszar I. Zasoby naturalne:</u> Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost wydajności surowcowej gospodarki, • Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Cele określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności • Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Cele określone w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska, • Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi • Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią • Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”

Cele określone w Strategii „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>V. Cel szczegółowy: Zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3: Ratownictwo, ochrona ludności i zarządzanie kryzysowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej - 2022

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego</p> <p>a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

<p>Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa</p> <p>b) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną; • Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa; 	
---	--

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych; • Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; 	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu
<p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi • Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią • Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Cele określone w Polityka Energetycznej Polski do 2040 roku.	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek 1: Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych; • Kierunek 2: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; • Kierunek 3: Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych; • Kierunek 4: Rozwój rynków energii; • Kierunek 6: Rozwój odnawialnych źródeł energii; • Kierunek 7: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; • Kierunek 8: Poprawa efektywności energetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Kierunki interwencji określone w Krajowym Programie Ochrony Powietrza do 2035 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Kierunki Interwencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego 2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego 3. Ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska 4. Zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój odnawialnych źródeł energii 5. Edukacja ekologiczna 6. Źródła finansowania działań określonych w aKPOP 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Kierunki interwencji określone w Krajowym Programie Ochrony Powietrza do 2035 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
7. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, w tym z uwzględnieniem działań dla sektora mieszkalnictwa do realizacji na obszarach wiejskich	

Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Cele określone w Krajowym Planie Gospodarki 2028	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów; • zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności; • osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ul style="list-style-type: none"> ○ 55% dla roku 2025, ○ 60% dla roku 2030, ○ 65% dla roku 2035; • minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ul style="list-style-type: none"> ○ do 30% w roku 2025, ○ do 20% w roku 2030, ○ do 10% w roku 2035; • zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”; • zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia; • zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami; • zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów; • zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu; • utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie 	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.

Cele określone w Krajowym Planie Gospodarki 2028	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	

Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Cele określone w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p><u>Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie, ograniczenie obciążenia PKB odpadami. <p><u>Cele ilościowe w odniesieniu do priorytetowych strumieni odpadów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji, cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii, cel: ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem, cel: zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, cel: zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów, cel: ograniczenie marnotrawienia żywności, cel: wzrost ponownego użycia, m.in. poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie ZSEE do ponownego użycia. <p><u>Cele jakościowe</u> W odniesieniu do produktów i produkcji: ograniczanie oddziaływania na środowisko na etapie wydobywania surowców produkcji i surowców, logistyki konsumpcji, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia stosowania szkodliwych substancji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Cele określone w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005, 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Cele określone w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 14% udziału OZE w transporcie, ○ roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie, • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. 	

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).

Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie.

Cel wyznaczony w Programie ochrony środowiska *Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej* wpisuje się w powyższy KPOŚK.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 330). IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześciolletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE. Niniejsza IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza. Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Plan określa cele i kierunki działań adaptacyjnych dla sektorów najbardziej podatnych na zmiany klimatu, w tym rolnictwa. Działania, które przewidziano w tym dokumencie to m.in. wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania produkcji rolnej do zwiększonego ryzyka klimatycznego i przeciwdziałania zmianom klimatu, rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania o możliwych skutkach zmian klimatycznych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej.

W SPA2020 wskazano generalne zasady polityki adaptacyjnej kraju. Są one następujące:

- Należy minimalizować podatność na ryzyko związane ze zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji.
- Konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powódzie, susze, fale upałów), tak by instytucje publiczne były przygotowane do niesienia natychmiastowej pomocy poszkodowanym.
- Należy wyznaczyć działania, które z punktu widzenia efektywności kosztowej powinny być podjęte w pierwszej kolejności.
- W pierwszym rzędzie należy przygotować się na przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom, których skutki mogą być nieodwracalne (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

W SPA2020 zaplanowano działania adaptacyjne, których wdrożenie podniesie odporność na zmiany klimatu sektorów: gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, zdrowia publicznego, energetyki, budownictwa i transportu. Działania adaptacyjne ukierunkowane są także na ochronę różnorodności biologicznej oraz szczególnie wrażliwych regionów Polski – wybrzeża Bałtyku oraz Karpat i Sudetów. Jeden z kierunków działań poświęcono polityce miejskiej.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy Jest to główny dokument planistyczny z perspektywą 50-letnią, zgodnie z którym prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Rolą planu przeciwdziałania skutkom suszy jest wskazanie działań, które ograniczą negatywny wpływ tego zjawiska na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Celem PPSS jest zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Dokument ten zawiera:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

3) Dokumenty wojewódzkie

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
Ochrona klimatu i jakości powietrza <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
Zagrożenia hałasem <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim.
Pola elektromagnetyczne (PEM) <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Ochrona przed polami elektromagnetycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
Gospodarowanie wodami <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), • Ochrona przed niedoborami wody i powodzią. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.
Gospodarka wodno-ściekowa <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
Zasoby geologiczne <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
Gleby <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu.
Zasoby przyrodnicze (ZP) <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej • Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej • Zwiększanie lesistości 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Cel:</u> Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
<p>Cel strategiczny: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
<p>Cel strategiczny: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska • 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu • 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej • 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego • 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami • 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Poprawa klimatu akustycznego w powiecie zgierskim. • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. • Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu. • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej

Program wskazuje następujące kierunki działań naprawczych:

1. Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora komunalno-bytowego charakteryzującego się źródłami o małej mocy do 1 MW;
2. Ograniczenie emisji pierwotnej oraz wtórnej z transportu drogowego
3. Ograniczenie emisji niezorganizowanej w procesach przeróbki kopalin na obszarach zakładów przerobczych i kopalni odkrywkowych;
4. Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza;
5. Monitorowanie przebiegu realizacji działań;
6. Prowadzenie kontroli nad przestrzeganiem przepisów dot. ochrony powietrza;
7. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza;
8. Kontynuacja realizacji uchwały antyśmogowej - Uchwały nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r.;

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja łódzka

Program wskazuje następujące kierunki działań naprawczych:

1. Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora komunalno-bytowego charakteryzującego się źródłami o małej mocy do 1 MW
2. Ograniczenie emisji pierwotnej oraz wtórnej z transportu drogowego
3. Ograniczenie emisji niezorganizowanej w procesach przeróbki kopalin na obszarach zakładów przerobczych i kopalni odkrywkowych
4. Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza
5. Monitorowanie przebiegu realizacji działań
6. Prowadzenie kontroli nad przestrzeganiem przepisów dot. ochrony powietrza
7. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza
8. Kontynuacja etapów uchwały antysmogowej - Uchwały nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031

Celem sporządzenia niniejszego dokumentu jest weryfikacja aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie łódzkim, a także sporządzenie planu niezbędnych inwestycji, umożliwiających osiągnięcie celów w zakresie gospodarowania odpadami, jakie wynikają z przepisów unijnych i krajowych.

Powyższy Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031 jest spójny z niniejszym Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż dróg wojewódzkich województwa łódzkiego, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie

Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych wzdłuż dróg krajowych o obciążeniu ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, z terenu województwa łódzkiego, których ekspozycja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne, tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami L_{DWN} i L_N

Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż linii kolejowych województwa łódzkiego, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programach.

10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i pozainwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie POŚ mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.)

W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Program zawiera zadania zgłoszone przez samorząd, których realizacja przewidziana jest w perspektywie do roku 2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe (S), chwilowe (Ch), długoterminowe (D), średnioterminowe (Ś), krótkoterminowe (K), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu zgierskiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju istnieje możliwość, że zostanie nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Tabela nr 90 przedstawia ocenę i analizę oddziaływania zadań zaplanowanych do realizacji, w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego, na poszczególne elementy środowiska.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
S	Stałe
Ch	Chwilowe
W	Wtórne
Sk	Skumulowane
K	krótkoterminowe
Ś	średnioterminowe
D	długoterminowe

Tabela 90. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego.

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA														
1.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D		P, S, D	
2.	Opracowanie i aktualizacja <i>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.</i>	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D		P, S, D	
3.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D		P, S, D	
4.	Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na wymianę kotłów.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D		P, S, D	
5.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D		P, S, D	
6.	Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic.			B, Ś	P, Ś	P, Ś	P, Ś	P, Ś		P, Ś	P, Ś		P, S, D	
7.	Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej w gminach: Gmina Miasto Zgierz, Gmina Zgierz, Gmina Aleksandrów Łódzki, Gmina Ozorków, Gmina Parzęczew, Gmina Stryków.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	Ch, K	P, S, D	P, S, D	Ch, K	B, S, D	P, S, D
			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K				Ch, K		Ch, K	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
8.	Budowa nowego przyłącza do Przedszkola Miejskiego nr 4 przy ul. Lotniczej 3.			B, S, D			B, S, D	P, S, D	Ch, K		Ch, K	Ch, K		
9.	Budowa nowego przyłącza do budynku przy ul. Stypułkowskiego 1.			B, S, D			B, S, D	P, S, D	Ch, K		Ch, K	Ch, K		
10.	Budowa nowego przyłącza do budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Listopadowej 16.			B, S, D			B, S, D	P, S, D	Ch, K		Ch, K	Ch, K		
11.	Modernizacja istniejącej sieci ciepłowniczej oraz budowa nowej sieci osiedlowej w obrębie ulic Bema, Obr. Westerplatte oraz Konstytucji 3-go Maja.		P, S, D Ch, K	B, S, D	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D	P, S, D	Ch, K		Ch, K	Ch, K		
12.	Zakup autobusów dla komunikacji miejskiej.			B, S, D			P, S, D	P, S, D	P, S, D					
13.	Integracja różnych systemów transportu zbiorowego poprzez rozbudowę węzłów przesiadkowych w województwie łódzkim - Zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności systemu transportu publicznego.			B, S, D			P, S, D	P, S, D	P, S, D Ch			P, S, D Ch		
14.	Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez budowę przejścia dla pieszych, dróg dla pieszych i drogi pieszo-rowerowej na terenie powiatu zgierskiego.	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D	B, S, D, D Ch, K	P, S, D	S, D Ch	S, D	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K
15.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D	B, S, D Ch, K	P, S, D	S, D Ch	S, D	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
16.	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej i zatok autobusowych na odcinku drogi krajowej nr 72 Łobódź - Aleksandrów Łódzki.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
17.	Poszerzenie autostrady A2 na odcinku węzeł „Łódź Północ” (z węzłem) - węzeł „Konotopa” (bez węzła) o dodatkowe pasy ruchu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
18.	Rozbudowa drogi krajowej nr 91 na odcinku Sierpów-Emilia.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
19.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinku węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
20.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5121 E w Boczkach Domaradzkich gm. Głowno.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
21.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5141 E ul. Piotra Skargi w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
22.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5113 E ul. Sienkiewicza w Strykowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
23.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5177 E ul. Słowackiego, ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza w Ozorkowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	
24.	Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej SSE Rudunki – Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch	Ch, K		Ch, K	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
25.	Budowa mostu przez rzekę Bzurę w miejscowości Ruda Bugaj w ciągu drogi powiatowej nr 5168 E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
26.	Budowa ciągu komunikacyjnego Poselska-Sportowa-Nowokaliska.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
27.	Budowa nawierzchni utwardzonej ulicy Kiepury.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
28.	Utwardzenie tłuczniem dróg gminnych na terenie sołectwa Słowak.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
29.	Przebudowa układu komunikacyjnego na drogach gminnych nr 120276E, 120277E, 120289E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
30.	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Florentynów, Orła i Pustkowa Góra.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
31.	Przebudowa układu komunikacyjnego w sołectwie Parzęczew - Etap I i II.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
32.	Budowa drogi gminnej Smolice - Anielin Swędowski.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
33.	Budowa drogi gminnej w Dobieszkowie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K				
34.	Budowa drogi gminnej w Kiełminie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K				

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
35.	Budowa drogi gminnej w m. Smolice od drogi wojewódzkiej 708 do drogi powiatowej nr 5104E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
36.	Budowa drogi ul. Zatorze wraz z oświetleniem w Bratoszewicach.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
37.	Budowa dróg gminnych w m. Dobra i Dobra – Nowiny.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
38.	Budowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanalizacją sanitarną na terenie miasta Strykowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
39.	Przebudowa drogi gminnej nr 120323 E relacji Cesarka – Ługi wraz z mostem na rzece Moszczenicy.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
40.	Przebudowa drogi gminnej nr 161268E w Kielminie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
41.	Przebudowa ul. Dworzaczka w Dobrej.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
42.	Przebudowa ul. Ogrodowej i ul. Starowiejskiej w Dobrej.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
43.	Rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z odwodnieniem na terenie miasta Głowna.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
44.	Rozbudowa sieci drogowej wraz z kanalizacją deszczową i sanitarną na terenie Gminy Miasta Głowno.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
45.	Remont drogi Nr 120053E w Lubiankowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
46.	Remont drogi Nr 120058E w Ostrołęce.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
47.	Przebudowa dróg gminnych na terenie Ozorkowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
48.	Budowa ciągu ulic w dzielnicy przemysłowej po byłych zakładach ZPB Boruta – ul. Łukasieńskiego, Boruty, Miroszewskiej, Struga w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
49.	Przebudowa ciągu dróg gminnych stanowiących ul. Przygraniczną oraz Fijałkowskiego w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
50.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
51.	Przebudowa ulicy Kwiatowej w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
52.	Przebudowa obiektu mostowego w pasie drogi gminnej Nr 120869 E- ul. Irysowa w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
53.	Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w dzielnicy Rudunki w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
54.	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Zgierza.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
55.	Przebudowa dróg – ul. Dubois, ul. Działkowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
56.	Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
57.	Rozbudowa drogi gminnej Nr 120366E, na odcinku od końca nawierzchni asfaltowej w ul. Spółdzielcza w miejscowości Dąbrówka Wielka do drogi powiatowej Nr 5122E w miejscowości Rosanów (ulice Spółdzielcza i Teresy).			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
58.	Przebudowa drogi gminnej Nr 120351E w miejscowości Gieczno ul. Podleśna.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
59.	Przebudowa drogi gminnej Nr 120354E na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 702 do drogi gminnej Nr 120352E wraz z obiektami inżynieryjnymi.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
60.	Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
61.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach zlokalizowanych w Zgierzu przy ulicy A. Struga 2-4.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	Ch, K		P, S, D	P, S, D	B, S, D	
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
62.	Modernizacja Centrum Kultury Powiatu Zgierskiego			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	Ch, K		P, S, D	P, S, D	B, S, D	
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
63.	Poprawa efektywności energetycznej i instalacji w budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 z Oddziałami			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	Ch, K		P, S, D	P, S, D	B, S, D	
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	Integracyjnymi w Ozorkowie przy ul. Cegielnianej 25 w Ozorkowie.													
64.	Kompleksowa termomodernizacja budynków na terenie miasta Zgierza.			B, S, D	P, S, D	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D	Ch, K		P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D	P, S, D Ch, K
65.	Termomodernizacja budynku OSP w Ustroniu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D	Ch, K		P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D	
66.	Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na termomodernizację budynków.			B, S, D			P, S, D	P, S, D						
67.	Realizacja Programu „Ciepłe Mieszkanie”.			B, S, D	P, S, D	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D	Ch, K		P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D	
68.	Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.			B, S, D			P, S, D	P, S, D					P, S, D	
69.	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D					P, S, D	
70.	Budowa oświetlenia dedykowanego na przejściach dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 14 w woj. Łódzkim.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D					P, S, D	
71.	Budowa oświetlenia dedykowanego wraz z poprawą BRD na przejściach dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 72 w woj. Łódzkim.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D					P, S, D	
72.	Zakup i montaż lamp solarnych na terenie gminy Stryków.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D				S	P, S, D	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
73.	Zakup i montaż ulicznego oświetlenia solarnego w miejscowościach Feliksów i Mąkolice.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D				S	P, S, D	
74.	Budowa solarnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ozorków.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D				S	P, S, D	
75.	Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 250 kW na potrzeby własne Elektrociepłowni Zgierz.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D Ch, K	B, S, D	P, S, D				S	P, S, D	
76.	Inwestycja w odnawialne źródła energii, w tym kotłownia biomasowa, źródło geotermalne, farma solarna.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D Ch, K	B, S, D	P, S, D	Ch, K	Ch, K	Ch, K	S	P, S, D	
77.	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE.			P, S, D										
78.	Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza oraz upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków. Promocja i propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D		W, S, D			W, S, D	
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM														
79.	Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.			B, S, D		P, S, D			P, S, D					

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
80.	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne, ograniczenia prędkości).			B, S, D		P, S, D			B, S, D			S, D		
81.	Poszerzenie autostrady A2 na odcinku węzeł „Łódź Północ” (z węzłem) - węzeł „Konotopa” (bez węzła) o dodatkowe pasy ruchu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
82.	Rozbudowa drogi krajowej nr 91 na odcinku Sierpów-Emilia.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
83.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinku węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
84.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5121 E w Boczkach Domaradzkich gm. Głowno.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
85.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5141 E ul. Piotra Skargi w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
86.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5113 E ul. Sienkiewicza w Strykowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
87.	Przebudowa drogi powiatowej nr 5177 E ul. Słowackiego, ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza w Ozorkowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
88.	Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej SSE Rudunki – Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
89.	Budowa mostu przez rzekę Bzurę w miejscowości Ruda Bugaj w ciągu drogi powiatowej nr 5168 E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
90.	Budowa ciągu komunikacyjnego Poselska-Sportowa-Nowokaliska.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
91.	Budowa nawierzchni utwardzonej ulicy Kiepury.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
92.	Utwardzenie tłuczniem dróg gminnych na terenie sołectwa Słowak.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
93.	Przebudowa układu komunikacyjnego na drogach gminnych nr 120276E, 120277E, 120289E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
94.	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Florentynów, Orła i Pustkowa Góra.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
95.	Przebudowa układu komunikacyjnego w sołectwie Parzęczew - Etap I i II.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
96.	Budowa drogi gminnej Smolice - Anielin Swędowski.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
97.	Budowa drogi gminnej w Dobieszkowie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	
98.	Budowa drogi gminnej w Kiełminie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
99.	Budowa drogi gminnej w m. Smolice od drogi wojewódzkiej 708 do drogi powiatowej nr 5104E.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
100.	Budowa drogi ul. Zatorze wraz z oświetleniem w Bratoszewicach.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
101.	Budowa dróg gminnych w m. Dobra i Dobra – Nowiny.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
102.	Budowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanalizacją sanitarną na terenie miasta Strykowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
103.	Przebudowa drogi gminnej nr 120323 E relacji Cesarka – Ługi wraz z mostem na rzece Moszczenicy.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
104.	Przebudowa drogi gminnej nr 161268E w Kielminie.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
105.	Przebudowa ul. Dworzaczka w Dobrej.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
106.	Przebudowa ul. Ogrodowej i ul. Starowiejskiej w Dobrej.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
107.	Rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z odwodnieniem na terenie miasta Głowna.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
108.	Rozbudowa sieci drogowej wraz z kanalizacją deszczową i sanitarną na terenie Gminy Miasta Głowno.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K
109.	Remont drogi Nr 120053E w Lubiankowie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
110.	Remont drogi Nr 120058E w Ostrołęce.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
111.	Przebudowa dróg gminnych na terenie Ozorkowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
112.	Budowa ciągu ulic w dzielnicy przemysłowej po byłych zakładach ZPB Boruta – ul. Łukasieńskiego, Boruty, Miroszewskiej, Struga w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
113.	Przebudowa ciągu dróg gminnych stanowiących ul. Przygraniczną oraz Fijałkowskiego w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
114.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
115.	Przebudowa ulicy Kwiatowej w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
116.	Przebudowa obiektu mostowego w pasie drogi gminnej Nr 120869 E- ul. Irysowa w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
117.	Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w dzielnicy Rudunki w Zgierzu.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
118.	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Zgierza.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
119.	Przebudowa dróg – ul. Dubois, ul. Działkowa.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
120.	Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
121.	Rozbudowa drogi gminnej Nr 120366E, na odcinku od końca nawierzchni asfaltowej w ul. Spółdzielcza w miejscowości Dąbrówka Wielka do drogi powiatowej Nr 5122E w miejscowości Rosanów (ulice Spółdzielcza i Teresy).			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
122.	Przebudowa drogi gminnej Nr 120351E w miejscowości Gieczno ul. Podleśna.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
123.	Przebudowa drogi gminnej Nr 120354E na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 702 do drogi gminnej Nr 120352E wraz z obiektami inżynieryjnymi.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
124.	Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Zgierz.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	P, S, D
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch		Ch, K	Ch, K
125.	Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem.			P, S, D					P, S, D					
126.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.			W, S, D			W, S, D		W, S, D					

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE														
127.	Prowadzenie cyklicznych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D								
128.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi.			P, S, D										
129.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM			W, S, D										
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI														
130.	Realizacja działań wskazanych w Programie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza Wisły.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	Ch, K	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K
131.	Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D			Ch, K	B, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K
132.	Rewitalizacja koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Parku im. T. Kościuszki w Zgierzu - Poprawa warunków retencji estetyki rzeki Bzury.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	Ch, K	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K
133.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.			P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D			

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
134.	Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury uwzględniającej mikroretencję.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	Ch, K	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K
135.	Aktualizacja koncepcji wykonawczej i raport oddziaływania na środowisko inwestycji pn.: „Zbiornik małej retencji Tkaczewska Góra wraz z uzyskaniem Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. Budowa zbiornika małej retencji Tkaczewska Góra w gminie wiejskiej Parzęczew”.													
136.	Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	P, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	Ch, K	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	
		Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K
137.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu.			P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D		P, S, D	
138.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód oraz na usługę wodną warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.			P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D		P, S, D	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
139.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.			P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D		P, S, D	
140.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji przed powodzią i suszą.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D		W, S, D		W, S, D			W, S, D	
OBZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA														
141.	Budowa SUW w Warszewicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rozbudowa SUW w Strykowie i Żelgoszczy wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, K	Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	S, D	P, S, D	
		Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K			
142.	Remont stacji uzdatniania wód na terenie gminy Głowno.			B, S, D	P, S, D	P, S, D		Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
					Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K			
143.	Rozbudowa stacji wodociągowej w miejscowościach: Rosanów, Grotniki, Dąbrówka Wielka, Maciejów.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, K	Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
					Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K		
144.	Budowa przyłącza wodociągowego do świetlicy wiejskiej.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, K	Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
					Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K		
145.	Rozbudowa sieci wodociągowych w Parzęczewie.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, K	Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
					Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K		
146.	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Miasta Głowna - Zwiększenie dostępności do sieci wodociągowych.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, K	Ch, K	Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
					Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
147.	Budowa sieci wodociągowej.			B, S, D	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
148.	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Czaplunek, Gieczno, Jedlicze, Kania Gór, Ustronie.			B, S, D	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
149.	Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).			P, S, D						P, S, D	P, S, D			
150.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Parzęczew – etap V.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
151.	Budowa kanalizacji w Bratoszewicach ul. Ogrodnicza i w Rokitnic.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
152.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lućmierz i Rosanów.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
153.	Budowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Stryków.	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
154.	Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
155.	Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w miejscowości Czerchów.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	
156.	Budowa kanalizacji w miejscowości Leśmierz.			B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, K Ch, K		Ch, K	B, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	P, S, D Ch, K	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
157.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D			Ch, K	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K		Ch, K	Ch, K			
158.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D				W, S, D	W, S, D		W, S, D	
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE														
159.	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
160.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY														
161.	Monitoring jakości gleb.	P, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D				P, S, D	B, S, D			
162.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych.		P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D		Ch, K	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K						
163.	Identyfikacja potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi.										P, S, D			

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
164.	Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku													
165.	Prowadzenie remediacji historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi.		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		Ch, K	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
			Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K						
166.	Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.	P, S, D	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D			
167.	Inwentaryzacja terenów, na których występują masowe ruchy ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami.	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D
168.	Monitoring terenów osuwiskowych i terenów zagrożonych ruchami masowymi.	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D
169.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych.	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D
170.	Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D		P, S, D	
171.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych.	P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D		P, S, D	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIA ODPADÓW														
172.	Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie powiatu zgierskiego.			B, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
173.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gmin i regulaminu utrzymania czystości i porządku.			B, S, D	P, S, D	P, S, D				P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
174.	Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.			B, S, D										
175.	Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.			B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D		Ch, K	P, S, D	S, D	S, D	P, S, D	
				Ch, K	Ch, K	Ch, K	Ch, K			Ch, K	Ch, K	Ch, K		
176.	Likwidacja miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
177.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne w Zgierzu przy ul. Szczawińskiej 123.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
178.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Pieńki i Aleksandrowskiej w Zgierzu.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
179.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Modłej.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
180.	Rekultywacja składowiska Osadów Ściekowych przy ul. Łukasieńskiego 1/13 w Zgierzu.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
181.	Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
182.	Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowisk odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Waleriana Łukasieńskiego 15/17	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
183.	Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Andrzeja Struga 30.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D
184.	Przestrzeganie warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów.			B, S, D										
185.	Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest.			B, S, D Ch, K	P, S, D	B, S, D Ch, K	B, S, D Ch, K			P, S, D	P, S, D	B, D	P, S, D	P, S, D
186.	Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D		W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE														
187.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.	B, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D				P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	
188.	Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków.	B, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D				P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	
189.	Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych.	B, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D				P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	
190.	Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody.	B, S, D	B, S, D	P, S, D	B, S, D	B, S, D						B, S, D		
191.	Utworzenie terenów zieleni wraz z bazą edukacyjną przy Domach Dziecka w Grotnikach.		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
192.	Zagospodarowanie ogrodu edukacyjno-terapeutycznego "Zdrowie w naturze" na terenie Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Głownie.		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
193.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D	B, S, D	P, S, D	
194.	Opracowanie uproszczonych planów urzędzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D			P, S, D	P, S, D		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
195.	Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D			P, S, D	P, S, D		
196.	Opracowanie planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D			P, S, D	P, S, D		
197.	Realizacja zadań wynikających z planu urządzenia lasów.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D			P, S, D	P, S, D		
198.	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym, w tym inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D			P, S, D	P, S, D	P, S, D	
199.	Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, P	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	
200.	Utrzymanie zieleni drogowej w pasach dróg powiatowych w tym konserwacja i utrzymanie drzewostanu.	P, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D	B, P	P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	
201.	Nasadzenia drzew i krzewów	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	P, S, D		P, S, D	B, S, D	B, S, D	P, S, D	
202.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D		W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI														
203.	Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii).	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D		P, S, D	P, S, D	P, S, D	P, S, D	
204.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.			P, S, D										
205.	Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D		B, S, D	B, S, D	B, S, D	B, S, D	
206.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D		W, S, D	W, S, D	W, S, D	W, S, D	

źródło: opracowanie własne

Tabela nr 91 przedstawia opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego.

Tabela 91. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych; • Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic; 	<p>W wyniku realizacji zadań nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co będzie mieć pozytywne oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, ludzi, wody i klimat oraz zasoby naturalne. Wykorzystywanie do ogrzewania bardziej ekologicznych źródeł ciepła wpływa na spadek zapotrzebowania na zużycie paliw. Z kolei minimalizacja energetycznego wykorzystywania substancji wiąże się z ograniczeniem ingerencji w środowisko naturalne (do której dochodzi podczas ich wydobycia, skutkującej m.in. zaburzeniem równowagi środowiska wodnego czy niszczeniem cennych siedlisk flory oraz fauny). Mniejsze zużycie paliw przekłada się wprost proporcjonalnie na mniejsze ilości spalin generowanych przez poszczególne budynki. Ponadto, nowoczesne źródła ogrzewania, spełniające najnowsze restrykcyjne normy, wydzielają spaliny o lepszych parametrach (niższych zawartościach substancji toksycznych czy cieplarnianych). Zatem wymiana i modernizacja źródeł ciepła, czy też zastosowanie paliw wyższej jakości, nie tylko spowoduje ogólne zmniejszenie zużycia paliw kopalnych, ale także zmniejszenie emisji gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość wytwarzanych odpadów (m.in. popiołów). Zadania nie będą oddziaływać na krajobraz, gdyż realizowane one będą wewnątrz budynków mieszkalnych, a więc nie zostanie zaburzona struktura krajobrazu. Jedynym oddziaływaniem na krajobraz, jakie można założyć, to oddziaływanie pozytywne związane z likwidacją/ograniczeniem występowania niskiej emisji, która w sezonie grzewczym jest nieprzyjemnie zauważalna, oraz z ograniczeniem wyżej wspomnianej ingerencji w środowisko naturalne w celu pozyskiwania surowców (np. brak konieczności budowy nowych kopalni). Czyszczenie powierzchni jezdni zapobiega rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń i ich unosu do powietrza oraz ich spływu do wód i gruntu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza oraz upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków. Promocja i propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii; 	<p>Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego i w wyniku realizacji zadania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania w zakresie edukacji ekologicznej mogą mieć pośrednie i wtórne znaczenie w kontekście kształtowania właściwych postaw wobec środowiska oraz powinny z wysokim prawdopodobieństwem przyczynić się do poprawy jakości powietrza w przyszłości. Natomiast świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zakup autobusów dla komunikacji miejskiej; 	<p>Inwestycje w transport zbiorowy mają pozytywny wpływ na powietrze, gdyż dają możliwości dla mieszkańców wyboru komunikacji publicznej zamiast samochodów osobowych, co przejawia się w mniejszej emisji spalin. Ponadto obniża się emisja hałasu drogowego.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Integracja różnych systemów transportu zbiorowego poprzez rozbudowę węzłów przesiadkowych w województwie łódzkim - Zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności systemu transportu publicznego; 	<p>Rozbudowa istniejących węzłów przesiadkowych może mieć negatywne chwilowe oddziaływanie podczas prac budowlanych, które ustąpią po zakończeniu inwestycji.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez budowę przejścia dla pieszych, dróg dla pieszych i drogi pieszo-rowerowej na terenie powiatu zgierskiego; Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki; Budowa ścieżki pieszo - rowerowej i zatok autobusowych na odcinku drogi krajowej nr 72 Łobódź - Aleksandrów Łódzki; 	<p>Zadania mają na celu podniesienie jakości powietrza na terenie powiatu. Podczas prac budowania dróg dla rowerów mogą wystąpić uciążliwości dla ludzi i zwierząt. W trakcie wykonywania prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów. Podczas prowadzenia robót mogą wystąpić negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Budowa dróg dla rowerów wiąże się z możliwością udostępniania zeroemisyjnego transportu rowerowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednio, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Warto zaznaczyć, że zazwyczaj drogi rowerowe i drogi dla pieszych są budowane lub modernizowane wzdłuż istniejących już ciągów komunikacyjnych. Budowa ścieżek rowerowych przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia zużycia zasobów (przez mniejsze zużycie paliw) oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego. Ponadto pozwoli na skumulowanie ruchu turystycznego, do miejsc ku temu wyznaczonych, tym samym zmniejszy się ryzyko „dzikiej” turystyki mogącej zaburzać spokój dzikich gatunków. Realizacja przedsięwzięć polegających na budowie ciągu pieszo-rowerowego nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym).</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowić znaczącego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Przewidywana ilość wykorzystania materiałów będzie normatywna dla potrzeb prowadzenia typowych robót drogowych. Realizacja zadania będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, przyczyni się bowiem do wyeksponowania przyrodniczych i krajobrazowych walorów powiatu. Ponadto, dzięki uregulowaniu ruchu rowerowego w miejscu inwestycji zahamowana zostanie dewastacja oraz degradacja środowiska naturalnego wynikająca z nieuporządkowanego korzystania przez turystów i mieszkańców z przedmiotowych obszarów.</p> <p>W przypadku wyznaczonych w Programie zadań związanych z budową dróg pieszych i rowerowych nie jest znana konkretna lokalizacja, w związku z czym przewidywane oddziaływanie na obszary chronione jest utrudnione. Jednak zakres prac nie będzie miał znaczącego negatywnego wpływu na obszary chronione. Działania te zaliczają się do inwestycji celu publicznego. Ponadto inwestycje te ze względu na ich przeznaczenie zostają umiejscowione na terenach zmienionych antropogenicznie (terenach zabudowanych, zurbanizowanych) lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Oddziaływanie na krajobraz jest zależne od usytuowania inwestycji. Jednakże ścieżki pieszo-rowerowe zazwyczaj prowadzone są wzdłuż istniejących już ciągów komunikacyjnych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i aktualizacja <i>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe</i>; • Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych; • Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza; • Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na wymianę kotłów; • Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na termomodernizację budynków; 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu umożliwienie prowadzenia stałej kontroli przez organy publiczne nad źródłami emisji do powietrza, a przez to ograniczenie nielegalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza - tym samym pozytywnie, stale, wpłyną na jakość powietrza i klimat, rośliny, ludzi oraz zwierzęta. Pozyskiwanie dofinansowań w późniejszym czasie wpłynie korzystnie na poszczególne elementy środowiska, w momencie inwestycji realizowanych dzięki otrzymanym środkom.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa nowego przyłącza do Przedszkola Miejskiego nr 4 przy ul. Lotniczej 3. • Budowa nowego przyłącza do budynku przy ul. Stypułkowskiego 1. • Budowa nowego przyłącza do budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Listopadowej 16. 	<p>Budowa sieci gazowej może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem różnych terenów, mogących stanowić biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). Warto jednakże</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja istniejącej sieci ciepłowniczej oraz budowa nowej sieci osiedlowej w obrębie ulic Bema, Obr. Westerplatte oraz Konstytucji 3-go Maja. • Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej w gminach: Gmina Miasto Zgierz, Gmina Zgierz, Gmina Aleksandrów Łódzki, Gmina Ozorków, Gmina Parzęczew, Gmina Stryków.; 	<p>zaznaczyć, iż największe negatywne oddziaływanie wystąpi na etapie budowy. W trakcie eksploatacji sieci gazowej, nie będzie miała ona istotnego wpływu na rozwój flory oraz życie fauny, gdyż sieć gazowa zostanie poprowadzona pod powierzchnią terenu. W efekcie rozbudowy powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Zmniejszy się zapotrzebowanie na energię oraz wzrośnie efektywność energetyczna w budynkach, a tym samym spadnie ilość zużywanych paliw. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość odpadów (m.in. popiołów).</p> <p>Modernizacja i podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej przyczyni się do ograniczenia strat energii na przesyłach. Dzięki wysokim normom związanym z produkcją i dostawą, rozwój sieci ciepłowniczej przyczyni się do ograniczania smogu oraz mniejszej ilości zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza. Ponadto, podczas rozbudowy sieci ciepłowniczej zostaną podłączone do niej nowe budynki, bądź też rozbudowa da ku temu możliwość w przyszłości. To z kolei oznacza, iż część nowych budynków uzyska możliwość rezygnacji z indywidualnych źródeł ciepła, na rzecz znacznie bardziej ekologicznej sieci ciepłowniczej.</p> <p>Podczas prowadzenia robót wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wyznaczone zadania nie są planowane na obszarach chronionych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie autostrady A2 na odcinku węzeł „Łódź Północ” (z węzłem) - węzeł „Konotopa” (bez węzła) o dodatkowe pasy ruchu; • Rozbudowa drogi krajowej nr 91 na odcinku Sierpów-Emilia; • Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinku węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5121 E w Boczkach Domaradzkich gm. Głowno; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5141 E ul. Piotra Skargi w Zgierzu; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5113 E ul. Sienkiewicza w Strykowie; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5177 E ul. Słowackiego, ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza w Ozorkowie; • Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej SSE Rudunki – Zgierz; • Budowa mostu przez rzekę Bzurę w miejscowości Ruda Bugaj w ciągu drogi powiatowej nr 5168 E; • Budowa ciągu komunikacyjnego Poselska-Sportowa-Nowokaliska; 	<p>Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie powiatu. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Budowy nowych dróg mogą stanowić bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt, dlatego istotny jest odpowiedni dobór lokalizacji. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieszczać się znaki ostrzegawcze. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu.</p> <p>Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa nawierzchni utwardzonej ulicy Kiepury; • Utwardzenie tłuczniem dróg gminnych na terenie sołectwa Słowak; • Przebudowa układu komunikacyjnego na drogach gminnych nr 120276E, 120277E, 120289E; • Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Florentynów, Orła i Pustkowa Góra; • Przebudowa układu komunikacyjnego w sołectwie Parzęczew - Etap I i II; • Budowa drogi gminnej Smolice - Anielin Swędowski; • Budowa drogi gminnej w Dobieszkowie; • Budowa drogi gminnej w Kiełminie; • Budowa drogi gminnej w m. Smolice od drogi wojewódzkiej 708 do drogi powiatowej nr 5104E; • Budowa drogi ul. Zatorze wraz z oświetleniem w Bratoszewicach; • Budowa dróg gminnych w m. Dobra i Dobra – Nowiny; • Budowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanalizacją sanitarną na terenie miasta Strykowa; • Przebudowa drogi gminnej nr 120323 E relacji Cesarka – Ługi wraz z mostem na rzece Moszczenicy; • Przebudowa drogi gminnej nr 161268E w Kiełminie; • Przebudowa ul. Dworzaczka w Dobrej; • Przebudowa ul. Ogrodowej i ul. Starowiejskiej w Dobrej; • Rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z odwodnieniem na terenie miasta Głowna; • Rozbudowa sieci drogowej wraz z kanalizacją deszczową i sanitarną na terenie Gminy Miasta Głowno; • Remont drogi Nr 120053E w Lubiankowie; • Remont drogi Nr 120058E w Ostrołęce; • Przebudowa dróg gminnych na terenie Ozorkowa; • Budowa ciągu ulic w dzielnicy przemysłowej po byłych zakładach ZPB Boruta – ul. Łukasińskiego, Boruty, Miroszewskiej, Struga w Zgierzu; • Przebudowa ciągu dróg gminnych stanowiących ul. Przygraniczną oraz Fijałkowskiego w Zgierzu; • Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz; • Przebudowa ulicy Kwiatowej w Zgierzu; 	<p>w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi.</p> <p>Realizacja zadań wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, natomiast dowóz materiałów do budowy większych inwestycji może negatywnie wpływać na otaczające środowisko. Ponadto transport ciężki wiąże się z hałasem, emisją spalin i wibracjami, które mogą być uciążliwe dla mieszkańców. Po zakończeniu budowy i rozbudowy dróg niekorzystne oddziaływania ustąpią. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie, a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczą zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz.</p> <p>Rozbudowa dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg, nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Wyzwaniem pozostaje takie zabezpieczenie środowiska, by wpływ antropopresji był możliwie najmniejszy, a także wprowadzanie działań adaptacyjnych adekwatnych do zmian środowiska.</p> <p>Należy zauważyć, iż inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.</p> <p>Rozbudowa dróg wpłynie na zmniejszenie gęstości samochodów. Rozłożenie w przestrzeni ilości pojazdów skutkować będzie upłynnieniem ruchu i minimalizacją ryzyka</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa obiektu mostowego w pasie drogi gminnej Nr 120869 E- ul. Irysowa w Zgierzu; • Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w dzielnicy Rudunki w Zgierzu; • Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Zgierza; • Przebudowa dróg – ul. Dubois, ul. Działkowa; • Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz; • Rozbudowa drogi gminnej Nr 120366E, na odcinku od końca nawierzchni asfaltowej w ul. Spółdzielcza w miejscowości Dąbrówka Wielka do drogi powiatowej Nr 5122E w miejscowości Rosanów (ulice Spółdzielcza i Teresy); • Przebudowa drogi gminnej Nr 120351E w miejscowości Gieczno ul. Podleśna; • Przebudowa drogi gminnej Nr 120354E na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 702 do drogi gminnej Nr 120352E wraz z obiektami inżynieryjnymi; • Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Zgierz; 	<p>wystąpienia zatorów drogowych, podczas których samochody nie przemieszczają się, a generują znaczne ilości spalin do powietrza.</p> <p>Po przeanalizowaniu wszystkich inwestycji drogowych wyznaczonych w POŚ, na obszarach chronionych mogą być realizowane zadania w gminie Stryków, gdyż w południowej części gminy zlokalizowany jest Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich oraz jego otulina. Ponadto przebudowy dróg dotyczą już istniejących obiektów, więc nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. W przypadku budowy dróg gminnych ich przebieg powinien zostać tak zaplanowany, aby w jak najmniejszym stopniu obciążać środowisko. Jednakże, żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną. Inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym obszary chronione. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej w budynkach zlokalizowanych w Zgierzu przy ulicy A. Struga 2-4; • Modernizacja Centrum Kultury Powiatu Zgierskiego; • Poprawa efektywności energetycznej i instalacji w budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 z Oddziałami Integrycyjnymi w Ozorkowie przy ul. Cegielnianej 25 w Ozorkowie; • Kompleksowa termomodernizacja budynków na terenie miasta Zgierza; • Termomodernizacja budynku OSP w Ustroniu; • Realizacja Programu „Ciepłe Mieszkanie”; 	<p>Realizacja zadań przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Spadek energochłonności budynków oznacza bezpośrednio spadek zapotrzebowania na zużycie paliw. Z kolei minimalizacja energetycznego wykorzystywania substancji wiąże się z ograniczeniem ingerencji w środowisko naturalne (do której dochodzi podczas ich wydobycia, skutkującej m.in. zaburzeniem równowagi środowiska wodnego czy niszczeniem cennych siedlisk flory oraz fauny). Mniejsze zużycie paliw przekłada się wprost proporcjonalnie na mniejsze ilości spalin generowanych przez poszczególne budynki. Ponadto, nowoczesne źródła ogrzewania, spełniające najnowsze restrykcyjne normy, wydzielają spaliny o lepszych parametrach (niższych zawartościach substancji toksycznych czy cieplarnianych). Zatem wymiana i modernizacja źródeł ciepła, czy też zastosowanie paliw wyższej jakości, nie tylko spowoduje ogólne zmniejszenie zużycia paliw kopalnych, ale także zmniejszenie emisji gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych m.in.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.</p> <p>W przypadku działań termomodernizacyjnych i modernizacyjnych, na etapie prowadzenia prac może pojawić się również negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>i klimat – zwłaszcza w przypadku prowadzenia demontażu pokryć dachowych wykonanych z azbestu, kiedy to do powietrza będzie zachodzić emisja włókien azbestowych oraz na krajobraz, ponieważ zwłaszcza demontaż pokryć dachowych na etapie wykonywania prac, będzie wpływał na chwilowe i odwracalne obniżenie walorów krajobrazowych danego terenu. Po zaprzestaniu prac remontowych zadanie polegające na termomodernizacji i modernizacji budynków będzie jednak w sposób długoterminowy oddziaływać pozytywnie na powietrze, klimat i krajobraz. Budynki, po przeprowadzonej termomodernizacji będą bardziej efektywne energetycznie, a w związku z tym mniej emisyjne do środowiska. Znając przybliżoną lokalizację wyznaczonych w programie zadań termomodernizacyjnych stwierdza się, że nie będą one zlokalizowane na obszarach chronionych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zakup i montaż lamp solarnych na terenie gminy Stryków; • Zakup i montaż ulicznego oświetlenia solarnego w miejscowościach Feliksów i Mąkolice; • Budowa solarnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ozorków; • Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 250 kW na potrzeby własne Elektrociepłowni Zgierz; • Inwestycja w odnawialne źródła energii, w tym kotłownia biomasowa, źródło geotermalne, farma solarna; • Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE; 	<p>Na terenie powiatu możliwa jest budowa mikroinstalacji OZE. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych jak i kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat oraz zasoby naturalne. Budowa solarnych lamp ulicznych nie niesie ze sobą negatywnych oddziaływań w środowisku zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji. Pozostałe inwestycje dotyczą wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez przedsiębiorstwa ciepłownicze. Będą one realizowane w obrębie strefy przemysłowej zakładów, więc nie zakłada się negatywnego oddziaływania środowiskowego. Jeżeli zadania obejmować będą montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach, przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a jerzyków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Obszar planowanych inwestycji polegających na budowie farm fotowoltaicznych jest terenem przemysłowym, gdzie szata roślinna jest uboga lub nie występuje. Wpływ na nieliczne biocenozy, rośliny i zwierzęta będzie ograniczony do krótkiej fazy budowy, a ze względu na ich występowanie będzie znikomy.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>Budowa farmy fotowoltaicznej nie wpłynie negatywnie na odbiór krajobrazu, wpisze się w krajobraz przemysłowy.</p> <p>Inwestycja w kotłownię biomasową odbywać się będzie wewnątrz budynku, w związku z czym nie przewiduje się żadnego negatywnego oddziaływania. Natomiast wykorzystanie źródła geotermalnego wiąże się w ingerencję w powierzchnię ziemi. W przypadku pompy ciepła konieczne jest wyznaczenie odpowiedniego miejsca, najlepiej w odizolowanym od użytkowej części budynku pomieszczeniu. W miejscu działania pompy nie są emitowane żadne zanieczyszczenia, a emisję spalin w elektrowniach węglowych można obecnie dużo lepiej kontrolować. Odpowiednie usytuowanie jednostki zewnętrznej powietrznej pompy ciepła, średnice kanałów powietrznych, czy też zastosowanie odpowiednio długich i elastycznych rur przyłączanych zapewni prawidłowe funkcjonowanie instalacji oraz eliminację hałasu. Najważniejsze jest, aby zastosować się do wytycznych producenta.</p> <p>W przypadku geotermii głębokiej, niekorzystne oddziaływanie instalacji może wynikać ze zmniejszenia zasobów wód podziemnych. W celu niwelacji tego ryzyka konieczne jest stosowanie odwiertów chłonnych, które po wykorzystaniu potencjału energetycznego wód, zatłaczają je z powrotem do złoża, powodując uzupełnienie zasobów. Instalacje i urządzenia związane z poborem energii geotermalnej będą miały niewielki wpływ na krajobraz. Wpływ na powierzchnię ziemi zostanie ukształtowany poprzez konieczność zajęcia niewielkiej powierzchni przed sam odwiert geotermalny oraz terenu pod budowę (elektro)ciepłowni. Pogorszenie warunków akustycznych wystąpi w trakcie wykonywania odwiertu oraz możliwe jest wystąpienie uciążliwości akustycznych w trakcie trwania prac rozpoznawczych, lecz hałas ten będzie lokalny, w tym przypadku w strefie przemysłowej. Samo wykorzystanie zasobów energii cieplnej Ziemi jest zupełnie wolne od jakiegokolwiek wpływu na emisję zanieczyszczeń do atmosfery i powstawanie efektu cieplarnianego, przez co jest najbardziej neutralnym źródłem energii pod względem wpływu na zdrowie i życie społeczeństwa a także ekosystemów naturalnych. Największe obciążenia środowiska przyrodniczego, podczas całego okresu działalności zakładu geotermalnego, występują na etapie jego przygotowywania (np. w związku z wykonaniem odwiertów), nie zaś dalszego funkcjonowania. Ponadto, na wykonawcach takich inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, (pod kątem wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach), w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi.</p> <p>Zasięg oddziaływania wszystkich inwestycji nie będzie wykraczał poza obszar działek, na których będą zlokalizowane.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej; 	<p>Wymiana urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia w budynkach, będzie niosła za sobą oddziaływanie pozytywne ze względu na poprawę jakości powietrza, zmniejszenie zużycia</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia; • Budowa oświetlenia dedykowanego na przejściach dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 14 w woj. Łódzkim; • Budowa oświetlenia dedykowanego wraz z poprawą BRD na przejściach dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 72 w woj. Łódzkim; 	<p>paliw, również tych przeznaczonych do produkcji energii oraz zużycia energii na oświetlenie, co będzie powodowało pośrednie pozytywne długoterminowe oddziaływanie na ludzi, klimat, florę i faunę oraz zasoby naturalne. Zadanie nie będzie oddziaływało na krajobraz, gdyż realizowane ono będzie wewnątrz budynków mieszkalnych, a więc nie zostanie zaburzona struktura krajobrazu.</p> <p>Modernizacja oraz budowa oświetlenia ulicznego będzie zlokalizowana już w miejscu przekształconym antropogenicznie. Prace będą polegać na wymianie przestarzałych technologicznie urządzeń na urządzenia energooszczędne nowej generacji lub budowie nowych. Rezultatem wymiany oświetlenia jest obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i podniesienie jakości oświetlenia dróg i chodników. Wykonanie powyższych prac pozwoli na obniżenie energochłonności systemu oraz wprowadzi korzyści eksploatacyjno-konserwatorskie. Wynikiem zmniejszenia energochłonności systemu oświetlenia będzie znacząca poprawa efektów ekonomicznych, czyli zmniejszenie opłat za eksploatację systemu oświetlenia i ekologicznych oraz mniejszy pobór energii elektrycznej z sieci, co zmniejszy zapotrzebowanie na wydobycie paliw kopalnych. Ponadto, budowa i ulepszenie systemu oświetlenia wzduż ciągów komunikacyjnych wpłynie na wzrost bezpieczeństwa zarówno ludzi jak i zwierząt.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM	
<ul style="list-style-type: none"> • Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych; • Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (ciche nawierzchnie, ekrany akustyczne, ograniczenia prędkości).; • Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem; • Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego; 	<p>Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu natężeniu hałasu w środowisku będą miały pozytywny wpływ na człowieka i środowisko. Zadania mają na celu poprawę klimatu akustycznego i będą pozytywnie oddziaływać głównie na ludzi i zwierzęta oraz klimat akustyczny. Zadania te mają na celu ograniczenie różnego rodzaju hałasu do środowiska lub jego powstawaniu. W sposób bezpośredni pozytywnie oddziaływać będą na człowieka i przyrodę. Hałas w środowisku jest czynnikiem chorobotwórczym u ludzi – może powodować m.in. choroby układu nerwowego, a także zaburzenia nastroju bądź w skrajnych przypadkach zaburzenia psychiczne, a u zwierząt może powodować migrację, ograniczenie reprodukcji gatunku, a w efekcie zmniejszenie populacji. W związku z czym nadmierna emisja hałasu na lub w pobliżu terenów chronionych może powodować zaburzenia w funkcjonowaniu całych ekosystemów, dlatego działania te będą miały pozytywny wpływ w szczególności na człowieka oraz przyrodę. Zadania z zakresu zmniejszenia uciążliwości hałasu nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale akustyczne o wysokim natężeniu.</p> <p>Wprowadzenie ograniczeń prędkości czy wprowadzanie zapisów do MPZP będzie pozytywnie wpływać na ludzi oraz zwierzęta. Do pozytywnych działań należy również zaliczyć stosowanie cichych nawierzchni przy modernizacji istniejących dróg.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie autostrady A2 na odcinku węzeł „Łódź Północ” (z węzłem) - węzeł „Konotopa” (bez węzła) o dodatkowe pasy ruchu; • Rozbudowa drogi krajowej nr 91 na odcinku Sierpów-Emilia; • Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinku węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5121 E w Boczkach Domaradzkich gm. Głowno; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5141 E ul. Piotra Skargi w Zgierzu; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5113 E ul. Sienkiewicza w Strykowie; • Przebudowa drogi powiatowej nr 5177 E ul. Słowackiego, ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza w Ozorkowie; • Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej SSE Rudunki – Zgierz; • Budowa mostu przez rzekę Bzurę w miejscowości Ruda Bugaj w ciągu drogi powiatowej nr 5168 E; • Budowa ciągu komunikacyjnego Poselska-Sportowa-Nowokaliska; • Budowa nawierzchni utwardzonej ulicy Kiepurzy; • Utwardzenie tłuczniem dróg gminnych na terenie sołectwa Słowak; • Przebudowa układu komunikacyjnego na drogach gminnych nr 120276E, 120277E, 120289E; • Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Florentynów, Orła i Pustkowa Góra; • Przebudowa układu komunikacyjnego w sołectwie Parzęczew - Etap I i II; • Budowa drogi gminnej Smolice - Anielin Swędowski; • Budowa drogi gminnej w Dobieszkowie; • Budowa drogi gminnej w Kiełminie; • Budowa drogi gminnej w m. Smolice od drogi wojewódzkiej 708 do drogi powiatowej nr 5104E; • Budowa drogi ul. Zatorze wraz z oświetleniem w Bratoszewicach; • Budowa dróg gminnych w m. Dobra i Dobra – Nowiny; • Budowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanalizacją sanitarną na terenie miasta Strykowa; • Przebudowa drogi gminnej nr 120323 E relacji Cesarka – Ługi wraz z mostem na rzece Moszczenicy; • Przebudowa drogi gminnej nr 161268E w Kiełminie; 	<p>Prowadzenie edukacji ekologicznej przyczyni się do wzrastającej świadomości mieszkańców o szkodliwości nadmiernego hałasu.</p> <p>Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie powiatu. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Budowy nowych dróg mogą stanowić bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt, dlatego istotny jest odpowiedni dobór lokalizacji. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieszczać się znaki ostrzegawcze. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu.</p> <p>Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi.</p> <p>Realizacja zadań wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, natomiast dowóz materiałów do budowy większych inwestycji może negatywnie wpływać na otaczające środowisko. Ponadto transport ciężki wiąże się z hałasem, emisją spalin i wibracjami, które mogą być uciążliwe dla mieszkańców. Po zakończeniu budowy i rozbudowy dróg niekorzystne oddziaływania ustąpią. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie, a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa ul. Dworzaczka w Dobrej; • Przebudowa ul. Ogrodowej i ul. Starowiejskiej w Dobrej; • Rozbudowa infrastruktury drogowej wraz z odwodnieniem na terenie miasta Główna; • Rozbudowa sieci drogowej wraz z kanalizacją deszczową i sanitarną na terenie Gminy Miasta Główno; • Remont drogi Nr 120053E w Lubiankowie; • Remont drogi Nr 120058E w Ostrołęce; • Przebudowa dróg gminnych na terenie Ozorkowa; • Budowa ciągu ulic w dzielnicy przemysłowej po byłych zakładach ZPB Boruta – ul. Łukasieńskiego, Boruty, Miroszewskiej, Struga w Zgierzu; • Przebudowa ciągu dróg gminnych stanowiących ul. Przygraniczną oraz Fijałkowskiego w Zgierzu; • Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz; • Przebudowa ulicy Kwiatowej w Zgierzu; • Przebudowa obiektu mostowego w pasie drogi gminnej Nr 120869 E- ul. Irysowa w Zgierzu; • Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w dzielnicy Rudunki w Zgierzu; • Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Zgierza; • Przebudowa dróg – ul. Dubois, ul. Działkowa; • Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz; • Rozbudowa drogi gminnej Nr 120366E, na odcinku od końca nawierzchni asfaltowej w ul. Spółdzielcza w miejscowości Dąbrówka Wielka do drogi powiatowej Nr 5122E w miejscowości Rosanów (ulice Spółdzielcza i Teresy); • Przebudowa drogi gminnej Nr 120351E w miejscowości Gieczno ul. Podleśna; • Przebudowa drogi gminnej Nr 120354E na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 702 do drogi gminnej Nr 120352E wraz z obiektami inżynieryjnymi; • Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Zgierz; 	<p>jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczą zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz.</p> <p>Rozbudowa dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg, nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Wyzwaniem pozostaje takie zabezpieczenie środowiska, by wpływ antropopresji był możliwie najmniejszy, a także wprowadzanie działań adaptacyjnych adekwatnych do zmian środowiska.</p> <p>Należy zauważyć, iż inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.</p> <p>Rozbudowa dróg wpłynie na zmniejszenie gęstości samochodów. Rozłożenie w przestrzeni ilości pojazdów skutkować będzie upłynnieniem ruchu i minimalizacją ryzyka wystąpienia zatorów drogowych, podczas których samochody nie przemieszczają się, a generują znaczne ilości spalin do powietrza.</p> <p>Po przeanalizowaniu wszystkich inwestycji drogowych wyznaczonych w POŚ, na obszarach chronionych mogą być realizowane zadania w gminie Stryków, gdyż w południowej części gminy zlokalizowany jest Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich oraz jego otulina. Ponadto przebudowy dróg dotyczą już istniejących obiektów, więc nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. W przypadku budowy dróg gminnych ich przebieg powinien zostać tak zaplanowany, aby w jak najmniejszym stopniu obciążać środowisko. Jednakże, żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną. Inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym obszary chronione. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie cyklicznych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych; • Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi; 	<p>Zadania mające na celu ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko nie będą w sposób negatywny oddziaływać na środowisko. Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu oddziaływaniu pól elektromagnetycznych będzie miało pozytywny wpływ zarówno na ludzi jak i florę i faunę. Oddziaływanie zadań z zakresu</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM; 	<p>pól elektromagnetycznych określono jako bezpośrednie i stałe oraz pośrednie i stałe, w przypadku oddziaływania na człowieka. Analogicznie jak w przypadku działań ograniczających emisję hałasu zadania te przyczynią się do poprawy warunków życia ludzi oraz funkcjonowania ekosystemów. Zadania z zakresu zmniejszenia pól elektromagnetycznych nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale elektromagnetyczne o wysokim natężeniu. W POŚ nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i które miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności. Źródła emitujące PEM zlokalizowane na terenie powiatu nie powodują przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego. Zasięgi pól elektromagnetycznych emitowanych przez urządzenia zamykają się w granicach obiektu i nie wpływają niekorzystnie na otoczenie. Nie przewiduje się lokalizacji urządzeń, które miałyby większy wpływ na promieniowanie elektromagnetyczne dla mieszkańców niż obecnie istniejące.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI	
<ul style="list-style-type: none"> Realizacja działań wskazanych w Programie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza Wisły; Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych; Rewitalizacja koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Parku im. T. Kościuszki w Zgierzu - Poprawa warunków retencji estetyki rzeki Bzury; Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami; Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych); Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury uwzględniającej mikroretencję; Aktualizacja koncepcji wykonawczej i raport oddziaływania na środowisko inwestycji pn.: „Zbiornik małej retencji Tkaczewska Góra wraz z uzyskaniem Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. Budowa zbiornika małej retencji Tkaczewska Góra w gminie wiejskiej Parzęczew”; 	<p>Zadania związane z koszeniem i konserwacją rowów melioracyjnych mogą wiązać się z wystąpieniem chwilowych negatywnych oddziaływań z uwagi na prowadzenie wykopów (pogłębień) oraz przemieszczania mas ziemnych. Są to typowe prace melioracyjne prowadzone, zarówno w strefie brzegowej, jak i w samym korycie cieków oraz rowów. Prace te wiążą się z użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Niemniej jednak niewielki odcinek cieków/rowów objęty zakresem prac oraz zakres prac ograniczony jedynie do zwiększenia przepustowości, a więc udrożnienia wybranego odcinka nie spowodują zmian charakterystyk hydrologicznych, hydromorfologicznych i hydrobiologicznych, w stopniu uniemożliwiającym osiągnięcie celu środowiskowego. Istotnym jest zaplanowanie prac w taki sposób, aby zminimalizować oddziaływania na jakość i zasobność wód oraz bioróżnorodność odcinka cieków/rowów poprzez m.in. stosowanie siatek zabezpieczających, ograniczenie prac w korycie cieków, stosowanie umocnień dna i brzegów z materiałów naturalnych, ograniczenie do minimum prostowania koryt oraz ograniczenie wygradzania cieków poprzez stosowanie zamknięć remontowych, zastawek itp. Prace związane z udrażnianiem cieków mogą wiązać się ze zniszczeniem siedlisk i stanowisk przyrodniczych lub miejsc rozrodu/bytowania poszczególnych gatunków zwierząt i roślin oraz chwilowym, negatywnym wpływem na wody i powierzchnię ziemi. Niniejsze zadanie może być realizowane na terenach objętych ochroną prawną, w tym Obszarów Natura 2000. W czasie realizacji zadania należy stosować się do zapisów wynikających z Planów Zadań Ochronnych oraz zaleca się stosowanie: „Dobrych praktyk utrzymania rzek”, które powstały</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>z inicjatywy Fundacji WWF Polska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i które opisano w dalszej części prognozy. Udrożnienie rowów melioracyjnych związane jest ze zwiększaniem ochrony przeciwpowodziowej, co ma pozytywny wpływ na cały ekosystem.</p> <p>Wśród działań wyznaczonych w Programie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza Wisły znajdują się zadania inwestycyjne takie jak budowa i utrzymanie budowli przeciwpowodziowych oraz działania związane z retencją. Zadanie ma charakter ogólny, nie są znane szczegółowe zadania, jakie podmioty będą w ramach Programu wykonywać ani konkretna lokalizacja, z związku z czym przewidywane oddziaływanie jest utrudnione. Zadania inwestycyjne na etapie budowy mogą powodować chwilowe negatywne oddziaływanie na środowisko, które ustąpią po zakończeniu prac. Nie przewiduje się długoterminowych niekorzystnych oddziaływań. Program Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza Wisły jest dokumentem planowania wodami. Wyznaczone zadania nie mają na celu pogorszenia jakości wód, a takie gospodarowanie wodami, aby jak najmniejszym stopniu obciążać środowisko.</p> <p>Warto zaznaczyć, że utrzymanie budowli przeciwpowodziowych pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo zabytków oraz zasobów naturalnych. Prace związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym będą miały pozytywny wpływ na życie ludzi, zwierząt a także rośliny w momencie nadmiernych opadów deszczu. Mając na uwadze charakter zadań oraz zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji przedsięwzięcia, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji w odniesieniu do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla wód powierzchniowych i podziemnych, w tym nadmiernej eksploatacji zasobów wodnych. Prace powinny być wykonywane zgodnie ze sztuką budowlaną, przy jak najmniejszym zajęciu terenu – w pasie modernizowanego oraz przebudowywanego wału. Działanie nie będzie powodować zmiany stosunków gruntowo-wodnych, należy uznać, że planowane działania, w trakcie realizacji nie będą wykazywać znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz środowisko gruntowo – wodne. Prace realizacyjne oraz transport niezbędnych do wykonania prac elementów, będą wiązały się z krótkotrwałą emisją spalin, pyłu oraz hałasu, jednakże odbędą się w sposób możliwie najmniej inwazyjny.</p> <p>Budowa czy montaż urządzeń do gromadzenia wód opadowych będzie miało pozytywny wpływ na przeciwdziałanie suszy, jest to kluczowe rozwiązanie pomocne w niwelowaniu skutków deficytu wody. Retencjonowanie wody w zbiornikach na powierzchni ziemi czy też pod ziemią zapewni dostęp do wody w okresach suszy, która może być wykorzystywana w ogrodach czy też do spłukiwania toalet. Działania związane z retencją są również wskazane w Planie przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>Woda pochodząca z opadów winna być traktowana jako cenny surowiec, który należy wykorzystać jak najbliżej miejsca opadu. Ogromną zaletą retencji jest wykorzystywanie wody deszczowej w zakładach zużywających ponadprzeciętne ilości wody. Takim miejscem jest, np. myjnia samochodowa. Charakteryzuje się dużą powierzchnią zlewni dzięki czemu spora ilość wody zostanie zatrzymana w zbiorniku.</p> <p>Wpisane do projektu Programu działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych, m. in. dzięki zadaniom związanym z małą retencją oraz rozwojowi błękitnej i zielonej infrastruktury.</p> <p>Zadanie pn. Rewitalizacja koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Parku im. T. Kościuszki w Zgierzu ma za zadanie w szczególności zapobiec powodziom, które podczas intensywnych opadów atmosferycznych paraliżują miasto Zgierz. Ograniczenie zagrożenia powodziowego oraz retencionowanie wód ma pozytywny wpływ na cały ekosystem. Zastosowanie retencji w mieście ma pozytywny wpływ na klimat oraz ograniczenie zjawiska miejskiej wyspy ciepła. Ponadto poprawa estetyki terenu ma bezpośredni pozytywny wpływ na krajobraz, tym bardziej, iż jest to centrum miasta. W fazie budowy mogą wystąpić chwilowe negatywne oddziaływania związane z koszeniem koryta rzeki, prowadzonymi wykopami oraz z wywożeniem ciężarówkami mas ziemnych. Oddziaływania po zakończeniu inwestycji ustąpią.</p> <p>Dokładna data aktualizacji koncepcji wykonawczej i raportu oddziaływania na środowisko inwestycji pn.: „Zbiornik małej retencji Tkaczewska Góra” nie jest znana. Utworzenie dokumentacji nie ma żadnego oddziaływania na środowisko.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu; • Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód oraz na usługę wodną warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi; • Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków; • Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą; 	<p>Zadania te przyczynią się pośrednio do poprawy stanu wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym będą pozytywnie oddziaływać na gleby, zwierzęta i rośliny czy zasoby naturalne.</p> <p>Monitoring wód oraz kontrole podmiotów gospodarczych dostarczą wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu, ochrony wód przed zanieczyszczeniem oraz prawidłowego korzystania ze środowiska przez podmioty gospodarcze. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.</p> <p>Działania edukacyjne przyczynią się do poprawy jakości wód, większej świadomości ekologicznej oraz do zmniejszenia zużycia wody przez mieszkańców.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa SUW w Warszewicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rozbudowa SUW w Strykowie i Żelgoszczy wraz z infrastrukturą towarzyszącą; • Remont stacji uzdatniania wód na terenie gminy Głowno; • Rozbudowa stacji wodociągowej w miejscowościach: Rosanów, Grotniki, Dąbrówka Wielka, Maciejów; • Budowa przyłącza wodociągowego do świetlicy wiejskiej; • Rozbudowa sieci wodociągowych w Parzęczewie; • Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Miasta Głowna - Zwiększenie dostępności do sieci wodociągowych; • Budowa sieci wodociągowej; • Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Czaplinek, Gieczno, Jedlicze, Kania Gór, Ustronie; • Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Parzęczew – etap V; • Budowa kanalizacji w Bratoszewicach ul. Ogrodnicza i w Rokitnic; • Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lućmierz i Rosanów; • Budowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Stryków; • Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków; • Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w miejscowości Czerchów; • Budowa kanalizacji w miejscowości Leśmierz; • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie; 	<p>Rozbudowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i modernizacją ujęć wód i przydomowych oczyszczalni ścieków przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby oraz dotrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Wzrosnąć może także zanieczyszczenie powietrza, wibracje i hałas (związane z użytkowaniem maszyn oraz przywożeniem materiałów budowlanych), ludzi oraz różnorodność biologiczną. Wszystkie oddziaływania niekorzystne będą mieć charakter krótkoterminowy i lokalny. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. Oddziaływanie na krajobraz, negatywne lub pozytywne zależne jest od lokalizacji inwestycji oraz od tego, czy jest to rozbudowa istniejących obiektów czy budowa nowych. Jednakże budowy stacji uzdatniania wód czy oczyszczalni lokalizuje się w miejscach już przekształconych antropogenicznie. Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	<p>do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne ciekłe wodne o niewielkich przepływach.</p> <p>Znaczące pozytywne oddziaływanie na jakość i ilość wód będzie mieć budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, przydomowych oczyszczalni ścieków, urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych, ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.</p> <p>Zadanie związane z budową, rozbudową i modernizacją urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych przyczyni się do ogólnego zmniejszenia przyrostu zanieczyszczeń w wodach odbiornika, co będzie konsekwencją przyłączenia dodatkowych dostawców ścieków do oczyszczalni. Wpłynie to znacząco na poprawę parametrów jakościowych wód w odbiorniku na odcinku narażonym na sumę obecnych wpływów w obrębie jednolitej części wód.</p> <p>Oddziaływanie oczyszczalni na stan wód podziemnych związany jest głównie z zagrożeniem pochodzącym z punkowego zanieczyszczenia w/w wód podziemnych i może zaistnieć jedynie w przypadku wystąpienia nieuszczelnienia w instalacji, rozlania ścieków nieoczyszczonych na powierzchni terenu lub nieodpowiedniego magazynowania osadów ściekowych. Ponadto zanieczyszczenie może wynikać z dopływu zanieczyszczeń z posadzek, obiektów lub dróg wraz z infiltrującymi wodami opadowymi do gruntu z terenu całego zakładu. Podczas eksploatacji oczyszczalni należy zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie wód podziemnych przed skażeniem. Prawidłowe funkcjonowanie instalacji, wraz ze szczególnym zwróceniem uwagi na utrzymanie porządku eliminuje ewentualność wycieku substancji niebezpiecznych, czy też ścieków nieoczyszczonych bądź odcieków do gruntu, który stanowi potencjalne zagrożenie dla wód gruntowych i podziemnych. Powyższe analizy wykazują, że zrzut ścieków oczyszczonych korzystnie wpływa na ogólny stan jakościowy ciekłu. Stosując odpowiednie rozwiązania chroniące środowisko i przy właściwej eksploatacji oczyszczalni można odrzucić prawdopodobieństwo negatywnego wpływu oczyszczalni na wody powierzchniowe i podziemne. Na etapie eksploatacji oczyszczalni ścieków nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na florę, faunę oraz obszary chronione.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków); • Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.; 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu stałą kontrolę odprowadzania ścieków oraz optymalizację zużycia wody. Zadanie te spowodują ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunalnych do środowiska oraz lepsze wykorzystanie zasobów wodnych. Ich realizacja wpłynie pozytywnie, długoterminowo na jakość wód, stan zasobów wód oraz gleb, a także na florę i faunę.</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	Działania edukacyjne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej przyczynią się do racjonalnej gospodarki w gospodarstwie domowym poprzez uświadomienie mieszkańcom, że ich wybory i działania mają wpływ na stan wód i bioróżnorodność.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż; • Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik; 	<p>Zadania administracyjne mają na celu ochronę środowiska i ludzi przed nadmierną i niewłaściwą eksploatacją złóż kopalin. Zadania te zapewnią nie tylko trwałość występowania surowców naturalnych, ale również zachowanie naturalnego układu warstw litosfery i zachowanie procesów glebotwórczych. Przewiduje się również wystąpienie stałego, długotrwałego, pozytywnego oddziaływania na wody i ludzi. Działania takie umożliwią ograniczenie nadmiernej eksploatacji surowców naturalnych, w efekcie zachowanie stosunków wodnych, zapobieganie powstawaniu lejów depresji. Mniejsze wydobycie będzie również oddziaływać pozytywnie na ludzi, ponieważ zmniejszeniu ulegnie emisja do powietrza z wydobycia i spalania kopalin, w efekcie poprawie ulegnie stan sanitarny środowiska. Przewiduje się również wystąpienie pozytywnego oddziaływania na rośliny i zwierzęta, będzie to oddziaływanie pośrednie, długotrwałe, tak samo jak na powierzchnię ziemi i krajobraz. Ograniczenie eksploatacji kopalin zapewni stabilność siedlisk zwierząt i roślin, zwłaszcza tych bezpośrednio związanych z glebą. Zadania te ponadto będą pozytywnie oddziaływać na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, umożliwiając wykrycie i zapobieganie ewentualnemu nielegalnemu wydobyciu, które może stanowić zagrożenie dla tych obszarów. Nie przewiduje się oddziaływania na pozostałe komponenty środowiska.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY	
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring jakości gleb; • Identyfikacja potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi; • Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku • Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie; • Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia; • Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych; • Inwentaryzacja terenów, na których występują masowe ruchy ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami • Monitoring terenów osuwiskowych i terenów zagrożonych ruchami masowymi • Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych 	<p>Zadania związane z ochroną gleb mają pozytywny wpływ na cały ekosystem. Prawdłowo prowadzona gospodarka rolna będzie miała pozytywny, pośredni, długotrwały wpływ na środowisko przyrodnicze, ponieważ ograniczenie stosowania nawozów, płodozmian oraz właściwa technika uprawy roli przyczyni się do poprawy stanu wód podziemnych i gruntowych, oraz jakości gleb. Żywność wyprodukowana przez rolnictwo zgodne z zasadami Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej pozytywnie wpłynie na stan zdrowia ludzi oraz zwierząt hodowlanych. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zasoby naturalne, zabytki i klimat akustyczny. Pozyskiwanie dofinansowań w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie umożliwi realizację Programu, dzięki któremu można znacząco zmniejszyć zakwaszenie gleb w powiecie.</p> <p>Zadania związane z inwentaryzacją i monitoringiem osuwisk i ruchów masowych ziemi mają pośredni pozytywny wpływ na ludzi, florę i faunę, wody, powierzchnię ziemi i zabytki,</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych; • Prowadzenie remediacji historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi; 	<p>gdyż zapobiegają przemieszczaniu się mas ziemnych mogących stanowić zagrożenie dla otaczającego środowiska.</p> <p>Działania związane z rekultywacją gleb zdewastowanych i zdegradowanych, zanieczyszczonych i przemysłowych w konsekwencji pozytywnie wpłyną na jakość i zasobność gleb i powierzchni ziemi. Prawidłowo zaplanowana rekultywacja ma za zadanie przywrócić wartości użytkowe terenu poprzez nadanie im nowych lub pierwotnych wartości, czyli odtworzenie lub ukształtowanie nowych wartości przyrodniczych, gospodarczych, rekreacyjnych itp. Rekultywacja, a późniejsze zagospodarowanie terenów szczególnie korzystnie wpływa na krajobraz, zacierając ślady działalności górniczej. Inwestycje polegające na rekultywacji terenu wiążą się z wykonywaniem krótkoterminowych prac związanych powodujących m.in. przemieszczanie mas ziemnych, niszczeniem i rozjeżdżaniem powierzchniowej warstwy gleby, hałasem oraz z możliwymi awariami sprzętu budowlanego oraz generowanym przez nie hałasem i spalinami. Remediacja gleby to proces oczyszczania skażonej gleby, który będzie miał bezpośredni pozytywny wpływ na gleby, bytujące w niej zwierzęta oraz rośliny, wody i zasoby naturalne. Proces remediacji niesie ze sobą wiele korzyści, w tym poprawę jakości gleby, zmniejszenie zagrożeń dla środowiska oraz nadanie glebie charakteru rolniczego lub innego. Zanieczyszczona gleba może zawierać różne szkodliwe substancje, w tym metale ciężkie, pestycydy i wycieki ropy. Zanieczyszczenia te mogą powodować problemy zdrowotne u ludzi i zwierząt, a także uszkadzać rośliny. Remediacja gleby pomaga usunąć te zanieczyszczenia, czyniąc glebę bezpieczniejszą i zdrowszą. Ponadto, remediacja gleby może również poprawić jej żyzność, czyniąc ją bardziej produktywną dla rolnictwa. W związku z tym, remediacja gleby jest ważnym narzędziem ochrony środowiska i promowania zrównoważonego rozwoju. Sam proces remediacji może mieć negatywne oddziaływanie na teren poddany remediacji. Wyróżnia się różne metody zabiegu: fizyczne, termiczne, chemiczne, elektrochemiczne czy biologiczne. Ponadto remediacja może być prowadzona na miejscu, lub gleba może zostać wywieziona poza teren występowania, przez co określenie oddziaływania będzie możliwe dopiero w przypadku informacji przy konkretnym wykonywanym procesie.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie powiatu zgierskiego; • Przestrzeganie warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów; • Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gmin i regulaminu utrzymania czystości i porządku; 	<p>Zadania te przyczynią się do poprawy gospodarki odpadami oraz zapobieganiu ich powstawania. Nakierowane są na ograniczenie niekontrolowanego przedostawania się strumienia odpadów do środowiska, które często trafiają tu w sposób niewłaściwy i nielegalny, co ograniczy presję na wszystkie komponenty środowiska. Wszystkie zadania będą oddziaływały pozytywnie i stale. Jedynie podczas budowy bądź modernizacji PSZOK mogą wystąpić uciążliwości związane z hałasem, jednak są to zjawiska chwilowe, a</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych; Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów; 	<p>szczegółowe oddziaływanie będzie możliwe do określenia dopiero przy konkretnej inwestycji w danej lokalizacji. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zabytki.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Likwidacja miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów; 	<p>Realizacja tych zadań doprowadzi do zlikwidowania odpadów znajdujących się w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Nielegalne wysypiska są źródłem pylenia, nieprzyjemnego odoru, stwarzają zagrożenie epidemiologiczne, mogą spowodować zanieczyszczenie okolicznych wód powierzchniowych i gruntownych oraz skażenie gleby przez bakterie, resztki farb czy środków chemicznych. Największe zagrożenie dla całego ekosystemu wynikające z nielegalnego pozbywania się odpadów stwarzają odpady niebezpieczne pozostawiane w tych miejscach. Pozbywanie się miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów, w których znajdują się odpady będzie mieć bezpośredni wpływ na zdecydowaną większość komponentów środowiska.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne w Zgierzu przy ul. Szczawińskiej 123; Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Pieńki i Aleksandrowskiej w Zgierzu; Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Modlnej; Rekultywacja składowiska Osadów Ściekowych przy ul. Łukasińskiego 1/13 w Zgierzu; 	<p>Składowiska wymagają rekultywacji po ich zamknięciu. Prace rekultywacyjne wykonuje się w sposób zabezpieczający wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze przed szkodliwym oddziaływaniem składowiska odpadów oraz umożliwiającą obserwację wpływu składowiska odpadów na środowisko. Składowisko odpadów lub jego wydzieloną część zabezpiecza się przed infiltracją wód opadowych przez uszczelnienie jego powierzchni, w sposób uwzględniający proces osiadania składowiska i minimalizujący powstawanie zastoisk wodnych oraz osuwisk warstwy biologicznej. Po dniu zaprzestania przyjmowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne lub składowisku odpadów obojętnych, lub na ich wydzielone części, skarpy oraz powierzchnię korony składowiska porządkuje się i zabezpiecza przed erozją wodną i wietrzną przez wykonanie odpowiedniej okrywy rekultywacyjnej, której konstrukcja jest uzależniona od właściwości odpadów. Minimalna miąższość okrywy rekultywacyjnej dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne jest nie mniejsza niż 1 m oraz umożliwia powstanie i utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej. Prawidłowo przeprowadzone rekultywacje wpływają bezpośrednio na otaczające środowisko, w tym powierzchnię ziemi, powietrze, wody, florę i faunę czy krajobraz.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60; Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowisk odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17; 	<p>Gromadzone odpady na tych terenach stanowią realne zagrożenie dla środowiska, w szczególności dla powietrza, wód i gleb. Z uwagi na charakter odpadów występuje wysokie ryzyko zaistnienia pożaru, na tych terenach regularnie dochodzi do samozapłonów. Teren po Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu zaliczono do wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań związanych z</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu przy ul. Andrzeja Struga 30; Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest; 	<p>poprawą stanu środowiska na obszarze. Likwidacja składowisk niebezpiecznych odpadów oraz rekultywacja terenów wpłynie bezpośrednio pozytywnie na cały ekosystem.</p> <p>Zadania dotyczące usuwania wyrobów azbestowych z terenu powiatu jest zadaniem małoskalowym, które nie może zagrozić celom i przedmiotom ochrony obszarów chronionych. Azbest jest wyrobem niebezpiecznym dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz stanu sanitarnego środowiska, szczególnie powietrza i wody. Realizacja zadania z zakresu usuwania wyrobów azbestowych może generować chwilowe, odwracalne negatywne oddziaływanie na zwierzęta, ponieważ z wyrobów azbestowych wykonywane są głównie pokrycia dachowe budynków, podczas gdy na strychach i poddaszach tych budynków swoje siedliska mogą mieć nietoperze, jerzyki i wróble. Przed podjęciem prac należy wcześniej dokładnie zinwentaryzować obiekt, jeśli występują w nim gniazda tych zwierząt prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowym. Ponadto główne niebezpieczeństwo jakie powodują, czyli emisję włókien azbestowych do powietrza występuje głównie podczas łamania płyt azbestowych, również podczas ich demontażu. Jednak ich negatywny wpływ ograniczy się wyłącznie do etapu demontażu wyrobów azbestowych. Docelowo likwidacja wyrobów azbestowych będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, a w szczególności na powietrze, krajobraz i na zdrowie ludzi oraz rośliny i zwierzęta. Poprawie ulegnie stan pokryć dachowych oraz wygląd zabytków, co zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu. Istotnym zadaniem gmin jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska (m.in.: wód, gleb) oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE	
<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych; Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków; Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych; Nasadzenia drzew i krzewów; Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody; Utworzenie terenów zieleni wraz z bazą edukacyjną przy Domach Dziecka w Grotnikach; Zagospodarowanie ogrodu edukacyjno-terapeutycznego "Zdrowie w naturze" na terenie Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Głownie; 	<p>Zadania te służą zachowaniu obszarów i organizmów chronionych przyrody, terenów zielonych i lasów. Tereny zielone i lasy uczestniczą w obiegu wody, procesach glebotwórczych, przeciwdziałają ruchom masowym, jak również jako element procesu fotosyntezy uczestniczą w procesie oczyszczania atmosfery i regulacji klimatu. Nasadzenie roślin będą mieć korzystny wpływ na gleby, powietrze i klimat. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej niesie za sobą wiele korzyści, w tym m. in. nawilżanie powietrza, magazynowanie wody, stworzenie cennych siedlisk dla flory i fauny, poprawa kondycji gleby. W przypadku powiększania terenów zieleni zasadne jest stosowanie gatunków rodzimych. Poprawa stanu środowiska wpływa pozytywnie na zdrowie ludzi, jakość zasobów naturalnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Poza tym tereny zielone działają stymulująco na środowisko – ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, rozchodzenie się zanieczyszczeń w powietrzu, zatrzymanie wody w środowisku,</p>

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych; • Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych; • Utrzymanie zieleni drogowej w pasach dróg powiatowych w tym konserwacja i utrzymanie drzewostanu; • Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych; • Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa; • Opracowanie planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa; • Realizacja zadań wynikających z planu zarządzania lasów; • Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym, w tym inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu; • Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody; 	<p>właściwości biofiltracyjne, minimalizację efektu miejskiej wyspy ciepła oraz, co udowodniono w ostatnich latach – na zdrowie psychiczne ludzi. W szczególności zadania te pozytywnie oddziałują na wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne i krajobraz.</p> <p>Monitoring siedlisk i gatunków pozwala na wczesne wykrycie zagrożenia wyginieciem bądź utratą siedliska i zapobieganie tym zjawiskom.</p> <p>Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie powiatu nie będą podejmowane umyślne działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków.</p> <p>Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydany w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Poprawa stanu zasobów przyrodniczych wpływa pozytywnie na zdrowie ludzi, jakość zasobów naturalnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej a także, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI	
<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii); • Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom; • Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku; • Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii; 	<p>Zadania te będą w sposób bezpośredni i pośredni, długotrwały pozytywnie oddziaływać na ludzi, zwierzęta, powietrze i klimat, wody, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne. Dzięki bieżącemu prowadzeniu kontroli zakładów przemysłowych możliwe będzie sprawne usuwanie niebezpiecznych substancji w środowisku czy zdarzeń powodujących negatywne zmiany w środowisku (np. osuwiska, zapadliska). Zadania te przyniosą pozytywne skutki pod względem bezpieczeństwa środowiskowego.</p>

źródło: opracowanie własne

11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego na wybrane elementy środowiska

11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Spośród nich do realizacji w POŚ wyznaczono m.in.:

- 1) budowę i rozbudowę dróg;
- 2) budowę sieci ciepłowniczej;
- 3) budowę sieci gazowej;
- 4) budowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- 5) budowę sieci wodociągowej.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie gmin powiatu. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie powiatu;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu zgierskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000;
- Rezerwat przyrody
- Park Krajobrazowy;
- Stanowisko dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody.

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko w związku z tym w prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące i kompensujące.

Większość zadań określonych w Programie nie posiadają na chwilę obecną przypisanej konkretnej lokalizacji, więc ich ewentualne oddziaływanie na obszary chronione jest niemożliwe do określenia. Jednakże, żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną.

Analiza oddziaływań projektów priorytetowych nie wykazała bezpośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000).

Wszelkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz zmierzające do poprawy jakości powietrza będą zdecydowanie pozytywnie wpływać na stan siedlisk i gatunków w obszarach Natura 2000 objętych projektem Programu.

Wszelkie działania określone w Programie Ochrony Środowiska, mają na celu poprawę środowiska naturalnego.

Zakazy związane z Obszarami Natura 2000

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.), na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wyjątki, wyłączone z tych zapisów, zebrane zostały w art. 34, ww. ustawy.

Plany zadań ochronnych i plany ochrony ustanowione dla obszarów Natura 2000:

Słone Łąki w Pełczyskach

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach PLH100029

Silne Błota

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 sierpnia 2020 r. w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032

Szczypiorniak i Kowaliki

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 19 lipca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Szczypiorniak i Kowaliki PLH100033

Poniżej zestawiono zadania ochronne i plany ochrony ustanowione dla form ochrony przyrody w powiecie:

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich

- Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich

Ustala się następujące generalne cele i zasady funkcjonowania Parku:

- 1) zachowanie naturalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i historyczno - kulturowych oraz ich udostępnianie społeczeństwu obecnie i w przyszłości;
- 2) uznanie za wiodącą podstawę rozwoju i zagospodarowania przestrzennego terenu Parku zasadę zrównoważonego rozwoju, zapewniającą utrzymanie równowagi pomiędzy śródo- wiskiem, a efektywnym rozwojem społeczno- gospodarczym;
- 3) ochronę wartości Parku w korelacji z rozwojem społeczno - gospodarczym zapewniającym kształtowanie optymalnych warunków i pod- noszenie jakości życia mieszkańców;
- 4) godzenie różnorodnych funkcji w poszczególnych jednostkach planistycznych, zgodnie z potrzebami ochrony przyrody i rozwoju lokalnych społeczności.

Za podstawowe cele i zadania planu ochrony uznaje się:

- 1) zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, pełnej różnorodności biologicznej oraz trwałości i równowagi procesów przyrodniczych;
- 2) ochronę najcenniejszych fragmentów przyrody naturalnej, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego;
- 3) przywracanie walorów naturalnych przekształconym siedliskom, zwłaszcza dolinom rzecznych, lasom i innym składnikom przyrody;
- 4) stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania;
- 5) harmonizowanie z uwarunkowaniami przyrodniczymi dotychczasowych form użytkowania terenu i działalności społeczno-gospodarczej;
- 6) ochronę systemów przyrodniczych Parku przed oddziaływaniem wewnętrznymi i zewnętrznymi czynnikami degradującymi;
- 7) dążenie do sukcesywnej poprawy stanu wszystkich komponentów środowiska, dzięki podejmowanym działaniom infrastrukturalnym;
- 8) zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności, dotyczącej konieczności zachowania całego bogactwa przyrodniczego jako dziedzictwa i dobra wspólnego;

- 9) uwzględnianie w rozwoju społeczno- gospodarczym uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, zasobów kulturowych i cech krajobrazu.

Na terenie parku wprowadza się zakazy:

- 1) wprowadzania zmian stosunków wodnych, a także dokonywania zabudowy technicznej (z wyjątkiem retencji wód) rzek i strumieni bez stosownych uzgodnień,
- 2) deformacji naturalnych form geomorfologicznych (wąwozów, parowów i innych),
- 3) wysypywania, wylewania i zakopywania odpadów i innych nieczystości oraz utrzymywania otwartych kanałów ściekowych,
- 4) eksploatacji i przetwórstwa kopalin na skalę przemysłową,
- 5) niszczenia i degradacji gleby,
- 6) zabijania, niszczenia i uszkodzenia wszystkich gatunków fauny i flory z wyjątkiem gatunków uniemożliwiających prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej oraz zagrażających zdrowiu, życiu lub warunkom higienicznym człowieka i zwierząt hodowlanych,
- 7) stosowania środków chemicznych I klasy toksyczności,
- 8) umieszczania w rejonie obiektów chronionych tablic, napisów i innych znaków nie związanych z ochroną przyrody i krajobrazu (z wyjątkiem znaków drogowych).

Rezerwat przyrody Ciosny

- Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Rezerwat przyrody Zabrzeźnia

- Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Rezerwat przyrody Torfowisko Rąbień

- Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Rezerwat przyrody Struga Dobieszkowska

- Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Rezerwat przyrody Dąbrowa Grotnicka

- Zarządzenie nr 31/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka”
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka”
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 24 stycznia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dąbrowa Grotnicka”

Rezerwat przyrody Grądy nad Moszczenicą

- Rozporządzenie Nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 13 grudnia 2019 r. r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Grądy nad Moszczenicą"

Rezerwat przyrody Grądy nad Lindą

- Zarządzenie Nr 33/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Grądy nad Lindą"
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Grądy nad Lindą”
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 24 stycznia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Grądy nad Lindą”

Na pozostałych obszarach objętych ochroną obowiązują zakazy zgodnie z poniższymi aktami prawa miejscowego, przedstawionymi w tabeli nr 92.

Tabela 92. Dane aktów prawnych na form ochrony przyrody występujących na terenie powiatu zgierskiego.

Forma ochrony wraz z nazwą	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Dane pozostałych aktów prawnych
Obszar Natura 2000 Dąbrowa Grotnicka	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 października 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowa Grotnicka (PLH100001)
Obszar Natura 2000 Grądy nad Lindą	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grądy nad Lindą (PLH100022)

źródło: www.crfop.gdos.gov.pl, dostęp: 14.02.2024 r.

Zakazy związane z pomnikami przyrody oraz użytkami ekologicznymi

W stosunku do pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych oraz użytków ekologicznych wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

Biorąc pod uwagę, że zadania wyznaczone w POŚ mają charakter ogólny, nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych,
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów,
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych,
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej,
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych,
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Pozytywny oraz bezpośredni wpływ na środowisko przyrodnicze będą miały zadania związane z zapewnieniem właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni. Ponadto prowadzenie zalesień (w kierunku zgodnym z wymaganiami siedliskowymi), powinno przyczynić się do zwiększenia różnorodności gatunkowej i zapewnienia ciągłości korytarzy migracyjnych gatunków. Pozytywne oddziaływanie na przyrodę regionu będą miały także zadania związane z ochroną przed pożarami, czy monitoringiem siedlisk i gatunków.

Realizacja zapisów POŚ Powiatu Zgierskiego w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, m.in. związanych z modernizacją i rozwojem sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej oraz podłączeniem nowych odbiorców,

termomodernizacją, utworzeniem i rozbudową istniejących punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, budową oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wód oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. przebudowa, utwardzenie dróg i poboczy, budowa tras rowerowych, zadania związane z melioracjami wodnymi. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślane wybory lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależą będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów kanalizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie powiatu zgierskiego. Pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (np. budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej) oraz poprawy jakości powietrza. W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powiększeniu arealu powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych. Bardziej złożone ekosystemy pozwalają w znacznym stopniu utrzymać właściwy reżim hydrologiczny, a także są odporniejsze na niekorzystne zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Stan siedlisk pośrednio poprawi się poprzez realizację zadań zmierzających do poprawy jakości powietrza, przykładowo zmniejszy się opadanie zanieczyszczeń na liście roślin, przedostawanie się do wód czy do gleb. Pozytywnie wpłyną także działania zmierzające do zwiększenia recyklingu odpadów.

Rekultywacje terenów zdegradowanych oraz składowisk odpadów wpłyną bardzo pozytywnie na środowisko przyrodnicze. Dzięki rekultywacji biologicznej glebom zostaną przywrócone jej

właściwości, co umożliwi rozwój bioróżnorodności, stworzy nowe siedliska dla roślin i zwierząt. Uciążliwości dla roślin i zwierząt takie jak hałas ustaną w momencie zakończenia prac rekultywacyjnych. Zadania mające na celu poprawę jakości gleb oraz ich prawidłowe użytkowanie przyczyną się do prawidłowego wzrostu roślin oraz poprawy życia organizmów glebowych.

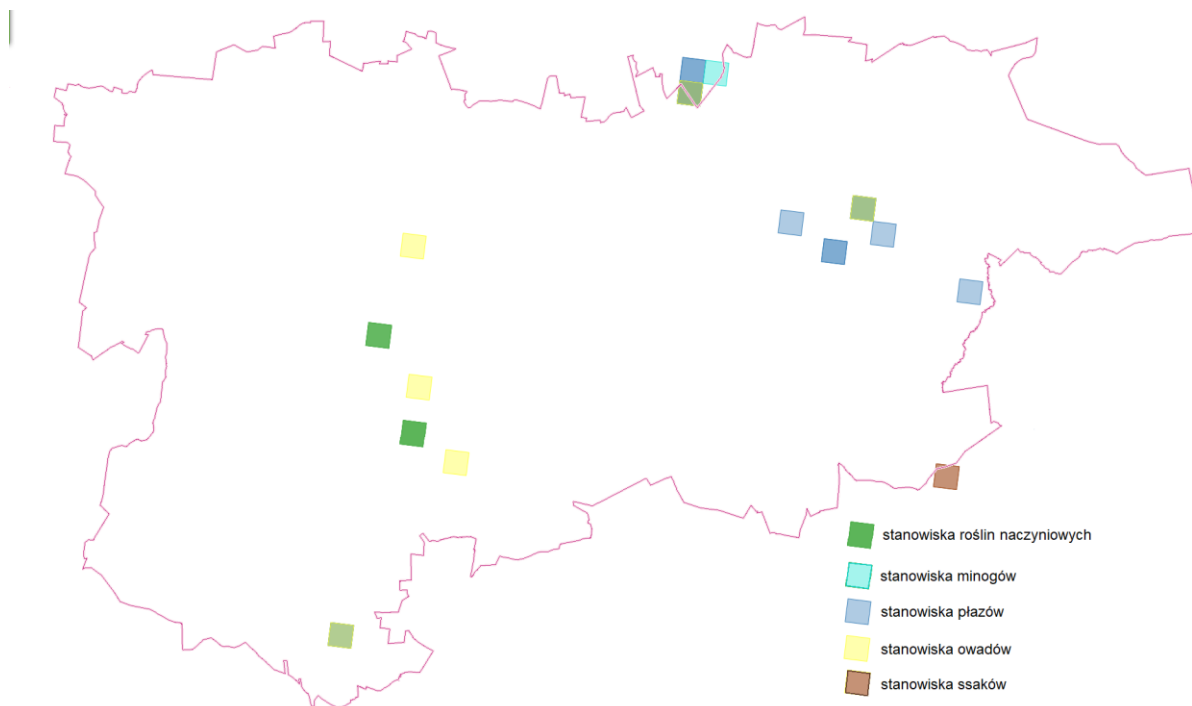
Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową mogą zakłócać lokalne korytarze migracji ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Wpływ ten jednak zniknie po zakończeniu prac.

W długofalowej perspektywie wpływ inwestycji związanych z rozwojem małej retencji będzie miał pozytywny wpływ na zwierzęta, rośliny oraz bioróżnorodność.

Działania wyznaczone w projekcie POŚ nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Rysunek nr 45 przedstawia stanowiska oraz siedliska chronionych gatunków zwierząt. Rysunek wykonano na podstawie Geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Rysunek 51. Stanowiska i siedliska zwierząt na terenie powiatu zgierskiego.
źródło: GEOSERWIS GDOŚ, stan na 14.02.2024 r.

Jakość i znaczenie Obszarów Natura 2000:

Obszar Natura 2000 Dąbrowa Grotnicka

Siedlisko należy do najcenniejszych stanowisk, tego zanikającego typu siedliska leśnego w centralnej Polsce. O ich wartości decyduje bogate florystycznie runo z udziałem gatunków ciepłolubnych przywiązanych tylko do tego siedliska.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG:

- Dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia*

Populacja – C; Stan zachowania – C; Izolacja – C; Ogólnie – C;

Najcenniejszym gatunkiem we florze obszaru Natura 2000 (rezerwatu przyrody) jest dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* – gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, znajdujący się w „Polskiej czerwonej księdze roślin” (kategoria zagrożenia EN). Stwierdzony został tylko na jednym stanowisku, populacja skrajnie nieliczna, zaledwie 4 osobniki (w latach 90. ubiegłego stulecia obserwowano 7 osobników); stanowisko jest zagrożone przypadkowym zniszczeniem przez ludzi lub zwierzynę.

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);

Reprezentatywność – B; Względna powierzchnia – C; Stan zachowania – B; Ocena ogólna – B. Siedlisko jest obecnie zbiorowiskiem dominującym powierzchniowo na terenie obszaru. Płaty tego zespołu są istotnie zróżnicowane, co wynika z naturalnej zmienności zbiorowiska,

jak i antropogenicznych oddziaływań jakim podlegał w przeszłości las. Na terenie rezerwatu możemy wyróżnić dwa wyraźnie odmienne pod względem fizjonomii i składu gatunkowego podzespoły – grąd typowy (*Tilio-Capinetum typicum*) oraz grąd wysoki (*Tilio-Carpinetum calamagrostietosum*). Grąd typowy dominuje przestrzennie w północnej części rezerwatu. Grąd wysoki (trzcinnikowy) zajmuje znaczną powierzchnię w zachodniej i centralnej części obszaru Natura 2000 (rezerwatu przyrody), zwykle w sąsiedztwie świetlistej dąbrowy, do której nawiązuje fizjonomicznie a także florystycznie. Płaty grądu typowego mają na terenie obszaru bardzo zróżnicowaną postać, co wynika z kilku, często powiązanych ze sobą, czynników – przede wszystkim historii panującego drzewostanu i jego składu. W najlepiej wykształconych płatach gatunkiem panującym w drzewostanie jest dąb szypułkowy. W niższej warstwie rozwija się lipa drobnolistna i grab zwyczajny. Pojedynczo występują spontaniczne lub pochodzące z sadzenia gatunki domieszkowe – brzoza brodawkowata, klon jawor, buk zwyczajny, sosna zwyczajna, topola osika. Podszycie jest na ogół słabo rozwinięte – spotykamy w tej warstwie podrosty gatunków obecnych w drzewostanie oraz leszczykę, głóg jednoszyjkowy, dziki bez czarny, kruszynę pospolitą, jarzab pospolity, rzadziej jabłoń dziką (płonkę) i śliwę tarninę. Runo w miejscach bardzo silnie ocienionych jest stosunkowo ubogie. Na wiosnę dominuje tu zawilec gajowy. Pospolicie, szczególnie w miejscach o korzystniejszych warunkach świetlnych, występują: perlówka zwisła, kostrzewa olbrzymia, prosownica rozpierzchła, przytulia Schultesa, wiechlina gajowa, trędownik bulwiasty, podagrycznik pospolity, konwalia majowa, nerecznica samcza i inne. Często rośnie tu także mech żurawiec falisty *Atrichum undulatum* oraz merzyk pokrewny *Mnium affine*.

W większości płatów grądu wysokiego (T-C *calamagrostietosum*) w drzewostanie dominuje dąb bezszypułkowy. Licznie występują także takie gatunki jak sosna zwyczajna, lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata. Często drzewostan jest dwupiętrowy, przy czym w niższej warstwie występują gatunki spontanicznie się odnawiające – dąb szypułkowy i bezszypułkowy, lipa drobnolistna, grab zwyczajny. Podszycie rozwinięte jest nierównomiernie. Najsilniej rozwija się w miejscach o zakłóconym, w stosunku do naturalnego, składzie drzewostanu. Najczęściej w tej warstwie spotykamy naloty dębu, lipy oraz krzewy kruszyny. W niektórych miejscach licznie występuje ekspansywna czeremcha amerykańska. W runie grądu wysokiego najczęściej spotykamy: konwalię majową (miejscami łanowo), prosownice rozpierzchła, orlice pospolita, borówka czernica, konwalijkę dwulistną, dąbrówkę rozłogową, kosmatkę owłosioną, fiołki: leśnego i Rivina.

- *9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*);

Reprezentatywność – B; Względna powierzchnia – C; Stan zachowania – B. Ocena ogólna – B Siedlisko należy do najcenniejszych stanowisk, tego zanikającego typu siedliska leśnego w centralnej Polsce. O ich wartości decyduje bogate florystycznie runo z udziałem gatunków ciepłolubnych przywiązanych tylko do tego siedliska. W najlepiej zachowanym płacie w północno-wschodniej części rezerwatu drzewostan buduje dąb bezszypułkowy, a pojedynczo występują sosna zwyczajna i brzoza brodawkowata. Podszycie osiąga niewielkie zwarcie, co jest typowe dla dobrze zachowanych fitocenoz dąbrowy świetlistej. W warstwie tej spotykamy przede wszystkim dąb bezszypułkowy oraz kruszynę. Runo typowej, dobrze wykształconej dąbrowy ma charakter heterogeniczny i jest niezwykle bogate w gatunki, z różnych grup ekologicznych - ciepłolubnych lasów, okrajków, muraw kserotermicznych oraz łąk. Kombinacja florystyczna uzupełnia liczna grupa gatunków ogólnoleśnych i borowych. Postać dąbrowy świetlistej *Potentillo albae-Quercetum petraeae* z kruszyną pospolitą *Frangula alnus* - występuje przede wszystkim w południowo-zachodniej części rezerwatu

(obszaru Natura 2000). Pod luźnym drzewostanem dębu bezszypułkowego, z nieznacznym udziałem brzozy brodawkowatej rozwija się silnie warstwa podszycia, w której dominuje kruszyna pospolita. Runo jest rozwinięte na ogół bardzo dobrze (kruszyna nie powoduje silnego ocienienia dna lasu). Miejscami duży udział (dominujący) mają rozłogowe byliny: konwalia majowa i kłosownica pierzasta. Licznie, na ogół, występuje także trzcinnik leśny. Roślą tu wszystkie, ważne dla fitocenozy świetlistej dąbrowy, gatunki: turzyca pagórkowa, sierpik barwierski, groszek czerniejący, bukwica zwyczajna, przytulia północna, miodownik melisowaty, dzwonek brzoskwiniolistny. Spotykamy także cenne gatunki „wspólne” z łąkami – lilię złotogłów i wawrzyńca wilczyko. Spośród gatunków ogólnie leśnych pospolicie rosną: borówka czarna, kosmatka owłosiona, jastrzębiec leśny, konwalijka dwulistna, etc.

W centralnej części rezerwatu stwierdzono ubogą postać dąbrowy świetlistej, określona jako postać z kostrzewą owczą (*Potentillo albae-Quercetum* postać z kostrzewą owczą *Festuca ovina*). Panuje tu drzewostan dębu bezszypułkowego, z udziałem brzozy brodawkowatej i sosny. Brzoza, która osiągnęła fazę dojrzałości obecnie intensywnie się wydziela. Podszycie jest słabo rozwinięte. Jedynie w części wschodniej płatu ubogiej dąbrowy liczniej występuje jałowiec pospolity. Runo jest znacznie uboższe w gatunki niż typowe płaty dąbrowy i rozwinięte nierównomiernie miejscami słabo zwarte (zaledwie 20%). Zwraca uwagę duży udział elementów przechodzących z borów. Znacząca jest rola mchów szczególnie rokitnika pospolitego *Plurozium schreberi* oraz płonnika strojnego *Polytrichum formosum*. Spośród roślin zielnych, poza pospolitą kostrzewą owczą, licznie występują: trzcinnik leśny, pszeniec zwyczajny, kokoryczka wonna, kosmatka owłosiona, gorysz pagórkowy, jastrzębiec leśny, jastrzębiec baldaszkowaty.

Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru: śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwar

1340 śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały - znajdują się tu w obniżeniu terenu, dolinie niewielkiej rzeki Sierpówki (Kanału Sierpowego), która jest lewobrzeżnym dopływem Bzury. Jest to teren płaski (125-127 m n.p.m.), nieleśny, zagospodarowany rolniczo. Obecność słonych źródeł występujących na omawianym obszarze determinuje jego budowa geologiczna. W okolicy Ozorkowa i Łęczycy obecne są wysady soli cechsztyńskiej, które wydostają się na powierzchnię ziemi w postaci słonych wód lokalnie zasalających gleby. Łąki, na których występują słonorośla, są użytkowane w znacznej części ekstensywnie. Słone źródła omawianego obszaru znane były już w średniowieczu, kiedy to nadano nazwę miejscowości Solca. W XVIII wieku w Pełczyskach czynna była warzelnia soli (Olaczek 1965). Wzmianki o słonoroślach występujących na tym terenie pochodzą z pierwszej połowy XIX w. (Jastrzębowski 1829). Śródlądowe słone łąki i pastwiska są siedliskami priorytetowymi (1340*), bardzo rzadko występującymi w skali kraju, jak i całej Europy. Ostoja „Słone Łąki w Pełczyskach” jest jednym z niewielu miejsc w Polsce, na którym zachowały się zbiorowiska typowe dla śródlądowych solnisk z rzędu *Glauco-Puccinellietalia*. Siedlisko 1340* w Pełczyskach utworzyło się na terenach naturalnie zasolonych. Wody słone wypływają tu na powierzchnię w postaci młak i w ten sposób powodują zasolenie podłoża. W zależności od zasolenia i wilgotności podłoża śródlądowe solniska różnią się składem gatunkowym roślin. Na omawianym obszarze każdy z płatów ma właściwie wykształcony skład gatunkowy. Dominują gatunki obligatoryjnie halofilne, tj.: świbka morska *Triglochin maritima*, mlecznik

nadmorski *Glaux maritima*, muchotrzew solniskowy *Spergularia salina*, sit Gerarda *Juncus gerardi*, łoboda oszczepowata odm. solna *Atriplex prostrata* oraz fakultatywne, m. in. sitowiec nadmorski *Bolboschoenus maritimus*, mannica odstająca *Puccinellia distans*, koniczyna rozdęta *Trifolium fragiferum*.

Na podstawie badań realizowanych w ramach sporządzania PZO dla obszaru (Ekolesner 2018, Dokumentacja Projektu Planu Zadań Ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach PLH100029) dla siedliska 1340* nadano poniższe oceny.

Reprezentatywność - A (doskonała) na podstawie wyników prac terenowych uznano, że siedlisko 1340* w obszarze jest wykształcone w sposób podręcznikowy. Siedlisko jest reprezentowane przez cztery podtypy, dobrze wykształcone z licznie reprezentowanymi gatunkami halofitów obligatoryjnych i fakultatywnych.

Powierzchnia względna - B, powierzchnia siedliska w obszarze znajduje się w przedziale 15% - 2% powierzchni siedliska w kraju.

Ocena stanu zachowania - B (dobry stan zachowania). Uznano, że płaty siedliska są dobrze zachowane (zachowanie struktury II) oraz posiadają dobre perspektywy (zachowanie funkcji II). Ocena ogólna - A (doskonała). Według badań monitoringowych siedliska przeprowadzanych w roku 2014 stanowisko Słone Łąki w Pełczyskach uzyskało najlepszą ocenę badanych stanowisk w obszarach Natura 2000 w kategoriach: ocena ogólna, perspektywy ochrony oraz powierzchnia siedliska.

Obszar Natura 2000 Silne Błota

Jest to ważne w regionie miejsce godowania i żerowania ptaków. Licznie występuje tu m.in. traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Dla obydwu gatunków jest jednym z cenniejszych stanowisk w okolicach Łodzi. Jako pozostałość po torfowisku wysokim, w charakterystycznym dla regionu układzie z kompleksem wydm śródlądowych, obszar od kilkudziesięciu lat proponowany do ochrony rezerwatowej, później jako zespół przyrodniczo - krajobrazowy. Lokalnie - ważna ostoja ptactwa wodno-błotnego, zarówno jako miejsce lęgu: m.in. bąka, bączka, żurawia, błotniaka stawowego; żerowania: m.in. bielika, bociana czarnego i białego jak i miejsce postoju w trakcie wędrówek. Cenny obiekt dydaktyczno - naukowy, zarówno dla biologów, przyrodników, geomorfologów ale także jako pamiątka lokalnego zwyczaju eksploatacji torfu. We wcześniejszych wersjach SDF jako przedmiot ochrony wskazywano 3160 - siedlisko było wskazywane w wyniku pierwotnego błędu naukowego (charakter - atropogeniczne pochodzenie zbiornika oraz trofia zbiornika wykluczają).

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru:

- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG:

- Kumak nizinny *Bombina bombina*
- Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*
- Wydra europejska *Lutra lutra*
- Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Obszar Natura 2000 Szczypiorniak i Kowaliki

Bogata mozaika siedlisk leśnych - od trudnodostępnych olsów poprzez świeże bory aż po fragmenty młodników oraz naturalne zbiorniki wodne z dobrze rozwiniętym litoralem są doskonałym środowiskiem życia płazów - występują tutaj licznie m.in. traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Dla obu gatunków jest to jedno z cenniejszych stanowisk w regionie. Jeziora położone w głębi lasu są stosunkowo rzadko odwiedzane przez ludzi, dzięki czemu stanowią również ostoję innych zwierząt - zwłaszcza ptaków wodno-błotnych.

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru:

- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)*

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG:

- Kumak nizinny *Bombina bombina*
- Wydra europejska *Lutra lutra*
- Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Obszar Natura 2000 Grądy nad Lindą

Występujący w obszarze na znacznych powierzchniach las dębowo-grabowo-lipowy, tj. grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* tworzą trzy zbiorowiska: grąd niski (wilgotny), typowy i wysoki (trzcinnikowy). O wysokim stopniu zachowania grądów w rezerwacie świadczy m.in. liczna obecność (30 gatunków) drzew i krzewów w jego fitocenozach, komplet gatunków grądowych właściwych naturalnym lasom liściastym, wiek drzewostanu (150 lat) oraz obecność przestoi dębowych. *Tilio-Carpinetum stachyetosum sylvaticae* zajmują w rezerwacie wąskie przestrzenie w strefie kontaktowej pomiędzy zbiorowiskami łągu i grądu typowego.

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru:

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
Reprezentatywność – B; Względna powierzchnia – C; Stan zachowania – B; Ocena ogólna – B.

Występujący w obszarze na znacznych powierzchniach las dębowo-grabowo-lipowy, tj. grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* tworzą trzy zbiorowiska: grąd niski (wilgotny), typowy i wysoki (trzcinnikowy). O wysokim stopniu zachowania grądów w rezerwacie świadczy m.in. liczna obecność (30 gatunków) drzew i krzewów w jego fitocenozach, komplet gatunków grądowych właściwych naturalnym lasom liściastym, wiek drzewostanu (150 lat) oraz obecność przestoi dębowych. *Tilio-Carpinetum stachyetosum sylvaticae* zajmują w rezerwacie wąskie przestrzenie w strefie kontaktowej pomiędzy zbiorowiskami łągu i grądu typowego. Grąd niski wykazuje liczne powiązania florystyczne i ekologiczne z łągiem, a wraz ze źródłiskami i zarastającym torfowiskiem stanowi naturalny,

silnie powiązany system hydrologiczny, będący jednym z najważniejszych przedmiotów ochrony w rezerwacie. Ten wilgotny i cienisty las jest tu najbogatszym w gatunki zbiorowiskiem roślinnym. W runie, dominują gatunki właściwe dla higrofilnych, żyznych lasów, występują m.in. przylaszczyka pospolita *Hepatica nobilis*, wawrzynek wilczyłyko *Daphne mezereum*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, sporadycznie: bluszcz, *Hedera helix* i in. Zbiorowisko grądu typowego *Tilio-Carpinetum typicum* zbliżone jest do naturalnych lasów liściastych występuje przede wszystkim we wschodniej części obszaru, gdzie rosną drzewostany dębowe w wieku 150 lat. Poza dominującym dębem szypułkowym, występują tu: grab, jawor, lipa, świerk, klon, a sporadycznie jodła i inne. Grąd typowy w postaci wąskich płatów rozwinął się również nad strumieniem w części północnej i gdzieś nad Lindą. Jest to las o złożonej strukturze, bogatej dendroflorze i florze zielnej, w której na szczególną uwagę zasługuje obecność licznych gatunków wczesnowiosennych, a także kokoryczka okółkowa *Polygonatum verticillatum*. Grąd wysoki *Tilio-Carpinetum calamagrostietosum* stojący na ekologicznym pograniczu zbiorowisk grądu typowego i dąbrowy świetlistej charakteryzuje się dominacją w drzewostanie dębu bezszypułkowego *Quercus petraea* i mieszańca rodzimych gatunków dębów (*Q. petraea* x *Q. robur*). W porównaniu zarówno z dąbrową jak i z grądem typowym, runo zielne jest nieco uboższe, ze stałą obecnością (i zwykle ze znacznym pokryciem) występują: konwalia *Convallaria majalis*, orlica pospolita *Pteridium aquilinum*, trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus* i zawilec gajowy *Anemone nemorosa*.

- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe

Reprezentatywność – B; Względna powierzchnia – C; Stan zachowania – B; Ocena ogólna – B.

Zespół łągu występuje w typowej postaci na całej długości rzeki Lindy a ponadto w formie wąskich smug wzdłuż cieką płynącego z rejonu źródeł. Łęg w naturalnej dolinie Lindy prezentuje postać typową dla tego zbiorowiska w Polsce, jednakże w drzewostanie nie stwierdzono jesionu – został on stad wyrugowany w przeszłości. W drzewostanie dominuje 100-letnia olsza czarna, a towarzysza jej: jawor, czeremcha pospolita, wiąz, rzadziej lipa i jarząb. Cechuje bogactwo florystyczne; w runie spotyka się m.in. bluszcz *Hedera helix* (pnący się także na kilku drzewach), wawrzynek wilczyłyko *Daphne mezereum* i kokoryczka okółkowa *Polygonatum verticillatum*, która jest osobliwością florystyczną obszaru.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG:

- Dzwonecznik wonny *Adenophora lilifolia*

11.4. Ludzie

Realizacja POŚ zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej, POŚ wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z gospodarką odpadami oraz edukacją ekologiczną. W szczególności na

poprawę bezpieczeństwa i komfortu jakości życia dla mieszkańców mają zaplanowane działania związane z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu. Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Bezpośrednio na zdrowie ludzi wpływać będą inwestycje w sektorze gospodarki wodno - ściekowej. Modernizacje sieci i ich czyszczenie mogą przełożyć się na poprawę jakości wody przeznaczonej do picia. Na bezpieczeństwo mieszkańców wpłyną również działania sprzyjające ochronie przeciwpowodziowej. Działania nastawione na ochronę gleb pośrednio wpływają pozytywnie na ludzi, którzy korzystają z jej zasobów, na przykład przy uprawie roślin.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednio, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi ich zdrowie i bezpieczeństwo.

11.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, modernizację systemów grzewczych, stosowanie alternatywnych paliw i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Kontynuacja selektywnego zbierania i odbierania odpadów zmniejszy ilość nielegalnego spalania odpadów w domowych paleniskach, co wpłynie na poprawę jakości powietrza. Największy nacisk powinien być położony na działania jednostek wskazanych w programie naprawczym określonym w Programie Ochrony Powietrza.

Poprzez zakładaną w Programie modernizację sieci ograniczone zostaną straty energii na przesyle. Wymiany systemów grzewczych dają wymierny efekt w postaci zredukowania emisji zanieczyszczeń pyłowych i benzo(a)pirenu. Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy, a także remonty dróg, które pozwolą na upłynnienie ruchu.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz przebudowa infrastruktury drogowej, w tym systemu dróg dla rowerów. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń

do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie z dróg dla rowerów i komunikacji zbiorowej.

Pośredni długoterminowy wpływ na powietrze może mieć upowszechnianie edukacji. Działania głównie w zakresie edukacji ekologicznej mogą mieć pośrednie i wtórne znaczenie w kontekście kształtowania właściwych postaw wobec środowiska oraz powinny z wysokim prawdopodobieństwem przyczynić się do poprawy jakości powietrza w przyszłości. Natomiast świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza. Stopień zanieczyszczenia powietrza ma wpływ na czynniki klimatyczne, szczególnie na terenach miejskich. Dlatego też wraz z poprawą stanu powietrza zmianom ulega klimat, jeśli inne czynniki nie wpływają zbyt negatywnie i dominująco.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

11.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Obszary bardziej zurbanizowane zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi

błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Część działań ujętych w POŚ dla Powiatu Zgierskiego będzie charakteryzowała się oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, rzadziej negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Działanie obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) może powodować przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym, które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0, w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Porównując dekadę 2021-2030 z dekadą 2091-2100, średnia różnica temperatury w powiecie zgierskim może się zwiększyć o nawet 4°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozporoszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

11.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchomości, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomości, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia

z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczy będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne.

11.8. Gleby i zasoby naturalne

Pozytywne oddziaływanie na środowisko glebowe będzie realizowane poprzez zadania związane z odpowiednimi zabiegami agrotechnicznymi, rekultywacją gleb zdegradowanych oraz rekultywacją składowisk odpadów, likwidacją nielegalnych wysypisk odpadów, zwiększaniem lesistości, ochroną walorów przyrodniczych oraz zwiększaniem zdolności retencyjnych. Działania powinny przynieść pozytywny efekt także w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych oraz wpłyną pozytywnie na klimat. Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce. Istotne również będą działania dotyczące zrównoważonego wydobycia surowców oraz rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych. Zdecydowanie wpłyną one pozytywnie na powierzchnię ziemi i pozwolą

niwelować negatywne zjawiska także w innych elementach środowiska (np. wody, zasoby przyrodnicze).

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, takich jak termomodernizacja budynków, zmiana sposobu ogrzewania budynków oraz poprawa mobilności.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Programie możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobycia surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Rekultywacje terenów zdegradowanych wpłyną bardzo pozytywnie na środowisko przyrodnicze. Dzięki rekultywacji biologicznej glebom zostaną przywrócone jej właściwości, co umożliwi rozwój bioróżnorodności, stworzy nowe siedliska dla roślin i zwierząt. Uciążliwości takie jak hałas ustaną w momencie zakończenia prac rekultywacyjnych. Zadania mające na celu poprawę jakości gleb oraz ich prawidłowe użytkowanie przyczyną się do prawidłowego wzrostu roślin oraz poprawy życia organizmów glebowych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

11.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanego Programu są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. W czasie realizacji zamierzeń może dojść do chwilowego zaburzenia stosunków wodnych, jednak długotrwały efekt inwestycji przyniesie korzyści zarówno dla stanu wód jak i komfortu życia mieszkańców powiatu. Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Realizacja ustaleń Programu wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych;
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w POŚ powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych;
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych;
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i stopniowe eliminowanie priorytetowych substancji niebezpiecznych z wód powierzchniowych oraz zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Bezpośrednio największe korzyści przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jak również infrastruktury towarzyszącej, które są wprost nakierowane na ochronę wód. Podobne oddziaływanie niosą ze sobą działania związane z monitoringiem i minimalizacją strat wody. Na wody gruntowe bezpośredni pozytywny wpływ będzie mieć rekultywacja składowisk odpadów oraz działania związane z poprawą stanu środowiska na terenie składowiska odpadów po byłych ZPB BORUTA w Zgierzu, gdyż powodują one odcieki niebezpiecznych substancji do wód.

Pozytywnie oddziaływać na wody będą projekty związane z przeciwdziałaniem występowania powodzi. Jednym z wielu skutków powodzi jest zanieczyszczenie wód, m.in. zawiesinami, substancjami biogennymi, ściekami, metalami ciężkimi i szkodliwymi substancjami organicznymi.

Planowane działania w ramach gospodarki wodnej oraz ochrony przeciwpowodziowej będą prowadziły do ograniczenia ryzyka oraz skutków wywołanych ponadnormatywnymi wezbraniami prowadzącymi do powodzi. Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Programu działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Budowa sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów, na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploataowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne ciekły wodne o niewielkich przepływach.

Kolejnym rozwiązaniem mogą być przydomowe oczyszczalnie ścieków. W odpowiedni sposób zaprojektowane i wykonane, z rozbudowanym systemem przelewowym zapewniają dobrą jakość wód wprowadzanych do gruntu. Ewentualna nieprawidłowa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ich awarie mogą przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Użytkownicy przydomowych oczyszczalni ścieków są zobowiązani do przeprowadzania badania ścieków surowych i oczyszczonych z oczyszczalni, co w dużym stopniu ogranicza ich potencjalny negatywny wpływ. Taki wymóg zwiększa także prawdopodobieństwo wykrycia awarii przydomowych oczyszczalni ścieków oraz jej szybkiej naprawy. Ponadto zaleca się prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontrole częstotliwości opróżniania tych zbiorników.

Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Ponadto do wód podziemnych mogą przedostawać się różnorakie zanieczyszczenia, jednak nie powinny wpłynąć znacząco na ich jakość. Podczas użytkowania dróg zanieczyszczenia przedostają się do wód w wyniku infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Podstawą ochrony przed tego typu zanieczyszczeniami jest zastosowanie systemów odwodnień, które umożliwiają, w normalnych warunkach eksploatacji, absorpcję węglowodorów ropopochodnych. Chemizm wód ulega zmianom głównie za sprawą rozpuszczalnych w wodzie soli, które migrują do ekosystemów wodnych. Oddziaływania te będą pośrednie i długotrwałe. Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą szereg negatywnych oddziaływań na etapie budowy konkretnych inwestycji, takich jak odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem

zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny i krótkotrwały.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Realizacja inwestycji, z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, wpisuje się w cele środowiskowe wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Aktualizacja dokumentu została przyjęta Rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 300). Reasumując, realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków, likwidację zbiorników na ścieki.

W tabeli nr 93 przedstawiono wykaz JCWP na terenie powiatu wraz z wyznaczonymi celami środowiskowymi, a w tabeli nr 94 wykaz JCWPd. Realizacja inwestycji wyznaczonych w Programie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie założonych celów środowiskowych. Wyznaczone zadania z obszaru gospodarki ściekowej oraz gospodarowania wodami wspomogą ich osiągnięcie.

Tabela 93. Cele środowiskowe JCWP.

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy
RW200010272345	Mroga do Mroźcy	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW20001027223	Moszczenica do Dopływu z Besiekierza	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w)] poniżej stanu

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy
		dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200011272349	Mroga od Mrożycy do ujścia	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW20001627253	Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MIR, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200010272289	Malina	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW20001127229	Moszczenica od Dopływu z Besiekierza do ujścia	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot azotanowy, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW600010183269	Bełdówka	dobry potencjał ekologiczny stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW600011183271	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości) stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW600009183234	Jasieniec	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
RW600009183238	Lubczyna	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot azotanowy, fosforany]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D dobry stan chemiczny
RW600010183285	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty	dobry potencjał ekologiczny

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy
		stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200010272529	Bobrówka	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych dobry stan chemiczny
RW200010272137	Bzura do Starówki	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW2000102723472	Struga Domaradzka	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości) dobry stan chemiczny
RW200011272153	Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w), nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, dostęp: 15.02.2024 r.

Tabela 94. Cele środowiskowe JCWPd.

Kod JCWP	Cel środowiskowy
GW200063	dobry stan chemiczny
	dobry stan ilościowy
GW600072	dobry stan chemiczny
	dobry stan ilościowy

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne>, dostęp: 15.02.2024 r.

Działania polegające na prowadzeniu projektów w zakresie regulacji rowów melioracyjnych, realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na wody. Realizacja tych działań będzie wpływać na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Pewne negatywne oddziaływanie może wystąpić, ale będzie ono związane jedynie z fazą realizacji poszczególnych inwestycji. Po zakończeniu tych projektów należy spodziewać się pośrednio poprawy jakości wód poprzez ograniczenie niekontrolowanych spływów w trakcie wezbrań. Oddziaływania negatywne na środowisko wodne mogą się wiązać z przywracaniem drożności cieków. Działania te powodować mogą nienaturalny reżim hydrologiczny poprzez zmianę rytmu stanów wód w rzekach oraz mogą

powodować zmiany prędkości nurtu cieków. Prędkość nurtu wpływa z kolei na intensyfikację erozji i pogłębianie dna. Wycinka drzew i krzewów wzdłuż cieków i rowów powoduje, że wody szybciej się nagrzewają co prowadzi do spadku zawartości tlenu, a to z kolei może doprowadzić do wycofywania się z rzeki szeregu organizmów. Ograniczenie lub brak obudowy biologicznej cieków sprzyja intensywniejszym spływom powierzchniowym z pól ornych wraz z chemicznymi środkami ochrony roślin co niekorzystnie wpływa na jakość wód i gatunki w nich bytujące.

Zgodnie z opracowaniem pn.: Dobre praktyki utrzymania rzek, które powstały z inicjatywy Fundacji WWF Polska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej opracowano działania minimalizujące prace utrzymaniowe rzek dla poszczególnych kategorii prac w odniesieniu do grup typów abiotycznych rzek m.in.:

➤ Wykaszenie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych

1. Zabieg wykaszania powinien dotyczyć tylko roślinności, która mogłaby utrudniać przepływ przy wyższych stanach wód, natomiast w przypadku braku takiego zagrożenia nie należy ingerować w szatę roślinną, szczególnie w przypadku cieków naturalnych na terenach użytkowanych ekstensywnie lub chronionych. Preferowane powinno być wykaszanie tylko jednego brzegu lub naprzemiennie z uwzględnieniem układu poziomego koryta
2. Wykaszenie roślin z dna powinno się stosować tylko w przypadku zarastania cieków roślinami ortotropowymi (roślinami, których pędy wznoszą się pionowo tj. prostopadle do podłoża – np. trzcina pospolita). Działania nie należy stosować wobec reofitów (roślin prądolubnych, o charakterystycznych liściach poddających się nurtowi wody – np. włosienicznik rzeczny, wstęgowe formy strzałki wodnej), gdyż zwykle ograniczają one przepływ tylko w umiarkowanym stopniu.
3. Należy unikać równoczesnego wykaszania roślinności z obu brzegów i dna, gdyż powoduje to całkowitą destrukcję zespołu makrofitów, brak ocienienia lustra wody oraz utratę siedlisk i kryjówek ryb i makrobezkręgowców
4. Pozostałości wykoszonych roślin nie mogą spływać ciekami ani w nim pozostawać, gdyż mogłyby tworzyć zatory wymagające kolejnych interwencji i negatywnie oddziaływałyby na warunki fizykochemiczne wody
5. W granicach miast, terenów zabudowanych i przemysłowych oraz intensywnie użytkowanych rolniczo (np. pola orne, fermy hodowlane), a także w bezpośrednim sąsiedztwie (do 100 m) urządzeń hydrotechnicznych (np. przepompowni, przepustów rurowych, jazów) oraz przy ujściach dopływów, kanałów i rowów melioracyjnych, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się lokalne wykaszanie obu brzegów i dna cieków oraz powtórzenie prac 3-4 krotnie w roku.

➤ Usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie rzek

1. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie roślinność wodna stwarza rzeczywiste zagrożenie podtopieniem gruntów, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
 - zarośnięta jest cała szerokość koryta,
 - występuje znaczna miąższość roślin, ograniczająca przepływ,
 - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
 - w bezpośrednim sąsiedztwie cieków znajduje się zabudowa lub inne elementy infrastruktury.

2. Preferowane powinno być usuwanie roślin tylko z części szerokości koryta, w taki sposób, aby pozostawić 50% określonego w przedmiarze porostu. Należy kształtować koryto przepływu wód wśród roślinności w miarę możliwości naśladując naturalną linię nurtu.

➤ Usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi rzek

1. Co do zasady, drzewa na brzegach rzek nie powinny być wycinane. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie zadrzewienia stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla bezpieczeństwa żeglugi, zagrożenie uszkodzenia urządzeń wodnych (budowli regulacyjnych) lub zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
 - występuje zwężenie lub zarośnięta jest cała szerokość koryta,
 - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
 - w bezpośrednim sąsiedztwie cieką występuje zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
2. Preferowane powinno być prowadzenie wycinki drzew i krzewów na jednym brzegu lub naprzemiennie, z uwzględnieniem układu poziomego koryta, w celu odpowiedniego kształtowania warunków przepływu wód wielkich
3. Nie powinno się usuwać tzw. drzew biocenotycznych – w szczególności drzew dziuplastych oraz zahubionych i wypróchniałych. W szczególności, wycinka drzew uschniętych (martwych) lub chorych i zamierających nie powinna być regułą – tego rodzaju drzewa często odznaczają się najwyższymi walorami przyrodniczymi (siedliska ptaków, nietoperzy, bezkręgowców).
4. Sam fakt nadwieszenia drzewa nad lustrem wody oraz zagrożenia przewróceniem w nurt, zwłaszcza jeżeli szerokość koryta przekracza 10-20 m, nie powinien być przesłanką do wycinania drzewa – zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą pozytywną rolę ekologiczną rumoszu drzewnego w nurcie rzeki.
5. Przed usunięciem drzew konieczne jest sprawdzenie przez kompetentnego specjalistę, czy nie są one zasiedlone przez gatunki chronione (zwłaszcza ptaki, nietoperze, chrząszcze, grzyby). Konieczne może być uzyskanie zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, grzybów lub roślin objętych ochroną. Zezwolenie takie może być odrębną decyzją (art. 56 ustawy o ochronie przyrody), albo częścią warunków prowadzenia robót (art. 118a ust. 8 tej ustawy).
6. Jeżeli konieczne jest usunięcie drzew, to wycięte drzewa warto wykorzystać kotwicząc je w nurcie cieką, tak by z jednej strony pełniły funkcję deflektorów odpowiednio kierujących nurt (można np. w ten sposób chronić zagrożone rozmyciem punkty brzegu), a z drugiej strony mogły być elementem ekologicznym w cieką.
7. W wyjątkowych sytuacjach w obszarach użytkowanych ekstensywnie dopuszcza się prowadzenie prac w odcinkach cieków według warunków przewidzianych dla obszarów zabudowanych, o ile występuje bezpośrednie zagrożenie powodziowe lub wystąpieniem podtopień na obszarach zabudowanych lub przemysłowych położonych w sąsiedztwie tych odcinków.
8. Należy pamiętać, że wycinka zadrzewień nadrzecznych, poza utratą bioróżnorodności i ich funkcji siedliskotwórczych (Fot. 20) może wzmocnić inne problemy, przyspieszając rozrost roślin wodnych i zarastanie cieką (Fot. 21), ułatwiając spływy do cieką z terenów sąsiednich wzmagające eutrofizację i zamulanie, destabilizując brzegi cieką.

➤ Usuwanie z rzek przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka

1. Należy ograniczyć do minimum usuwanie powalonych drzew i innych „przeszkód naturalnych”, gdyż elementy te mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania ekosystemu rzeczno-egzonalnego i są niezbędne dla zachowania i odtwarzania różnorodności biologicznej rzeki. Zupełnie należy wykluczyć usuwanie ponadwymiarowych głazów z rzek górskich i wyżynnych, ponieważ zapewniają one stabilność dna – ich usunięcie może spowodować erozję koryta. Maksymalnie ograniczyć należy usuwanie z cieków rumoszu, drzewnego, ze względu na jego znaczenie ekologiczne.
2. Prace polegające na usuwaniu „przeszkód naturalnych” należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie rumosz drzewny lub inne przeszkody naturalne stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, a więc gdy zachodzą poniższe przesłanki:
 - znacząco zatamowana jest cała szerokość koryta i występuje rzeczywiste podpiętrzenie wody do nieakceptowalnej wysokości (należy tu jednak brać pod uwagę, że – zwłaszcza na małych ciekach – spowolnienie spływu wody przez zwaly drzew powalonych w nurt to korzystna dla środowiska forma naturalnej retencji; natomiast w małych ciekach górskich gruby rumosz drzewny pełni ważną funkcję wytracania energii strumienia wody przy ulewnych deszczach – por. Bojarski i in. 2005); ewentualnie gdy przeszkoda ukierunkowuje nurt w sposób zagrażający zniszczeniem elementów infrastruktury lub zabudowy zlokalizowanej przy cieku, albo gdy jest bardzo wysokie ryzyko zniesienia drzewa w miejsce, gdzie grozi powstanie niebezpiecznego zatoru;
 - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki);
 - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku występuje, narażona na podtopienie lub erozję brzegu, zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
3. Drzewa powalone w korycie stwarzające zagrożenie powstawania niebezpiecznych zatorów należy w miarę możliwości tylko częściowo redukować – odcinać gałęzie pozostawiając fragment pnia jako element, który ukierunkowuje prąd ku centralnej części cieku, tak by zachować kryjówki i siedliska dla ryb, w tym gatunków istotnych dla oceny stanu ekologicznego (m.in. pstrąg potokowy, lipień, kleń, miętus, boleń) oraz z gospodarczego (wędkarskiego) punktu widzenia (m.in. okoń, szczupak, sum, leszcz).
4. Wskazane jest usuwanie zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego (śmieci) oraz innych przeszkód wynikających z działalności człowieka, bez usuwania elementów naturalnych (pni, rumoszu drzewnego).

➤ Udrażnianie rzek przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu

1. O ile to możliwe, należy dążyć do pozostawienia odcinków o mniejszym stopniu zamulenia, wolnych od wpływu prac (o długości co najmniej 1 km), co pozwoli na utrzymanie mozaiki siedlisk wzdłuż cieku, zachowanie różnorodności makrofitów i makrobezkręgowców oraz tarlisk ryb fitofilnych. Obszary mogące stanowić cenne tarliska ryB, S, Dłuzetnie łososiowatych i reofilnych karpowatych (odcinki o dnie żwirowym) winno się pozostawić bez ingerencji.
2. Niewskazane jest tworzenie odcinków cieków o jednolitej, niewielkiej głębokości, gdyż w przypadku niskich stanów wód są one pozbawione siedlisk umożliwiających bytowanie większych gatunków ryb.

- Remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wody:
- a) budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli,
 - b) urządzeń wodnych
3. Remont urządzeń regulacyjnych – w tym umocnień brzegów i budowli piętrzących winien być wykonywany tylko w przypadku potwierdzenia ich aktualnej przydatności. W każdym innym przypadku należy rozważyć rozbiórkę niefunkcjonalnych budowli w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, ponieważ obiekty przeznaczone do likwidacji nie powinny być utrzymywane. W szczególności remont prowadzący do odtworzenia funkcjonalności stopni i progów w dnio o wysokości ponad 20 cm, lub urządzeń obejmujących sztuczne dłgie i płytkie struktury utwardzonego dna (np.: niecek wypadowych, umocnień itp.) może stwarzać lub utrzymywać poważne utrudnienie dla migracji ryb i bezkręgowców. W tym wypadku prace remontowe powinny zapewniać poprawę stanu ekologicznego rzeki poprzez stosowanie rozwiązań ułatwiających migrację organizmów wodnych, w przeciwnym razie remont powinien być wykonywany tylko w wyjątkowych, dobrze uzasadnionych przypadkach.
 4. Preferowanym działaniem alternatywnym do remontowania progów jest rozważenie ich przekształcenia w ramach odrębnego zadania inwestycyjnego w znacznie bardziej przyjazne środowisku struktury o charakterze kamiennych ramp lub pochylni dennych zajmujących całą szerokość cieku, zbliżonych do naturalnych bystrzy. Działania takie należy wykonać w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, jednak w przypadku stwierdzenia ich zasadności należy odstąpić od remontów istniejących, niefunkcjonalnych obiektów, gdyż jest to działanie nieuzasadnione ekonomicznie.
 5. W miarę możliwości należy stosować podczas prac materiały naturalne takie jak kamień, faszyna, drewno itp.
 6. Konieczna jest jednak indywidualna analiza każdego przypadku pod kątem specyficznych uwarunkowań środowiskowych – np. występowania gatunków ryb dwuśrodowiskowych o określonych terminach migracji, podczas których nie należy prowadzić remontów funkcjonujących przepławek. Szczególnie w obszarach chronionych remonty urządzeń wodnych powinny być poddane indywidualnej analizie, obejmującej także spójność istnienia urządzenia wodnego z celami danego obszaru chronionego.
- Dodatkowe ograniczenia w obszarach chronionych (parki narodowe, rezerwy przyrody, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe)
1. Należy ograniczyć działania w korycie rzek w obszarach chronionych poprzez wyjątkowo staranną weryfikację ich zasadności i realizację wyłącznie w kluczowych miejscach – np. spiętrzeń wód zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mieniu.
 2. Wskazane jest ograniczenie prac do koszenia jedynie porostu na brzegach, wykaszanie roślin z koryta możliwe jest jedynie w przypadku konieczności utrzymania toru wodnego oraz na kanałach i rowach, albo gdy wykoszenie silnie zarastającego koryta jest korzystniejszą środowiskowo alternatywą wobec bardziej inwazyjnych ingerencji (usuwania roślin, „odmulania”). Zasadą powinno być także usuwanie z koryta do 50% porostu, nie częściej niż co 2 lata.
 3. W granicach obszarów chronionych koszenie brzegów należy wykonywać w okresie po 15 lipca, a najmniej niekorzystne jest prowadzenie prac w okresie od 15 sierpnia do końca

lutego. W trakcie wykonywania zabiegów należy zawsze i konsekwentnie pozostawić jeden brzeg nienaruszony – będzie on pełnił funkcję ostoi zwierząt i roślinności.⁵²

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania

w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- Zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową

⁵²Dobre praktyki utrzymania rzek, Warszawa, sierpień 2018, WWF

11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Pozytywne oddziaływanie będzie wynikać z zadań związanych z ochroną przyrody, lasów oraz zachowania naturalnych cech gleb jak również prawidłowego funkcjonowania wód. Do poprawy estetyki przestrzeni przyczynią się także działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, wprowadzania zieleni, likwidacji miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów, rekultywacji składowisk odpadów, innowacyjnych rozwiązań w zakresie poprawy klimatu na terenach miejskich (np. zielone ściany i dachy).

Wśród kierunków działań przewidzianych w Programie znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- Przebudowa bądź modernizacja dróg poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców powiatu;
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury wodociągowej na terenie powiatu;
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury kanalizacyjnej na terenie powiatu;
- Budowa oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wód, budowa PSZOK-ów.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*⁵³

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, rozbudowie infrastruktury wodno-ściekowej, budowie dróg dla rowerów, budowie PSZOK, budowie oczyszczalni ścieków powodują stałą zmianę w krajobrazie. W większości zadań nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z

⁵³ Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Bardzo pozytywnie na krajobraz wpłynie rekultywacja terenów zdegradowanych. Zarówno zwałowiska wewnętrzne, zewnętrzne, odkrywki czy kamieniołomy można zagospodarować w różnych kierunkach, a każdy z nich poprawi walory krajobrazowe.

W Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 oraz ul. Andrzeja Struga 30 zlokalizowane są składowiska odpadów, których usunięcie i późniejsza rekultywacja wpłynie bezpośrednio pozytywnie na walory krajobrazowe. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w powiecie znajduje się 8 składowisk odpadów, z czego 4 zostały zrehabilitowane, a pozostałe wymagają rekultywacji w najbliższym czasie bądź dopiero po zamknięciu składowisk. Zgodnie z tabelą nr na terenie powiatu zgierskiego [stan na dzień 31.12.2023 r. znajduje się 11 miejsc (nieprzeznaczonych), w których zbierane i magazynowane są odpady.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę i przebudowę dróg, m.in. stosowanie cichej nawierzchni, a także poprzez montaż zabezpieczeń akustycznych.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu dróg dla rowerów, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji

hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywny i krótkotrwały wpływ na klimat akustyczny może występować w przypadku czyszczenia ulic na mokro.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że na terenie powiatu zgierskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w badanych latach. Uzyskane wyniki były poniżej dopuszczalnych poziomów.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednio i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6:00-22:00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych, budowie PSZOK można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z POŚ były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w POŚ na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni (jest to szczególnie ważne w miastach);
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb oraz innych materiałów;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;

- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Przestrzeganie zaostrzonych zapisów pozwoleń budowlanych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk;
- Wycinkę drzew i krzewów należy ograniczyć do niezbędnego minimum wynikającego z bezpośredniej kolizji z przedmiotowym przedsięwzięciem.
- Za wycinkę drzew i krzewów należy dokonać nasadzeń zastępczych. Do nasadzeń należy wykorzystać jedynie rodzime gatunki drzew i krzewów. Oszacowanie ilości drzew i krzewów do wycinki oraz wskazanie lokalizacji nasadzeń zastępczych należy uzgodnić po sporządzeniu operatu dendrologicznego.
- Wycinkę drzew i krzewów należy prowadzić poza sezonem wegetacyjnym.
- Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do wycinki, a które znajdują się w sąsiedztwie prac budowlanych należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem pni, korzeni i konarów;
- Wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew będą wykonywane wyłącznie ręcznie.
- Roboty ziemne w obrębie korzeni drzew i krzewów nie powinny być prowadzone w okresie wegetacji roślin, a szczególnie w okresie letnim. Najkorzystniejszym okresem do wykonania tych robót są miesiące od października do końca marca.
- Wykopy w obrębie drzew nie powinny trwać dłużej niż dwa tygodnie, a przy wietrznej, wilgotnej pogodzie trzy tygodnie. W celu niedopuszczenia do przesuszenia systemu korzeniowego, wykopy przy drzewach i krzewach powinny być zasypywane w jak najkrótszym czasie.
- Powstałe wykopy w sąsiedztwie drzew i krzewów należy zasypać warstwą kompostu lub ziemi urodzajnej.
- W przypadku kolizji konarów drzew z pracą sprzętu budowlanego w wyniku, którego może dojść do uszkodzenia mechanicznego, gałęzie zagrożone uszkodzeniem należy podwijać do gałęzi położonych powyżej. Jeżeli jest to zabieg niewystarczający w ostateczności należy usunąć lub skrócić kolidujące gałęzie, a rany po cieniach należy zabezpieczyć środkiem impregnującym z dodatkiem środka grzybobójczego.

- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów;

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Stosowanie barier akustycznych na etapie realizacji konkretnych inwestycji drogowych (szczególnie w miejscach przejścia dróg uciążliwych przez tereny mieszkaniowe i usług chronionych);
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

13. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030 można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego.
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępianie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru powiatu, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz braku możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji POŚ prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

14. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

15. Monitorowanie realizacji POŚ dla Powiatu Zgierskiego

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.) Starosta Powiatu Zgierskiego co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Raport z realizacji Programu ochrony środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Powiatu, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa.

Tabela nr 95 przedstawia Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego.

Tabela 95. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie łódzkiej	-	RWMŚ w Łodzi	B(a)P PM2,5 PM10 [2022 r.]	brak zanieczyszczeń, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego
2.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w aglomeracji łódzkiej	-	RWMŚ w Łodzi	B(a)P PM10 [2022 r.]	brak zanieczyszczeń, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego
3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	t/r	GUS	251 781 [2022 r.]	<251 781
4.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	t/r	GUS	70 [2022 r.]	<70

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
5.	Liczba umów zawartych na wymianę kotła z WFOŚiGW na terenie powiatu zgierskiego	szt.	WFOŚiGW w Łodzi	1 009 [2022 r.]	≥1 009
6.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	40,1 [2022 r.]	≥40,1
7.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	GUS	757 848 [2022 r.]	≥757 848
8.	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	km	GUS	66,1 [2022 r.]	≥66,1
9.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	33,6 [2022 r.]	≥33,6
10.	Długość dróg krajowych o krytycznym stanie technicznym	km	GDDKiA w Łodzi	16,8 [2024 r.]	<16,8
11.	Długość dróg powiatowych o złym stanie technicznym	km	Raport o stanie powiatu za 2022 rok	57,945 [2022 r.]	<57,945
12.	Drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej	km	GUS	12,2 [2022 r.]	<12,2
13.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	km	GUS	318,8 [2022 r.]	<318,8
14.	Liczba umów zawartych na termomodernizację z WFOŚiGW na terenie powiatu zgierskiego	szt.	WFOŚiGW w Łodzi	464 [2022 r.]	≥464
15.	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji w danym roku w powiecie zgierskim	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	26 [2022 r.]	≥26
16.	Liczba wybudowanych i zmodernizowanych lamp oświetleniowych ulicznych energooszczędnych w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	600 [2022 r.]	≥600
17.	Liczba budynków użyteczności publicznej, w których wymieniono oświetlenie na energooszczędne w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	17 [2022 r.]	≥17

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
18.	Moc istniejących źródeł wytwórczych energii elektrycznej OZE	kW	PGE Dystrybucja S.A.	79 022,63	≥79 022,63
19.	Liczba zaktualizowanych /nowych utworzonych MPZP uwzględniających zapisy stwarzających warunki do stosowania OZE w danym roku w gminach powiatu zgierskiego [szt.]	szt.	Urzędy Gmin	16	≥16
20.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	6 [2022 r.]	≥6
Zagrożenie hałasem					
21.	Liczba punktów pomiarowych hałasu drogowego w powiecie zgierskim	Szt.	RWMŚ w Łodzi	0 [2022 r.]	>0
22.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB – w ciągu dnia w Aleksandrowie Łódzkim	os.	Lokalna mapa hałasu dla Aleksandrowa Łódzkiego rok 2021	132 [2021 r.]	0
23.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB – w ciągu nocy w Aleksandrowie Łódzkim	os.	Lokalna mapa hałasu dla Aleksandrowa Łódzkiego rok 2021	81 [2021 r.]	0
24.	Długość ekranów akustycznych wzdłuż dróg na terenie powiatu zgierskiego	m	GDDKiA w Łodzi	25 179 [2023 r.]	≥25 179
25.	Długość dróg krajowych o krytycznym stanie technicznym	km	GDDKiA w Łodzi	16,8 [2024 r.]	<16,8
26.	Długość dróg powiatowych o złym stanie technicznym	km	Raport o stanie powiatu za 2022 rok	57,945 [2022 r.]	<57,945
27.	Drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej	km	GUS	12,2 [2022 r.]	<12,2
28.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	km	GUS	318,8 [2022 r.]	<318,8
29.	Liczba zaktualizowanych /nowych utworzonych	szt.	Urzędy gmin	16 [2023 r.]	≥16

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
	MPZP uwzględniających zapisy sprzyjające ograniczeniu zagrożeń hałasu w danym roku w gminach powiatu zgierskiego				
30.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	0 [2022 r.]	>0
Promieniowanie elektromagnetyczne					
31.	Liczba stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	RWMS w Łodzi	0 [2020-2022r.]	0
32.	Liczba zaktualizowanych /nowych utworzonych MPZP uwzględniających zapisy dotyczące ochrony przed PEM w danym roku w gminach powiatu zgierskiego	szt.	Urzędy gmin	13 [2023 r.]	≥13
33.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	0 [2022 r.]	>0
Gospodarowanie wodami					
34.	Długość rowów melioracyjnych wymagających zabiegów koszenia i konserwacji	km	Gminne Spółki Wodne	1 024,13	1 024,13
35.	efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: - obwałowania przeciwpowodziowe	km/rok	GUS	0 [2022 r.]	>0
36.	Inwestycja: Rewitalizacja koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Zgierzu	szt.	Gmina Miasto Zgierz	-	1
37.	Liczba zaktualizowanych /nowych utworzonych MPZP uwzględniających zapisy dotyczące zagrożenia powodzią i podtopieniami w danym	szt.	Urzędy Gmin	2 [2023 r.]	≥2

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
	roku w gminach powiatu zgierskiego				
38.	Liczba zawartych umów w ramach PP „Moja Woda” na terenie powiatu zgierskiego	szt.	WFOŚiGW w Łodzi	0 [2023 r.]	>0
39.	Liczba zbiorników retencyjnych na terenie powiatu zgierskiego	szt.	RZGW w Warszawie oraz Poznaniu	0 [2022 r.]	>0
40.	Liczba gmin silnie narażonych na występowanie suszy	szt.	PGW WP	9 [2021 r.]	>9
41.	Liczba JCWP o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym	szt.	RWMŚ w Łodzi	1 [2022 r.]	>1
42.	Liczba JCWPd klasy I i II	szt.	RWMŚ w Łodzi	2 [2022 r.]	2
43.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	2 [2022 r.]	≥2
Gospodarka wodno-ściekowa					
44.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	hm ³	GUS	10,5 [2022 r.]	<10,5
45.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	GUS	16,2 [2022 r.]	<16,2
46.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	GUS	1 621 [2022 r.]	≥1 621
47.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	GUS	96,5 [2022 r.]	≥96,5
48.	Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	szt.	GUS	95 [2022 r.]	<95
49.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	508,7 [2022 r.]	≥508,7
50.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	GUS	65,0 [2022 r.]	≥65,0
51.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	GUS	65,0 [2022 r.]	≥65,0

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
52.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM ⁵⁴	os.	GUS	162 702 [2022 r.]	≥162 702
53.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam ³	GUS	5 116,0 [2022 r.]	≥5 116,0
54.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	0 [2022 r.]	>0
Gleby					
55.	Liczba punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”	szt.	IUNG	2 [2020 r.]	≥2
56.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku ogółem	ha	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	1,98 [2022 r.]	>1,98
57.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	163,49 [2022 r.]	<163,49
58.	Liczba zinwentaryzowanych potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi w powiecie zgierskim	szt.	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	0 [2023 r.]	0
59.	Liczba szkód w środowisku w powiecie zgierskim	szt.	GDOŚ	9 [2023 r.]	<9
60.	Liczba umów podpisanych w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie z	szt.	WFOŚiGW w Łodzi	49 [2023 r.]	≥49

⁵⁴ Wielkość oczyszczalni charakteryzuje m. in. umowny wskaźnik tzw. "równoważna liczba mieszkańców (RLM)". "Równoważna liczba mieszkańców (RLM)" jest to liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń zawartych w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby. Za jednostkowy ładunek zanieczyszczeń pochodzący od jednego mieszkańca przyjęto 60 g O₂ na dobę. Jeśli np. dla pozycji RLM wpisana jest liczba 1000 oznacza to, że ta oczyszczalnia może oczyścić ścieki wytworzone przez 1000 osób. RLM jest zatem przypisane do miejscowości, na terenie której oczyszczalnia się znajduje i dotyczy wszystkich ścieków, które oczyszczalnia oczyszcza (niezależnie czy ścieki pochodzą z jednej miejscowości czy też z wielu miejscowości - tzw. oczyszczalnie zbiorcze oczyszczające ścieki z kilku miejscowości).

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
	WFOŚiGW na terenie powiatu zgierskiego				
61.	Liczba gmin objętych inwentaryzacją terenów, na których występują masowe ruchy ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami	szt.	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	4 [2023 r.]	9
62.	Liczba osuwisk na terenie powiatu zgierskiego	szt.	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	0 [2023 r.]	0
63.	Liczba zaktualizowanych /nowych utworzonych MPZP uwzględniających osuwiska i obszary narażone na ruchy masowe w danym roku w gminach powiatu zgierskiego	szt.	Urzędy Gmin	2 [2023 r.]	≥2
64.	Liczba szkoleń w zakresie rolnictwa ekologicznego	szt.	ŁODR	2 [2023 r.]	≥2
65.	Szkolenie w zakresie upowszechniania produkcji rolnej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	szt.	ŁODR	1 [2023 r.]	≥1
66.	Udzielone porady dotyczące ochrony środowiska dla rolników	szt.	ŁODR	302 [2023 r.]	≥302
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
67.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	420 [2022 r.]	<420
68.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	38,8 [2022 r.]	>38,8
69.	Liczba gmin, które osiągnęły poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	szt.	Urzędy Gmin	6 [2022 r.]	9
70.	Liczba PSZOK na terenie powiatu	szt.	Urzędy Gmin	7 [2023 r.]	≥7

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
71.	Liczba miejsc nieprzeznaczonych do zbierania i magazynowania odpadów na terenie powiatu zgierskiego	szt.	Urzędy Gmin	11 [2023 r.]	0
72.	Liczba składowisk odpadów, niezrekultywowanych	szt.	Urzędy Gmin, Zarządzający składowiskami	4 [2023 r.]	0
73.	Ilość wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, wymagających podjęcia działań w celu poprawy stanu środowiska	szt.	Gmina Miasto Zgierz, Starostwo Powiatowe w Zgierzu	3 [2023 r.]	0
74.	Podmioty przestrzegające warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów	%	Starostwo Powiatowe w Zgierzu, UMWŁ	100 [2023 r.]	100
75.	Masa azbestu pozostałego do unieszkodliwienia	kg	Baza Azbestowa	29 159 546 [11.01.2024r.]	<29 159 546
76.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	16 [2022 r.]	≥16
Zasoby geologiczne					
77.	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości w działalności zakładów górniczych w powiecie	szt.	OUG w Kielcach	0 [2022 r.]	0
Zasoby przyrodnicze					
78.	Powierzchnia terenów chronionych	ha	GUS	2 715,49 [2022 r.]	≥2 715,49
79.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	221 [2023 r.]	≥221
80.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	GUS	248,54 [2022 r.]	≥ 248,54
81.	Powierzchnia występowania inwazyjnych gatunków obcych	km ²	GDOŚ	200 [2023 r.]	>200
82.	Grunty leśne prywatne objęte Uproszczonymi	ha	GUS	3 697,14 [2022 r.]	≥3 697,14

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2030 r.]
	Planami Urzędnia Lasu				
83.	Liczba przeprowadzonych kontroli lasów prywatnych w danym roku	szt.	Raport o stanie powiatu zgierskiego za 2022 r.	204 [2022 r.]	≥204
84.	Grunty leśne prywatne objęte Inwentaryzacją Stanu Lasu	ha	GUS	318,91 [2022 r.]	≥318,91
85.	Grunty leśne będące we własności Skarbu Państwa objęte Planem Urzędnia Lasu na terenie powiatu	ha	Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Brzeziny	11 829,37 [2023 r.]	≥11 829,37
86.	Lesistość	%	GUS	19,1 [2022 r.]	≥19,1
87.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	16 343,05 [2022 r.]	≥16 343,05
88.	Powierzchnia lasów objętych monitoringiem środowiska leśnego	ha	GUS	16 343,05 [2022 r.]	≥ 16 343,05
89.	Nasadzenia drzew w gminach danym roku	Szt.	GUS	392 [2022 r.]	≥392
90.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	Szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	23 [2022 r.]	≥23
Zagrożenia poważnymi awariami					
91.	Liczba naruszeń w ZDR i ZZR	Szt.	WIOŚ w Łodzi	0 [2023 r.]	0
92.	Liczba poważnych awarii	szt.	WIOŚ w Łodzi	0 [2022 r.]	0
93.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej w danym roku	Szt.	Raporty o stanie powiatu zgierskiego oraz gmin powiatu zgierskiego za 2022 r.	2 [2022 r.]	≥2

źródło: opracowanie własne

16. Podsumowanie i wnioski

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego jest zgodny ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym;
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Programu Ochrony Środowiska z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatu jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Program Ochrony Środowiska może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie;
- Program Ochrony Środowiska umożliwi identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu;
- Projektowany POŚ określa główne obszary problemowe w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu zgierskiego oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości środowiska;
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanego POŚ mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych;
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej;
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów;
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030*.

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele programu, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatowym.

W rozdziale 6 *Prognozy* opisano szczegółowo teren powiatu z podaniem położenia, charakterystyki demograficznej, warunków klimatycznych, budowy geologicznej. Przedstawiono stan środowiska: klimat i powietrze, hałas, pola elektromagnetyczne, wody powierzchniowe i podziemne, zasoby geologiczne, gleby, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. Opisano także gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami na terenie powiatu zgierskiego.

Powietrze atmosferyczne

W latach 2020-2022 w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi obie strefy do klasy C zakwalifikowano ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ (24h) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Strefę łódzką w ze względu na przekroczenie poziomu pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) zaklasyfikowano w latach 2020-2022 do klasy C, natomiast aglomerację łódzką w latach 2020-2021. W 2022 r. nastąpiła poprawa z klasy C1 do klasy A1. Został przekroczony również w obydwóch przypadkach poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Klimat akustyczny

Na terenie powiatu zgierskiego ostatnie pomiary hałasu w ramach państwowego monitoringu środowiska przeprowadzono na terenie gminy miasta Aleksandrowa Łódzkiego w 2021 roku. Były to pomiary hałasu drogowego przy drodze krajowej nr 71 (ul. Zgierska) oraz drodze powiatowej nr 5165E (ul. Wierzbińska). Do RWMŚ w Łodzi wpłynęły również sprawozdania z pomiarów hałasu drogowego wykonanych na potrzeby strategicznej mapy hałasu dla drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinkach:

- ul. Piątkowska na odcinku granica miasta Zgierz – ul. Łęczycka;
- ul. Dąbrowska na odcinku autostrada A2 – granica miasta Zgierz;
- ul. Zgierska na odcinku Warszycy DW708 – autostrada A2.

Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu stwierdzono przy ul. Wierzbińskiej 46 w Aleksandrowie Łódzkim, które w porze nocy wyniosło 1,5 dB. Przy drodze wojewódzkiej nr 702 przekroczenie stwierdzono w każdym punkcie pomiarowym, w przedziale od 7,9 dB przy ul. Piątkowskiej 77 w Zgierzu, do 10 dB w miejscowości Kolonia Główna.

W 2022 roku, w ramach państwowego monitoringu środowiska RWMŚ w Łodzi wykonał lokalną mapę hałasu dla części miasta Aleksandrowa Łódzkiego na podstawie pomiarów hałasu drogowego wykonanego w 2021 roku przez Centralne Laboratorium Badawcze w Łodzi. Analizowanymi odcinkami dróg były ul. Wierzbińska oraz ul. Pabianicka na odcinku między drogą krajową nr 72 a nr 71. Drugim analizowanym odcinkiem drogi była ul. Zgierska, od skrzyżowania z ulicą Wojska Polskiego do ul. Ciechowskiego.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, oszacowano, że na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem LDWN w zakresie od 55 dB do 75 dB, eksponowanych jest 562 lokali mieszkalnych oraz 1031 mieszkańców (ok. 4,7% populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem LDWN wynosi 0,89 km², co stanowi ok. 6 % powierzchni miasta.

Na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem LN w zakresie od 55 dB do 75 dB, eksponowanych jest 388 lokali mieszkalnych oraz 722 mieszkańców (ok. 3,3 % populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem LN wynosi 0,59 km², co stanowi ok. 4,2 % powierzchni miasta.

Na przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego ocenianego wskaźnikiem LDWN, w zakresie do 10 dB, narażonych jest 72 lokali mieszkalnych i 132 osoby zamieszkujące te lokale. W porze nocnej na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu drogowego, w zakresie do 10 dB, narażonych jest 48 lokali mieszkalnych i 81 mieszkańców.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Natężenie promieniowania elektromagnetycznego w wyznaczonych punktach kształtowało się poniżej poziomu dopuszczalnego dla badanego zakresu częstotliwości pól elektromagnetycznych przedstawionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Gospodarowanie wodami

Obszar powiatu leży w zlewniach 15 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz 2 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Prowadzone badania stanu wód JCWP, zlokalizowanych na obszarze powiatu. wykazują zły stan ogólny.

Na terenie powiatu zgierskiego w ramach monitoringu regionalnego wód podziemnych w latach 2021 – 2022 prowadzono pomiary zanieczyszczeń w 8 studniach. Ostatnie badania wykonano w latach: w 2021 roku w Rąbieniu i w 2022 roku w dwóch punktach w Zgierzu oraz w Ozorkowie, Głownie, Grotnikach (gmina Zgierz), Strykowie i Niesułkowie Kolonii (gmina Stryków). Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2148) otrzymane wyniki badań wody były podstawą do określenia dobrego stanu chemicznego wody we wszystkich badanych punktach pomiarowych z terenu powiatu zgierskiego w 2021 i 2022 roku, ponieważ jakość wody zakwalifikowana została w klasach mieszczących się w zakresie klas od I do III.

W 2022 roku na terenie powiatu zgierskiego w ramach monitoringu krajowego wód podziemnych przeprowadzono badania w dwóch punktach pomiarowych w Zgierzu i miejscowości Ruda Bugaj (gm. Aleksandrów Łódzki). W obydwóch przypadkach badane wody podziemne zaklasyfikowano do klasy II.

Gospodarka wodno-ściekowa

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 1 621 km i korzystało z niej 96,5% mieszkańców.

Pod koniec 2022 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zgierskiego wynosiła 508,7 km i korzystało z niej 63,8% mieszkańców powiatu.

Gleby

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Zgierzu, 66,57% powierzchni stanowią grunty rolne.

Na terenie powiatu zgierskiego zlokalizowane są 2 punkty pomiarowe w ramach Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych w następujących lokalizacjach:

- gmina Parzęczew, miejscowość Chrzastów Wielki, punkt poboru próbek nr 243;
- gmina Stryków, miejscowość Imielnik Stary, punkt poboru próbek nr 245;

Przeprowadzone badania gleb w 2020 r. wykazały: niskie pH, średnia zawartość próchnicy, średnia zawartość węgla organicznego i azotu, wysoka kwasowość hydrolityczna. Badane próbki miały również niską zawartość wapnia i magnezu.

Gospodarka odpadami

Ogółem w 2022 r. wytworzono w powiecie 70,03 tys. ton odpadów. Udział odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu zebranych odpadów w powiecie zgierskim w 2022 r. wyniósł 41,2%.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 11.01.2024 r.):

- zinwentaryzowanych zostało 33 939 394 kg wyrobów zawierających azbest,
- dotychczas unieszkodliwiono 4 779 848 kg wyrobów zawierających azbest,
- pozostało do unieszkodliwienia 29 159 546 kg wyrobów zawierających azbest.

Największym problemem środowiskowym w obszarze *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów* jest zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach od tego nieprzeznaczonych oraz występowanie niezrehabilitowanych składowisk odpadów.

Zasoby geologiczne

Na obszarze powiatu zgierskiego znajdują się 82 udokumentowane złoża kopalin. Łącznie, w roku 2022 wydobyto 317 tysięcy ton kopalin, z czego ponad 99% stanowiło wydobyte piasków i żwirów.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu zgierskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - Dąbrowa Grotnicka;
 - Słone Łąki w Pełczyskach;
 - Silne Błota;
 - Szczypiorniak i Kowaliki;
 - Grądy nad Lindą
- Rezerваты Przyrody:
 - Ciosny;
 - Zabrzeźnia;
 - Torfowisko Rąbień;
 - Struga Dobieszkowska;
 - Dąbrowa Grotnicka;
 - Grądy nad Moszczenicą;
 - Grądy nad Lindą
- Parki Krajobrazowe:
 - Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich;
- Stanowisko dokumentacyjne
 - Odślonięcie geologiczne w Niesułkowie Kolonii;
- Użytki ekologiczne – 25 użytków;
- Pomniki przyrody – 221 szt.

Ogółem, obszary prawnie chronione zajmują 3,2% powierzchni powiatu zgierskiego.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu zgierskiego wynosi 6 697,17 ha, co daje lesistość na poziomie 19,1 %.

Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie powiatu zgierskiego funkcjonuje jeden zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- NEVEON POLAND Sp. z o.o. ul. Szczawińska 42, Zgierz

oraz cztery zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- BSG Sp. z o.o., ul. Andrzeja Struga 20, Zgierz,
- Solan Investment Sp. z o.o., ul. Łódzka 2, Głowno,
- Brenntag Polska Sp. z o.o. - Magazyn Specjalistyczny w Zgierzu, ul. Kwasowa 5, Zgierz,
- PPHU TAMIR Mirosława Jasińska, Bogusław Młotkowski Sp. Jawna zs. w Brzezinach - Rozlewnia Gazu w Głownie, ul. Kopernika 41b, Głowno)⁵⁵.

Na przedmiotowym terenie w latach 2020 - 2023 nie miały miejsca zdarzenia o charakterze poważnych awarii przemysłowych a także zdarzenia o znamionach poważnych awarii przemysłowych.

W rozdziale 7. przedstawiono problemy ochrony środowiska będące wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji.

W kolejnym rozdziale przedstawiono potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu. Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego,
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych,
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej,
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi,
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów,
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- pogorszenia walorów krajobrazowych,
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

W rozdziale 9. dokonano analizy zgodności celów projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań

⁵⁵ Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, stan na 23.11.2023 r.

jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu zgierskiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego powiatu oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla Powiatu Zgierskiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla Powiatu Zgierskiego - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizację dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

W rozdziale 11 oddziaływania te zostały przedstawione w formie opisowej. Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci

wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmiany stosunków gruntowo-wodnych;
- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno - kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależec będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji POŚ. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Rozdział 15 zawiera propozycję wskaźników monitoringu zaproponowanych w celu monitorowania realizacji *Programu*, natomiast w rozdziale 16 omówiono wnioski wyciągnięte w „Prognozie...”.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu zgierskiego.....	17
Tabela 2. Liczba ludności powiatu zgierskiego w latach 2011-2022.	17
Tabela 3. Realizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie powiatu zgierskiego w latach 2021-2023 (do 30.09.2023 r.).	19
Tabela 4. Charakterystyka sieci ciepłowniczej na terenie powiatu zgierskiego.	20
Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie zgierskim.....	21
Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu zgierskiego w latach 2020-2022.	21
Tabela 7. Zakłady posiadające pozwolenia wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie powiatu zgierskiego.....	22
Tabela 8. Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla zakładów na terenie powiatu zgierskiego.....	23
Tabela 9. Pozwolenia zintegrowane wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na terenie powiatu zgierskiego.....	23
Tabela 10. Zakłady posiadające pozwolenia wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie powiatu zgierskiego....	23
Tabela 11. Pozwolenia zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na terenie powiatu zgierskiego.	23
Tabela 12. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych.	24
Tabela 13. Drogi krajowe przebiegające przez teren powiatu zgierskiego.	25
Tabela 14. Przebieg dróg wojewódzkich na terenie powiatu zgierskiego.	26
Tabela 15. Drogi powiatowe na terenie powiatu zgierskiego.....	26
Tabela 16. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu zgierskiego.	29
Tabela 17. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.	33
Tabela 18. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy łódzkiej.....	34
Tabela 19. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla aglomeracji łódzkiej.	35
Tabela 20. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	37
Tabela 21. Istniejące na terenie powiatu Zgierskiego instalacje OZE.	45
Tabela 22. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.	49
Tabela 23. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie zgierskim w latach 2020-2022...50	50
Tabela 24. Stan techniczny dróg krajowych na terenie powiatu zgierskiego.	51
Tabela 25. Stan techniczny dróg wojewódzkich na terenie powiatu zgierskiego.	51
Tabela 26. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu zgierskiego.	51
Tabela 27. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu zgierskiego.....	52
Tabela 28. Wykaz ekranów akustycznych wzdłuż dróg na terenie powiatu zgierskiego.....	52
Tabela 29. Lokalizacja punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów hałasu lotniczego.	56
Tabela 30. Lokalizacja punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów hałasu drogowego.	58
Tabela 31. Opis i usytuowanie terenów zagrożonych hałasem w powiecie zgierskim w ramach monitoringu GDDKiA.	59

Tabela 32. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	63
Tabela 33. Infrastruktura techniczna na terenie powiatu zgierskiego.	64
Tabela 34. Stacje bazowe na terenie powiatu zgierskiego.	66
Tabela 35. Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki pomiarów promieniowania elektromagnetycznego wykonanych w powiecie zgierskim w latach 2020-2022.	73
Tabela 36. Wykaz rzek na terenie powiatu zgierskiego.	74
Tabela 37. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat zgierski.	76
Tabela 38. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego.	83
Tabela 39. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu zgierskiego.	85
Tabela 40. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu zgierskiego.	87
Tabela 41. Punkty pomiarowe w ramach monitoringu regionalnego wód podziemnych, przeprowadzonego w 2021 roku na terenie powiatu zgierskiego.	89
Tabela 42. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu zgierskiego.	90
Tabela 43. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu zgierskiego.	92
Tabela 44. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu zgierskiego.	92
Tabela 45. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu.	95
Tabela 46. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu zgierskiego.	95
Tabela 47. Oczyszczalnie komunalne i przemysłowe na terenie powiatu zgierskiego.	96
Tabela 48. Program dla przedsięwzięć w zakresie wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków.	97
Tabela 49. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu zgierskiego.	98
Tabela 50. Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.	101
Tabela 51. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych.	102
Tabela 52. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu zgierskiego.	103
Tabela 53. Tereny zrekultywowane i wymagające rekultywacji na terenie powiatu zgierskiego.	104
Tabela 54. Zestawienie decyzji w sprawach rekultywacji, obejmujące wyrobiska poeksploatacyjne leżące na terenie powiatu zgierskiego, dla których Starosta Zgierski wydał decyzję o ustaleniu kierunku rekultywacji i których rekultywacja nie została zakończona. ...	106
Tabela 55. Szkody w środowisku na terenie powiatu zgierskiego.	109
Tabela 56. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego.	115
Tabela 57. Masa odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2021-2022 na terenie powiatu zgierskiego.	116
Tabela 58. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2021-2022 z terenu powiatu zgierskiego.	117
Tabela 59. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2021 i 2022 roku.	119
Tabela 60. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego.	120

Tabela 61. Zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Zgierskiego, lecz pozostające we własności Marszałka Województwa Łódzkiego.	121
Tabela 62. Wykaz podmiotów posiadających pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego.	121
Tabela 63. Wykaz miejsc (nieprzeznaczonych), w których zbierane i magazynowane są odpady na terenie powiatu zgierskiego.	126
Tabela 64.	131
Tabela 65. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu zgierskiego.	144
Tabela 66. Program dla przedsięwzięć w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.	144
Tabela 67. Koncesje wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego na wydobywanie kopalin na terenie powiatu zgierskiego.	146
Tabela 68. Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Zgierskiego na wydobywanie kopalin na terenie powiatu zgierskiego.	147
Tabela 69. Złoża kopalin występujące na terenie powiatu zgierskiego.	148
Tabela 70. Złoża znajdujące się na terenie powiatu zgierskiego, na których terenie w 2022 roku prowadzono eksploatację kopalin.	154
Tabela 71. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu zgierskiego [ha].	156
Tabela 72. Obszar Natura 2000 Dąbrowa Grotnicka.	156
Tabela 73. Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Pełczyskach.	157
Tabela 74. Obszar Natura 2000 Silne Błota.	158
Tabela 75. Obszar Natura 2000 Szczypiorniak i Kowaliki.	158
Tabela 76. Obszar Natura 2000 Grądy nad Lindą.	159
Tabela 77. Rezerwat przyrody Ciosny.	162
Tabela 78. Rezerwat przyrody Zabrzeźnia.	162
Tabela 79. Rezerwat przyrody Torfowisko Rąbień.	163
Tabela 80. Rezerwat przyrody Struga Dobieszkowska.	163
Tabela 81. Rezerwat przyrody Dąbrowa Grotnicka.	164
Tabela 82. Rezerwat przyrody Grądy nad Moszczenicą.	164
Tabela 83. Rezerwat przyrody Grądy nad Lindą.	165
Tabela 84. Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich.	166
Tabela 85. Użytki ekologiczne na terenie powiatu zgierskiego.	167
Tabela 86. Stanowisko dokumentacyjne Odślonięcie geologiczne w Niesułkowie Kolonii.	170
Tabela 87. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu zgierskiego.	171
Tabela 88. Tereny zieleni w powiecie zgierskim.	171
Tabela 89. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu zgierskiego.	176
Tabela 90. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego.	196
Tabela 91. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Zgierskiego.	221
Tabela 92. Dane aktów prawnych na form ochrony przyrody występujących na terenie powiatu zgierskiego.	246
Tabela 93. Cele środowiskowe JCWP.	264
Tabela 94. Cele środowiskowe JCWPd.	266
Tabela 95. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego.	280

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa.	10
Rysunek 2. Gminy Powiatu Zgierskiego.	11
Rysunek 3. Położenie powiatu zgierskiego na tle mezoregionów.	12
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu zgierskiego.	14
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu zgierskiego.	15
Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie zgierskim.	16
Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.	18
Rysunek 8. Układ dróg na terenie powiatu zgierskiego.	27
Rysunek 9. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu zgierskiego.	28
Rysunek 10. Podział województwa łódzkiego na strefy ochrony powietrza.	32
Rysunek 11. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa łódzkiego.	34
Rysunek 12. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie łódzkim w 2022 roku.	36
Rysunek 13. Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II) określonego w celu ochrony zdrowia ludzi, w województwie łódzkim w 2022 roku.	36
Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie łódzkim w 2022 roku.	37
Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2022 roku.	40
Rysunek 16. Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w 2022 roku	40
Rysunek 17. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5	40
Rysunek 18. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.	42
Rysunek 19. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.	43
Rysunek 20. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.	44
Rysunek 21. Mapa nasłonecznienia Polski.	44
Rysunek 22. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2022 w powiecie zgierskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%.	50
Rysunek 23. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA.	59
Rysunek 24. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu zgierskiego.	65
Rysunek 25. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu zgierskiego.	72
Rysunek 26. Cieki przepływające przez teren powiatu zgierskiego z podziałem na RZGW, w których zarządzanie się znajdują.	75
Rysunek 27. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat zgierski.	76
Rysunek 28. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu zgierskiego.	78
Rysunek 29. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną.	80
Rysunek 30. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną.	80
Rysunek 31. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną.	81
Rysunek 32. Klasy zagrożenia suszą rolniczą.	81
Rysunek 33. Klasy zagrożenia suszą – łączne zagrożenie wszystkimi typami suszy.	82
Rysunek 34. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat zgierski.	86
Rysunek 35. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat zgierski.	86

Rysunek 36. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w gminach powiatu zgierskiego.	93
Rysunek 37. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych oraz tereny ochrony ujęć wód na obszarze powiatu zgierskiego.	94
Rysunek 38. Mapa glebowo-rolnicza powiatu zgierskiego.	100
Rysunek 39. Szkody w środowisku na terenie powiatu zgierskiego.	109
Rysunek 40. Mapa poglądowa terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Zgierz.	112
Rysunek 41. Mapa poglądowa terenów zagrożonych ruchami masowymi na obszarze gminy miasta Głowno.	113
Rysunek 42. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu zgierskiego.	144
Rysunek 43. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu zgierskiego.	153
Rysunek 44. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu zgierskiego.	160
Rysunek 45. Park Krajobrazowy oraz Rezerwaty Przyrody na terenie powiatu zgierskiego.	166
Rysunek 46. Rozmieszczenie użytków ekologicznych oraz pomników przyrody na terenie powiatu zgierskiego.	169
Rysunek 47. Stanowisko dokumentacyjne na terenie powiatu zgierskiego.	170
Rysunek 48. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu zgierskiego.	172
Rysunek 49. Lesistość na terenie powiatu zgierskiego.	173
Rysunek 50. Korytarz ekologiczny przebiegający przez teren powiatu zgierskiego.	174
Rysunek 45. Stanowiska i siedliska zwierząt na terenie powiatu zgierskiego.	250